นามานุกรม
ศิลปินแห่งชาติ

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961200129

บ 27528

DS 578.3 ว394น
กระทรวงวัฒนธรรม. สำนักงาน
คณะกรรมการวัฒนธรรม...
นามานุกรมศิลปินแห่งชาติ.

#73199
วันที่ 31 / มี.ค. / 58
เลขทะเบียน บ 27528
เลขหมู่ DS 588.3 ว394ค

คำปรารภ

ประเทศไทยได้รับการยอมรับและยกย่องจากนานาอารยประเทศว่าเป็นประเทศที่มีศิลปวัฒนธรรมสูงส่งประเทศหนึ่งนับจากอดีตจนปัจจุบัน เราจะพบเห็นมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่ปรากฏอยู่มากมาย ศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้เป็นเครื่องหมายแสดงอารยธรรมของชาติ ที่ล้วนก่อเกิดมาจากฝีมืออันประณีตของศิลปิน ที่ต่างได้วิริยะอุตสาหะอุทิศตนสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเป็นสมบัติของแผ่นดินไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งสาขาทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ และศิลปะการแสดง ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ศิลปินผู้รังสรรค์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จึงมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ดำเนินการสรรหา คัดเลือกบุคคลผู้มีความสามารถ ยอดเยี่ยมทางศิลปะสาขาต่าง ๆ เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็น "ศิลปินแห่งชาติ" โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ศิลปินแห่งชาติเข้ารับพระราชทานโล่และเข็มเชิดชูเกียรติ เพื่อความเป็นสิริมงคลยิ่งแก่ตนเองและวงศ์ตระกูล นับตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นมา

ศิลปินแห่งชาติเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า เป็นปราชญ์ทางศิลปะที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่อุทิศตนสร้างสรรค์และถ่ายทอดผลงานศิลปะอันล้ำค่าไว้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และมนุษยชาติ จึงถือเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐและประชาชนชาวไทยที่จะต้องช่วยกันส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจแก่ศิลปินในการสร้างสรรค์ และสืบสานงานด้านศิลปวัฒนธรรมอันเป็นสมบัติของชาติให้ยั่งยืนและสืบทอดต่อไปเป็นมรดกแก่ยุวศิลปินรุ่นหลัง ซึ่งการที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้จัดทำนามานุกรมศิลปินแห่งชาติเล่มนี้ขึ้น ถือเป็นแนวทางหนึ่งในการเผยแพร่ส่งเสริมให้ศิลปินรุ่นหลัง ตลอดจนประชาชน และเยาวชนรุ่นใหม่ได้รู้จักศิลปินแห่งชาติแต่ละสาขาในเบื้องต้น อันจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจ และการศึกษาหาความรู้อย่างละเอียดในแขนงที่ตนสนใจต่อไปในอนาคต

(นายธีระ สลักเพชร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

คำนำ

ศิลปินแห่งชาติ หมายถึง บุคคลผู้ที่มีผลงานทางศิลปะชั้นเยี่ยมที่ได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ โดยคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ตามโครงการศิลปินแห่งชาติของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม

โครงการศิลปินแห่งชาติได้ดำเนินการสรรหาศิลปินผู้สร้างสรรค์งานศิลปะอันทรงคุณค่าเป็นมรดกล้ำค่าของแผ่นดินและประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ มาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๘ เป็นต้นมา จนปัจจุบันนับเป็นเวลาร่วม ๒๕ ปีแล้ว มีศิลปินที่ได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ ถึงพุทธศักราช ๒๕๕๒ จำนวน ๒๐๓ คน แบ่งเป็น สาขาทัศนศิลป์ จำนวน ๔๙ คน สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม จำนวน ๗ คน สาขาวรรณศิลป์ จำนวน ๓๑ คน และสาขาศิลปะการแสดง จำนวน ๑๑๖ คน

เพื่อเป็นการเผยแพร่เกียรติคุณของศิลปินแห่งชาติให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม จึงได้จัดทำนามานุกรมศิลปินแห่งชาติ โดยมีหัวข้อหลักประกอบด้วย สาขาที่แต่ละท่านได้รับการยกย่อง สถานที่เกิด ครอบครัว การศึกษา การทำงานสร้างสรรค์ทางศิลปะตลอดจนผลงานดีเด่นหรือผลงานสำคัญอันเป็นที่ยอมรับ พร้อมทั้งมีที่อยู่และสถานที่ติดต่อซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูลศิลปินแห่งชาติแต่ละท่าน

ในการนี้ สำนักงานฯ ขอขอบคุณ ศิลปินแห่งชาติ และทายาทศิลปินแห่งชาติที่กรุณาช่วย แก้ไข ปรับปรุงข้อมูลที่มีอยู่ให้เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์ข้อมูลและภาพประกอบเพิ่มเติม และท้ายสุดขอขอบคุณ ศาสตราจารย์วิบูลย์ ลี้สุวรรณ ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำนามานุกรมศิลปินแห่งชาติครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีสำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นามานุกรมเล่มนี้ จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจงานด้านศิลปวัฒนธรรม และเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแก่อนุชนรุ่นหลังต่อไป

(นายสมชาย เสียงหลาย)
เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สารบัญ

กมล ทัศนาญชลี ๑
กรี วรศะริน ๒
กรีพงศ์ เทียมเศวต (สรพงศ์ ชาตรี) ๓
กรุณา กุศลาลัย ๔
กฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา, ร้อยเอก ๕
กัณหา เคียงศิริ (ก. สุรางคนางค์) ๖
กั้น ทองหล่อ ๗
กาหลง พึ่งทองคำ, ร้อยตำรวจตรี ๘
เกลียว เสร็จกิจ (ขวัญจิต ศรีประจันต์) ๙
เกียรติพงศ์ กาญจนภี (สุนทรียา ณ เวียงกาญจน์) ๑๐
เกียรติศักดิ์ ชานนนารถ ๑๑
โกวิท เอนกชัย ๑๒
ขาเดร์ แวเด็ง ๑๓
คำ กาไวย์ ๑๔
คำพูน บุญทวี ๑๕
คำสิงห์ ศรีนอก ๑๖
คำหมา แสงงาม ๑๗
คึกฤทธิ์ ปราโมช, พลตรี หม่อมราชวงศ์ ๑๘
เคน ดาเหลา ๑๙
เครือแก้ว ณ เชียงใหม่, เจ้า ๒๐
จตุพร รัตนวราหะ ๒๑
จักรพันธุ์ โปษยกฤต ๒๒
จันทร์สม สายธารา ๒๓
จำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ๒๔
จำเรียง พุธประดับ ๒๕
จิตต์ จงมั่นคง ๒๖
จินตนา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (จินตนา สุขสถิตย์) ๒๗
จิรัส อาจณรงค์ ๒๘
จุรี โอศิริ ๒๙
จุลทัศน์ กิติบุตร ๓๐
จูเลี่ยม กิ่งทอง ๓๑
แจ้ง คล้ายสีทอง ๓๒
เจริญใจ สุนทรวาทิน ๓๓
ฉลาด ส่งเสริม ๓๔
ฉวีวรรณ พันธุ ๓๕
ฉัตรชัย วิเศษสุวรรณภูมิ (พนมเทียน) ๓๖
ฉิ้น อรมุต (หนังฉิ้น ธรรมโฆษณ์) ๓๗
เฉลิม บัวทั่ง ๓๘
เฉลิม นาคีรักษ์ ๓๙
เฉลย ศุขะวณิช ๔๐
ชรินทร์ นันทนาคร ๔๑
ชลูด นิ่มเสมอ ๔๒
ชัยชนะ บุญนะโชติ ๔๓
ชาญ (ชาญชัย) บัวบังศร, ร้อยโท ๔๔
ชาตรีเฉลิม ยุคล, หม่อมเจ้า ๔๕
ชาติ กอบจิตติ ๔๖
ชาลี อินทรวิจิตร ๔๗
ชำเรือง วิเชียรเขตต์ ๔๘
ชิต เหรียญประชา ๔๙
ชิน ฝ้ายเทศ (ชินกร ไกรลาศ) ๕๐
ชิ้น ศิลปบรรเลง, คุณหญิง ๕๑
ชูศรี (ชิ้น) สกุลแก้ว ๕๒
เชอร์รี่ เศวตนันทน์ (สาลี ผกาพันธุ์) ๕๓
เชื้อ ดนตรีรส ๕๔
ไชยลังกา เครือเสน ๕๕
ณรงค์ วงษ์สวรรค์ (ร'งค์ วงษ์สวรรค์) ๕๖
ดำรง วงศ์อนุปราช ๕๗
เดชา บุญค้ำ ๕๘
เดชา วราชุน ๕๙
เตือน พาทยกุล ๖๐
ถนัดศรี สวัสดิวัตน์, หม่อมราชวงศ์ ๖๑
ถวัลย์ ดัชนี ๖๒
ท้วม ประสิทธิกุล ๖๓
ทวี นันทขว้าง ๖๔
ทวี รัชนีกร ๖๕
ทวีป วรดิลก ๖๖
ทองใบ เรืองนนท์ ๖๗
ทองมาก จันทะลือ ๖๘
ทองหล่อ ทำเลทอง ๖๙
แท้ ประกาศวุฒิสาร ๗๐
นครินทร์ ชาทอง ๗๑
นนทิวรรธน์ จันทนะผะลิน ๗๒
นิธิ สถาปิตานนท์ ๗๓
เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ๗๔
บัวผัน จันทร์ศรี ๗๕
บุญเพ็ง ไฝผิวชัย ๗๖
บุญยงค์ เกตุคง ๗๗
บุญยัง เกตุคง ๗๘
บุญเลิศ นาจพินิจ ๗๙
เบ็ญจรงค์ ธนโกเศศ ๘๐
ประกิต บัวบุศย์ ๘๑
ประคิณ ชุมสาย ณ อยุธยา ๘๒
ประดิษฐ์ ยุวะพุกกะ ๘๓
ประเทือง เอมเจริญ ๘๔
ประยงค์ ชื่นเย็น ๘๕
ประยอม ซองทอง ๘๖
ประยูร ยมเยี่ยม ๘๗
ประยูร อุลุชาฎะ ๘๘
ประเวช กุมุท ๘๙
ประเวศ ลิมปรังษี ๙๐
ประสงค์ ปัทมานุช ๙๑
ประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว ๙๒
ประสิทธิ์ ถาวร ๙๓
ประสิทธิ์ พยอมยงค์ ๙๔
ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง ๙๕
ประหยัด พงษ์ดำ ๙๖
ปรีชา เถาทอง ๙๗
ปิ่น มาลากุล, หม่อมหลวง ๙๘
ปิยะพันธ์ สนิทวงศ์, นาวาตรี ๙๙
เปรื่อง ชื่นประโยชน์ (ป. ชื่นประโยชน์) ๑๐๐
เปลื้อง ฉายรัศมี ๑๐๑
ผ่องศรี วรนุช ๑๐๒

สารบัญ (ต่อ)

ผาย นุปิง ๑๐๓
แผ้ว สนิทวงศ์เสนี, ท่านผู้หญิง ๑๐๔
พยงค์ มุกดา, นาวาตรี ๑๐๕
พยอม สีนะวัฒน์ ๑๐๖
พร้อม บุญฤทธิ์ ๑๐๗
พวงร้อย อภัยวงศ์, ท่านผู้หญิง ๑๐๘
พิชัย นิรันต์ ๑๐๙
พินิจ ฉายสุวรรณ ๑๑๐
พินิจ สุวรรณะบุณย์ ๑๑๑
พิมาน มูลประมุข ๑๑๒
พูน เกษจำรัส ๑๑๓
เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ ๑๑๔
เพ็ญศรี พุ่มชูศรี ๑๑๕
ไพชูรย์ กิตติวรรณ, คุณหญิง ๑๑๖
ไพชูรย์ เมืองสมบูรณ์ ๑๑๗
ไพบูลย์ มุสิกโปดก ๑๑๘
ไพรัช สังวริบุตร ๑๑๙
เพื้อ หริพิทักษ์ ๑๒๐
ภิญโญ สุวรรณศีรี ๑๒๑
มงคล แสงสว่าง, นาวาเอก (พิเศษ) ๑๒๒
มณี พยอมยงค์ ๑๒๓
มนตรี ตราโมท ๑๒๔
มัณฑนา เกียรติวงศ์ (โมรากุล) ๑๒๕
มานพ ยาระณะ ๑๒๖
มานิตย์ ภู่อารีย์ ๑๒๗
มารศรี อิศรางกูร ณ อยุธยา ๑๒๘
มาลัยวัลย์ บุณยะรัตเวช, คุณหญิง ๑๒๙
มิตรารุณ เกษมศรี, หม่อมราชวงศ์ ๑๓๐
แมนรัตน์ ศรีกรานนท์, เรืออากาศตรี ๑๓๑
ยก ชูบัว ๑๓๒
ยรรยง โอฬาระชิน ๑๓๓
รงภักดี (เจียร จารุจรณ) ๑๓๔
รวงทอง ทองลั่นธม ๑๓๕
ระวี ภาวิไล ๑๓๖
ราชพ โพธิเวส ๑๓๗
ฤทัย ใจจงรัก ๑๓๘
วนิดา พึ่งสุนทร ๑๓๙
วรนันทน์ ขัชวาลทิพากร ๑๔๐
วสิษฐ เดชกุญชร, พลตำรวจเอก ๑๔๑
วิจิตร คุณาวุฒิ ๑๔๒
วิเชียร คำเจริญ (ลพ บุรีรัตน์) ๑๔๓
วินิตา ดิถียนต์, คุณหญิง (ว. วินิจฉัยกุล, แก้วเก้า) ๑๔๔
วีระพันธ์ วอกลาง, พลเรือตรี ๑๔๕
ไวพจน์ สกุลนี (ไวพจน์ เพชรสุพรรณ) ๑๔๖
ศรีฟ้า (ลดาวัลย์) มหาวรรณ, หม่อมหลวง ๑๔๗
ศักดิ์ชัย บำรุงพงษ์ (เสนีย์ เสาวพงศ์) ๑๔๘
ศิริ วิชเวช ๑๔๙
ศิริวัฒน์ ดิษยนันทน์ ๑๕๐
ศุภชัย จันทร์สุวรรณ์ ๑๕๑
สง่า อารัมภีร (แจ้ว วรจักร) ๑๕๒
สถาพร ศรีสัจจัง ๑๕๓
สนิท ดิษฐพันธุ์ ๑๕๔
สมควร กระจ่างศาสตร์ ๑๕๕
สมชาย อาสนจินดา (ส.อาสนจินดา) ๑๕๖
สมถวิล อุรัสยะนันทน์ ๑๕๗
สมนึก ทองมา (ชลธี ธารทอง) ๑๕๘
สมพงษ์ พงษ์มิตร ๑๕๙
สมภพ ภิรมย์, ร.น. พลเรือตรี ๑๖๐
สมเศียร พานทอง (ชาย เมืองสิงห์) ๑๖๑
สมาน กาญจนะผลิน ๑๖๒
สร้อย ดำแจ่ม ๑๖๓
สวง ทรัพย์สำรวย (ล้อต๊อก) ๑๖๔
สวัสดิ์ ตันติสุข ๑๖๕
ส่องชาติ ชื่นศิริ ๑๖๖
สันต์ สารากรบริรักษ์ ๑๖๗
สมพันธ์ โชตนา ๑๖๘
สัมพันธ์ พันธุ์มณี ๑๖๙
สาคร ยังเขียวสด ๑๗๐
สำราญ เกิดผล ๑๗๑
สุกัญญา ชลศึกษ์ (กฤษณา อโศกสิน) ๑๗๒
สุชาติ ทรัพย์สิน ๑๗๓
สุจิตต์ วงษ์เทศ ๑๗๔
สุดจิตต์ อนันตกุล ดุริยประณีต ๑๗๕
สุเทพ วงศ์กำแหง, เรืออากาศตรี ๑๗๖
สุภา สิริสิงห (โบตัน) ๑๗๗
สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา ๑๗๘
สุรพล โทณะวณิก ๑๗๙
สุวรรณี ชลานุเคราะห์ ๑๘๐
สุวัฒน์ วรดิลก (รพีพร) ๑๘๑
เสกสรรค์ ประเสริฐกุล ๑๘๒
เสรี หวังในธรรม ๑๘๓
แสงดา บันสิทธิ์ ๑๘๔
หยัด ข้างทอง ๑๘๕
หวังดี นิมา (หวังเต๊ะ) ๑๘๖
เห้ง โสภาพงศ์ ๑๘๗
โหมด ว่องสวัสดิ์ ๑๘๘
ใหญ่ วิเศษพลกรัง ๑๘๙
องอาจ สาตรพันธุ์ ๑๙๐
อดุล จันทรศักดิ์ ๑๙๑
อนุสรมงคลการ, พลโท พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ๑๙๒
อบ ไชยวสุ ๑๙๓
อังคาร กัลยาณพงศ์ ๑๙๔
อัศนี ปราโมช, พลเรือเอก หม่อมหลวง ๑๙๕
อัศศิริ ธรรมโชติ ๑๙๖
อาจินต์ ปัญจพรรค์ ๑๙๗
อาวุธ เงินชูกลิ่น, พลอากาศตรี ๑๙๘
อำนวย กลัสนิมิ (เนรมิต) ๑๙๙
อิทธิพล ตั้งโฉลก ๒๐๐
อินสนธิ์ วงศ์สาม ๒๐๑
อิ่ม จิตต์ภักดี (อิ่มเท่ง) ๒๐๒
อุทัย แก้วละเอียด ๒๐๓

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
นายสมชาย เสียงหลาย	เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
นางสาวนันทิยา สว่างวุฒิธรรม	รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
ศาสตราจารย์วิบูลย์ ลี้สุวรรณ	ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรม
นางสาวทัศชล เทพกำปนาท	ผู้อำนวยการกองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม
นางสาวอมรรัตน์ ลีเพ็ญ	ผู้อำนวยการหออัครศิลปิน

บรรณาธิการ

นางสาวลักษณา โล่ห์พิทักษ์สันติ	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นางบุญเรือน กิจหิรัญวงศ์	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นางจิตรี สุขคง	นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
นางบัวทอง ไชยโย	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน

ผู้แปล

รองศาสตราจารย์ มาลิทัต พรหมทัตตเวที

ลำดับที่หนังสือ ๑๔/๒๕๕๓
พิมพ์ครั้งที่ ๑
จำนวนพิมพ์ ๓,๕๐๐ เล่ม
ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๕๔๓-๐๘๓-๘
พิมพ์ที่ บริษัท ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด (มหาชน)

กมล ทัศนาญชลี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรมและสื่อผสม)
พุทธศักราช ๒๕๔๐

เกิด ๑๗ มกราคม ๒๔๘๗
ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับ
นางนวลศรี ทัศนาญชลี ไม่มีบุตร

การศึกษา โรงเรียนเพาะช่าง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
และสถาบันศิลปะโอตีส
ลอสแองเจลีส

การทำงาน
อาจารย์พิเศษ ที่ UC. BERKELEY
มหาวิทยาลัยแห่งแคลิฟอร์เนีย และTEXAS.N.Y.
คณะกรรมการพิจารณาวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท
RENSSELAER POLYTECHNIC INSTITUTE

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ COLOUR PALETTE
A๑-๑๓๕๗/๘๘ B และ East-West Way of Life Series #๑๑

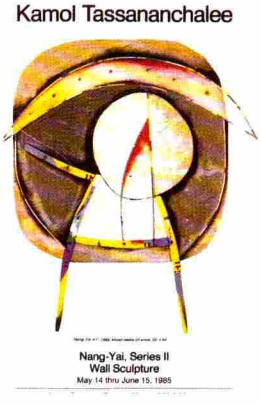

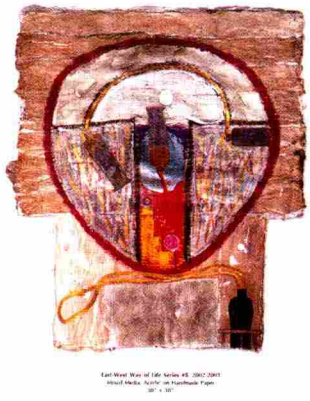

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินคนสำคัญและดีเด่นในด้านจิตรกรรมและสื่อผสมร่วมสมัยของไทยที่ได้รับการยอมรับและยกย่องทั้งในและต่างประเทศ เป็นศิลปินที่อุทิศตนให้กับการสร้างสรรค์ศิลปะอย่างต่อเนื่อง ได้พัฒนาผลงานศิลปะร่วมสมัยตลอดเวลา จนเป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้นำคนหนึ่งของวงการศิลปะร่วมสมัยของคนไทย ที่มีผลงานเป็นเอกลักษณ์ของตนในแนวทางสากลที่มีพื้นฐานจากศิลปะแบบประเพณีไทยในอดีต นอกจากนี้ ยังมีบทบาทสำคัญยิ่งในเรื่องการเผยแพร่ผลงานศิลปะไทยทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนและส่งเสริมศิลปินและนักวิชาการศิลปะของไทย ในเรื่องการศึกษา และหาประสบการณ์ เป็นผู้ดำเนินการศูนย์ศิลปกรรมไทยและสภาศิลปกรรมไทย เพื่อการเผยแพร่ศิลปะไทยในสหรัฐอเมริกา ให้บริการสังคมด้วยศิลปะ และวิชาการเป็นอย่างดี ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์เป็นวิทยาทานแก่สถาบันการศึกษาวิชาศิลปะในประเทศ และในต่างประเทศ

ที่อยู่ ๑๙๗ ซอยรัชดาภิเษก ๑๐ ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐ โทร. ๐ ๒๒๔๖ ๓๒๖๙, ๐๘ ๙๒๐๑ ๓๕๗๙

กรี วรศะริน

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) พุทธศักราช ๒๕๓๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประดิษฐ์ท่าการแสดงโขน ตอน จัดทัพวานร ตามบทร้องที่แต่งขึ้นใหม่ในท่าเขนลิง สิบแปดมงกุฎ เตียวเพชร และลิงพญา เนื่องในงานเสด็จพระราชดำเนินเปิดโรงละครแห่งชาติ ประดิษฐ์ท่ากราวนอก เพื่อนำไปแสดง ณ สหภาพพม่า

เกิด ๒๖ มกราคม ๒๔๕๗ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่กรรม ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๑)

ครอบครัว สมรสกับนางสมถวิล ยิ่งเจริญ มีบุตร ๕ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนศรีอยุธยา

การทำงาน

เริ่มรับราชการในกรมพิณพาทย์ และโขนหลวง (ปัจจุบันอยู่กรมศิลปากร) ตำแหน่งสุดท้าย ดำรงตำแหน่งศิลปินเอก แผนกนาฏศิลป์ กองการสังคีต

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความรอบรู้การแสดงโขนทุกประเภท แต่ที่เป็นหลัก และแม่แบบคือ การแสดงโขนตัวลิงแสดงได้ดีเยี่ยม และมีฝีมือเป็นเลิศยากที่จะหาผู้ใดทัดเทียมได้ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกซ้อม ผู้ควบคุมการแสดง และดูแลทั่วไป ในการแสดงนาฏศิลป์เบ็ดเตล็ด การแสดงโขน-ละคร ซึ่งกรมศิลปากรได้จัดแสดงให้ประชาชนชมเป็นประจำ เป็นผู้อนุรักษ์แบบแผนยึดถือเป็นแบบฉบับของการแสดงโขนการเรียนการสอนสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันเป็นผู้ร่วมพิจารณาหลักสูตร สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย และร่วมพัฒนาหลักสูตรรายวิชาตลอดจนสื่อการเรียนการสอนระดับปริญญา

กรีพงศ์ เทียมเศวต (สรพงศ์ ชาตรี)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(นักแสดงภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

เกิด ๘ ธันวาคม ๒๔๙๒
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครอบครัว สมรสแล้ว มีบุตร ๔ คน

การศึกษา บรรพชาเป็นสามเณร ได้ศึกษาพระธรรมวินัย สอบได้นักธรรมเอก สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

การทำงาน
นักแสดงภาพยนตร์ และละครเวที ละครโทรทัศน์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ จนถึงปัจจุบัน และเป็นผู้ช่วยผู้กำกับ จัดตั้งบริษัทเปิดสอนการแสดง ประธานมูลนิธิสมเด็จพระพุฒาจารย์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานการแสดงภาพยนตร์ เช่น ชีวิตบัดซบ แผลเก่า สัตว์มนุษย์ มือปืน เสียดาย สุริโยไท องค์บาก ตำนานสมเด็จพระนเรศวร

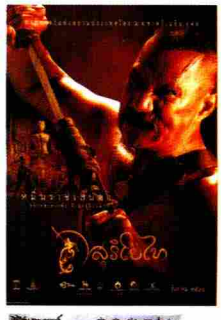

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานโดดเด่นเฉพาะตัว ด้านศิลปะการแสดงภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์มีผลงานการแสดงภาพยนตร์มากกว่า ๕๐๐ เรื่อง ละคร ๕๐ เรื่อง แสดงเป็นพระเอกในหลายบทบาทมากมาย เช่น ชาวนา ชาวไร่ สามล้อเครื่อง ตำรวจ ทหาร ลิเก คนบ้า ตาบอด หลังค่อม หน้าบาก เป็นต้น ได้รับฉายาพระเอกขั้นครู และพระเอกตลอดกาล นอกจากนี้ยังมีความสามารถในเรื่องการขับร้องเพลง พากย์หนัง เป็นผู้ช่วยผู้กำกับ สอนการแสดง

กรุณา กุศลาสัย

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๔๖

เกิด ๑๐ พฤษภาคม ๒๔๖๓
ที่จังหวัดนครสวรรค์
(ถึงแก่กรรม ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒)

ครอบครัว สมรสกับนางเรืองอุไร กุศลาสัย
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา มหาวิทยาลัยวิศวภารติ ศานตินิเกตัน

การทำงาน
เริ่มเป็นครูสอนภาษาสันสกฤต ฮินดู และภาษาไทย เป็นล่าม และประชาสัมพันธ์ประจำที่สถานกงสุลอินเดีย ซึ่งต่อมาเลื่อนสถานะเป็นสถานทูต เป็นบรรณาธิการหนังสือต่างประเทศ หนังสือพิมพ์รายวันเสถียรภาพ และหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์กรุงเทพฯ วิจารณ์ และเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษตามสถาบันการศึกษาต่างๆ รวมทั้งช่วยในกิจกรรมการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นประจำ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ชีวิตที่เลือกไม่ได้ มหาภารตยุทธ

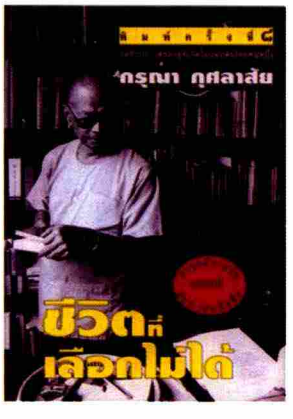

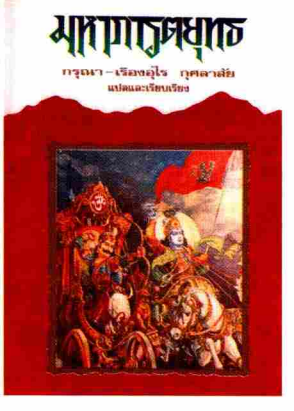

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เริ่มงานเขียนตั้งแต่ยังเป็นสามเณรอยู่ในประเทศอินเดียใช้นามปากกา "สามเณรไทยในสารนาถ" เขียนบทความลงในธรรมจักษุ พุทธศาสนาและประชาชาติ ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากสาธารณรัฐอินเดียทำให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภารตวิทยาอย่างยิ่ง จนเป็นพื้นฐานสำคัญให้สามารถแปลแต่งวรรณกรรมชิ้นเอกของอินเดียคือ มหากาพย์พุทธจริต ซึ่งเป็นวรรณคดีสันสกฤต พุทธประวัติฝ่ายมหายานที่มีชื่อเสียงของอัศวโฆษร่วมกับเรืองอุไร กุศลาสัย และมหาภารตยุทธ มหากาพย์เรื่องยิ่งใหญ่ของอินเดีย นอกจากนั้นได้แปลแต่งวรรณคดีขึ้นเยี่ยมของอินเดียจำนวนมาก ได้แก่ คีตาญชลี ส่วนสารคดีเรื่องเด่นของ กรุณา กุศลาสัยคือ อัตชีวประวัติเรื่อง ชีวิตที่เลือกไม่ได้ ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงบันทึกชีวิตของผู้เขียนเท่านั้น แต่เป็นอนุสรณ์ของการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า ผลงานสร้างสรรค์ของกรุณา กุศลาสัย จึงมีคุณค่าทางปัญญา และปรัชญาที่มีชั้นเชิงทางวรรณศิลป์ นับเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการใช้ภาษาไทยอย่างยิ่งทั้งที่เรียบง่าย และวิจิตรอลังการ ตลอดระยะเวลาอันยาวนานกว่า ๖๐ ปี

ที่อยู่ทายาท พันโทหญิง อังศิกา กุศลาสัย ๕๒๕/๑๐๘ อาคารรัตนโกสินทร์วิวแมนชั่น เชิงสะพานปิ่นเกล้าแขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร. ๐ ๒๔๓๕ ๗๐๐๒, ๐๘ ๑๘๑๓ ๘๒๑๓

สาขาทัศนศิลป์ ๗

กฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา, ร.อ.

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (สถาปัตยกรรมร่วมสมัย) พุทธศักราช ๒๕๕๐

เกิด ๙ มกราคม ๒๔๗๕ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่กรรม ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓)

ครอบครัว นางสุชาดา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา มีบุตร ๓ คน

การศึกษา ปริญญาโทจาก Massachusetts Institute of Technology (M.I.T) ประเทศสหรัฐอเมริกา และด้านสถาปัตยกรรมที่ Ecole des Beaux-Arts

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์กิตติคุณ เป็นผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร (พ.ศ. ๒๕๓๕ – ๒๕๓๙) และเป็นอุปนายกสมาคมนักเรียนเก่าอัสสัมชัญ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ อาคารใหม่สวนอัมพร และโบสถ์ซาเวียร์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นวิศวโยธาต่อมาได้เปลี่ยนใจเรียนสถาปัตยกรรมด้วยแรงบันดาลใจในถ้อยคำของ Prof.Belluschi ที่กล่าวถึงคุณค่า และประโยชน์ใช้สอยของสถาปัตยกรรม เมื่อเรียนจบ และกลับมาทำงานที่ประเทศไทยได้มองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของงานจึงมีแนวคิดแก้ไข ๓ แนวคิด และได้ยึดถือเป็นหลักในการทำงานจนถึงปัจจุบัน ดังนี้ แนวคิดที่หนึ่งเป็นแนวคิดของเจ้าของโครงการ แนวคิดที่สองเป็นแนวคิดของผู้ใช้อาคาร และผู้ที่ผ่านไปมาซึ่งต้องทำให้เกิดความสะดวกแก่การใช้สอยและสบายแก่ผู้อยู่อาศัย อีกทั้งเป็นสิ่งก่อสร้างที่สวยงามอย่างคงทนถาวรมิใช่สวยแบบฉาบฉวยสะดุดตาชั่วระยะเวลาสั้น ๆ แนวคิดที่สามเป็นแนวคิดของสถาปนิกเองที่ต้องใช้ศิลปะในการพูดให้เจ้าของงานยอมรับ ในเหตุผลของการออกแบบการใช้วัสดุ ความประหยัดราคาในการก่อสร้าง ความคงทนถาวร ศาสตราจารย์กิตติคุณ ร.อ.กฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา มีผลงานออกแบบที่โดดเด่น และได้รับรางวัล Gold Medal Award ได้แก่ อาคารใหม่สวนอัมพร อาคารศูนย์การค้าริเวอร์ซิตี้สี่พระยา เป็นผู้มีคุณูปการอย่างสูงต่อวงการวิชาชีพสถาปัตยกรรม ในฐานะอาจารย์ เป็นผู้ริเริ่มพัฒนาการศึกษาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ให้ทันสมัย และสอดคล้องกับการปฏิบัติวิชาชีพ

ที่อยู่ ๓๑ ถนนสุขุมวิท ซอย ๔ แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐ โทร. ๐ ๒๒๕๒ ๕๖๒๕

กัณหา เคียงศิริ (ก. สุรางคนางค์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (นวนิยาย)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ หญิงคนชั่ว ทางสายเปลี่ยว บ้านทรายทอง รักประกาศิต

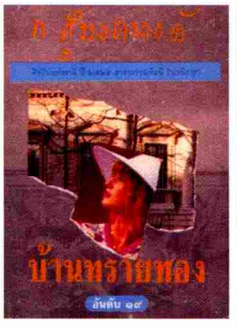

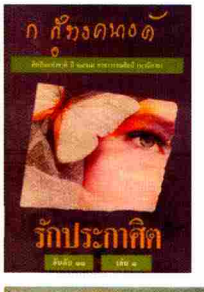

เกิด	๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๔ ที่จังหวัดนนทบุรี (ถึงแก่กรรม ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๒)
ครอบครัว	สมรสกับนายปกรณ์ บูรณปกรณ์ มีบุตร ๒ คน ต่อมาสมรสกับนายเล็ก เคียงศิริ ไม่มีบุตร
การศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ ๘ โรงเรียนราชินีบน
การทำงาน	เริ่มทำงานเป็นครูที่โรงเรียนสตรีจุลนาค และที่โรงเรียนราชินี ปากคลองตลาด และเป็นนักประพันธ์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีหลักในการเขียนหนังสือว่า จะต้องเขียนให้อ่านได้ทุกเพศทุกวัย และมีคติให้ผู้อ่านประทับใจเขียนเรื่องสั้นเรื่องแรก ชื่อ "มาลินี" เขียนนวนิยายเรื่องแรกคือ "กรองกาญจน์" และโด่งดังในหมู่นักอ่านเรื่อง "หญิงคนชั่ว" เป็นนักประพันธ์สตรีที่มีผู้อ่านนิยมในผลงานด้านนวนิยายมากที่สุด ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา นวนิยายในนาม "ก.สุรางคนางค์" ที่ยังนิยมอยู่ แม้ในปัจจุบันมีหลายเรื่อง เช่น ทางสายเปลี่ยว บ้านทรายทอง รักประกาศิต และหญิงคนชั่ว งานนวนิยายของท่านได้สะท้อนถึงความคิดและทัศนคติของผู้คนในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างค่านิยมเดิมกับค่านิยมใหม่ของสังคม ที่กำลังพัฒนาไปตามความเปลี่ยนแปลงแห่งยุคสมัย ผลงานของท่านจึงมีคุณค่าในฐานะเป็นวรรณกรรมที่ให้ภาพสะท้อนสังคมช่วงนั้นๆ อันสำคัญยิ่ง ทั้งยังเป็นแบบฉบับนักประพันธ์สตรีของไทยที่ส่งอิทธิพลสืบมาถึงปัจจุบันด้วย

ที่อยู่ปัจจุบัน นายกิติปกรณ์ บูรณปกรณ์ ๒๘๓ ซอยอ่อนนุช ถนนสุขุมวิท ๗๗ แขวงพระโขนงเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๖๐
โทร. ๐ ๒๓๗๒ ๗๒๓๗

กั้น ทองหล่อ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

เกิด ๒๔๕๓
ที่จังหวัดสงขลา
(ถึงแก่กรรม ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๑)

ครอบครัว สมรสกับนางฉิ้น ทองหล่อ
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนประชาบาลที่บ้านน้ำกระจาย

การทำงาน นายหนังตะลุง

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงหนังตะลุง เรื่อง แสงแก้วแสงทอง สามกำพร้า ยอดชายนายนาบุญ

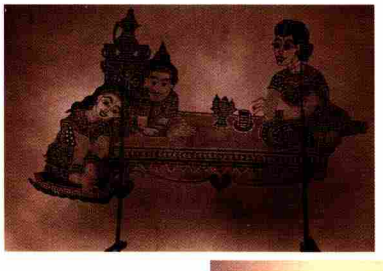

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความรู้ความสามารถในทางการแสดงหนังตะลุงเป็นนายหนังตะลุงดีเด่นและเด่นที่สุด เป็นที่นิยมและยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นหนังที่เล่นสุภาพ สุขุม มีมารยาท ไม่สร้างความเสื่อมเสียให้เกิดขึ้น มีความคิดแนวใหม่ๆ ในการปรับปรุงวงการหนังตะลุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ การแสดงหนังตะลุงแต่ละครั้งจะมีคำฝากเป็นหลักการปฏิบัติทางด้านคุณธรรมไว้ให้ผู้ชม เป็นแนวในการดำเนินชีวิต ทำให้เป็นที่กล่าวขวัญถึง และเป็นที่ชื่นชอบตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ที่อยู่ปัจจุบัน นายประเทือง ทองหล่อ ๒๓๔ หมู่ ๒ บ้านน้ำกระจาย ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

กาหลง พึ่งทองคำ, ร้อยตำรวจตรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ มีผลงานประพันธ์เพลงโหมโรงพิทักษ์สันติราษฎร์ รักกันไว้เถิด เถา

เกิด ๑ เมษายน ๒๔๗๒
ที่จังหวัดนนทบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางแสวง พึ่งทองคำ
มีบุตร ๖ คน เสียชีวิต ๔ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนวัดสังวรพิมลไพบูรณ์ ศึกษาดนตรีไทยกับคุณตาชื่อนายวัน สุขทับ และบิดาชื่อครูหยด ศรีอยู่ รวมทั้งศึกษาจากครูดนตรีอีกหลายคน

การทำงาน
เริ่มรับราชการเป็นพลตำรวจ กรมตำรวจ โดยมีหน้าที่สอนดนตรีไทยที่ แผนกดุริยางค์ เกษียณอายุราชการในตำแหน่งร้อยตำรวจตรี

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความเชี่ยวชาญพิเศษด้านดนตรีไทย บรรเลงเครื่องดนตรีได้ดีทุกประเภท ได้แก่ ขลุ่ย ปี่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องวงเล็ก เครื่องหนัง มีผลงานการแสดง ควบคุมวงปี่พาทย์ และประพันธ์เพลงมากมาย ได้จัดตั้งวงดนตรีของตนเองออกแสดงและร่วมแสดงกับวงของผู้อื่น เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องดนตรีไทย เป็นครูผู้ทำหน้าที่อ่านโองการในพิธีไหว้ครูให้กับสถาบันต่าง ๆ

เกลียว เสร็จกิจ (ขวัญจิต ศรีประจันต์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(เพลงพื้นบ้าน-อีแซว)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

เกิด ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๙๐
ที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ครอบครัว สมรสกับนายเสวี ธนาพร
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลาย
จากการศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดสุพรรณบุรี
ได้รับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
กิตติมศักดิ์ สาขาคณะสังคมวิทยา
และมนุษย์วิทยา

การทำงาน
ตั้งวงดนตรีลูกทุ่งขวัญจิต ศรีประจันต์ และ
วิทยากรพิเศษสถาบันการศึกษาต่างๆ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงอีแซว เพลงฉ่อย

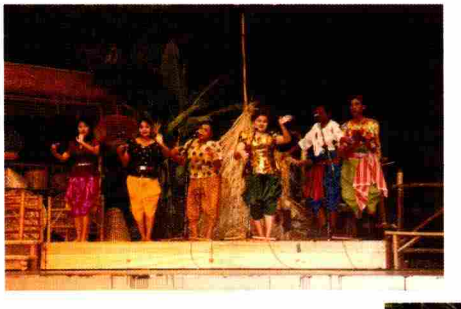

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง ในนาม ขวัญจิต ศรีประจันต์ เริ่มฝึกร้องเพลงพื้นบ้านกับ ครูไสว วงษ์งาม และครูบัวผัน จันทร์ศรี ตั้งแต่อายุได้ ๑๕ ปี เป็นผู้สนใจในเพลงพื้นบ้าน ประกอบกับมีพรสวรรค์ในด้านนี้ ทำให้สามารถร้องเพลงพื้นบ้านได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเพลงอีแซว เป็นแม่เพลงที่มีปฏิภาณไหวพริบมีสำนวนกลอนคมคายเป็นที่จับใจของผู้ชม สามารถนำเหตุการณ์ และสอดแทรกเนื้อหาด้านคุณธรรม จริยธรรม มาเขียนเป็นเพลงอีแซวได้อย่างมีศิลปะ ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทั่วประเทศ จนกลายเป็นสัญลักษณ์แม่เพลงพื้นบ้านแห่งจังหวัดสุพรรณบุรี นอกจากนั้นยังเป็นวิทยากรพิเศษให้ความร่วมมือแก่สถาบันศึกษาต่างๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี อนุรักษ์ส่งเสริมศิลปะเพลงพื้นบ้านมาโดยตลอด เป็นผู้มีความประพฤติดี ซื่อสัตย์ สุจริต เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมทั้งในครอบครัว และสังคม มีความกตัญญูเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นที่ปรากฏต่อสาธารณชน เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

เกียรติพงศ์ กาญจนกี
(สุนทรียา ณ เวียงกาญจน์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(ดนตรีสากล-ผู้ประพันธ์เพลง)
พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานประพันธ์เพลง รักคุณเข้าแล้ว ทักษิณราชนิเวศน์ เพียงคำเดียว วิหคเหิรลม ฯลฯ

เกิด ๒๒ กันยายน ๒๔๖๙
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางสาวชวนชื่น ไกรจิตติ
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
สาขาเศรษฐศาสตร์บัณฑิต
จากประเทศสหราชอาณาจักร

การทำงาน
อดีตอาจารย์พิเศษ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้จัดการฝ่ายการเงิน บริษัท อิตาเลี่ยน-ไทย จำกัด
ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ธนาคาร สหธนาคาร จำกัด
คณะกรรมการ บัญญัติศัพท์เศรษฐศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และกรรมการ บริษัท ไทยบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด(มหาชน)

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นทั้งนักบริหารธุรกิจ และศิลปินที่ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้านดนตรีไทยสากล มีผลงานการประพันธ์เพลงมาแล้วประมาณพันกว่าเพลง ส่วนใหญ่เป็นผลงานประพันธ์คำร้อง เป็นผู้ริเริ่มใช้สรรพนาม คุณ แทนคำว่า เธอ และใช้ ผม แทนคำว่า ฉัน ในเพลง รักคุณเข้าแล้ว อันเป็นคำที่ประชาชนทุกคนในยุคนั้นใช้กันติดปากในชีวิตประจำวัน

สาขาทัศนศิลป์ ๓

เกียรติศักดิ์ ชานนนารถ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ชีวิต-หนทาง และจังหวะชีวิต

เกิด ๒๓ กันยายน ๒๔๘๖
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางรัชนี ชานนนารถ

การศึกษา ศิลปมหาบัณฑิต สาขาจิตรกรรม คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ และตำแหน่งสุดท้าย เป็นศาสตราจารย์ ระดับ ๑๐ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินที่สร้างสรรค์งานศิลปะอย่างต่อเนื่อง และมีผลงานเผยแพร่ต่อสาธารณชนสม่ำเสมอ แนวทางสร้างสรรค์เป็นแนวศิลปะเพ้อฝัน (Fantastic Art) ให้ความสำคัญกับจิตใต้สำนึก เป็นตัวนำในการแสดงออกมีเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตส่วนตัว และทัศนะอันเกิดจากการมองความเป็นไปของชีวิต โดยมีหลักธรรมของพระพุทธศาสนาชี้นำความคิด ผลงานช่วงแรกมีเนื้อหาเกี่ยวกับ "ชีวิตและสังขาร" โดยเป็นผู้บุกเบิกของศิลปินไทยในการใช้วัสดุในงานศิลปะจนประสบความสำเร็จในผลงานจิตรกรรมสื่อประสมจาก พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา ด้วยวัยที่สูงขึ้นการมองชีวิตผ่านการกลั่นกรองและจิตใจสงบด้วยทัศนะของการมองโลกอย่างเข้าใจ และเห็นคุณค่าความงดงามของการมีชีวิตอยู่ ผลงานศิลปะจึงเต็มไปด้วยสีสันและเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย ปัจจุบันสถานการณ์ความรุนแรงทางการเมืองและสังคมที่เกิดขึ้นในโลกและในบ้านเมืองมีส่วนกระตุ้นจิตใจให้ตื่นตระหนก และเป็นที่มาของการสร้างสรรค์งานศิลปะด้วย

ที่อยู่ ๑๙๐๓/๑ ถนนลาดกระบัง แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๒๐ โทร. ๐ ๒๓๒๖ ๙๕๑๐

โกวิท เอนกชัย

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
(กวีนิพนธ์ บทความ นวนิยาย)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ดวงตาแห่งชีวิต นิราศหิมาลัย รุ่งอรุณแห่งความรู้สึกตัว โพสเพส เพลา จากดักแด้สู่พีเสื้อ เค้าขวัญวรรณกรรม สุดปลายแผ่นดินโลก

เกิด ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑
ที่จังหวัดสงขลา

ครอบครัว โสด

การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการเป็นอาจารย์ที่วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ ต่อมาได้ลาออกจากราชการเป็นวิทยากรบรรยายธรรมะ ให้ความรู้ทางด้านวิชาการ ตามสถานศึกษาและองค์กรต่างๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง ผลงานร้อยแก้วมีหลากหลายรูปแบบทั้งบทความ ความเรียงธรรมบรรยายบทวิจารณ์วรรณคดี และนวนิยาย ผลงานดังกล่าวมีเนื้อหาลึกซึ้ง ใช้ถ้อยความและท่วงทำนองการเขียนอย่างมีวรรณศิลป์ แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นตัวของตัวเอง ผลงานของโกวิท อเนกชัย ทั้ง ๖๐ เรื่อง นับเป็นการผสมผสานพุทธปัญญากับศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างกลมกลืนและงดงาม มีมุมมองแหลมคมในการวิเคราะห์ วิจารณ์ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ และความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยทั้งสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างชัดเจน จึงสามารถสืบสานธรรมะให้แก่คนรุ่นใหม่ และผู้สนใจใฝ่ธรรมได้อย่างกว้างขวาง จนเกิดการจัดตั้งพุทธสถานและอาศรมขึ้นหลายแห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ กล่าวได้ว่าจุดเด่นของผลงานอยู่ที่ ความสามารถในการสืบสานและหลอมรวมศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งภูมิปัญญาไทยได้อย่างมีวรรณศิลป์

ที่อยู่ ๓/๓๒๕ ซอย ๓๓ หมู่บ้านบัวขาว ถนนรามคำแหง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๑๐ โทร. ๐๘ ๑๖๔๙ ๑๑๑๘

ข

สาขาศิลปะการแสดง

ขาเดร์ แวเด็ง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีพื้นบ้าน)
พุทธศักราช ๒๕๓๖

เกิด ๑ มกราคม ๒๔๗๔
ที่จังหวัดปัตตานี

ครอบครัว สมรสกับนางปาริเดาะ แวเด็ง
มีบุตร ๕ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๑
โรงเรียนในอำเภอรามัน

การทำงาน ครูสอนดนตรีพื้นเมือง ช่างเงิน
นักดนตรีสีไวโอลิน

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงรองเง็ง และเพลงบุหงารำไป

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นบุคคลที่มีความหลงใหลเรื่องการสีไวโอลินมาตั้งแต่เด็ก เพียรพยายามฝึกฝนการสีไวโอลินด้วยตัวเอง และด้วยใจรักในน้ำเสียงของไวโอลิน ทำให้เกิดแรงบันดาลในการฝึกฝนคิดค้นวิธีการสีไวโอลิน ที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง จนกลายเป็นนักสีไวโอลินพื้นบ้านภาคใต้ ที่มีฝีมือสูงเด่นเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป นอกจากจะเป็นนักสีไวโอลินที่มีชื่อเสียงแล้ว ยังได้รับเกียรติจากหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นวิทยากรสาธิตการสีไวโอลินทั้งภาครัฐ และเอกชน ได้รับเกียรติคุณในฐานะบุคคลซึ่งสนับสนุนการอนุรักษ์มรดกไทยดีเด่น และรางวัลอื่นๆหลายครั้ง

คำ กาไวย์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(การแสดงพื้นบ้าน-ช่างฟ้อน)
พุทธศักราช ๒๕๓๕

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงกลองสะบัดชัย ฟ้อนดาบ

เกิด ๒๕ พฤษภาคม ๒๔๗๖
ที่จังหวัดเชียงใหม่

ครอบครัว สมรสกับนางคำ สวนหมาก
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ และฝึกหัดการตีกลองสะบัดชัย โดยการแอบดูและจดจำวิธีการของคณะศรัทธาช่างฟ้อน-ดนตรี วัดเอรัญฑวัน ฝึกหัดการแสดงฟ้อนดาบจากครูผู้รู้ในเชียงใหม่ และชาวไทยใหญ่

การทำงาน
แสดง และสอนศิลปะการแสดงพื้นบ้านให้กับคณะศรัทธาช่างฟ้อน-ดนตรี วัดเอรัญฑวัน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความเชี่ยวชาญอย่างสูงยิ่งในด้านการฟ้อนรำแบบพื้นบ้านล้านนา โดยเฉพาะการตีกลองสะบัดชัย กลองปู่เจ่ กลองมองเชิง เป็นผู้สืบสาน และพัฒนาสร้างสรรค์ศิลปะการแสดงพื้นบ้านด้วยความรักและทุ่มเทจนเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป ประดิษฐ์กระบวนฟ้อนรำแบบล้านนาที่มีชื่อเสียงหลายชุด เช่น ฟ้อนสาวไหมชาย-หญิง ฟ้อนเครื่องเขิน ฟ้อนวี ฟ้อนดาบ ตามคำพรรณนาในมหาชาติฉบับสร้อยสังกรณ์

ที่อยู่ ๑๒๕ หมู่ที่ ๓ บ้านล้อง ตลาดสุขาภิบาล ถนนเลียบคันคลองชลประทาน ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๓๐
โทร. ๐ ๕๓๔๒ ๖๒๐๑

ค

สาขาวรรณศิลป์

คำพูน บุญทวี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๔๔

เกิด ๒๖ มิถุนายน ๒๔๗๑
ที่จังหวัดยโสธร
(ถึงแก่กรรม ๔ เมษายน ๒๕๔๖)

ครอบครัว สมรสกับนางประพิศ บุญทวี มีบุตร ๘ คน ต่อมา สมรสกับนางลันนา เจริญสิทธิชัย ไม่มีบุตร

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖
โรงเรียนสายปรีชาบัณฑิต

การทำงาน

เริ่มรับราชการเป็นครูประชาบาล ที่โรงเรียนควนขัน จังหวัดสตูล และเป็นนักเขียน

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ลูกอีสาน นายอ้อยทมิฬ มนุษย์ ๑๐๐ คุก คำให้การของคนคุก

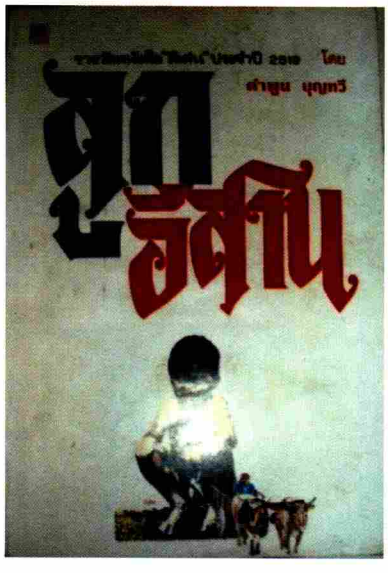

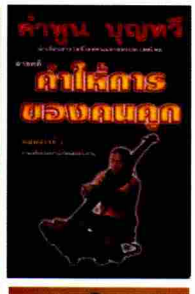

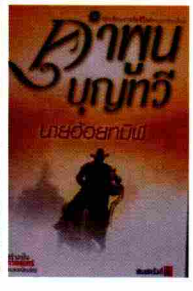

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักเขียนที่มีผลงานต่อเนื่องมาเป็นเวลาเกือบ ๓๐ ปี มีทั้งเรื่องสั้น นวนิยาย สาระบันเทิง และสารคดี เป็นนักเขียนที่เขียนเรื่องจากประสบการณ์จริงของตนเอง ด้วยความปรารถนาที่จะเป็นนักเขียน ทำให้ศึกษาหาความรู้จากการอ่านหนังสืออย่างเอาจริงเอาจัง มีวิธีการนำเสนอผลงานแตกต่างจากวรรณกรรมเพื่อชีวิตทั่วไป ผลงานของคำพูนจะสะท้อนชีวิตชนบทไม่ว่าจะเป็นชาวไร่ชาวนา คนคุก หรือโสเภณี ฯลฯ จนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนสื่อผลงานของตนด้วยภาษาซื่อๆ ตรงไปตรงมา แต่งดงามไพเราะมีชีวิตชีวา ด้วยพลังในการสร้างจินตภาพให้แก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี นอกจากความเรียบง่ายแล้ว วรรณกรรมของคำพูนยังมีลักษณะเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นร่วมสมัยที่สะท้อนให้เห็นสภาพของชุมชนท้องถิ่นอีสานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และสะท้อนให้เห็นถึงสาระชีวิตของคนอีสานการกิน การอยู่ ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีความเชื่อต่างๆ ตั้งแต่เกิดจนตาย

ที่อยู่ปัจจุบัน นางลันนา เจริญสิทธิชัย ๑๑๘/๑๖๐ ซอย ๑๐/๔ บ้านบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๑๐ โทร. ๐ ๒๕๙๔ ๕๒๒๕

คำสิงห์ ศรีนอก

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๓๕

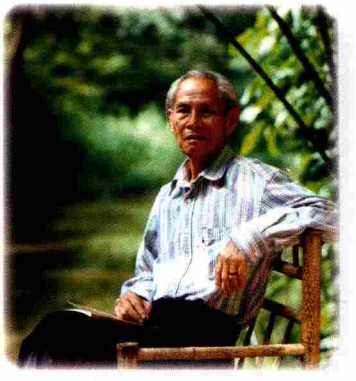

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ฟ้าบ่กั้น ฟ้าไร้แดน และความห่างเหินที่อยู่ติดรั้วบ้าน

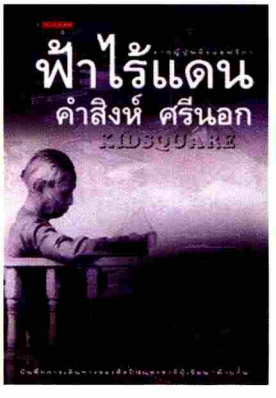

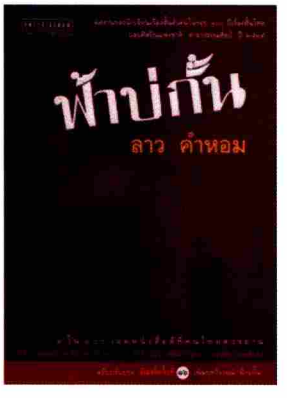

เกิด ๒๕ ธันวาคม ๒๔๗๓
ที่จังหวัดนครราชสีมา

ครอบครัว สมรสกับกับนางประพีร์ ศรีนอก
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา วิชาการหนังสือพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน

เริ่มรับราชการเป็นพนักงานป่าไม้ เขตจังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ช่วยนักวิจัยสถาบันค้นคว้ามหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ประจำประเทศไทย เป็นผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์แนวหน้ารายวัน (พ.ศ.๒๔๙๓–๒๔๙๔) และเป็นนักเขียน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักเขียนเชิงวิจารณ์สังคมที่มีผลงานต่อเนื่อง และเป็นที่ยอมรับนับถือในวงการวรรณศิลป์มากกว่า ๓ ทศวรรษ งานเขียนของคำสิงห์ ศรีนอก โดยเฉพาะรวมเรื่องสั้นชุด ฟ้าบ่กั้น แสดงถึงชั้นเชิง และความสามารถทางวรรณศิลป์ในการถ่ายทอดความสำนึก และความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม สามารถเสนอภาพชีวิตชนบทเฉียบคม และแยบคาย แฝงไว้ด้วยอารมณ์ขัน มีวิธีล้อเลียนชีวิตอย่างมีชั้นเชิงให้แง่คิดที่เสียดแทงใจ ผลงานจึงเป็นเสมือน "คำร้องทุกข์" หรือ "คำอุทธรณ์" ต่อมโนธรรม และจิตสำนึกของคนในสังคม ทำให้ต้องหยุดคิด และตระหนักว่าชีวิตของคนชนบทต้องต่อสู้กับภัยรอบด้าน ทั้งที่เป็นภัยธรรมชาติ และภัยจากสังคมเมือง งานวรรณกรรมนอกจากจะมีอิทธิพลต่อนักเขียนร่วมสมัย และนักเขียนรุ่นหลังทั้งในด้านความคิด และกลวิธีการประพันธ์แล้วยังได้รับความสนใจจากวงการวิชาการทางวรรณกรรม และทางสังคมศาสตร์ทั้งไทยและต่างประเทศ

ที่อยู่ ๒๐๘/๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๑๓๐ โทร. ๐ ๔๔๓๒ ๘๔๗๗
หรือ ๓๖๐/๑ หมู่ ๒ ซอยธนาคารอาคารสงเคราะห์ ถนนงามวงศ์วาน แขวงบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทร. ๐ ๒๕๘๘ ๓๘๓๙

ค

สาขาทัศนศิลป์

คำหมา แสงงาม

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (การปั้น แกะสลัก)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

เกิด ๒๔๓๔
ที่จังหวัดอุบลราชธานี
(ถึงแก่กรรม ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓)

ครอบครัว สมรสกับนางลำดวน แสงงาม
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา ศึกษาวิชาหนังสือ และวิชาช่างใน
วัดศรีนวล และศึกษาศิลปะการช่าง
กับพระครูวิโรจน์รัตโนบล ที่
วัดทุ่งศรีเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

การทำงาน งานช่างปั้น แกะสลัก

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ โบสถ์วัดกลาง จังหวัดร้อยเอ็ด
ซุ้มประตูโขง วัดหนองแวงเมืองเก่า จังหวัดขอนแก่น

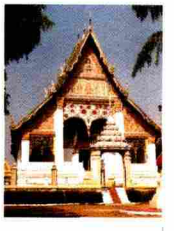

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นปรมาจารย์ทางช่างศิลป์ผู้มีฝีมือยอดเยี่ยมที่มีความสามารถในการทำหัสดีลิงค์ได้อย่างสวยงาม เป็นผู้มีความสามารถในด้านช่างศิลป์หลายสาขา มีความคิดสร้างสรรค์สามารถนำเอาแม่แบบของลายไทยมาใช้ ในการแกะสลักลายเทียนให้ดูสวยงาม กลมกลืนไปกับศิลปะพื้นบ้าน มีความสามารถในการออกแบบ และก่อสร้างพระอุโบสถ ศาลาการเปรียญ และอื่นๆ สามารถปั้นและหล่อพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ผลงานทุกชิ้นมีความวิจิตรบรรจงประณีตสวยงาม และคงไว้ซึ่งศิลปะพื้นบ้าน จนเป็นที่กล่าวขวัญยอมรับ และยกย่องกันอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ ยังมีความเชี่ยวชาญในเรื่องวรรณกรรม และประเพณีพื้นบ้านอีสานเป็นอย่างดี ได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์เป็นจำนวนมาก

ที่อยู่ของทายาท นายภักดี และนางสุพิศ แสงงาม ๒๒ บ้านขมิ้น หมู่ที่ ๕ ตำบลเกิดไทย อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๑๗๐

คึกฤทธิ์ ปราโมช, พลตรี หม่อมราชวงศ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ พุทธศักราช ๒๕๒๘

เกิด ๒๐ เมษายน ๒๔๕๔ ที่จังหวัดสิงห์บุรี (ถึงแก่อสัญกรรม ๙ ตุลาคม ๒๕๓๘)

ครอบครัว สมรสกับ หม่อมราชวงศ์หญิง พักตร์พริ้ง ทองใหญ่ มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ปริญญาตรีเกียรตินิยม (B.A. Honours) สาขาปรัชญา การเมือง และเศรษฐศาสตร์ และปริญญาโท (M.A.Oxon) มหาวิทยาลัยอ็อซฟอร์ด ประเทศอังกฤษ

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ผู้จัดการธนาคารสยามกัมมาจล สาขาลำปาง และอดีตนายกรัฐมนตรี (พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๑๙)

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ไฟแดง สี่แผ่นดิน และภาพหว่าที่บางเพลง คนรักหมา

การสร้างสรรค์ผลงานงานศิลปะ

เป็นผู้มีความรู้ความสามารถหลายบทบาท ทั้งในฐานะนักการเมือง นักการธนาคาร นักพูด นักเขียน และเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งคณะโขนนักศึกษาธรรมศาสตร์ จนได้รับยกย่องเป็นปราชญ์ของเมืองไทยที่ชาวต่างประเทศยอมรับ การสร้างสรรค์ผลงานในด้านวรรณศิลป์ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช มีผลงานหนังสือและบทความ มีลีลาการเขียนบทความใช้ความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทย ความรู้ในเรื่องศิลปะ วรรณคดี วัฒนธรรม ปรัชญาทางศาสนาและการเมืองของตะวันออก และตะวันตกมาประกอบการเขียน หัวข้อของบทความจะชี้ให้เห็นถึงความหลากหลาย ในแนวความคิดและความรู้ ซึ่งแสดงถึงอัจฉริยะของผู้เขียน ในฐานะนักคิดนักเขียนแล้วยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมไทยในหลายด้านๆ ที่ผ่านมา

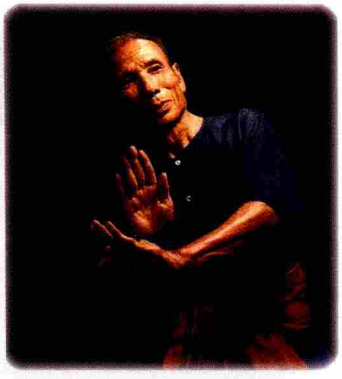

เคน ดาเหลา

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หมอลำ)
พุทธศักราช ๒๕๓๔

เกิด ๓ เมษายน ๒๔๙๓
ที่จังหวัดอุบลราชธานี

ครอบครัว สมรสกับนางบุญเพ็ง ไฝผิวชัย
ไม่มีบุตร

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถม
ศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียน
บ้านหนองเต่า หัดเล่นลิเกพื้นบ้าน
และหนังประโมทัยอีสาน
หัดท่องกลอนลำ และดูลีลาท่าทาง
การแสดงจากพี่ชายคือ
หมอลำคง ดาเหลา

การทำงาน ทำนาช่วยบิดามารดา และ
แสดงหมอลำ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงหมอลำ
และมีผลงานบันทึกแผ่นเสียง เช่น กลอนสุนทรภู่ กลอนนิราศเมืองแกลง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นหมอลำที่มีลีลาการลำ และน้ำเสียงที่เป็นแบบฉบับของตนเอง ด้วยทำนองลำแบบอุบลหรือวาดอุบลที่ไม่มีประยุกต์ ดัดแปลงเข้ากับจังหวะทำนองและดนตรีสมัยใหม่แต่ประการใดและยังเป็นต้นแบบของการลำแม่บทของอีสานที่เรียกว่า"ลำแม่บท๓๒ท่า" ได้สมบูรณ์ดีที่สุด เป็นผู้มีปฏิภาณเป็นเลิศ ในเชิงกลอนลำสด มีคารมคมคาย ทั้งลำทางสั้น ลำทางยาว ลำเต้ย และลำเบ็ดเตล็ดอื่นๆ รวมถึงสำนวนผญาแบบอีสาน มีผลงานการลำ และการบันทึกเสียง มากกว่า ๑๐๐ ชุด มีผลงานแสดงคู่กับหมอลำที่มีชื่อเสียงทั้งฝ่ายหญิง และฝ่ายชายหลายคน ได้บันทึกแผ่นเสียงหลายชุดเป็นที่นิยมชมชอบ

ที่อยู่ ๕๒๘/๑๑๕ หมู่บ้านแก่นทองธานี ซอย ๘ ถนนมิตรภาพ ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทร. ๐ ๔๓๓๔ ๔๔๘๔

เครือแก้ว ณ เชียงใหม่, เจ้า

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(คีตศิลป์พื้นเมืองล้านนา)
พุทธศักราช ๒๕๔๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ซอล่องน่าน (น้อยใจยา) และฟ้อนเงี้ยว

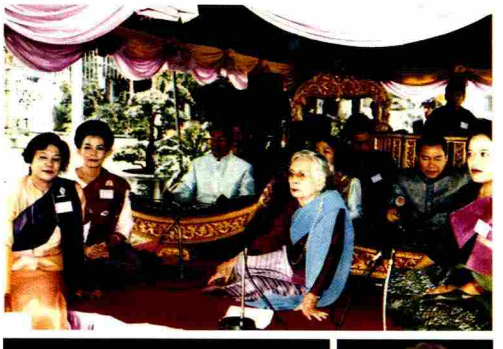

เกิด ๕ มกราคม พ.ศ.๒๔๘๖
ที่จังหวัดเชียงใหม่
(ถึงแก่กรรม ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๖)

ครอบครัว สมรสกับร้อยตำรวจเอก
เจ้าพรหมา ณ เชียงใหม่ ไม่มีบุตร

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖

การทำงาน ครูพิเศษวิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้เชี่ยวชาญเพลงพื้นเมืองภาคเหนือที่ยังจดจำคำร้อง ทำนอง ไว้อย่างครบถ้วน ซึ่งกรมศิลปากรได้เชิญมาเป็นครูพิเศษขับร้องเพลงไทยและเพลงพื้นเมืองภาคเหนือ ที่วิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่ ให้แก่ครูและนักศึกษาได้ขับร้องประกอบการแสดงจำนวนมาก นอกจากนี้ยังถ่ายทอดเพลงพื้นเมืองให้กับประชาชนที่สนใจทั่วไป นับเป็นศิลปินครูที่สืบสานศิลปะการขับร้องเพลงพื้นเมืองดั้งเดิมของเชียงใหม่ให้ดำรงอยู่ในยุคปัจจุบัน เป็นการผดุงรักษาศิลปะดั้งเดิมของไทยมิให้สูญหายไปกับกระแสความเจริญในปัจจุบัน

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

จตุพร รัตนวราหะ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) พุทธศักราช ๒๕๕๒

เกิด วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๔๗๙ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางสาวชุมศรี รัตนนันท์ มีบุตร ๔ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาวิชาเอกนาฏศิลป์ไทย สาขาโขน จากโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์

การทำงาน

เริ่มรับราชการในตำแหน่งครูตรี แผนกโรงเรียนนาฏศิลป กองศิลปศึกษา กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาได้เลื่อนขั้นตามลำดับ ก่อนเกษียณอายุราชการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ระดับ ๙ กองศิลปศึกษา กรมศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ เป็นทศกัณฐ์ (ยักษ์ใหญ่) เขียนตำราเพลงหน้าพาทย์

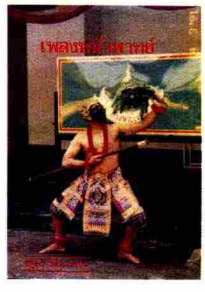

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY
3961200129

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้มีประสบการณ์ทางการแสดงโขน และเป็นผู้สืบทอดกระบวนท่ารำ มีผลงานการแสดงโขน-ละคร ให้ประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศชม ณ โรงละครศิลปากร โรงละครแห่งชาติ และไปเผยแพร่ผลงานด้านการแสดงในต่างประเทศ มีผลงานการแสดงโขนในบทยักษ์ใหญ่ทศกัณฐ์ เรื่องรามเกียรติ์ แสดงเป็นชมเพลาในละครเรื่องเงาะป่า มีผลงานสร้างสรรค์การแสดง เช่น ฟ้อนตะคันระบำเบญจรงค์ ฟ้อนลื้อล่องน่าน เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้เขียนตำราเพลงหน้าพาทย์ คู่มือการฝึกหัดโขนเบื้องต้น อธิบายในมุมมองของผู้แสดงโขนไว้อย่างชัดเจน เป็นก้าวแรกที่เชื่อมโยงความรู้ดนตรีไทยและนาฏศิลป์โขน ปัจจุบันเป็นตำราอ้างอิงในวงการศึกษา

จักรพันธุ์ โปษยกฤต

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๓

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ จิตรกรรมฝาพนังวัดตรีทศเทพฯ สร้างและแสดงหุ่นกระบอก

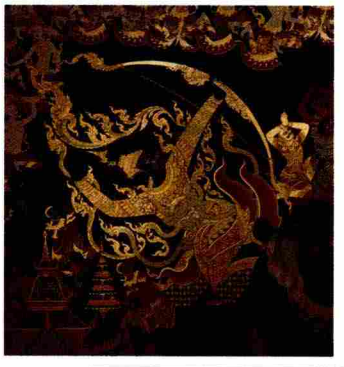

เกิด	๑๖ สิงหาคม ๒๔๘๖ ที่กรุงเทพมหานคร
ครอบครัว	โสด
การศึกษา	ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาจิตรกรรมฯ คณะประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปริญญาศิลปกรรมศาสตร์ดุษฎี บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานฤมิตศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาศิลปดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาประยุกต์ศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปริญญา ศิลปดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ปริญญาศิลปกรรมศาสตร์ดุษฎี บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานาฏกรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง
การทำงาน	จิตรกรอิสระ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นจิตรกรอิสระที่มีความเชี่ยวชาญด้านจิตรกรรมทั้งแบบไทยประเพณีและศิลปะร่วมสมัยมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองโดยเฉพาะผลงานที่วิจิตรงดงาม บ่งบอกถึงพื้นฐานความรู้ที่แตกฉานด้านวรรณกรรมพุทธศาสนาประวัติศาสตร์ศิลปะไทย และสากล เทคนิคการเขียนภาพและความรู้รอบตัว ภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ พระสาทิสลักษณ์ ภาพเหมือน ภาพจิตรกรรมไทย จำนวนมาก ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในระดับชาติ ใช้ประดับตกแต่งสถานที่สำคัญทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นสมบัติของชาติ จัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานหลายแห่งทั้งใน และต่างประเทศเป็นศิลปินที่มีความเป็นนักวิชาการ และมีความรับผิดชอบสูง

จันทร์สม สายธารา

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(เพลงพื้นบ้าน-ขับซอ)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

เกิด ๑ เมษายน ๒๔๓๕
ที่จังหวัดเชียงใหม่

ครอบครัว สมรสกับนายสมบูรณ์ ปัญญามานะ
มีบุตร ๖ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนบ้านชะเยือง

การทำงาน แสดงเพลงพื้นบ้าน
ครูสอนเพลงพื้นบ้าน

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ซอเข้ากับปี่จุมประกอบซึง และซอตั้งเจียงใหม่ จะปุเจียงแสน ละม้าย

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินพื้นบ้านที่มีความสามารถ ในการขับซอเชิงปฏิภาณกวีท้องถิ่น ที่ยอดเยี่ยมผู้หนึ่ง ที่มีปฏิภาณไหวพริบ เป็นที่ยอมรับของประชาชนในจังหวัดภาคเหนือเป็นอันมาก มีชื่อเสียงเคียงคู่กับนายคำผาย นุปิง ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ขับซอ) แห่งจังหวัดน่าน ทั้งยังเป็นผู้หนึ่งที่พยายามสร้างสรรค์พัฒนาศิลปะการซอให้เป็นที่ยอมรับของสังคมท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของศิลปะการแสดงสมัยใหม่โดยการริเริ่มนำการเครือซอแบบโบราณมาประยุกต์ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน ด้วยการซอเป็นละครพื้นเมือง จนได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายไปทั่วภาคเหนือ นอกจากนี้ยังมีความสามารถพิเศษ ในด้านการแสดงละครวิทยุโดยใช้ภาษาถิ่นคือ "ละครวิทยุกำเมือง" ของคณะสายธาราวิทยุ รวมทั้งเป็นวิทยากรถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่ประชาชนทั่วไป ตามสถานที่ต่างๆ นอกเหนือจากการแสดงทั่วไป จัดรายการวิทยุ "มรดกล้านนา" ประจำอยู่สถานีวิทยุเอฟเอม ๑๐๐ เสียง สื่อสารมวลชนที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จำเนียร ศรีไทยพันธุ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๓๖

เกิด	๒๑ ตุลาคม ๒๔๖๓ ที่จังหวัดนครปฐม (ถึงแก่กรรม ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๐)
ครอบครัว	สมรสกับ นางผ่องศรี (สุขสมัย) ศรีไทยพันธุ์ มีบุตร ๔ คน
การศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดดอนหวาย
การทำงาน	เป็นนักดนตรี กรมประชาสัมพันธ์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงลมหวน (ขลุ่ย)
หุ่นกระบอก (ปี่ใน)

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องว่า เป็นศิลปินชั้นครู ที่มีความสามารถทางศิลปะการแสดงดนตรีไทยเป็นเลิศ โดยเฉพาะการร้องเพลงไทย และการเล่นเครื่องเป่า (ปี่และขลุ่ย) นับว่าเป็นผู้มีความสามารถสูงยิ่งคนหนึ่ง จนได้รับการยอมรับของวงการดนตรีไทย และนักดนตรีชาวต่างประเทศว่า เป็นเลิศด้านศิลปะการระบายลมในลำคอที่มีเทคนิคต่าง ๆ อย่างน่าอัศจรรย์ยิ่ง นอกจากเครื่องเป่าแล้ว ยังสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีไทยได้ทุกชนิด ทั้งเครื่องสาย เครื่องตี เครื่องหนัง และสามารถบรรเลงเครื่องเป่าดนตรีสากลได้ เช่น ปี่คลาริเน็ต ทรัมเป็ต ฟลุต เป็นต้น ทั้งยังมีความสามารถพิเศษอื่น ๆ อีกมากมาย

จำเรียง พุธประดับ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-ละคร)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

เกิด ๑๑ มกราคม ๒๔๕๙
ที่จังหวัดเพชรบุรี
(ถึงแก่กรรม ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๕)

ครอบครัว โสด

การศึกษา ประถมศึกษา
โรงเรียนประจำจังหวัดเพชรบุรี

การทำงาน

เริ่มรับราชการในกรมพิณพาทย์ และโขนหลวง (ปัจจุบันอยู่กรมศิลปากร) ตำแหน่งสุดท้าย ดำรงตำแหน่งนาฏศิลปิน ๗ (ขั้นพิเศษ) กองสังคีต

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ รำฉุยฉาย และระบำพัด

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความเชี่ยวชาญการแสดงละครทุกประเภท มีผลงานแสดงเป็นตัวนางในการแสดงโขนและละครหลายเรื่อง สามารถจดจำท่ารำได้แม่นยำ เป็นแม่แบบที่ดีมีความแคล่วคล่องว่องไว ได้ประดิษฐ์ผลงานการแสดงของวิทยาลัยหลายชุด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและวิทยากรในวิชาศิลปะนิพนธ์ นิเทศการสอนวิชานาฏศิลป์ไทย ทั้งในวิทยาลัยนาฏศิลปส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เป็นหัวหน้าคณะไปแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศ เป็นผู้ที่เพียบพร้อมด้วยจริยธรรมและคุณธรรม อุทิศตนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาในสาขาวิชานาฏศิลป์อย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่ศิษย์ และบริการงานสังคมอย่างดียิ่งจนเป็นที่ยอมรับในวงการนาฏดุริยางคศิลป์ ตลอดระยะเวลาอันยาวนาน

จิตต์ จงมั่นคง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพถ่ายศิลปะ)
พุทธศักราช ๒๕๓๘

เกิด ๑ มกราคม ๒๔๖๕
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๑๑ เมษายน ๒๕๕๒)

ครอบครัว สมรสกับนางเมทินี จงมั่นคง

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่๔
โรงเรียนอัสสัมชัญ บางรัก

การทำงาน
อดีตนายกสมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เมืองพายุโหม, ๒๕๐๓
บัลเล่ต์กระดาษ, ๒๔๘๗

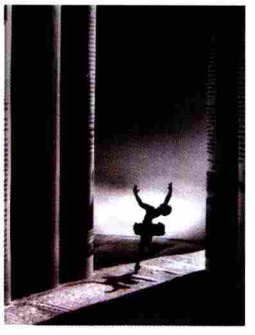

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสที่มีผลงานภาพถ่ายศิลปะที่ดีเด่น เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ เป็นผู้บุกเบิกงานด้านภาพถ่าย และภาพถ่ายศิลปะคนสำคัญคนหนึ่งของไทย และทำงานด้านนี้อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน นับเป็นผู้ที่ได้อุทิศตนให้กับงานด้านภาพถ่าย และภาพถ่ายศิลปะอย่างแท้จริง เคยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ล้างฟิล์มถวายเป็นเวลาร่วม ๓๗ ปี ได้แสดงผลงานในการแสดงภาพถ่ายทั้งในและต่างประเทศ ได้รับรางวัลที่สำคัญในการแสดงภาพถ่ายในประเทศเดนมาร์ก และที่ฮ่องกง แสดงเดี่ยวภาพถ่ายที่มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย และครั้งล่าสุดได้รับเชิญแสดงผลงานเดี่ยวที่งานภาพถ่าย และการพิมพ์ ๙๕ ครั้งที่ ๗ ณ เวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ กรุงเทพฯ

ที่อยู่ภายภาค นายจิตต์เมตต์ จงมั่นคง ๕๙/๒๕๔ หมู่บ้านโอมเพลส ซอย ๒๑ ถนนรามคำแหง ๑๔๐ แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๔๐ โทร. ๐ ๒๕๗๓ ๑๙๙๕

จินตนา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (จินตนา สุขสถิตย์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีสากล-ขับร้อง) พุทธศักราช ๒๕๔๗

เกิด ๖ ธันวาคม ๒๔๘๑ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับ นายภูมินทร์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา มีบุตร ๓ คน

การศึกษา อาชีวศึกษาชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการพระนคร

การทำงาน นักร้อง

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ นกเขาคูรัก สักขีแม่ปิง คิดถึง และคิดจะปลูกต้นรักสักกอ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้มีความสามารถสูงในด้านการขับร้องเพลงจึงมีผู้แต่งเพลงให้ขับร้องมากมาย ผลงานเพลงที่สร้างชื่อเสียงจนเป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไปเพลงแรกคือ เพลง "สักขีแม่ปิง" จากนั้นก็มีผลงานขับร้องอื่น ๆ เช่น เพลงพระราชนิพนธ์ ซึ่งขับร้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพลงประกอบภาพยนตร์ จากความสามารถพิเศษดังกล่าวยังผลให้ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานในฐานะนักร้องยอดเยี่ยมฝ่ายหญิง และรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานเพลงปลุกใจ นอกจากนั้นยังได้รับเชิญให้ไปขับร้องเพลงกล่อมขวัญทหาร ตำรวจชายแดนตามจังหวัดต่าง ๆ และขับร้องเพลงในนามของรัฐบาลไทยร่วมกับวงดุริยางค์แห่งสถานีวิทยุเซาท์เวสต์ในเพลง "เดอะซาวน์ออฟมิวสิค"

จิรัส อาจณรงค์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๔๕

เกิด ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๗๔
ที่จังหวัดนครปฐม

ครอบครัว สมรสกับนางสาวอุบลวรรณ ทีบโอสถ
มีบุตรสาว ๓ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์
ชั้นสูง ที่โรงเรียนนาฏศิลป
กรมศิลปากร

การทำงาน
รับราชการที่แผนกดุริยางค์ไทย กองการสังคีต
กรมศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เป็นผู้บรรเลงระนาดเอกใน
พิธีไหว้ครูและครอบครูโขน ละคร และพิธีพระราชทานต่อท่ารำ
เพลงองค์พระพิราพ ประพันธ์เพลง เช่น เพลงศรีสุขมหามงคล ๓ ชั้น

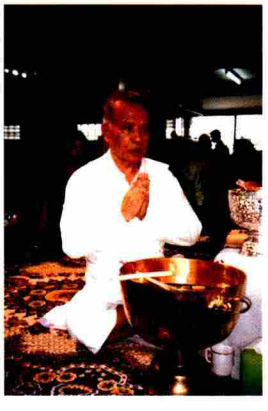

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานโดดเด่นเฉพาะตัวด้านศิลปะการแสดงดนตรีไทย เป็นผู้ควบคุมวงปี่พาทย์ มีความรอบรู้เชี่ยวชาญและแม่นยำในทางขับร้องและทางบรรเลงทุกประเภท ทั้งเพลงหน้าพาทย์ เพลงในพระราชพิธี และเพลงประกอบการแสดงโขนละคร สามารถเล่นดนตรีไทยได้ทุกเครื่องมือ และที่ชำนาญเป็นพิเศษคือ ระนาดเอก ฆ้องวงใหญ่ มีผลงานการประพันธ์เพลง เช่น เพลงศรีสุขมหามงคล ๓ ชั้น เพลงโหมโรงมหาสังข์ ๓ ชั้น เป็นต้น รวมทั้งประพันธ์เพลงประกอบการแสดงละคร เช่น ระบำศรีอยุธยา ระบำไดโนเซอร์ เป็นต้น เป็นผู้บรรเลงระนาดเอกในพิธีไหว้ครูและครอบครูโขน ละคร และพิธีพระราชทานต่อท่ารำเพลงองค์พระพิราพ

ที่อยู่ ๑๐๕๖/๖ ตำบลบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร. ๐ ๒๔๑๒ ๗๔๗๔
ที่ทำงานกลุ่มดุริยางค์ไทย สำนักการสังคีต กรมศิลปากร โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๗๙

จุรี โอศิริ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักพากย์และนักแสดง) พุทธศักราช ๒๕๔๑

เกิด ๒ พฤศจิกายน ๒๔๗๒ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายเสนอ โกมารชุน มีบุตร ๒ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนนาฏศิลป กรมศิลปากร

การทำงาน

แสดงละครเวที ภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์ นักพากย์ภาพยนตร์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การพากย์ภาพยนตร์เรื่องนกน้อย เทพธิดาโรงแรม แม่นาคพระโขนง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานการแสดงภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์ นอกจากนี้ยังเป็นนักพากย์เสียงของนางเอกนางรอง นางร้าย แม่ ย่า พี่ ป้า น้า อา เด็กเล็ก มีปฏิภาณไหวพริบและศิลปะการใช้เสียงพากย์ภาพยนตร์ในทุกบทบาทการแสดง อารมณ์ทุกข์โศก สนุกสนาน เฮฮา ได้อย่างสมจริง เป็นนักพากย์ที่มีพรสวรรค์ทำให้ผู้ชมภาพยนตร์ประทับใจ เคยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พากย์ภาพยนตร์ถวายในการเสด็จพระราช-ดำเนินทอดพระเนตรภาพยนตร์ฝูงหงส์ สาวน้อย เป็นนักพากย์ นักแสดงที่มีความสามารถรอบตัวเคร่งครัดการใช้ภาษาไทย และเป็นที่เคารพยกย่องของนักพากย์ นักแสดงทุกรุ่นทุกวัย มีผลงานได้รับรางวัลมากมายทั้งในฐานะนักแสดง นักพากย์ ได้แก่ รางวัลสำเภาทองจากการพากย์ภาพยนตร์เรื่อง โบตั๋น รางวัลตุ๊กตาทองจากการพากย์ภาพยนตร์เรื่องนกน้อย รางวัลตุ๊กตาทองในฐานะผู้แสดงประกอบจากเรื่อง วัยตกกระ

จุลทัศน์ กิติบุตร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม (แบบร่วมสมัย) พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ โรงแรม The Regent Chiang Mai (Four Season) และวัดอนาลโยพิทยาราม

เกิด ๑๖ ตุลาคม ๒๔๘๙ ที่จังหวัดเชียงใหม่

ครอบครัว โสด

การศึกษา สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

หลังจบการศึกษาได้กลับไปทำงานในถิ่นกำเนิด ซึ่งมีความงดงามรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมล้านนา และได้กลายเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความเชื่อมั่นศรัทธาอย่างแรงกล้า ในการที่จะดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมล้านนาให้คงอยู่ แม้ว่าจะอยู่บนรากฐานแห่งสถาปัตยกรรมล้านนา แต่ก็มีความก้าวหน้า มีชีวิตชีวา สอดคล้องกับยุคสมัยและมีพัฒนาการตลอดเวลา เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องจากสมาคมในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ที่สร้างแรงบันดาลใจและแนวทางในการออกแบบหลักในการสร้างสรรค์และสืบทอดภูมิปัญญาสถาปัตยกรรมร่วมสมัยให้เป็นมรดกของชาติ ปัจจุบันยังคงสร้างสรรค์ผลงานทางสถาปัตยกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่า ๓๐ ปี นอกจากนี้ยังคงทำหน้าที่ถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์ในการออกแบบสถาปัตยกรรมในแนวทางประยุกต์ให้แก่นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคพายัพจังหวัดเชียงใหม่ มีผลงานออกแบบได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่สู่สาธารณชนทั้งสิ่งพิมพ์ภายในประเทศและต่างประเทศ

จ สาขาศิลปะการแสดง

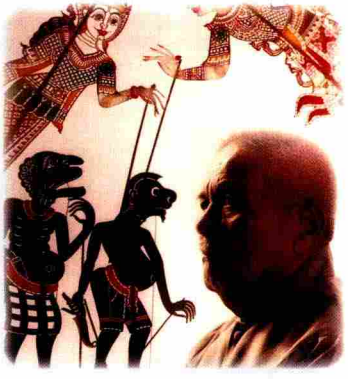

จูเลี่ยม กิ่งทอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง)
พุทธศักราช ๒๕๓๕

เกิด วันเสาร์ เดือนสิบเอ็ด ๒๔๖๕
ที่จังหวัดชุมพร
(ถึงแก่กรรม ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๗)

ครอบครัว สมรสกับนางเลี้ยม แซ่ด่าน
มีบุตร ๑๐ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถม
ศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนบ้านน้ำอา
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

การทำงาน
แสดงหนังตะลุง และประพันธ์เพลงลูกทุ่ง

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงหนังตะลุง
เรื่องศิลป์วงศ์ น้ำใจแม่เลี้ยง ฯลฯ

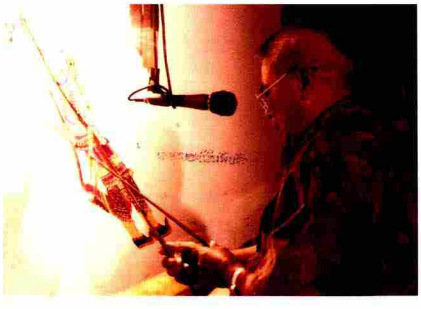

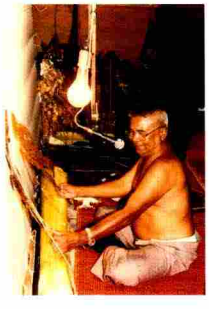

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นนายหนังตะลุงที่มีแบบฉบับเฉพาะตัวที่โดดเด่น และเป็นนายหนังตะลุงคนแรกที่นำเอาไวโอลินเข้ามาประกอบการแสดง พร้อมทั้งสอดแทรกความรู้เรื่องพุทธศาสนา สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมเข้าไปในเนื้อหา เพื่อประชาชนจะได้รับทั้งสาระและบันเทิงในเวลาเดียวกัน มีผลงานการแสดงหนังตะลุงในแบบฉบับดั้งเดิมและประยุกต์การแสดงพื้นบ้านของภาคต่างๆมาไว้ในการแสดงหนังตะลุงของตนจนมีชื่อเสียง มีผลงานการแสดงที่แต่งขึ้นเองจำนวน ๑๐๐ เรื่องเศษ

แจ้ง คล้ายสีทอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๓๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ชุดสื่อการเรียนการสอน เช่น การขับร้องประกอบดนตรีไทยระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา การอ่านทำนองเสนาะ ม. ๑-๓ วรรณคดีวิจักษ์ ม. ๑-๓ และชุดเพลงในวรรณคดี

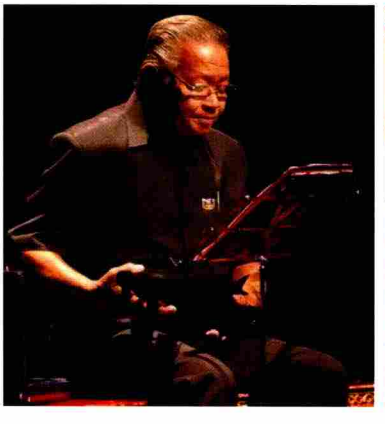

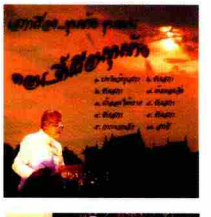

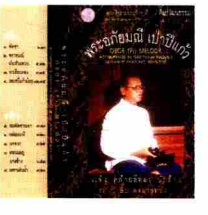

เกิด ๑๐ มกราคม ๒๔๗๘
ที่จังหวัดสุพรรณบุรี
(ถึงแก่กรรม ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒)

ครอบครัว สมรสกับนางบุญนะ คล้ายสีทอง
มีบุตร ๖ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนวัดโบสถ์ดอนคำแพน และ
ปริญญาศิลปศาสตร์
มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

การทำงาน
รับราชการในตำแหน่ง คีตศิลปินจัตวา
กรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถในด้านศีตศิลป์โดยเฉพาะการขับเสภา ได้รับการยกย่องทั่วประเทศ และได้รับสมญาว่า "ช่างขับคำหอม" เพราะเสียงดี ขยับกรับได้ยอดเยี่ยมจนไม่มีใครเทียบ เป็นนักขับเสภาที่ดีที่สุดเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ขับเสภาได้อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวสามารถขับบทเสภาเก่า ๆ ที่ถูกลืมกลับมามีชีวิตโดดเด่นจนกระทั่งได้รับความนิยมจากคนรุ่นใหม่ด้วยการถ่ายทอดออกมาอย่างมีชีวิต และวิญญาณแบบไทย จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

ที่อยู่ทายาท นางบุญนะ คล้ายสีทอง ๒๐๘ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบางตาเกร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๒๑๐ โทร. ๐๘ ๑๒๙๙ ๖๖๓๘

เจริญใจ สุนทรวาทิน

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

เกิด ๑๖ กันยายน ๒๔๕๘
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับพลโทดำเนิน เลขะกุล
มีบุตร ๔ คน ต่อมาหย่า

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๑
โรงเรียนศึกษานารี และศึกษา
วิชาดนตรีไทยและการขับร้องกับ
บิดา และครูดนตรีไทยอีกหลายท่าน

การทำงาน
ข้าหลวงสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
และเป็นครูสอนดนตรีไทย

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ขับร้องเพลงไทย เช่น เพลง
ลาวคำหอม เพลงกล่อมลูกและประดิษฐ์ ทางร้องเพลงฉิ่งพระฉัน ๒ ชั้น

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินผู้เชี่ยวชาญคีตศิลป์และดุริยางคศิลป์ เพียบพร้อมด้วยความรู้ลึกซึ้งในปรัชญาของดนตรีไทยอันเกี่ยวเนื่องด้วยโบราณราชประเพณี วรรณคดีภาษา และสุนทรียภาพแห่งการผสมผสานระหว่างท่วงทำนองเพลงกับบทร้องและอารมณ์อันสมจริง เป็นผู้รอบรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติการดนตรีไทยได้เป็นอย่างดี สามารถบรรเลงดนตรีได้ทั้งเครื่องปี่พาทย์และเครื่องสายบรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรีได้ทุกเครื่องมือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งซอสามสายตลอดจนการประสมวงและการใช้ดนตรีในกิจกรรมทุกรูปแบบ สามารถอธิบายเหตุผลในการปฏิบัติการดนตรีนั้นๆ ได้อย่างเด่นชัด

ที่อยู่ ๖๑ สุขุมวิท ๓๖ (ซอยแสนสบาย) ถนนพระราม ๔ แขวงคลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐ หรือ
๙๓/๓๗๘ สุขุมวิท ๓๙ D.S. TOWER ๒ แขวงคลองตัน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร โทร. ๐ ๒๖๖๒ ๐๖๕๓, ๐๘ ๔๑๔๑ ๒๙๕๓ (คุณดวงใจ)

ฉลาด ส่งเสริม

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หมอลำ)
พุทธศักราช ๒๕๔๘

เกิด ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๐
ที่จังหวัดอุบลราชธานี

ครอบครัว สมรสกับนางสมบูรณ์ ส่งเสริม
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จากโรงเรียนสมเด็จวัดสุปัฏนารามวรวิหาร ศึกษานักธรรมชั้นเอก และฝึกร้องหมอลำตามเสียงทางวิทยุ ว.ป.ก. ๖ ขณะที่บรรพชาเป็นสามเณร และฝึกลำกลอนกับอาจารย์อีกหลายคน

การทำงาน
แสดงหมอลำอยู่กับคณะ ส.สมนึกศิลป์ บ้านหนองดู จังหวัดอุบลราชธานี ต่อมาตั้งวงเป็นของตนเอง ชื่อ คณะป. ฉลาดน้อย รุ่งเรืองศิลป์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงหมอลำเรื่อง นางนกกระยางขาว พระเวสสันดรชาดก องคุลีมาลลำนึกบาป ลูกเขยไทยสะใภ้ลาว เพลงรักบุญบั้งไฟ เป็นต้น

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนที่มีความโดดเด่น เป็นผู้รับแสดง จัดการแสดง คำร้องมีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ มีน้ำเสียงก้องกังวานแจ่มใส และได้คิดค้นกลอนลำทำนองเมืองอุบลที่มีเอกลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี โดยนำเอาสิ่งแวดล้อมตามท้องถิ่นที่เป็นธรรมชาติ เช่น ดิน ลม ฟ้า อากาศ ต้นไม้ มาแต่งเป็นกลอนลำ กลอนลำแต่ละกลอนจะมีคติสอนใจผู้ฟังอยู่เสมอ ซึ่งถือว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถร้องหมอลำได้หลายประเภททั้งลำยาว ลำเพลิน ลำเรื่อง ลำต่อกลอน มีผลงานแสดงทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ

ฉวีวรรณ พันธุ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หมอลำ)
พุทธศักราช ๒๕๓๖

เกิด ๑๖ พฤษภาคม ๒๔๘๘
ที่จังหวัดอุบลราชธานี

ครอบครัว สมรสกับนายโกมินทร์ พันธุ
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔

การทำงาน
เป็นหมอลำ และครูสอนศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ที่วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด กรมศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ท่ารำและบทร้องชุดแม่อีสาน ๔๘ ท่า เขียนกลอนลำ อุราฟ้าสาง

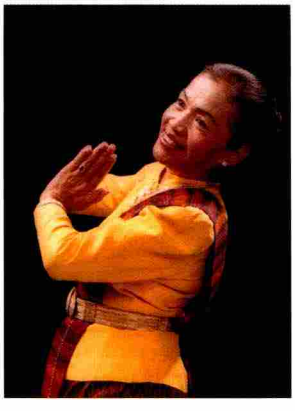

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นราชินีหมอลำที่มีความสามารถโดดเด่นมีไหวพริบปฏิภาณด้านหมอลำที่เฉียบแหลมยิ่งคนหนึ่งโดยได้รับการฝึกฝนเรื่องหมอลำจากบิดาญาติและหมอลำที่มีชื่อเสียงโด่งดังในอดีตหลายท่านซึ่งความจัดเจนเรื่องหมอลำที่ฝึกฝนมาตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้เป็นหมอลำที่มีความสามารถสูงทั้งด้านการแต่งกลอนลำ การคิดท่วงทำนองหมอลำกลอน เขียนกลอนลำ ประดิษฐ์ท่ารำ และบทร้องชุดแม่อีสาน ๔๘ ท่าประกอบกับเป็นบุคคลที่มีน้ำเสียงไพเราะ มีพลังทำให้ได้รับการยกย่องว่าเป็นเพชรน้ำหนึ่งของแดนอีสาน

ที่อยู่ ๒๓๙/๙ ถนนมีโชคชัย บ้านพักข้าราชการ วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐ ๔๓๕๒ ๔๕๓๐, ๐๘ ๙๕๙๗๗ ๖๒๘๙

ฉัตรชัย วิเศษสุวรรณภูมิ (พนมเทียน)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๔๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ จุฬาตรีคูณ เพชรพระอุมา ละอองดาว ศิวาราตรี และเล็บครุฑ

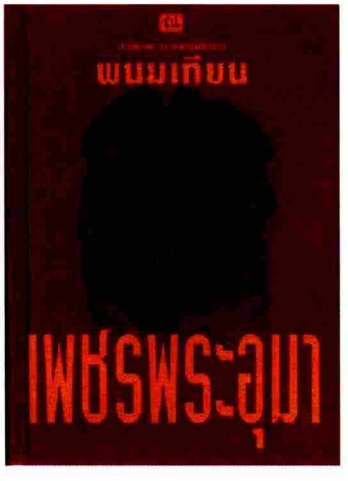

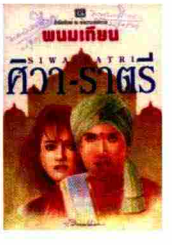

เกิด	๒๓ พฤศจิกายน ๒๔๗๔ ที่จังหวัดปัตตานี
ครอบครัว	สมรสกับ นางสุมิตรา วิเศษสุวรรณภูมิ มีบุตร ๔ คน
การศึกษา	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยบอมเบย์
การทำงาน	นักเขียนอิสระ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เริ่มเขียนนวนิยายเรื่องแรก คือ "เห่าดง" พ.ศ.๒๔๙๐ และเมื่อไปเรียนเตรียมอักษรศาสตร์ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ได้เขียนเรื่อง "จุฬาตรีคูณ" เพราะได้เรียนประวัติศาสตร์อินเดียอย่างลึกซึ้งรวมทั้งได้รับแรงบันดาลใจมาจากเรื่องกามนิตวาสิฏฐี เมื่อไปอินเดียได้เริ่มเขียนนวนิยายเรื่อง "ปฐพีเพลิง" และนิยายรักเรื่อง "มัสยา" และเมื่อกลับมาจากอินเดียจึงเริ่มต้นการเป็นนักประพันธ์อาชีพ เป็นนักเขียนผู้สร้างผลงานทางวรรณศิลป์ที่ทรงคุณค่าไว้อย่างมากมายต่อเนื่องกว่า ๖ ทศวรรษ โดยเฉพาะนวนิยายมีความโดดเด่นเฉพาะตัว อย่างที่จะหานักเขียนอื่นในแนวเดียวกันมาเทียบเคียงได้ยาก "พนมเทียน" เป็นนักฝันจึงสามารถใช้จินตนาการสร้างสรรค์ผลงานงานเขียนจึงมีหลายประเภทหลายแนว คือ มีทั้งประเภทจินตนิยาย อาชญานิยาย นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน แนวผจญภัย แนวพาฝัน โดยเฉพาะเรื่องจุฬาตรีคูณ นั้น เป็นที่นิยมกันมาตลอดกว่า ๖ ทศวรรษ จินตนิยายเรื่อง ศิวาราตรี ยังเป็นแรงบันดาลใจให้ "สกลวรรณ" นำศิวาราตรีมาเขียนเป็นร้อยกรองยาวกว่า ๓๐,๐๐๐ คำกลอน โดยอาศัยความงามแห่งภาษาร้อยแก้วของ "พนมเทียน" เป็นพื้นฐาน

ฉ

สาขาศิลปะการแสดง

ฉิ้น อรมุต (หนังฉิ้น ธรรมโฆษณ์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง)
พุทธศักราช ๒๕๓๒

เกิด ๑๗ กันยายน ๒๔๗๔
ที่จังหวัดสงขลา

ครอบครัว สมรสกับนางเหี้ยว คงสุวรรณ
สมรสใหม่กับนางปราณี ไชยสอน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนวัดธรรมโฆษณ์ และสอบได้นักธรรมตรี ฝึกหัดเล่นหนังด้วยรูปที่ทำด้วยกระดาษหรือใบไม้ และเครื่องดนตรีที่ทำขึ้นจากกระป๋องโดยไม่มีครูโดยติดตามดูหนังทุกโรงในสมัยนั้นทั้งที่มีชื่อเสียงและไม่มีชื่อเสียง จนเล่นหนังตะลุงได้จึงหาอาจารย์ให้ทำพิธีขึ้นครูให้ตามประเพณี คือ หนังขับ บ้านดีหลวง และต่อมาขอเป็นศิษย์หนังกั้น ทองหล่อ นายหนังชั้นยอดของภาคใต้

การทำงาน แสดงหนังตะลุงเป็นอาชีพ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ มีผลงานแสดงประเภทที่คิดเค้าโครงเรื่องเองโดยได้เค้าโครงเรื่องจากที่อื่น เรื่องนางในฝัน เรื่องตุ๊กตาทอง

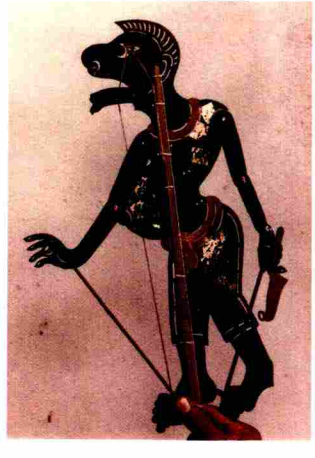

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานการเล่นหนังตะลุงมาไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ครั้ง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีความสามารถเป็นเลิศในการเขียนเรื่องเล่นเองมากกว่า ๑๐๐ เรื่อง และเขียนบทหนังตะลุงเป็นที่เลื่องลือและยอมรับโดยทั่วไป เป็นนายหนังที่ได้รับชื่อว่าเป็นนายหนังที่เด่นที่สุดในด้านกลอนสดแม้จะเขียนเรื่องไว้แล้วก็ตาม แต่เวลาเล่นจริงก็ยังสามารถเปลี่ยนแปลงกลอนไปได้ตามสถานการณ์อย่างฉับไวทันลูกทันคน ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย ใช้ศัพท์ถูกต้อง ได้สร้างตัวตลกตัวหนึ่ง ชื่อ อ้ายโท่ง เป็นน้องชายของอ้ายเท่ง มีลักษณะการพูดจาเข้าทำนองพูดเรื่องหนึ่งไปออกอีกเรื่องหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการตัดรูปหนังตะลุงเองมาตั้งแต่เริ่มเล่น

ที่อยู่ ๑๑๖ หมู่ที่ ๓ บ้านธรรมโฆษณ์ ถนนสายสทิงหม้อ ตำบลสทิงหม้อ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ๙๐๒๘๐ โทร. ๐ ๗๔๓๓ ๑๕๙๖

เฉลิม บัวทั่ง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

เกิด ๒๙ สิงหาคม ๒๔๕๓
ที่จังหวัดนนทบุรี
(ถึงแก่กรรม ๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๐)

ครอบครัว สมรสกับนางไสว บัวทั่ง มีบุตร ๑๑ คน

การศึกษา โรงเรียนพรานหลวงสวนมิสกวัน

การทำงาน
อดีตทำงานที่กรมปี่พาทย์ และโขนหลวง (ปัจจุบันอยู่กรมศิลปากร) ต่อมาทำงานที่กองดุริยางค์ กรมตำรวจ และประกอบอาชีพส่วนตัวสอนดนตรีไทยตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงปีนนคเรศ เถา และเพลงเขมรเหลือง เถา

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานดีเด่นด้านดนตรีไทยจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ได้รับยกย่องว่ามีฝีมือในการบรรเลงเครื่องดนตรีได้ดีเยี่ยม โดยเฉพาะระนาดเอก และได้แต่งเพลงไว้เป็นจำนวนมาก เป็นผู้ริเริ่มอังกะลุงของไทย จาก ๒ กระบอก มาเป็น ๓ กระบอก ได้บันทึกโน้ตเพลงไทยสำหรับเครื่องตี คือ ระนาด ฆ้อง และการบรรเลงอังกะลุงประสานเสียงแบบสากล เป็นผู้ให้ความรู้ในเรื่องดนตรีไทยแก่สถาบันต่าง ๆ ได้อุทิศเวลาอันยาวนานสร้างสรรค์ทำนุบำรุงส่งเสริมพัฒนา และเผยแพร่ ศิลปะด้านดนตรีไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน นายพัฒน์ บัวทั่ง หรือนางสุธาร บัวทั่ง ดนตรีไทยวงคำหวาน ๘๖/๓ หมู่ ๙ ตำบลบางเลน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๔๐

เฉลิม นาคีรักษ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

เกิด ๒๑ กันยายน ๒๔๖๐
(ถึงแก่กรรม ๒ ธันวาคม ๒๕๔๕)

ครอบครัว สมรสกับ นางบรรจง นาคีรักษ์
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา โรงเรียนฝึกหัดครู มัธยมการช่าง
โรงเรียนเพาะช่าง

การทำงาน
เริ่มเข้ารับราชการเป็นครูสอนศิลปะ ที่โรงเรียนเพาะช่าง ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยเพาะช่าง และศาสตราจารย์พิเศษ คณะศิลปกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ภาพทิวทัศน์ (สีน้ำ-สีน้ำมัน), ภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ (สีน้ำมัน), ภาพชุด ศิลปะประเพณีประยุกต์ (สีน้ำมัน) ฯลฯ

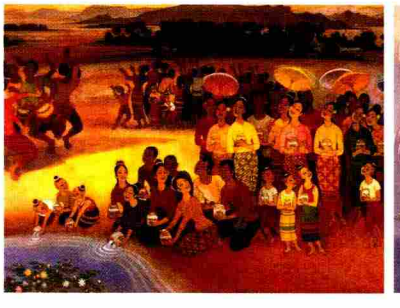

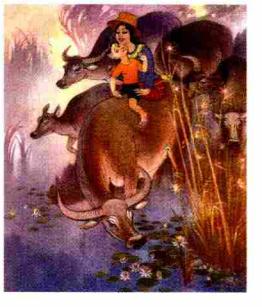

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานดีเด่นทั้งในแบบศิลปะสมัยใหม่และศิลปะแบบประเพณีประยุกต์เขียนสีน้ำได้ดีเป็นพิเศษด้วยวิธีและเทคนิคเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และความสามารถพิเศษในการบังคับพู่กันและสีได้ตามใจนึก จนได้รับความชมจากศาสตราจารย์ศิลป์พีระศรี และด้านสีน้ำมันก็ทำได้ดีเช่นกัน ผลงานจิตรกรรมส่วนใหญ่เป็นภาพเกี่ยวกับชีวิตและประเพณีไทย มีความยึดมั่นและศรัทธาในศิลปะ ได้สร้างสรรค์ผลงานต่อเนื่องกันมาเป็นเวลายาวนานเกือบ ๕๐ ปี ผลงานของท่านเป็นที่สนใจของนักสะสมภาพวาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

เฉลย ศุขะวณิช

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ถ่ายทอดท่ารำที่เป็นแบบแผนบรรจุลงในหลักสูตรวิชานาฏศิลป์ และประดิษฐ์ท่ารำร่วมกับนางสมุล ยมะคุปต์ เช่น ระบำกินนร ระบำโบราณคดี ๔ ชุด (ระบำทวารวดี ระบำศรีวิชัย ระบำลพบุรี และระบำเชียงแสน) ฯลฯ

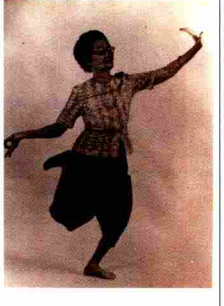

เกิด ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๔๗ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่กรรม ๑๔ เมษายน ๒๕๔๔)

ครอบครัว สมรสกับพระยาอมเรศร์สมบัติ (ต่วน ศุขะวณิช) มีบุตร ๔ คน

การศึกษา สำเร็จระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนราษฎร์ และฝึกหัดละครกับครูผู้ชำนาญการละครหลายท่าน

การทำงาน
เริ่มเป็นศิลปินประจำราชสำนักวังสวนกุหลาบและวังเพชรบูรณ์ ตั้งแต่อายุ ๗-๒๑ ปี หลังจากนั้นไปเป็นแม่บ้าน พออายุ ๕๓ ปี จึงเข้ารับราชการในตำแหน่งครูพิเศษสอนนาฏศิลป์ละคร ที่วิทยาลัยนาฏศิลป กรมศิลปากร สุดท้ายดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญการแสดงนาฏศิลป์ไทย

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความเชี่ยวชาญการแสดงละครได้แก่ ละครนอก ละครใน และละครดึกดำบรรพ์ โดยได้รับบทเป็นตัวนาง มีความรู้ความสามารถสูงในระบวนท่ารำทุกประเภท เป็นผู้อนุรักษ์ท่ารำที่เป็นแบบแผนเก่าบรรจุลงในหลักสูตรวิชานาฏศิลป์ระดับชั้นกลาง ชั้นสูง และปริญญา และยังประดิษฐ์ท่ารำ และระบำใหม่ๆ ขึ้นหลายชุด ซึ่งกรมศิลปากรและวงการนาฏศิลป์ทั่วประเทศได้ถือเป็นแบบฉบับของศิลปะการร่ายรำสืบทอดต่อมาจนถึงทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่สถานศึกษาและสถาบันต่างๆ เป็นผู้มีความเมตตาเอื้ออารี

ชรินทร์ นันทนาคร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(นักร้องเพลงไทยสากล)
พุทธศักราช ๒๕๔๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ริเริ่มและร่วมสร้างสรรค์เพลง สดุดีมหาราชา ขับร้องเพลงเรือนแพ ทำฉลอม หยาดเพชร อาลัยรัก ผู้ชนะสิบทิศ

เกิด	๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๖ ที่จังหวัดเชียงใหม่
ครอบครัว	สมรสกับนางสปัน เธียรประสิทธิ์ มีบุตร ๒ คน ต่อมาสมรสกับ นางสาวเพชรา เชาวราษฎร์
การศึกษา	การศึกษาวิชาชีพ โรงเรียนอัสสัมชัญ คอมเมิร์ส
การทำงาน	นักร้อง นักแสดง สร้าง และกำกับภาพยนตร์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักร้องเพลงไทยสากลที่มีเอกลักษณ์การขับร้องเพลงเป็นของตนเอง ในแบบฉบับของเพลงไทยเดิมผสมผสานกับเพลงไทยสากลที่มีท่วงทำนองสูงต่ำ เอื้อนด้วยน้ำเสียงที่พลิ้วมีเสน่ห์ชวนฟัง ออกเสียงอักขระได้ชัดเจนเป็นนักร้องที่ใช้น้ำเสียงสร้างศิลปะการขับร้องให้แก่ประชาชนมาอย่างยาวนาน ผลงานเป็นอมตะสืบสานมาจนปัจจุบัน

ชลูด นิ่มเสมอ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ งานประติมากรรมชนบท สงกรานต์ (Songkran-festival) เงินผดด้วง

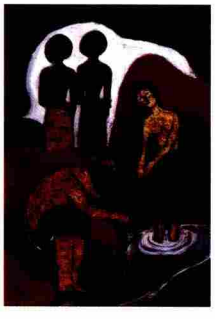

เกิด ๒ พฤษภาคม ๒๔๗๒
ที่จังหวัดธนบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางปราณี นิ่มเสมอ
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่คณะจิตรกรรม และประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร และตำแหน่งสุดท้ายเป็น ศาสตราจารย์ ระดับ ๑๐

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์งานศิลปะอันมีคุณค่าทั้งงานจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ เป็นอาจารย์สอนวิชาวาดเส้นองค์ประกอบศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ทัศนียวิทยาทฤษฎีสี ฯลฯ ที่มีคุณค่าทางศิลปะไว้เป็นจำนวนมาก จนได้รับรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดงทั้งใน และต่างประเทศ เป็นผู้สร้างสรรค์งานศิลปะช่วงรอยต่อระหว่างยุคเก่ากับยุคใหม่ ของวงการศิลปะสมัยใหม่ของไทย ผลงานยุคแรกๆ เป็นผลงานด้านจิตรกรรมที่นำเรื่องราวของคนชนบท มาเป็นเนื้อหาในการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ และความเอื้ออาทรต่อกัน เป็นการสะท้อนวัฒนธรรมของคนไทยในรูปของงานศิลปะในชุดชาวนาไทย สงกรานต์และความบริสุทธิ์แห่งธรรมชาติ ซึ่งประติมากรรมของท่านเป็นที่ยกย่อง ในความคิดและปรัชญาของผู้สร้างสรรค์จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

ที่อยู่ ๘๒ หมู่ที่ ๙ ถนนพุทธมณฑล สาย ๔ ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๑๐ โทร. ๐ ๒๔๒๙ ๒๔๑๗, ๐ ๒๔๖๗ ๐๒๔๘

ชัยชนะ บุญนะโชติ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องเพลงลูกทุ่ง) พุทธศักราช ๒๕๔๑

เกิด ๕ มกราคม ๒๔๘๕ ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

ครอบครัว สมรสกับนางพิกุล บุญนะโชติ มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนประชาบาล

การทำงาน นักประพันธ์เพลง นักร้อง

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานขับร้องเพลง เช่น แม่แตงร่มใบ ใจนางเหมือนทางรถ

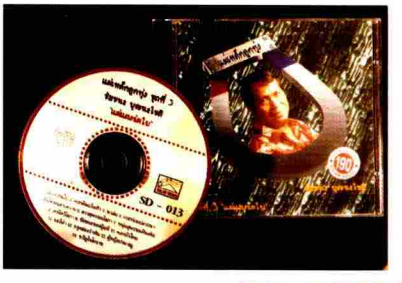

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักร้องที่ได้รับความชื่นชอบจากประชาชนเป็นเวลายาวนาน เคยได้รับพระราชทานเข็มเกียรติคุณในการขับร้องเพลงจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้รับเชิดชูเกียรติเป็นนักร้องลูกทุ่งดีเด่นกึ่งศตวรรษลูกทุ่งไทยของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ จากเพลงแตงร่มใบ ครั้งที่ ๒ จากเพลงชายสามโบสถ์ และได้รับประกาศเกียรติคุณ กึ่งศตวรรษลูกทุ่งสืบสานวัฒนธรรมจากเพลง บ้ากัญชา เป็นผู้มีความสามารถในการประพันธ์เพลง ให้นักร้องลูกทุ่งขับร้อง จนมีชื่อเสียงหลายคน เช่น เพลงสามปีที่ไร้นาง ไวพจน์ เพชรสุพรรณ ขับร้องเพลงสิ้นเดือนเหมือนสิ้นใจ ยงยุทธ เชี่ยวชาญชัย ขับร้องเป็นต้น

ที่อยู่ ๑๐๐/๑๔ หมู่ที่ ๒ พุทธมณฑล สาย ๒ ถนนนครสุวง แขวงบางไผ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๖๐ โทร. ๐ ๒๔๒๑ ๗๖๘๙, ๐๘ ๑๖๑๒ ๐๓๔๒

ชาญ (ชาญชัย) บัวบังศร, ร้อยโท

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(นักดนตรีนัก ประพันธ์เพลง)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

เกิด ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๗ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางเอมอร บัวบังศร มีบุตร ๗ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนศรีบุญญานนท์ จังหวัดนนทบุรี

การทำงาน

เริ่มรับราชการทหารเป็นนักเรียนนายสิบทหารม้า ต่อมาได้ลาออกมาเป็นนักร้องอยู่กับคณะละครเร่ เป็นนักดนตรี และนักประพันธ์ เพลงไทยลูกทุ่ง-ลูกกรุง และเป็นผู้เรียบเรียงเสียงประสานให้กับวงการเพลงมากมายหลายหมื่นเพลง และเพลงประกอบภาพยนตร์ไทยในอดีต

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานประพันธ์เพลง เพลงกระท่อมไพรวัลย์ เชิพบิ: ส่วนเพลงโปรดเกิดดวงใจ เป็นผู้เรียบเรียงเสียงประสาน เป็นผู้บรรเลง แอคคอร์เดียนที่สร้างความโดดเด่นให้กับเพลงนี้จนได้รับ ความนิยมจวบจนกระทั่งทุกวันนี้

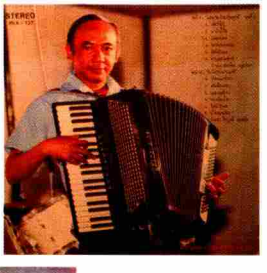

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินที่มีความรู้ความสามารถเป็นเลิศทางด้านดนตรี สามารถเล่นเครื่องดนตรีได้หลายชนิดได้แก่ แอดคอร์เดียน เปียโน กีต้าร์ กีต้าร์ฮาวายและมีความสามารถทางด้านการประพันธ์เพลง และเป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์ให้กับวงการเพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง โดยการนำเครื่องดนตรีแอคคอร์เดียน เข้ามาใช้ในเพลงลูกทุ่งจนเป็นเอกลักษณ์ของเพลงลูกทุ่งที่ขาดไม่ได้จนทุกวันนี้ อีกทั้งนำนักร้องลูกกรุงมาร้องคู่กับนักร้องลูกทุ่งเป็นคนแรก และเป็นผู้ประพันธ์เพลงคู่มากที่สุด

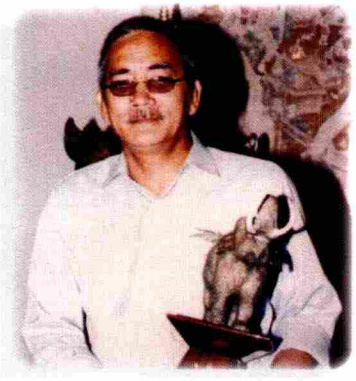

ชาตรีเฉลิม ยุคล, หม่อมเจ้า

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(ผู้สร้างภาพยนตร์-ผู้กำกับการแสดง)
พุทธศักราช ๒๕๔๔

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เขาชื่อกานต์ สาละวิน มือปืน อิสรภาพของทองพูนโคกโพ ครูสมศรี สุริโยไท ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ฯลฯ

เกิด ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๘๕ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับ หม่อมกมลา ยุคล ณ อยุธยา มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ทรงศึกษาที่มหาวิทยาลัย UCLA (University of California Los Angles) ประเทศสหรัฐอเมริกา ศึกษาวิชาเอกด้านธรณีวิทยา และวิชาโทด้านภาพยนตร์

การทำงาน
ผู้สร้าง ผู้กำกับภาพยนตร์ เขียนบท ถ่ายภาพ ลำดับภาพ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
ทรงเป็นผู้มีผลงานสร้างสรรค์ศิลปะด้านภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์ ทรงใช้เทคนิคทางด้านภาพยนตร์มาสร้างสรรค์ เพื่อให้ผลงานออกมาเป็นภาพที่สมบูรณ์อย่างมีศิลปะวางแนวทาง ในการพัฒนาภาพยนตร์ไทย เพื่อให้ได้มาตรฐานทัดเทียมต่างประเทศมาโดยตลอด ภาพยนตร์ทุกเรื่องมีลักษณะในแนวสร้างสรรค์สังคม และสะท้อนปัญหาของสังคมไทยได้อย่างชัดเจน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทรงได้รับรางวัลตุ๊กตาทอง รางวัลสุพรรณหงส์ทองคำ กำกับภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ภาพยนตร์ยอดเยี่ยม บทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ลำดับภาพยอดเยี่ยม

ชาติ กอบจิตติ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๔๗

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ คำพิพากษา เวลา มีดประจำตัว เรื่องธรรมดา จนตรอก

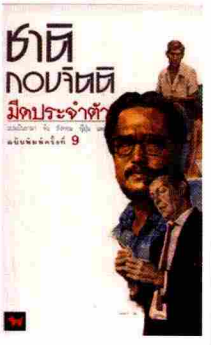

เกิด	๒๕ มิถุนายน ๒๔๙๗ ที่จังหวัดสมุทรสาคร
ครอบครัว	สมรสกับนางรุจิรา กอบจิตติ ไม่มีบุตร
การศึกษา	วิทยาลัยเพาะช่าง
การทำงาน	บรรณาธิการและนักเขียน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักเขียนที่สร้างสรรค์งานวรรณศิลป์ ด้านนวนิยาย และเรื่องสั้นอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานานกว่า ๒๕ ปี ชาติ กอบจิตติ มีความใฝ่ฝันจะเป็นนักเขียนมาตั้งแต่เด็ก ผลงานเรื่องสั้นเรื่องแรกชื่อ นักเรียนนักเลง ได้ลงพิมพ์ในหนังสืออนุสรณ์ปทุมคงคา ปี ๒๕๑๒ จากนั้นได้พยายามฝึกฝนหาความรู้ และประสบการณ์การเขียนได้ด้วยตนเองอย่างตั้งใจและทุ่มเทตลอดเวลา เป็นนักเขียนร่วมสมัยผู้มีผลงานโดดเด่นด้านนวนิยาย และเรื่องสั้นซึ่งเปี่ยมด้วยคุณภาพ ทั้งด้านแนวคิดที่แสดงสำนึกทางสังคม และด้านวรรณศิลป์ที่แสดงให้เห็นถึงนวัตกรรมของการสร้างสรรค์ เป็นแบบอย่างทั้งแนวคิด แนวเขียนแก่นักเขียน นักอ่านร่วมสมัย เป็นผู้หนึ่งที่นำวงวรรณกรรมไทยก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และอยู่ในกระแสวรรณกรรมโลกอย่างน่าภูมิใจ นวนิยายของชาติ กอบจิตติ แสดงถึงพัฒนาการของนวนิยายไทยที่มีลักษณะร่วมกับวรรณกรรมสากลโดยมักจะทดลองใช้กลวิธีใหม่ๆ ในการเล่าเรื่องไม่ซ้ำแบบกัน จนกล่าวได้ว่าเป็นนักเขียน "นักทดลองทางรูปแบบที่ไม่เคยหยุดนิ่ง" นับเป็นบุคคลที่ทรงคุณค่า และมีคุณูปการต่อวงวรรณกรรมไทยเป็นอย่างยิ่ง

ชาลี อินทรวิจิตร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(ผู้ประพันธ์คำร้อง-ผู้กำกับภาพยนตร์)
พุทธศักราช ๒๕๓๖

เกิด ๖ กรกฎาคม ๒๔๖๖
ที่จังหวัดสมุทรสาคร

ครอบครัว สมรสกับนางศรินทิพย์ ศิริวรรณ
ไม่มีบุตร

การศึกษา โรงเรียนอำนวยศิลป์
และโรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ

การทำงาน นักแต่งเพลง ผู้กำกับภาพยนตร์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงบ้านทรายทอง เรือนแพ

ฉายครั้งแรก 23 ธันวาคม 2504 ที่ คาราเฉลิมไทย

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถสูงเด่นทั้งเรื่องการขับร้องเพลง การประพันธ์เพลง การกำกับการแสดงภาพยนตร์โดยเฉพาะด้านการประพันธ์เพลง มีผลงานสร้างสรรค์เกือบ ๑,๐๐๐ เพลง ผลงานเพลงที่สร้างชื่อเสียงเป็นอมตะมาจนถึงปัจจุบันมีจำนวนมาก เช่น เพลงสดุดีมหาราชา แสนแสบ ท่าฉลอม สาวนครชัยศรี ทุ่งรวงทอง แม่กลอง มนต์รักดอกคำใต้ ฯลฯ นอกจากจะเป็นผู้ประพันธ์เพลงที่มีความสามารถสูงแล้ว ยังมีผลงานกำกับการแสดงภาพยนตร์ที่มีคุณภาพจำนวนมาก

ที่อยู่ ๓๓/๒๖ ซอยนาคนิวาส ๔๘ แยก ๑๔/๒ ลาดพร้าว ๗๑ แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๓๐
โทร. ๐ ๒๕๔๒ ๓๗๗๑

ชำเรือง วิเชียรเขตต์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) พุทธศักราช ๒๕๓๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ กลุ่มรวมพลังเคลื่อนไหวสู่ความมั่นคงดีงาม ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย บางขุนพรหม, จุดมุ่งหมายที่บริสุทธิ์ที่สวนจตุจักร กรุงเทพมหานคร

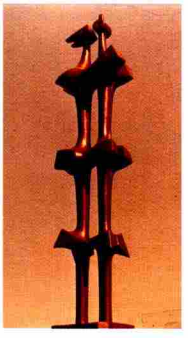

เกิด ๒ มีนาคม ๒๔๗๔ ที่จังหวัดกาฬสินธุ์

ครอบครัว สมรสกับนางเสาวภา วิเชียรเขตต์ มีบุตร ๓ คน

การศึกษา โรงเรียนเพาะช่าง มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่โรงเรียนศิลปศึกษา และเป็นอาจารย์สอน ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และลาออกจากราชการ เพื่ออุทิศตนแก่งานศิลปะอย่างเต็มที่

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสคนสำคัญด้านประติมากรรม ซึ่งมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะ และศิลปศึกษาโดยทั่วไป ได้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมจำนวนมาก และอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลายาวนาน มีผลงานแสดงในนิทรรศการศิลปะและสถาบันศิลปะทั้งในและต่างประเทศ และมีผลงานติดตั้งในสาธารณสถานหลายแห่ง ได้รับรางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๑ เหรียญทอง ประเภทประติมากรรมจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ และได้รับเลือกเป็นผู้แทนไทยในการประชุมปฏิบัติการประติมากรรมอาเซียน เป็นผู้บุกเบิกและยืนหยัดการสร้างสรรค์ประติมากรรมเป็นเวลาห้าสิบกว่าปี หลังจากที่ศึกษาวิชาศิลปะที่โรงเรียนเพาะช่างและที่มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นเวลา ๕ ปี ได้คลี่คลายผลงานจากประติมากรรมแบบจริงไปสู่แบบนามธรรม เป็นประติมากรนามธรรมคนแรกของไทย ผลงานประติมากรรมอยู่ในแนวสร้างสรรค์ศิลปะและสุนทรีย์ กล่าวได้ว่าเป็นหลักสำคัญในด้านประติมากรรมของวงการศิลปะและศิลปศึกษาของไทย

ชิต เหรียญประชา

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

เกิด ๑ กรกฎาคม ๒๔๕๑
(ถึงแก่กรรม ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๗)

ครอบครัว สมรสกับ นางประยูร (บุญยืน) บัวสรวง มีบุตร ๘ คน ต่อมาสมรสกับ นางบำรุงจิตต์ บัวสรวง

การศึกษา มัธยมศึกษา โรงเรียนวัดสระเกศ
ศึกษาวิชาศิลปะ โรงเรียนเพาะช่าง

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่กรมทหารช่าง ภายหลังได้ลาออกจากราชการ และประกอบอาชีพรับจ้างทำงานช่างต่างๆ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ รำมะนา (ไม้มะออกกานี) และหนุมานกับนางมัจฉา (งาช้าง)

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินอาวุโสคนสำคัญ และเป็นศิลปินชั้นเยี่ยมของการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ได้รับการยกย่อง ในวงการศิลปะว่าเป็นผู้มีความยึดมั่นในการสร้างสรรค์ศิลปะมา เป็นเวลาอันยาวนานถึง ๕๐ ปี เป็นศิลปินที่มีความเป็นเลิศในด้านการ แกะสลักไม้ เป็นผู้ที่มีความสามารถนำเอารูปแบบของศิลปะแบบประเพณีมาผสมกับวิธีการของศิลปะสมัยใหม่ได้เป็นผลสำเร็จ นับว่าเป็นศิลปินผู้บุกเบิกของยุคศิลปะสมัยใหม่ของไทยผู้หนึ่ง ผลงานได้รับเกียรติแสดงในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ การแสดงศิลปะร่วมสมัยของไทยในประเทศ และมีติดตั้งแสดงถาวรในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป์ แม้ว่าจะอยู่ในวัยชราก็ยังคงสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างไม่หยุดยั้ง

ที่อยู่ของทายาท นายคณิต เหรียญประชา ๓๖/๔๘ หมู่ที่ ๑๓ ซอยยนต์ยิ่งยง โชคชัย ๔ (ซอย ๘๒) ถนนลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๓๐ โทร. ๐ ๒๕๗๑ ๘๓๖๙, ๐ ๒๙๖๐ ๗๕๙๖

ชิน ฝ้ายเทศ (ชินกร ไกรลาศ)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(นักร้องเพลงลูกทุ่ง)
พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงยอยศพระลอ และเพชรร่วงในสลัม

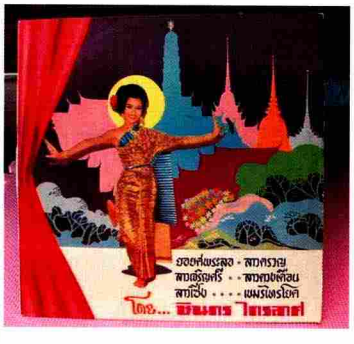

เกิด	๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ที่จังหวัดสุโขทัย
ครอบครัว	สมรสกับนางสุชาดา ฝ้ายเทศ มีบุตร ๓ คน
การศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดคุ้งยาง ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ สาขาศิลปศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปริญญามหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
การทำงาน	นักร้อง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักร้องมีผลงานเพลงบันทึกแผ่นเสียงครั้งแรกในเพลง "ลูกทุ่งรำลึก" จนมีชื่อเสียงในการขับร้องเพลงลูกทุ่งมาตามลำดับ เป็นนักร้องลูกทุ่งที่ประยุกต์เพลงพื้นบ้านมาผสมผสานกับการแสดงดนตรีลูกทุ่ง ในหลายลักษณะทั้งลำตัด เพลงฉ่อย เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเรือ เพลงอีแซว เป็นนักร้องเพลงไทยผู้ออกเสียงภาษาไทยถูกต้อง และได้ใช้ความรู้ความสามารถ ช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ เอกชน เพื่องานกุศลต่างๆ ตลอดมา

ชิ้น ศิลปบรรเลง, คุณหญิง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เป็นผู้ร่วมก่อตั้งหลักสูตรวิชาการดนตรีไทยในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง และประพันธ์เพลงช้าง

เกิด ๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๔๙
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายประสงค์ ไชยพรรค
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๘ โรงเรียนราชินี
ได้รับประกาศนียบัตรครูประถม (ป.ป.) พ.ศ. ๒๔๗๕
ได้รับประกาศนียบัตรครูพิเศษ มัธยม (พ.ม.) พ.ศ. ๒๔๗๙

การทำงาน
อดีตเป็นครูโรงเรียนเบญจมราชาลัย โรงเรียนฝึกหัดครูพระนครวิทยาลัยครูธนบุรี และรับราชการในกรมศิลปากร ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายดนตรี

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินสตรีไทยตัวอย่างที่ได้ผลิตผลงานด้านศิลปะการแสดงสาขาดนตรีไทย โดยการประพันธ์ทำนอง และบทร้องเพลงไว้เป็นจำนวนมาก นอกจากจะนำไปใช้ในเชิงศิลปะการแสดงแล้ว ยังก่อให้เกิดคุณประโยชน์ในวงการศึกษาได้อย่างดียิ่ง นับตั้งแต่เด็กระดับก่อนวัยเรียนไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ได้ทุ่มเทอุทิศกำลังกายกำลังใจ สติปัญญาเวลา และทุนทรัพย์ในการที่จะถ่ายทอดความคิดก้าวหน้าในการเรียนการสอนดนตรีไทยทั้งในเชิงทฤษฎี และปฏิบัติ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีในวงการดนตรีไทย รวมทั้งเผยแพร่ความรู้สาขาวิชาดนตรีไทยแก่ชาวต่างประเทศ

ที่อยู่ปัจจุบัน รองศาสตราจารย์มธุรส วิสุทธกุล ๑๐๘/๓ ซอยจันทิมา ๘ ถนนลาดพร้าว ซอย๘๐ แขวงวังทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐ โทร. ๐ ๒๕๑๔ ๑๔๙๙

ชูศรี (ชื้น) สกุลแก้ว

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หุ่นกระบอก)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ได้รับรางวัลชนะเลิศในการเข้าร่วมแข่งขันหุ่นกระบอกนานาชาติ ณ ประเทศฟิลิปปินส์ พ.ศ. ๒๕๒๖ การนำหุ่นกระบอกไปเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ณ ประเทศอังกฤษ ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๒๕

เกิด ๑๙ กันยายน ๒๔๕๐ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่กรรม ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘)

ครอบครัว สมรสกับนายระเบียบ แสงชัย มีบุตร ๒ คน ต่อมาสมรสกับนายเหิน สกุลแก้ว

การศึกษา สำเร็จการศึกษาปีที่ ๔ รับพระราชทานปริญญาบัตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (การละคร)

การทำงาน
ประกอบอาชีพส่วนตัวแสดงหุ่นกระบอก และเป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้เกี่ยวกับการแสดงหุ่นกระบอกที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความรู้ความสามารถในการขับร้อง การบรรเลง และการเชิดหุ่นกระบอกเป็นเลิศยากที่จะหาผู้ใดเทียบได้ในปัจจุบัน จากการที่ได้คลุกคลีกับการแสดงหุ่นกระบอกมาตั้งแต่เกิด ด้วยความเพียร ไหวพริบ และความตั้งใจจริง จึงทำให้ศิลปะการเชิดหุ่นมีความละเอียดอ่อน ประณีต มีชีวิตชีวา และสวยงามจนเป็นที่นิยม และยอมรับกันอย่างแพร่หลาย นอกจากจะอุทิศเวลาเกือบตลอดชีวิตเพื่อดำรงรักษาศิลปะการแสดงหุ่นกระบอก ซึ่งเป็นการแสดงพื้นบ้านให้เป็นที่รู้จักและแพร่หลายทั้งในเมืองไทย และต่างประเทศไว้อย่างดียิ่งแล้ว ยังสอนลูกศิษย์ทั้งชาวไทย และต่างประเทศที่สนใจทั่วไปโดยไม่คิดค่าสอน

ที่อยู่ปัจจุบัน นายนิมิต สกุลแก้ว ๕๖๘/๑ ซอยวชิรธรรมสาธิต ๕๗ ถนนสุขุมวิท ๑๐๑/๑ แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๖๐
โทร. ๐ ๒๓๙๓ ๗๔๙๒, ๐ ๒๓๘๓ ๘๘๒๙

เชอร์รี่ เศวตนันทน์ (สวลี ผกาพันธุ์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากลขับร้อง) พุทธศักราช ๒๕๓๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงละครเป็นนางเอกเรื่อง ความพยาบาทและบ้านทรายทอง ขับร้องเพลงหากรู้สักนิด จำเลยรัก ฯลฯ ซึ่งเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมอย่างสูง

เกิด	๖ สิงหาคม ๒๔๗๔ ที่กรุงเทพมหานคร
ครอบครัว	สมรสกับนายอดีศักดิ์ เศวตนันทน์ มีบุตร ๓ คน
การศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลาย ที่โรงเรียนมหาพฤฒาราม ต่อมาเรียนขับร้องและการแสดง กับครูลัดดา สารตายน
การทำงาน	แสดงละครและขับร้องเพลง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานด้านศิลปะการแสดงหลายแขนงคือแสดงละครเวทีเป็นนางเอกกับคณะผกาวลีคณะอัศวินการละคร คณะเทพศิลปะ และคณะศิวารมย์ ขับร้องเพลงไทยสากล และเพลงสากลและพากย์ภาพยนตร์ มีผลงานขับร้องเพลงบันทึกแผ่นเสียงไว้ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ เพลง จากนักแต่งเพลงเกือบทุกคน และจะได้รับให้ขับร้องเพลงที่มีเนื้อหาสาระอรรถรสที่เป็นอมตะ ตลอดจนทำนองที่ไพเราะเหมาะสม นอกจากจะมีงานการแสดง ขับร้องเพลงตามสถานที่ต่าง ๆ มากมายแล้วยังทำงานช่วยเหลือสังคม ขับร้องเพลงการกุศลทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศมาโดยตลอดอย่างสม่ำเสมอ

เชื้อ ดนตรีรส

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประพันธ์เพลงโหมโรงสร้อยพระศรี โหมโรงสมเด็จพระยา โหมโรงพระนคร โหมโรงศรีปทุมฯ

เกิด ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๐
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครอบครัว สมรสกับนางสาวฉวี ญาณโกมุท
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ภาคปลายจาก
โรงเรียนผู้ใหญ่ถนนทัดทอง
ศึกษาดนตรีไทยกับครูหลวง
ประดิษฐ์ ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
ครูพุ่ม ปาปุยะวาทย์

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่แผนกบันเทิงไทย
กรม ประชาสัมพันธ์ ต่อมาได้ลาออกมาอยู่
กองดุริยางค์ กรมตำรวจ เป็นเวลา ๑๐ ปี
ได้ลาออกเป็นครูดนตรีสอนตามสถาบันต่างๆ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นนักดนตรีไทยที่มีความสามารถสูงทางด้านระนาดเอกระนาดทุ้มและฆ้องใหญ่มีผลงานแต่งเพลงไทยที่มีคุณภาพจำนวนมาก ใช้ความรู้ความสามารถถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีไทย เขียนตำราด้านดนตรีไทย โน้ตอักษรเพลงไทย ซอด้วง ซออู้ ขลุ่ย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อวงการดนตรีไทยเป็นอย่างยิ่ง

ไชยลังกา เครือเสน

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีพื้นบ้าน)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

เกิด ๑๕ ธันวาคม ๒๔๔๗
ที่จังหวัดน่าน
(ถึงแก่กรรม ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๕)

ครอบครัว สมรสกับนางบัวแก้ว รัตนมงคล
มีบุตร ๖ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนสุริยานุเคราะห์
สอบได้นักธรรมตรี
และเปรียญธรรม ๓ ประโยค

การทำงาน นักดนตรีพื้นบ้าน

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประดิษฐ์คำร้องและทำนองซอปั่นฝ้าย และฟ้อนสาวไหม

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสด้านดนตรีพื้นบ้าน ได้แก่ สะล้อซอ ซึง และการขับซอ มีชื่อเสียงดีเด่นในการแสดงดนตรี และการขับซอพื้นเมือง มีประสบการณ์ในการแสดงมากมาย และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ได้รับคำยกย่องให้เป็น "พ่อครู" ทำการสอน และเผยแพร่ผลงานอย่างต่อเนื่องด้วยความอุตสาหะวิริยะเป็นอย่างยิ่ง สามารถประดิษฐ์เครื่องดนตรีพื้นบ้านเมืองเหนือได้หลายชนิด และเป็นพ่อครูคนเดียวที่มีความรู้ทางอักษรศาสตร์ สามารถแต่งบทซอเป็นลายลักษณ์อักษรได้เป็นอย่างดีเลิศ เป็นผู้ประดิษฐ์คำร้องและทำนองซอปั่นฝ้าย ได้จัดตั้งคณะซอไชยมงคลที่มีชื่อเสียงเลื่องลือชาทั่วไปในภาคเหนือ

ที่อยู่ทายาท นายสงวน เครือเสน หรือนายสงัด เครือเสน ๘๒/๒ ถนนมหาวงศ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐
โทร. ๐ ๕๓๒๑๒ ๑๑๓, ๐ ๕๓๒๑ ๗๐๔๘

ณรงค์ วงษ์สวรรค์ ('รงค์ วงษ์สวรรค์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๓๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เสเพลบอยชาวไร่ ลมิมสร้อย ใต้ถุนป่าคอนกรีต ผู้มียี่เกในหัวใจ

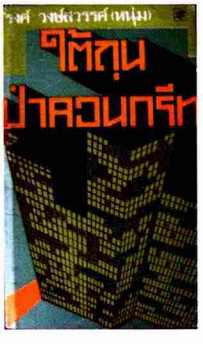

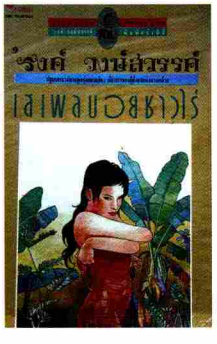

เกิด	๒๐ พฤษภาคม ๒๔๗๕ ที่จังหวัดชัยนาท (ถึงแก่กรรม ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒)
ครอบครัว	สมรสกับนางสุมาลี วงษ์สวรรค์ มีบุตร ๒ คน
การศึกษา	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
การทำงาน	นักเขียนอิสระ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักเขียนที่มีงานหลากหลายประเภท ตั้งแต่งานเขียนบรรยายภาพคอลัมน์ ในนิตยสาร และหนังสือพิมพ์ เรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี บทภาพยนตร์ และปกิณกะอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมาก เริ่มมีชื่อเสียงมาจากงานเขียนคอลัมน์รำพึงรำพันโดย "ลำพู" ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เอกลักษณ์งานเขียนคือ ลีลาการใช้ภาษาที่โดดเด่นเป็นพิเศษ ดังที่หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ นักวิชาการวรรณกรรมผู้มีชื่อเสียงเคยกล่าวไว้ว่า " 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ใช้ภาษาอย่างนักเลงภาษาจริงๆ จะใช้คำที่เคยใช้ในสภาพต่ำสุด ในที่ที่สูงที่สุดก็ได้ จะเคยใช้คำที่เคยใช้แต่โบราณในจังหวะที่เกี่ยวกับสมัยใหม่ที่สุดก็ได้" ลีลาการเขียนที่มีอิทธิพลสูง ทั้งต่อนักเขียนและนักอ่านนี้มีรากฐานอยู่ที่ประสบการณ์ชีวิตของตนเอง และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในประสบการณ์ของผู้ร่วมสังคมของเขา โลกทัศน์อันอิสระ และความจริงใจที่ถ่ายทอดผ่านเอกลักษณ์ทางวรรณศิลป์ดังกล่าว ทำให้งานของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์เป็นบันทึกสังคมที่ทรงคุณค่า และทำให้สามารถสร้างสรรค์งานได้อย่างต่อเนื่อง มาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาร่วม ๔ ทศวรรษ

ที่อยู่ภายาก นางสุมาลี วงษ์สวรรค์ ๑๓๙ หมู่ ๓ บ้านห้วยบวกเขียด ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๘๐ โทร. ๐ ๕๓๘๗ ๙๒๕๑

๑ สาขาทัศนศิลป์

ดำรง วงศ์อุปราช

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ริมน้ำ และหมู่บ้านชาวประมง, ๒๕๐๓ รางวัลเหรียญทองแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑ์ศิลป์ พีระศรี

เกิด ๑ กันยายน ๒๔๗๙
ที่จังหวัดเชียงราย
(ถึงแก่กรรม ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕)

ครอบครัว สมรสกับนางประไพพรรณ วงศ์อุปราช มีบุตร ๒ คน

การศึกษา การศึกษาศิลปบัณฑิต (จิตรกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร สเล็ด สกูล ออฟ ไฟน์อาร์ต ยูนิเวอร์ ซิตี้ คอลเลจ ลอนดอน ปริญญาโทวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเพนน์ซิลวาเนีย ประวัติศาสตร์ศิลปะ มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย สหรัฐอเมริกา

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และตำแหน่งสุดท้าย เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
ได้สร้างสรรค์งานศิลปะอันมีคุณค่าในงานจิตรกรรม และภาพพิมพ์ ได้รับรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดง ในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้ง ผลงานจิตรกรรมที่ได้สร้างสรรค์นั้นมีเอกลักษณ์ของตนเอง แสดงออกอย่างเรียบง่าย สงบ และงดงาม และได้พัฒนาในคุณค่าตลอดมาจนถึงปัจจุบันเป็นที่ประจักษ์ในวงการศิลปะ ทั้งใน และต่างประเทศ ได้สร้างศิษย์ให้มีความรู้ความสามารถออกมารับใช้ได้ สร้างคุณูปการต่อวงการศิลปะในการสนับสนุนเผยแพร่ทั้งใน และต่างประเทศ เป็นผู้แทนไทยไปร่วมประชุมศิลปะในระดับอาเซียน และการประชุมระดับนานาชาติของยูเนสโก เป็นประธานกรรมการตัดสินงานศิลปะการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ได้สร้าง และจัดบ้านเป็นศูนย์ศิลปะแสดงงานศิลปะของตนเอง และศิลปินอื่นๆ เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาศิลปะ

ที่อยู่ภายภาค นางประไพพรรณ วงศ์อุปราช ๗๗/๗ หมู่ที่ ๓ ซอยสุขาภิบาล ๔ บางกระเบา อำเภอครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ๗๓๓๑๒๐
โทร. ๐ ๓๔๓๓ ๑๕๑๗

เดชา บุญค้ำ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภูมิสถาปัตยกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ สวนหลวง ร.๙ กรุงเทพมหานคร
สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร(ด้านหลังของสวนจตุจักร)
อุทยานเบญจสิริ ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

เกิด ๑๓ ตุลาคม ๒๔๘๒

ครอบครัว สมรสกับนางสาวิตรี (สุวรรณโพธิ์ศรี) บุญค้ำ มีบุตร ๓ คน

การศึกษา สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยม จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และMaster of Landscape Architeture (MLA) จาก Harvard University, Cambridge, Massachusetts, USA

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่กองแบบแผน กรมโยธาเทศบาล แล้วโอนไปเป็นอาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมา ดำรงตำแหน่งคณบดี และรับพระราชทานกิตติบัตร เป็นศาสตราจารย์กิตติคุณ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นสถาปนิกอาวุโสที่ได้สร้างสรรค์ผลงานดีเด่น จนได้รับการยกย่องจำนวนมากมาย ผลงานที่โดดเด่น และประสบความสำเร็จมีมากมายในกรุงเทพมหานคร อาทิ สวนหลวง ร.๙ อุทยานเบญจสิริ และสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นผู้ก่อตั้งภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วางรากฐานวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรมของประเทศและมีส่วนร่วมริเริ่มโครงการอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ริเริ่มทำผังหลักเบื้องต้นเพื่อเสนอให้จัดตั้งอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้าหว้ากอจนเป็นผลสำเร็จ จึงนับว่าเป็นผู้ที่มีคุณูปการต่อสังคมและวงการศึกษาอย่างมากมาย และทรงคุณค่ายิ่ง

เดชา วราชุน

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพพิมพ์ และสื่อผสม) พุทธศักราช ๒๕๕๐

เกิด ๖ พฤศจิกายน ๒๔๘๘ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางกัญญา วราชุน มีบุตร ๒ คน ต่อมาสมรสกับ นางจิราภรณ์ วราชุน

การศึกษา ศิลปะมหาบัณฑิต สาขาภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปัจจุบันเป็น ศาสตราจารย์ ระดับ ๑๐ สาขาศิลปกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาราชการจนถึง พ.ศ. ๒๕๕๔

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ภาพพิมพ์ ๑/๒๕๑๒ หมายเลข ๒ และภาพพิมพ์สื่อผสม ชีวิต ๑๔-๘-๙๔, ๒๕๓๗

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินที่ทุ่มเทในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะมาโดยตลอดการสร้างสรรค์ผลงาน ในระยะแรกเป็นการใช้รูปทรงที่เรียบง่ายน้อยชิ้น รูปทรงเรขาคณิตแสดงถึงความนิ่งสงบเป็นสิ่งแทนของวัตถุและรูปทรงอินทรีย์แสดงความเคลื่อนไหวของชีวิต โดยการใช้เทคนิคภาพพิมพ์ซิลค์สกรีน ผลงานได้รับรางวัลจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้ง จนได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินขั้นเยี่ยม สาขาภาพพิมพ์ พุทธศักราช๒๕๒๕ ต่อมาได้เปลี่ยนแนวคิดจากงานภาพพิมพ์มาเป็นงานสื่อผสมเพื่อต้องการแสดงออกทางความคิดและความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงก้าวหน้าขึ้นผลงานสื่อผสมดังกล่าวเป็นผลงานที่โดดเด่นเป็นตัวของตัวเอง โดยการค้นพบเทคนิคการสร้างพื้นผิวบนทองแดง ที่ไม่เคยมีศิลปินคนใดทำมาก่อน นอกจากนั้นยังเป็นผู้เผยแพร่ความรู้ โดยสร้างสถานที่ทำงานให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะแก่นักศึกษาได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ จนได้รับคัดเลือกให้เป็นอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ของประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย สาขามนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ พุทธศักราช ๒๕๔๗ นับได้ว่าเป็นศิลปิน และอาจารย์สอนศิลปะ ที่มีความมุ่งมั่นต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะ และมีคุณูปการ ต่อวงการศิลปะอย่างยิ่ง

ที่อยู่ ๑๙๗ ซอยรัชดาภิเษก ๑๐ ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐ โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๓๓๕๘

เตือน พาทยกุล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๓๕

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ บรรเลงเพลงเดี่ยวระนาดเอก ประพันธ์เพลงโหมโรงเทพอัศวิน สามชั้น

เกิด วันเสาร์ เดือนสาม ๒๔๔๘ ที่จังหวัดเพชรบุรี (ถึงแก่กรรม ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๖)

ครอบครัว สมรสกับนางกิมไล้ พาทยกุล มีบุตร ๕ คน ต่อมานางกิมไล้ถึงแก่กรรมจึงได้ สมรสใหม่กับนางสาวบุญเรือง วทางกูร มีบุตร ๔ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนวัดโพธาราม จังหวัดเพชรบุรี ศึกษาดนตรีไทยกับบิดาและปู่ ชื่อ แดง ต่อมาเรียนเพิ่มเติมที่บ้านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล และจากครูอื่นๆ อีกหลายท่าน

การทำงาน

เป็นนักดนตรีและครูสอนประจำวงปี่พาทย์ตั้งวงปี่พาทย์ชื่อ วงพาทยกุล

การสร้างสรรค์งานศิลปะ

มีความสามารถทางศิลปะการแสดงด้านดนตรีไทยเป็นเลิศ โดยเฉพาะในทางปี่พาทย์และซอสามสาย สามารถบรรเลงเพลงเดี่ยวเครื่องดนตรีได้หลายชนิดทั้งระนาดเอก ระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ และซอสามสาย นอกจากนี้ยังมีความสามารถในด้านการประพันธ์เพลง ได้ประพันธ์เพลงไว้จำนวนมากรวมทั้งสามารถประดิษฐ์เครื่องดนตรีไทยได้ทุกชนิด

ถนัดศรี สวัสดิวัตน์, หม่อมราชวงศ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทยสากลขับร้อง) พุทธศักราช ๒๕๕๑

เกิด ๒๘ พฤษภาคม ๒๔๗๐ ที่วังเพชรบูรณ์ กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับหม่อมหลวงประอร มาลากุล มีบุตร ๒ คน ต่อมาหย่า แล้วมาสมรสใหม่กับนางสาวโรจนา สวนรัตน์ มีบุตร ๑ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับเตรียมอุดมศึกษา ที่โรงเรียนเตรียมปริญญา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวารสารศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิเทศศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

การทำงาน

เริ่มทำงานเป็นผู้จัดรายการสถานีโทรทัศน์ช่อง ๔ บางขุนพรหม ต่อมาได้ทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัท การบินไทย จำกัด กรรมการที่ปรึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด บริษัท ถนัดศรีแอนซัน กรรมการ บริษัท ประกิตโฮลดิ้งจำกัด มหาชน บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล และบริษัท รอยัลเทสต์ จำกัด

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง มีผลงานขับร้องเพลง ได้แก่ เพลงสีเชิง ทะเลระกม ข้องจิต ฯลฯ

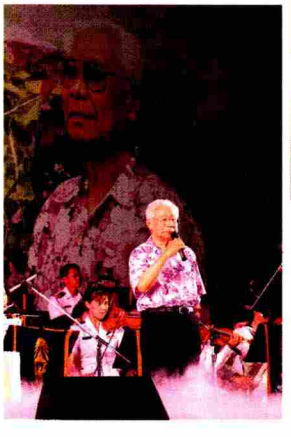

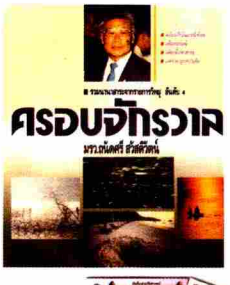

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถเฉพาะตัวที่สูงยิ่งด้านการขับร้องเพลง ศิลปะการแสดงการพูดและการเขียนบทความ โดยเฉพาะการขับร้องเพลงไทยสากล มีเทคนิคการขับร้องเพลงที่เป็นแบบเฉพาะของตนเอง การเอื้อน การออกเสียงเต็มไปด้วยมนต์ขลังทั้งนุ่มนวลอ่อนหวาน เป็นผู้มีความคิดริเริ่มการทำศูนย์อาหารเชลล์ชวนชิม จัดรายการครอบจักรวาล จัดรายการวิทยุโทรทัศน์ เขียนบทความ เป็นพิธีกร เป็นที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานต่างๆ

ถวัลย์ ดัชนี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๔

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เสือขบม้า และมารพจญ

เกิด ๒๗ กันยายน ๒๔๘๒
ที่จังหวัดเชียงราย

ครอบครัว สมรสกับนางคำเอ้ย ดัชนี
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา ปริญญาเอกทางด้านอภิปรัชญา
และสุนทรียศาสตร์
ราชวิทยาลัยศิลปแห่งชาติ
อัมสเตอร์ดัม เนเธอร์แลนด์

การทำงาน จิตรกร ช่างเขียนรูป

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินคนสำคัญในด้านจิตรกรรมของไทยที่โดดเด่นในวงการศิลปะสากล ด้วยความมุ่งมั่นและมั่นคง ในการสร้างสรรค์ศิลปะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว จนเป็นที่ยอมรับและยกย่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลงานใช้พุทธิปัญญาและแนวปรัชญาพุทธศิลป์มาสร้างงานศิลปะไทยร่วมสมัย ที่ทรงพลังลุ่มลึกและแกร่งกร้าว มีเนื้อหาสาระและท่วงทีที่มีชีวิตวิญญาณของความเป็นไทย ผสมผสานระหว่างแนวปรัชญาตะวันออกและตะวันตก เป็นผู้มีบทบาทยิ่งในการเผยแพร่ผลงานศิลปะไทย โดยมีผลงานแสดงเดี่ยวและกลุ่มมากมายหลายครั้งทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งได้รับเชิญเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประชุมสัมมนาทางศิลปะนานาชาติอยู่เสมอ ผลงานบางส่วนติดตั้งแสดงถาวรเป็นสมบัติของชาติในพิพิธภัณฑ์ศิลปะสมัยใหม่ และสถานที่สำคัญ ๆ

ที่อยู่ ๔๑๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ๕๗๑๐๐ โทร. ๐ ๕๓๗๐ ๕๘๓๔

ท้วม ประสิทธิกุล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

เกิด ๑๘ พฤษภาคม ๒๔๓๙
ที่จังหวัดนนทบุรี
(ถึงแก่กรรม ๗ ตุลาคม ๒๕๓๔)

ครอบครัว สมรสกับนายพูน ประสิทธิกุล
มีบุตร ๒ คน เสียชีวิตตั้งแต่เด็ก

การศึกษา ศึกษาดนตรีไทย การขับร้องเพลงไทยและขับเสภากับบิดา ต่อมาได้มาถวายตัวกับพระวิมาดาเธอกรมพระสุทธาสินีนาฏที่ตำหนักสวนสุนันทา ได้ศึกษาการขับร้องกับครูดนตรีไทยหลายท่าน

การทำงาน
นักร้องประจำราชสำนักของพระอัครชายาเธอพระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์ ในรัชกาลที่ ๕ และเป็นครูสอนวิชาขับร้องที่โรงเรียนนาฏศิลป (ปัจจุบันวิทยาลัยนาฏศิลป) ตำแหน่งสุดท้ายเป็นผู้เชี่ยวชาญคีตศิลป์ไทย

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ขับร้องเพลงบันทึกแผ่นเสียงในสมัยรัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗ เช่น เพลงตับอิเหนา ตอนที่ ๑-๒ เพลงบุหลัน ๓ ชั้น เป็นต้น ประพันธ์เพลงนก จาก เถา

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความสามารถยอดเยี่ยม และรอบรู้ในกระบวนการวิชาการขับร้องเพลงไทยทุกประเภท เช่น เพลงเกร็ด เพลงตับ เพลงเถา เพลงละคร เพลงหน้าพาทย์ เพลงเดี่ยว การขับเสภา และขยับกรับเสภา สามารถถ่ายทอดได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องสม่ำเสมอ เป็นผู้วางโครงร่างหลักสูตรการขับร้อง วางกฎเกณฑ์ริเริ่มโครงสร้างทฤษฎีการขับร้อง ของประเทศไทยเป็นคนแรก พัฒนาวิธีการสอนวิชาดนตรีไทยให้ก้าวหน้าเจริญทันการพัฒนาการทางการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ร่วมจัดทำหลักสูตรการศึกษาวิชาคีตศิลป์ไทยทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น ขั้นกลาง ขั้นสูง และระดับปริญญา

ทวี นันทขว้าง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๓

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ดอกบัว และวัด

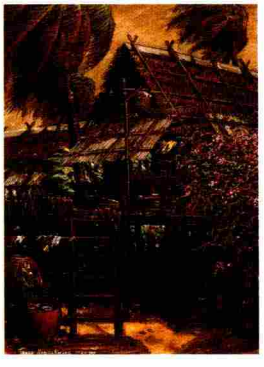

เกิด ๒๖ พฤษภาคม ๒๔๖๘
ที่จังหวัดลำพูน
(ถึงแก่กรรม ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๔)

ครอบครัว สมรสกับนางบุญรักษา นันทขว้าง

การศึกษา DIPLOMA ACADEMY OF FINE ARTS OF ROME

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่ โรงเรียนเพาะช่าง ตำแหน่งสุดท้ายเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สอนประจำภาควิชาประยุกต์ศิลป์ศึกษา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์สอนนักศึกษามหาวิทยาลัยต่างๆ และศิลปิน ASEAN

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสคนสำคัญด้านจิตกรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือในวงการศิลปะและศิลปศึกษา โดยทั่วไปได้สร้างสรรค์ผลงานจิตกรรมไว้เป็นจำนวนมาก ได้รับรางวัลเกียรตินิยมเหรียญทองหลายครั้ง และได้เป็นศิลปินขั้นเยี่ยมจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ศิลปิน ASEAN ปี ๒๕๓๓ เป็นผู้หนึ่งที่บุกเบิกงานด้านจิตรกรรมที่มีอิทธิพลแก่ยุวศิลปินอีกหลายคน มีผลงานการสร้างสรรค์ที่ผสมผสานระหว่างแบบเหมือนจริงกับแบบเหนือจริงตามแบบของตนเองอันเป็นคุณลักษณะพิเศษในเรื่องความงาม และความรู้สึกซึ่งรังสรรค์ขึ้นมาจากจินตนาการที่สร้างสรรค์อย่างอิสระ ผลงานในช่วงหลังจนถึงปัจจุบันไม่ผาดโผนเป็นไปอย่างเรียบๆ แต่มีความประณีต ลึกซึ้ง มีสมาธิ วุฒิภาวะและมีความมั่นใจ ถึงแม้จะไม่ไปข้างหน้าแต่ก็ไปทางลึก และทางสงบ ได้ใช้ผลงานศิลปะและวิชาการบริการสังคมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน และยังคงสร้างสรรค์ผลงานอยู่ตลอดเวลา นับว่าเป็นศิลปินผู้มีคุณสมบัติเพียบพร้อมทุกประการ เป็นแบบอย่างที่ดียิ่งแก่อนุชนรุ่นหลัง

ที่อยู่ภายาก นางบุญรักษา นันทขว้าง ๑๙/๔ ซอยประชาร่วมใจ หมู่ที่ ๓ ถนนบางใหญ่-บางคูลัด ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๔๐ โทร. ๐ ๒๙๒๔ ๗๓๑๘, ๐๘ ๙๗๗๕ ๙๘๐๕

ทวี รัชนีกร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ต้นไม้, ๒๕๐๓ คนแก่กับเด็ก, ๒๕๐๓ ลีบชาติภาพ, ๒๕๔๖

เกิด ๑๐ ตุลาคม ๒๔๗๗
ที่จังหวัดราชบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางศิริพร รัชนีกร
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา ปริญญาศิลปบัณฑิต (จิตรกรรม)
มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่วิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตำแหน่งสุดท้ายอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสที่ทุ่มเทในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรม มาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ โดยในการสร้างสรรค์ผลงานด้านจิตรกรรมนั้น ระยะแรกได้แสดงออกให้เห็นความงามของธรรมชาติที่ผสมผสานความคิด จนเกิดรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะตัวและต่อมาได้เสนอภาพสะท้อนภาวะของสังคม วิถีชีวิต ความเชื่อ ความเป็นท้องถิ่น และเรื่องราว สะเทือนใจที่มีต่อประชาชนโดยเสนอทัศนะต่อสังคมให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความจริงของมนุษย์ ที่จะมอบให้แก่กันและกัน ในส่วนของกระบวนการแสดงออกยังได้นำเอาวัสดุพื้นบ้านอีสานมาพัฒนาสู่การสร้างสรรค์ในระดับสากล และผลงานได้รับรางวัลและเกียรติคุณจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้ง นอกจากนั้นยังเป็นผู้เผยแพร่ความรู้ทางทัศนศิลป์แก่นักศึกษาศิลปะ ในฐานะอาจารย์ตั้งแต่รับราชการจนกระทั่งเกษียณอายุอีกทั้งยังเป็นผู้บุกเบิกการสร้างงานเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน ให้แก่ศิลปินและวงวิชาการศึกษาทางด้านนี้ จนเกิดการพัฒนารูปแบบมาถึงปัจจุบัน นับได้ว่าผลงานศิลปะและงานวิชาการทางศิลปะต่างๆได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติเป็นอย่างมาก เป็นศิลปินที่ดำรงชีวิตในการสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างมีความมั่นคงและประกอบกิจการงานด้วยคุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่อนุชนรุ่นหลัง

ที่อยู่ ๒๐๔/๒ ซอยมาตุคลา ๔ หมู่ที่ ๑๐ ถนนราชสีมา-จักราช ตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐ โทร. ๐ ๔๔๒๖ ๕๘๗๗

ทวีป วรดิลก

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๓๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ จงเป็นอาทิตย์เมื่ออุทัย คนขี่เสือ ประวัติศาสตร์จีน ก็อปปู้ตทมิฬ

เกิด ๒๕ สิงหาคม ๒๔๗๑
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๘ เมษายน ๒๕๔๘)

ครอบครัว สมรสกับนางกานดา วรดิลก

การศึกษา มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์ และการเมือง และเนติบัณฑิตยสภา

การทำงาน

ประกอบวิชาชีพหนังสือ เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ผู้เขียนบท ที่ปรึกษากฎหมายของประธานธนาคารนครหลวงไทย และเป็นที่ปรึกษาบริษัท มติชน จำกัด

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นกวีที่สร้างสรรค์ผลงานต่อเนื่องมากว่า ๔๐ ปีด้วยบทกวีในหลายรูปแบบทั้งเชิงเคารพต่อฉันทลักษณ์และความเรียงในลักษณะกลอนเปล่าอันเป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานทั้งสิ้นแสดงถึงจิตใจอันมุ่งมั่นต่ออุดมการณ์ที่จะสร้างสรรค์สังคมเพื่อส่วนรวมตลอดมา ยึดมั่นในแนวทาง "ศิลปะเพื่อชีวิต" อย่างแน่วแน่ นับเป็นกวีรุ่นบุกเบิกในยุคหัวเลี้ยวหัวต่อของวรรณกรรมไทยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง บทกวีที่ร้อยกรองแม้จะมุ่งหมายสื่อใจความอย่างแจ่มชัด ตรงไปตรงมา แต่ก็ใช้ความสามารถในการเลือกสรรถ้อยคำอย่างประณีต และกรองร้อยถ้อยคำอย่างมีวรรณศิลป์ จึงมีความสมบูรณ์ทั้งเนื้อหาอันแสดงอุดมทรรศน์ในฐานะนักมนุษยนิยมที่ชัดเจน ซึ่งนับเป็นคุณสมบัติอันสำคัญที่พิเศษอีกอย่างหนึ่งของกวีผู้นี้ บทกวีหลายบทได้กลายเป็นบทเพลงอันไพเราะเป็นที่รู้จัก และประทับใจคู่กับวงวรรณศิลป์ และคีตศิลป์แสดงถึงความสามารถอันโดดเด่นที่เป็นตัวของตัวเองโดยเฉพาะ

ทองใบ เรืองนนท์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ละครชาตรี)
พุทธศักราช ๒๕๔๐

เกิด	วันอาทิตย์ เดือน ๕ ปีขาล ๒๔๖๙ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่กรรม ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐)
ครอบครัว	สมรสกับนางศรี เรืองนนท์ มีบุตร ๗ คน
การศึกษา	นักธรรมตรี วัดสุนทรธรรมทาน
การทำงาน	แสดงละครชาตรี

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงละครชาตรี

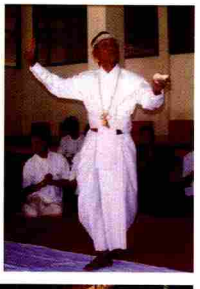

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถแสดงและควบคุมวงละครชาตรีได้อย่างเยี่ยมยอด นอกจากการแสดงแล้วยังมีความสามารถทางด้านดนตรีไทย การแสดงลิเก การแสดงหนังตะลุง และการแสดงจำอวด เป็นผู้ริเริ่มนำระนาดเอกเข้ามาบรรเลงประกอบการแสดง ทำให้การแสดงมีความสนุกสนานเร้าใจมากยิ่งขึ้น ด้วยความสามารถดังกล่าว จึงได้รับมอบจากบิดาให้เป็นผู้นำอ่านโองการไหว้ครูละครชาตรี ต่อมาได้เป็นผู้นำอ่านโองการพิธีไหว้ครูโขนและละครด้วย คณะละครชาตรีของนายทองใบ เรืองนนท์ เป็นคณะที่สืบทอดอนุรักษ์รูปแบบการแสดงละครชาตรีแบบดั้งเดิมไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ที่อยู่ทายาท นางบัวลาย เรืองนนท์ ๑๙๓ ถนนหลานหลวง แขวงโสมนัส เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐ โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๔๙๑๘

ทองมาก จันทะลือ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หมอลำ)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ตั้งสำนักงานหมอลำถูกๆ แสดงหมอลำหมู่ หมอลำคู่

เกิด ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๖
ที่จังหวัดขอนแก่น

ครอบครัว สมรสกับนางสาวพัน น้อยดี
มีบุตร ๕ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนบ้านขีท่าม่วง ต่อมาเรียน
หมอลำ ศิลปะการฟ้อน การร้องรำ

การทำงาน
เคยทำงานที่ บริษัท โอสถสภา (เด็กเฮงหยู) จำกัด โดยทำหน้าที่โฆษก จัดรายการวิทยุ ต่อมาได้จัดตั้ง และเป็นหัวหน้าวงหมอลำ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินหมอลำที่มีผลงานการแสดงดีเด่นเป็นที่รู้จักและยอมรับกันทั่วไปในภาคอีสานได้ศึกษาการเล่นหมอลำจากครูหมอลำหลายท่าน ด้วยความอุตสาหะและใฝ่รู้ จนสามารถชนะเลิศการประกวดหมอลำหลายครั้ง ในการแสดงหมอลำแต่ละครั้งได้พยายามสอดแทรกวิชาเกษตรกรรม และรณรงค์การรู้หนังสือ สนับสนุนนโยบายของรัฐไปด้วยจนได้รับรางวัลดีเด่นการผลิตผลงานเพื่อเยาวชน ประเภทสื่อชาวบ้านได้อุทิศตนเพื่องานสังคมมาโดยตลอด เป็นวิทยากรพิเศษบรรยายเกี่ยวกับถ่ายทอดวิชาการเล่นหมอลำ

ทองหล่อ ทำเลทอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

เกิด วันเสาร์ เดือนสาม ๒๔๔๒ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ถึงแก่กรรม ๔ เมษายน ๒๕๓๖)

ครอบครัว สมรสกับนายทองอู่ สำอางค์ทรง มีบุตร ๒ คน ต่อมาได้อยู่กินกับนายสายหยุด ทำเลทอง ไม่มีบุตร

การศึกษา หัดว่าเพลงกับครูทิม จากบ้านโรง ในอยุธยา ต่อมาหัดรำกับครูท้วม และครูชุ่ม เป็นครูละคร

การทำงาน ประกอบอาชีพค้าขาย และแสดงเพลงพื้นบ้าน

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงฉ่อย เพลงทรงเครื่อง เพลงเรือ เพลงปรบไก่

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานการแสดงเพลงพื้นบ้านจนเป็นที่รู้จักและยอมรับโดยทั่วไป ด้วยใจรักและชอบเล่นเพลงมาแต่เด็กจึงทำให้มีความรู้และเชี่ยวชาญในด้านเพลงพื้นบ้านทุกประเภทเป็นอย่างดีเยี่ยม เช่น เพลงปรบไก่เพลงพาดควาย เพลงฉ่อย เพลงแอ่วเคล้าซอ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงขอทาน เพลงเรือ เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นกำลังสำคัญในการว่าเพลง และถ่ายทอดเพลงให้คนรุ่นหลังได้ชื่นชม และรู้เรื่องราวต่าง ๆของเพลงพื้นบ้านเป็นอย่างดี และไม่เคยเบื่อหน่ายในการบรรยายเรื่องเพลงพื้นบ้านให้คนรุ่นหลังได้เข้าใจ ได้อุทิศเวลาอันยาวนานให้แก่เพลงพื้นบ้านและการบริการชุมชน นับว่าเป็นตัวอย่างของศิลปินอย่างดียิ่งในการอุทิศตัวเพื่อให้เกิดคุณประโยชน์แก่สังคม

ที่อยู่ปัจจุบัน นายบุญส่ง สำอางค์ทรง ๓๒๔/๑ ซอยวัดสุวรรณาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๗๐๐

แก้ ประกาศวุฒิสาร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ผู้สร้างภาพยนตร์)
พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ สุภาพบุรุษเสือไทย และ สาวเครือฟ้า

เกิด ๒๖ พฤษภาคม ๒๔๖๑
ที่จังหวัดราชบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางสุจิตรา ประกาศวุฒิสาร
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนประจำจังหวัดราชบุรี เบญจมราชูทิศ แล้วมาศึกษาต่อที่โรงเรียนเพาะช่าง แผนกครูวาดเขียนและวิชาช่างถ่ายรูป ต่อมาศึกษาการถ่ายภาพยนตร์กับขุนปฏิภาคพิมพ์ลิขิต

การทำงาน
เริ่มรับราชการเป็นช่างถ่ายภาพยนตร์ข่าวทหารบก และกองภาพยนตร์ทหารอากาศ ต่อมาเป็นช่างถ่ายภาพยนตร์ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความเชี่ยวชาญศิลปะทางด้านการสร้างภาพยนตร์ ผลงานสร้างภาพยนตร์ทุกเรื่องประสบความสำเร็จทั้งด้านคุณภาพและความนิยมของประชาชน เป็นบุคลากรสำคัญคนหนึ่งของวงการภาพยนตร์ไทย ได้ริเริ่มการสร้างภาพยนตร์ ๑๖ มม. สี KODACHROME มาแทน ๓๕ มม. เป็นการลดการลงทุน แต่มีคุณภาพสูงโดยร่วมกับหม่อมเจ้าสุกรวรรณดิศ ดิศกุล สร้างภาพยนตร์ ๑๖ มม. เรื่อง สุภาพบุรุษเสือไทยมาฉายในเมืองไทย ประชาชนสนใจมาชมเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดผู้สร้างภาพยนตร์ไทยสร้างด้วยฟิล์ม ๑๖ มม. ต่อมา นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ถ่ายทอดเทคนิคต่าง ๆ ให้แก่ผู้สร้างผู้กำกับภาพยนตร์อยู่อย่างสม่ำเสมอผลงานบุกเบิกการสร้างภาพยนตร์ยังเป็นที่ยกย่องของวงการภาพยนตร์มาจนถึงปัจจุบัน

นครินทร์ ชาทอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(การแสดงพื้นบ้าน-หนังตะลุง)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานประพันธ์บทหนังตะลุง เรื่อง ดินถนัน เทพตะเคียนทอง นาทีชีวิต อโศกมหาราช แผ่นดินเดือด พระมหาชนก ฯลฯ

เกิด ๑๕ กันยายน ๒๔๘๘
ที่จังหวัดสงขลา

ครอบครัว สมรสกับ นางสาวณัฐนิช จันทกาญจน์ มีบุตร ๓ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาปริญญาโท ศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ฝึกฝนการเชิดหนังตะลุง กับนายหนังพื้นบ้านหลายคน

การทำงาน
พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๑ รับราชการในตำแหน่งครูตรี โรงเรียนบ้านไร่ และโรงเรียนบ้านต้นส้าน ต่อมา พ.ศ. ๒๕๒๓ ดำรงตำแหน่งครูโทถึงอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ ณ โรงเรียนวัดเลียบ ตำบลคลองหลา อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา พ.ศ.๒๕๔๗ ลาออกจากราชการ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานศิลปะด้านการแสดงหนังตะลุงแบบโบราณที่มีการสอดแทรกข้อคิดต่างๆ ไว้ในเนื้อหาที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง มีการดัดแปลงพัฒนาแก้ไขให้เข้ากับยุคสมัย และเหตุการณ์เฉพาะหน้า ให้ความบันเทิง สาระ แง่คิด คติ ปรัชญา และตลก สามารถให้เสียงรูปหนังตะลุงทั้งเสียงภาษากลางและภาษาท้องถิ่นไม่ต่ำว่า ๒๐ เสียง และสามารถเชิดรูปหนังตะลุงได้ทุกลีลาตลอดถึงการใส่จริตกิริยาต่างๆ ได้เป็นธรรมชาติสมจริงให้อารมณ์ ฟื้นฟูการแสดงหนังตะลุงคน เขียนบท และสร้างรูปหนังตะลุงสำหรับให้เด็กแสดง แสดงหนังตะลุงตั้งแต่ฝึกฝนจนถึงปัจจุบัน มีจำนวน ๑๑๒ เรื่อง

นนทิวรรธน์ จันทนะผะลิน

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม)
พุทธศักราช ๒๕

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ออกแบบเหรียญ และทำต้นแบบเหรียญ "พระมหาชนก" ถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พลังจักรวาล (สแตนเลส) อนุภาพของกิเลส ศีล สมาธิ ปัญญา (ปูนปลาสเตอร์)

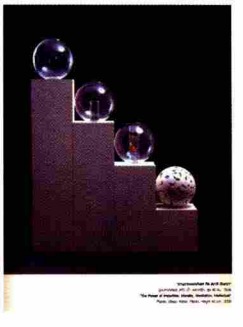

เกิด ๑๖ ตุลาคม ๒๔๘๙
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางมณีรัตน์ จันทนะผะลิน
มีบุตร คน

การศึกษา ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการ คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (พ.ศ. ๒๕๔๒) และคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (พ.ศ.๒๕๔๖-๒๕๔๙)

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นประติมากรที่มีชื่อเสียง มีผลงานที่โดดเด่นเป็นรูปทรง ๓ มิติ มีความสัมพันธ์ของเส้นและปริมาตรอันกลมกลืนงดงาม โดยนำเสนอผ่านความรู้สึก อารมณ์ และความปรารถนา เพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงความเป็นจริงของธรรมชาติ และต่อมาในภายหลังได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีเนื้อหาแฝงปรัชญาทางพุทธศาสนาผลงาน ได้รับรางวัลจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้งรวมทั้งได้รับเกียรติให้สร้างประติมากรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นผู้เผยแพร่ความรู้ และสร้างคุณประโยชน์ทางด้านศิลปะแก่สังคมและวงการศึกษาศิลปะของไทยมาโดยตลอด

นิธิ สถาปิตานนท์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม (แบบร่วมสมัย)
พุทธศักราช ๒๕๔๕

เกิด ๗ กรกฎาคม ๒๔๙๐
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางเลอสม สถาปิตานนท์
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์
ประเทศสหรัฐอเมริกา

การทำงาน สถาปนิก

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ อาคารกระทรวงการต่างประเทศ ที่ถนนศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ที่จังหวัดเชียงราย

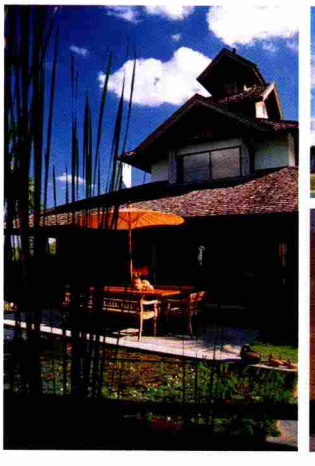

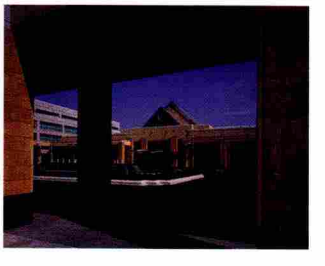

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นสถาปนิกที่มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานด้านสถาปัตยกรรม และอุดมการณ์ที่แน่วแน่ว่า จะพัฒนาวิชาชีพ และผลงานสถาปัตยกรรมนี้ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ได้สนับสนุนให้สถาปนิกมีโอกาสได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า ด้วยตระหนักอยู่เสมอว่างานสถาปัตยกรรมจะเป็นมรดกทางศิลปะ และวัฒนธรรมที่สำคัญที่บ่งบอกถึงภูมิปัญญาของชนในชาติตลอดไป ท่านได้สร้างสรรค์ผลงานสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าต่อเนื่องมาตลอดระยะเวลากว่า ๓๐ ปี ได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์ ในงานสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย และงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่โดดเด่นหลายชิ้น มีการนำระบบ และเทคโนโลยีแบบตะวันตกมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์)
พุทธศักราช ๒๕๓๖

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพียงความเคลื่อนไหว คำหยาด อาทิตย์ถึงจันทร์ เพลงขลุ่ยผิว ชักม้าชมเมือง เขียนแผ่นดิน ฯลฯ

เกิด ๒๖ มีนาคม ๒๔๘๓
ที่จังหวัดกาญจนบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางประคองกูล พงษ์ไพบูลย์
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาศิลปะศาสตร์
บัณฑิตกิตติมศักดิ์ (วัฒนธรรมศึกษา) จาก
สหวิทยาลัยทวาราวดี และปริญญาศิลปะศาสตร์
ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ภาษาและวรรณคดีไทย)
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปริญญาศิลปะศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขา
ภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
เป็นอาจารย์ประจำวิชาการประพันธ์ คณะศึกษา-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี
ปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม
ฝ่ายการประชาสัมพันธ์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นกวีที่สร้างสรรค์ผลงานหลากหลายรูปแบบ ผลงานสร้างสรรค์สะท้อนความดื่มด่ำในสมบัติวรรณศิลป์ไทยด้วยการใช้ฉันทลักษณ์หลากรูปแบบ ให้ความสำคัญกับความเสนาะพริ้งพรายของลำนำกวี และการถือวรรณคดีโบราณเป็นครูอย่างเคารพ เป็นกวีที่ศึกษาวัฒนธรรมไทยอย่างลึกซึ้ง ดื่มด่ำกับดนตรีไทย และเข้าถึงพุทธธรรมอย่างแตกฉาน ทำให้การสร้างสรรค์กวีนิพนธ์แฝงปรัชญาแห่งพุทธธรรมไว้อย่างประณีตงดงามเป็นกวีผู้สร้างสรรค์สืบสานกวีนิพนธ์จากแบบนิยม และสมบัติวรรณศิลป์ไทยได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งยังได้พัฒนาสมบัติวรรณศิลป์ไทย เพื่อใช้สื่อสารกับคนไทยร่วมสมัยได้อย่างประทับใจมีประสิทธิภาพยิ่ง บ่งบอกถึงความเป็นปราชญ์ทางภาษา และการสร้างสรรค์สุนทรียารมณ์อันงดงาม มีผลงานประพันธ์ร้อยแก้ว และร้อยกรองมากมาย และผลงานบทกวีที่แปลเป็นภาษาต่างๆ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมันนี จีน ญี่ปุ่น ฯลฯ

ที่อยู่ ๓๗/๒๐ หมู่บ้านพฤกษาภาคจน์ ถนนแสงชูโต อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐ โทร. ๐ ๓๔๖๒ ๔๙๑๘, ๐๘ ๑๖๒๒ ๔๖๓๒

สาขาศิลปะการแสดง

บัวผัน จันทร์ศรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน) พุทธศักราช ๒๕๓๓

เกิด ๒๔ กรกฎาคม ๒๔๖๓ ที่จังหวัดอ่างทอง (ถึงแก่กรรม ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘)

ครอบครัว สมรสกับนายหอม จันทร์ศรี มีบุตร ๑ คน ต่อมาสมรสใหม่กับนายไสว สุวรรณประทีป

การศึกษา ไม่ได้ศึกษาสายสามัญ จึงอ่านเขียนไม่ได้ ได้ฝึกหัดขับร้องเพลงพื้นบ้านกับน้องชายพ่อ ชื่ออิน และครูเพลงวงอื่นๆ โดยใช้วิธีท่องจำ

การทำงาน

จัดตั้งคณะอีแซวของตนเองชื่อ คณะไสว วงษ์งาม ออกงานเล่นเพลงพื้นบ้าน และร่วมกับคณะของญาติๆ

พลงานดีเด่น/พลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงเพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงฉ่อย เพลงอีแซว เพลงเรือ

การสร้างสรรค์พลงานทางศิลปะ

มีความสามารถในการร้องเพลงพื้นบ้านหลายชนิดได้แก่ เพลงเรือ ฉ่อย อีแซว ทรงเครื่อง เต้นกำ พานฟาง พวงมาลัย ระบำบ้านไร่ แห่นางแมว กล่อมเด็ก และเพลงยั่ว รวมทั้งสามารถร้องด้นด้วยความชำนาญ ไม่ติดขัด มีปฏิภาณ มีเพลงเก่าซึ่งจดจำไว้เป็นจำนวนมาก สามารถนำมาขับร้องได้ทันทีตามความเหมาะสมแก่โอกาส มีผลงานบันทึกเพลงพื้นบ้านตามสถาบันต่างๆ ไว้มากมาย ร้องเพลงออกอากาศตามสถานีวิทยุท้องถิ่น และได้อบรมสั่งสอนการร้องเพลงพื้นบ้านให้แก่คนรุ่นหลังมาตลอดระยะเวลา ๓๐ ปีเศษ

ที่อยู่ปัจจุบัน นายประวิทย์ บุญเรือนรอด ๙ หมู่ ๓ ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๑๔๐ โทร. ๐ ๓๕๕๘ ๑๒๗๓

บุญเพ็ง ไฟพิวชัย

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หมอลำ)
พุทธศักราช ๒๕๔๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ บุพกรรมนิทาน และลาวเวียงจันทน์

เกิด ๒๒ กันยายน ๒๔๗๕
ที่จังหวัดอุบลราชธานี
(ถึงแก่กรรม ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑)

ครอบครัว สมรสกับนายพั่ว พูลทอง
มีบุตร ๘ คน
ต่อมาสมรสกับนายเคน ดาเหลา

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนบ้านดอนจิก

การทำงาน หมอลำ แสดงเพลงพื้นบ้าน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถแสดงหมอลำที่มีสำนวนคมคายสามารถโต้ตอบกับหมอลำฝ่ายชายได้อย่างฉลาดเฉลียว เป็นที่ชื่นชอบของผู้ชม ทำให้มีชื่อเสียงขึ้นมาอย่างรวดเร็วได้ชื่อว่าเป็นหมอลำที่มีศารมกล้าโต้ตอบกับคู่ลำด้วยไหวพริบที่ฉับไว กลอนลำแต่ละกลอนมีสาระเชิงปรัชญาชีวิต ให้คติสอนใจที่แยบคาย ทำให้เป็นหมอลำหญิงคนเดียวที่ได้รับการบันทึกแผ่นเสียงมากที่สุด มีงานแสดงทั้งกลางวัน กลางคืน เป็นศิลปินของประชาชนที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นราชินีหมอลำ

ที่อยู่ภายาก นายสุรพล พูลทอง ๕๒๘/๑๑๕ หมู่บ้านแก่นทองธานี ซอย ๘ ถนนมะลิวัลย์ ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมืองฯ จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐ ๔๓๓๔ ๔๔๘๔

บุญยงค์ เกตุคง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) พุทธศักราช ๒๕๓๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงร่วมสมัย เจ้าพระยา คอนแชร์โต้ เพลงผสมต่างๆ ของวงฟองน้ำ เพลงอาหมู และทางเดี่ยว ระนาดเอก ๓ ราง

เกิด วันอังคาร มีนาคม ๒๕๖๓ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่กรรม ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๙)

ครอบครัว สมรสกับนางพายัพ เกตุคง

การศึกษา การศึกษาขั้นต้นที่วัดช่องลม และเริ่มเรียนดนตรีไทยกับครูละม้าย และครูดนตรีอีกหลายคน

การทำงาน

นักดนตรี กรมประชาสัมพันธ์ต่อมาย้ายประจำวงดนตรีไทยของสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง ๔ และย้ายไปประจำในตำแหน่งหัวหน้าวงดนตรีของกรุงเทพมหานคร จนเกษียณอายุราชการ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีได้หลายประเภทอย่างคล่องแคล่ว ได้รับยกย่องเป็น "ระนาดเทวดา" เพราะมีฝีมือบรรเลงระนาดเอกได้ยอดเยี่ยมที่สุดคนหนึ่งในยุคสมัยเดียวกัน ร่วมบรรเลงกับวงดนตรีสากลในรูปแบบของวงดนตรีประสมไทยฝรั่ง ในยุคนั้นเรียกว่า "ดนตรีสังคีตสัมพันธ์" มีบทบาทที่สำคัญในการทลายกรอบของจังหวะที่ใช้ลูกตกเป็นจังหวะหนักหรือจังหวะที่ถูกเน้น ให้เกิดการเล่นแบบเน้นที่จังหวะยกแทน (Syncopation) และนำเทคนิคดังกล่าวมาประพันธ์ดนตรี เป็นครูดนตรีไทยที่สอน และปรับวงดนตรีไทยไว้แก่ศิษย์เป็นจำนวนมาก มีผลงานการประพันธ์เพลงไทยหลายเพลงเป็นที่นิยมแพร่หลาย เป็นผู้มีแนวความคิดในการประยุกต์ดนตรีไทยเข้ากับดนตรีสากล และดนตรีระบบอิเล็กทรอนิกส์โดยทำการทดลองและออกแสดงไปพร้อมกัน เคยได้รับรางวัลเพลงประกอบภาพยนตร์ยอดเยี่ยม

บุญยัง เกตุคง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ลิเก)
พุทธศักราช ๒๕๓๔

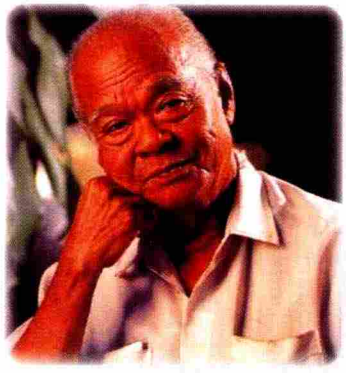

เกิด วันเสาร์ เดือนสาม ๒๔๗๖
จังหวัดสมุทรสงคราม
(ถึงแก่กรรม ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๐)

ครอบครัว สมรสกับนางเขียน ทับคำ
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา ฝึกหัด และเป็นนักดนตรี ในวงปี่พาทย์ของบิดา และกับครูดนตรีอีกหลายท่าน ฝึกหัดลิเกกับครูวาด เม็ดขนุน นายสนิท จรกา คณะศิษย์วัดพระพิเรนทร์ นายเต็ก เสือสง่า และเรียนกระบวนรำ เพลงหน้าพาทย์กับครูสมยศ เปี่ยมลาภ

การทำงาน
จัดตั้งคณะลิเกของตนเองชื่อ เกตุคงดำรงศิลป์ ต่อมารับราชการ แผนกนาฏศิลป์ กองการสังคีต กรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความสามารถทางศิลปะการแสดงลิเกที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับในวงการเดียวกันว่าเป็นผู้รอบรู้ทั้งกระบวนกลอนกระบวนร้องและกระบวนรำของลิเกทรงเครื่อง แสดงได้หลายบทบาททั้งตัวเอก ตัวโกง และตัวตลก นอกจากนี้ ยังรอบรู้เรื่องเพลง สามารถบรรเลงดนตรีทั้งปี่พาทย์และเครื่องสาย ด้วยความสามารถทางศิลปะการแสดงลิเกทำให้สามารถพัฒนาลิเก หางเครื่องให้มีคุณค่ายิ่งขึ้นและยังเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการด้านนี้ให้กับศิษย์ในสถาบันต่างๆอย่างต่อเนื่องตลอดมา

บุญเลิศ นาจพินิจ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ลิเก)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

เกิด ๒๙ กรกฎาคม ๒๔๘๕
ที่จังหวัดอ่างทอง

ครอบครัว สมรสกับนางสำรวย นาจพินิจ (เสียชีวิต) มีบุตร ๑๐ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนวัดนางขำ

การทำงาน นักแสดงลิเก หัวหน้าคณะลิเก คณะบุญเลิศ ศิษย์หอมหวน

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การแสดงลิเกเรื่องแผ่นดินทอง เนื่องในงานฉลองพระราชพิธีกาญจนาภิเษก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และแสดงลิเกเรื่องพระหันอากาศ แสดงถวายสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตน์ราชสุดาสิริโสภาพัณณวดี

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความเชี่ยวชาญการแสดงลิเกทรงเครื่องแบบโบราณทั้งการรำ การร้อง และการแต่งกายไว้ได้อย่างครบถ้วนได้จัดตั้งคณะลิเกในนาม "คณะบุญเลิศ ศิษย์หอมหวล" นอกจากจะเป็นผู้แสดงแล้ว ยังมีความสามารถในการประพันธ์บทลิเกทั้งด้านร้อยแก้วร้อยกรอง ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความชำนาญอย่างสูงในการริเริ่มสร้างสรรค์จินตนาการสร้างเรื่องต่าง ๆ ทั้งคำร้อง บทเจรจาและการบรรจุเพลงให้เหมาะสมกับเรื่องที่แสดงมีผลงานการแสดงออกเผยแพร่มากมาย จนมีชื่อเสียงเลื่องลือไปทั่วทุกจังหวัดทุกภาค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นที่ยอมรับในวงการลิเกทั่วไป โดยได้รับโล่และเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณต่าง ๆ ตลอดมา นายบุญเลิศ นาจพินิจ เป็นศิลปินลิเกที่มีความรอบรู้ทั้งการขับร้องเพลงไทย การบรรเลง ดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย

ที่อยู่ ๒๔๓ ซอยศรีบุญยืน ถนนประชาราษฎร์สาย ๑ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐ โทร. ๐ ๒๕๘๕ ๗๒๗๕

เบ็ญจรงค์ ธนโกเศศ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๔๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ถวายการสอนซอด้วงแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นผู้เชี่ยวชาญเครื่องสายไทย และเป็นที่ปรึกษาการฝึกซ้อมการแสดงดนตรีไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เกิด	๕ ตุลาคม ๒๔๖๑ ที่กรุงเทพมหานคร
ครอบครัว	สมรสกับเรือเอกชิต แฉ่งฉวี มีบุตร ๕ คน
การศึกษา	โรงเรียนพร้อมวิทยามูล
การทำงาน	พนักงานฝ่ายสลากออมสิน ธนาคารออมสิน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความถนัดเครื่องมือซอด้วงมากเป็นพิเศษและมีความเชี่ยวชาญเพลงละครประเภทต่างๆ เพลงสำหรับบรรเลงการเชิดหุ่นกระบอก เพลงแอ่วเคล้าซอ เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ในการละคร เพลงตับเพลงเถา ฯลฯ ใช้ความรู้ความสามารถถ่ายทอดดนตรีไทยแก่สถาบันการศึกษาจำนวนมาก และที่ธนาคารกสิกรไทยได้รับพระมหากรุณาธิคุณถวายการสอนซอด้วงแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นศิลปินและครูซอด้วง ที่สีซอได้อ่อนหวาน ไพเราะจับใจ เป็นผู้เชี่ยวชาญการสีซอที่มีฝีมือเป็นเลิศของแผ่นดินที่ยังมีชีวิตและยังถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์จนถึงปัจจุบัน

ประกิต บัวบุศย์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๕

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ Tokyo Fine Arts University Garden และซากุระ สวนสาธารณะชานกรุงนิวยอร์ค

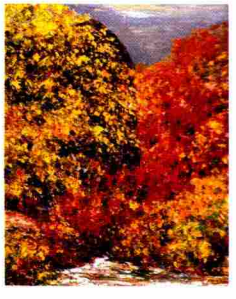

เกิด ๕ เมษายน ๒๔๕๔
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางพิสี บัวบุศย์
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา Cert. Of SEATO Research Fellowship of Southeast Asian Pottery Culture

การทำงาน

เริ่มรับราชการเป็นครูวาดเขียน โรงเรียนเพาะช่าง และตำแหน่งสุดท้าย คือ ศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษาธิการ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ได้รับแรงจูงใจอันเป็นเหตุให้สนใจการวาดภาพศิลป์ และเนื่องจากเป็นคนชอบท่องเที่ยว ชื่นชอบในความงามของธรรมชาติที่เป็นป่าเขาลำเนาไพร เป็นศิลปินที่มีบทบาทสำคัญต่อการวางรากฐานจิตรกรรมสมัยใหม่ในยุคแรกของไทยที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะและวิชาการตลอดระยะเวลาอันยาวนานกว่า ๗๐ ปี โดยเฉพาะงานด้านจิตรกรรม นับเป็นจิตรกรแนวอิมเพรสชั่นนิสม์ที่ยิ่งใหญ่ของประเทศไทยผู้หนึ่งที่มีความชำนาญ สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกประทับใจได้อย่างนุ่มนวล งดงาม ในเรื่องการใช้สีที่ประสานกลมกลืนสร้างบรรยากาศแสงเงาที่ร่มรื่น สดใส ไม่ว่าจะเป็น การพลิ้วไหวของแสง อากาศ น้ำ ต้นไม้ ใบหญ้าด้วยกลวิธีระบายสีด้วยเกรียงที่ปาดอย่างชำนาญ อิสระ ฉับพลัน เปี่ยมไปด้วยพลังความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก ในขณะนั้น ผสานกับกลวิธีระบายสีที่หลากหลาย มีผลงานแสดงเดี่ยวและกลุ่มหลายครั้ง ตั้งแต่พ.ศ. ๒๔๗๔ จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังได้นำวิชาความรู้ด้านจิตรกรรมลายเส้นที่ย่อส่วนจากของจริงมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยงานด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม บูรณาการประสานประโยชน์ในแต่ละสาขาวิชาได้เป็นอย่างดี

ที่อยู่ ๑๔๒ หมู่ที่ ๒ ถนนสุขุมวิท ๑๐๗ ต.สำโรงเหนือ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๘๐ โทร. ๐ ๒๓๙๓ ๒๘๒๘

ประคิณ ชุมสาย ณ อยุธยา

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์)
พุทธศักราช ๒๕๓๖

เกิด ๖ กันยายน ๒๔๖๒
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับหม่อมหลวง
จิตรสาร ชุมสาย ณ อยุธยา

การศึกษา ปริญญาโทอักษรศาสตร์
มหาบัณฑิตเกียรตินิยม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน
เริ่มรับราชการเป็นอาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส และอังกฤษที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาทำงานในตำแหน่งรองผู้จัดการฝ่ายการประชาสัมพันธ์ บริษัท เชลล์แห่งประเทศไทย และที่ปรึกษาการประชาสัมพันธ์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ขอบฟ้าขลิบทอง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เริ่มเขียนกลอนตั้งแต่เข้าเรียนที่จุฬาฯ และระหว่างศึกษาที่ประเทศฝรั่งเศส มีโอกาสได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับวรรณคดีชั้นเยี่ยมของฝรั่งเศสจำนวนมาก ซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิด และได้มีโอกาสติดตามนายแพทย์ชวลิต จิตรานุเคราะห์ และคุณพ่อบอนแนงค์ เข้าไปทำงานในแหล่งเสื่อมโทรม ช่วยเหลือในเรื่องการรักษาพยาบาลและการสอนหนังสือเด็ก การเข้าไปทำงานในสถานที่ดังกล่าว ทำให้เกิดปณิธานอันแรงกล้าที่จะสร้างสรรค์กวีนิพนธ์ที่สะท้อนภาพสังคมตามที่เป็นจริง สะท้อนภาพชีวิตของคนจนด้วยมุมมองที่ขัดเจนเป็นกวีผู้มุ่งมั่นสร้างสรรค์งานอย่างมีเป้าหมาย สามารถประสานการบรรยายความสวยงามทางธรรมชาติกับเนื้อหาสาระทางชีวิต และสังคมได้อย่างกลมกลืน

ที่อยู่ ๒๐๕ หมู่บ้านปัญญา ซอย ๒๖ ถนนพัฒนาการ ๓๐ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๕๐ โทร. ๐ ๒๓๐๐ ๓๒๗๐, ๐ ๒๗๑๙ ๔๔๑๒

ประดิษฐ์ ยุวะพุกกะ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม (แบบประเพณี)
พุทธศักราช ๒๕๔๔

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ศาลาไทย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญวัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี พระอุโบสถ วัดป่านางสีดา จังหวัดอุดรธานี

เกิด ๑๙ กรกฎาคม ๒๔๖๕
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางมาลี ยุวะพุกกะ
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา ช่างออกแบบและตกแต่ง
จากโรงเรียนศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่กองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร และตำแหน่งสุดท้าย เป็นสถาปนิกระดับ ๗

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความรู้ความชำนาญทางด้านการออกแบบและตกแต่งเจดีย์ อุโบสถ ศาลาอเนกประสงค์ กำแพง ซุ้มประตู นอกจากนั้นยังมีผลงานการเขียนลวดลายบนบานประตู ฝาผนัง แกะสลักหยวกตกแต่งจิตกาธานจากผลงานที่ท่านได้สร้างมาทำให้ได้รับการยกย่องให้เป็นปูชนียบุคคล ด้านสถาปัตยกรรมไทยได้สร้างสรรค์ผลงานไว้มากมาย ผลงานสถาปัตยกรรมที่ท่านได้สร้างสรรค์ตลอดระยะเวลาอันยาวนาน ล้วนเป็นผลงานที่มีการพัฒนา มีการอนุรักษ์ มีการสืบสาน และมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง และของประเทศชาติ เป็นที่ยอมรับในวงการช่างวิชาชีพและประชาชน ท่านเป็นผู้ที่ทำงานศิลปะเพื่อศิลปะโดยแท้มีผลงานที่งดงามเหมาะสมที่จะเป็นแบบอย่างให้อนุชนรุ่นหลังได้ดำเนินรอยตาม เพื่อสืบสานงานสถาปัตยกรรมแบบประเพณีให้ดำรงอยู่สืบไป

ประเทือง เอมเจริญ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ธรรม, ๒๕๑๓ (สีน้ำมันบนผ้าใบ)
ธรรม อธรรม, ๒๕๑๖ (สีน้ำมันบนผ้าใบ)

เกิด ๙ ตุลาคม ๒๔๗๘
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับ นางนิตยา เอมเจริญ
มีบุตร ๑๒ คน

การศึกษา ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต
กิตติมศักดิ์ สาขาศิลปกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การทำงาน ศิลปินอิสระ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ได้ฝึกงานช่างเขียนตามคำชักชวนของพี่ชายซึ่งมีอาชีพเป็นช่างเขียนภาพโฆษณา ทำให้ท่าน ได้เรียนรู้ และฝึกฝนเกี่ยวกับการเขียนภาพหลากหลายรูปแบบ และได้ทุ่มเทเรียนรู้การเขียนภาพจากประสบการณ์ตรงอยู่เป็นเวลา ๓ ปี เป็นศิลปินที่ศึกษาศิลปะด้วยตนเองอย่างมุ่งมั่น อดทน ด้วยการศึกษาค้นคว้า งานด้านศิลปะตลอดเวลา ศึกษาปรัชญาชีวิตรวมทั้งศิลปะของอินเดีย จีน และศึกษาธรรมชาติโดยเฉพาะดวงอาทิตย์ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของพลังแสงสว่าง จนเกิดมุมมองในการสร้างสรรค์งานศิลปะที่เป็นรูปแบบเฉพาะตน เป็นผู้มองโลกในแง่ดี เชื่อมั่นในคุณงามความดี สร้างสรรค์งานศิลปะในรูปแบบการผสมผสานระหว่างสิ่งที่รับรู้จากธรรมชาติ และอารมณ์ความรู้สึกของตนเองด้วยสีสันสดใสสร้างรูปทรงต่าง ๆ อย่างอิสระ และทรงพลัง นอกจากนี้ท่านยังได้สร้างศิลปสถานเอมเจริญ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ และเผยแพร่ผลงานศิลปะของเหล่าศิลปิน แก่ประชาชนผู้สนใจ นับเป็นศิลปินที่สร้างผลงานศิลปะอย่างสืบเนื่องยาวนาน ตลอดระยะเวลากว่า ๔๐ ปี

ประยงค์ ชื่นเย็น

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(ดนตรีไทยลูกทุ่ง-ผู้เรียบเรียงเสียงประสาน)
พุทธศักราช ๒๕๕๒

เกิด ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๙
ที่จังหวัดพระตะบอง
(ประเทศไทยในขณะนั้น)

ครอบครัว สมรสกับนางนฤมล บัวทอง มีบุตร ๑ คน ต่อมาสมรสใหม่กับ นางโสภา ศิริมณีรัตน์ ไม่มีบุตร

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่โรงเรียนการช่างบุรีรัมย์ (ปัจจุบันเป็นวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์)

การทำงาน

เป็นนักดนตรี ผู้ควบคุมการบรรเลงวงดนตรีไทยลูกทุ่งและไทยสากล เรียบเรียงเสียงประสานเพลง และเป็นอาจารย์สอนประจำสาขาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พลงานดีเด่น/พลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ควบคุมการบรรเลงเพลงดนตรีไทยลูกทุ่งและไทยสากล เรียบเรียงเสียงประสานเพลง ส้มตำ แดริกคูล่าผู้น่ารัก หนุ่มนารอนาง อีสาวทรานซิสเตอร์ ปั้นดินให้เป็นดาวฯลฯ

การสร้างสรรค์พลงานทางศิลปะ

เป็นผู้มีผลงานและประสบการณ์ด้านดนตรีไทยลูกทุ่งและดนตรีไทยสากลมาอย่างยาวนาน เริ่มเข้าสู่วงการโดยเป็นนักดนตรีเป่าทรัมเป็ท ต่อมาเป็นนักดนตรีอยู่กับวงดนตรีรวมดาวกระจาย วงดนตรีสุรพัฒน์ ผ่องศรี วรนุช และเพลิน พรหมแดน และออกมาทำงานควบคุมการบรรเลงเพลงวงดนตรีไทยลูกทุ่ง และไทยสากล มีผลงานเรียบเรียงเสียงประสานเพลงทุกรูปแบบ จำนวน ๓,๐๐๐ กว่าเพลง เพลงไทยสากล เช่น อวยพรวันเกิดน้ำตาร่วงหลังพวงมาลัย ขาดฉันแล้วเธอจะรู้สึก ส่วนเกิน เพลงไทยลูกทุ่ง เช่น อาตี๋สักมังกร เอียงแก้มคอยผู้ชายในฝัน จดหมายจากแนวหน้า อกหักซ้ำสอง

ประยอม ซองทอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๔๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เจ้าพระยา สุดสงวน ๑- ๒
บันทึกบนแผ่นดิน สักวาวิวิธ

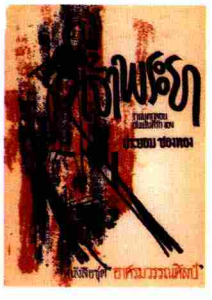

เกิด ๑ มกราคม ๒๔๗๗
ที่จังหวัดนครพนม

ครอบครัว สมรสกับหม่อมราชวงศ์อรฉัตร สุขสวัสดิ์ มีบุตร ๓ คน

การศึกษา ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่ โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย
นักประชาสัมพันธ์ บริษัท เชลล์ แห่งประเทศไทย จำกัด สมาชิกวุฒิสภา (พ.ศ. ๒๕๓๙- ๒๕๔๓)
ที่ปรึกษาบริษัท ทรูคอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน)
นักเขียนอิสระ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้ที่มีความสนใจ และประทับใจกับคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองของไทยมาตั้งแต่ยังเยาว์วัย และได้แสดงความสามารถพิเศษด้านการประพันธ์ร้อยกรองอย่างโดดเด่น เขียนร้อยกรองที่เต็มไปด้วยความฝัน และจินตนาการของกวีที่อ่อนหวาน และสะเทือนอารมณ์ ขณะเดียวกันก็แฝงความคิดเห็นต่อสภาพสังคม และเหตุการณ์บ้านเมืองไว้อย่างคมคาย ทุ่มเทเวลาในชีวิตในการฝึกฝนเขียนคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองอย่างเอาใจใส่จริงจัง ลุ่มหลงเสน่ห์ภาษาในบทร้อยกรองที่ไพเราะงดงาม และยังเป็นต้นแบบการเขียนที่ยึดมั่นหลักการเขียนคำประพันธ์แบบฉันทลักษณ์ ทั้งยังเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมให้กำลังใจผู้สนใจการเขียนคำประพันธ์รุ่นหลังอย่างสม่ำเสมอ เป็นหนึ่งในกลุ่มผู้คิดริเริ่มจัดตั้งกลุ่มนักกลอนร่วมสมัยเป็น "ชมรมนักกลอน" ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางจัดตั้งชมรมวรรณศิลป์ทั้งในสถาบัน และนอกสถาบันอย่างกว้างขวาง เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และสืบทอดการแสดงสักวาอย่างแน่วแน่มั่นคงมากว่า ๔ ทศวรรษในนามสโมสรสยามวรรณกรรม

ประยูร ยมเยี่ยม

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ลำตัด)
พุทธศักราช ๒๕๓๗

เกิด	๓๐ สิงหาคม ๒๔๗๖ ที่จังหวัดนนทบุรี
ครอบครัว	สมรสกับนายหวังดี นิมา มีบุตร ๒ คน
การศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดศาลาวัล
การทำงาน	นักแสดงลำตัด

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ลำตัด เพลงฉ่อย เพลงอีแซว เพลงเรือ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินที่มีความสามารถรอบตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสืบทอดศิลปะการแสดงเพลงพื้นบ้านให้ยืนยาวได้อย่างน่าภาคภูมิใจ นำการแสดงพื้นบ้านไปแสดงยังต่างประเทศ จนได้รับความสนใจเป็นอย่างมากทั้งยังใช้การแสดงพื้นบ้าน "ลำตัด" เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ช่วยเหลือสังคมและประเทศชาติ เข้าถึงประชาชนได้อย่างใกล้ชิด สามารถด้นกลอนสดและประพันธ์คำร้อง ได้อย่างคมคายเหมาะสมกับสถานการณ์ สร้างความบันเทิงให้แก่ผู้ชมตลอดเวลา ได้ใช้ศิลปะการแสดงประกอบอาชีพอย่างซื่อสัตย์ สุจริต เป็นครูถ่ายทอดวิชาศิลปะให้แก่บุคคลและสถาบันต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และมุ่งมั่นที่จะยืนหยัดอยู่กับการแสดงศิลปะ เพลงพื้นบ้าน "ลำตัด" ตลอดไป

ที่อยู่ ๑๓๘/๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐ โทร. ๐ ๒๔๗๙ ๓๗๔๖

ประยูร อุลุชาฎะ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๕

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ทิวทัศน์จันทบุรี และช้างหลังที่ทำงานวิริยะประกันภัย

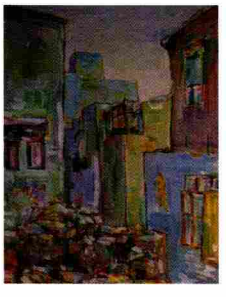

เกิด ๒๑ พฤศจิกายน ๒๔๗๑
ที่จังหวัดสมุทรปราการ
(ถึงแก่กรรม ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๓)

ครอบครัว สมรสกับนางนันทรัตน์ อุลุชาฎะ
มีบุตร ๗ คน

การศึกษา อนุปริญญาศิลปบัณฑิต
ด้านจิตรกรรม และประติมากรรม
ปริญญาศิลปดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
จากมหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่โรงเรียนศิลปศึกษา (ปัจจุบันคือ วิทยาลัยช่างศิลป์) อดีตนายกสมาคมจิตรกร ประติมากรสมาคมแห่งประเทศไทย อดีตเลขาธิการมหาวิทยาลัยศิลปากร และที่ปรึกษาเมืองโบราณ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินที่มีความสามารถเป็นพิเศษในด้านจิตรกรรมแบบเก่าและแบบใหม่ เป็นผู้บุกเบิกจิตรกรรมแบบใหม่และอนุรักษ์จิตรกรรมแบบเก่า เป็นทั้งศิลปินและนักวิชาการ ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ผลงานเป็นที่ยอมรับของวงการศิลปะ และสถาบันศิลปะ มีผลงานในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ การแสดงศิลปะสมัยใหม่และร่วมสมัยของไทยในต่างประเทศ และติดตั้งถาวรในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ได้รับรางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๑ เหรียญทอง จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ จากการอุทิศตนให้กับการสร้างสรรค์และอนุรักษ์ศิลปะเป็นเวลาอันยาวนาน คุณค่าของผลงานศิลปะและวิชาการ แสดงถึงความมีคุณธรรม และจริยธรรมจึงได้รับการยอมรับนับถือเป็นปูชนียบุคคลในวงการศิลปะและวิชาการ และในฐานะศิลปินคนสำคัญที่ยังสร้างสรรค์และอุทิศตนให้กับสังคมในปัจจุบัน เป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่อนุชนรุ่นหลัง

ที่อยู่ทายาทนางนันทรัตน์ อุลุชาฎะ (เทพหัสดิน ณ อยุธยา) ๑๗ หมู่บ้านเสรี ซอยลงวอลิน ถนนรามคำแหง ๒๔ แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๔๐ โทร. ๐ ๒๓๑๘ ๙๑๔๒

ประเวช กุมุท

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๓๒

เกิด ๑๐ ธันวาคม ๒๔๖๖
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ถึงแก่กรรม ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๒)

ครอบครัว สมรสกับนางกนกรัตน์ กุมุท

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด
ที่วิทยาลัยนาฏดุริยางค์
(วิทยาลัยนาฏศิลป)

การทำงาน
อดีตรับราชการ ณ วิทยาลัยนาฏศิลป
กรมศิลปากร สุดท้ายเป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย
ที่วิทยาลัยนาฏศิลป จังหวัดเชียงใหม่

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ มีผลงานประพันธ์บทละคร
เรื่อง เอกราชสุโขทัย ประพันธ์ทำนอง เพลงแขกเล่นกล เถา

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้มีฝีมือยอดเยี่ยมในการเดี่ยวซอทุกประเภท เดี่ยวขลุ่ย การขับร้องทุกรูปแบบ เชี่ยวชาญในการสอนและปรับวงดนตรีไทยทุกประเภท สามารถประพันธ์เพลงทั้งบทร้อง ทางบรรเลง และทางขับร้องได้เป็นอย่างดีเลิศ นอกจากนี้ยังได้สร้างบทละครบรรจุเพลง มีผลงานขับร้อง การบรรเลงเพลงเดี่ยว รวมทั้งบันทึกเสียง และบันทึกโน้ตเพลงไทยออกเผยแพร่เป็นจำนวนมาก ก่อตั้งวงดนตรี ได้แก่ วงกุมุทวาทิควงเวชชศิลป์วงจิตตเสวีออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง และเขียนบทความบรรยายเกี่ยวกับดนตรีไทยเผยแพร่ในหนังสือต่าง ๆ

ที่อยู่ปัจจุบัน นางกนกรัตน์ กุมุท ๑๕๖/๑๐ หมู่ ๒ ซอยช่างเดือน-อยู่เย็น ๘ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐
โทร. ๐ ๕๓๒๑ ๘๒๖๓

ประเวศ ลิมปรังษี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (สถาปัตยกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๒

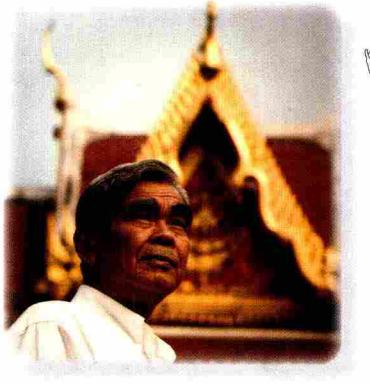

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ พระอุโบสถวัดพุทธประทีป ฐานพระประธานองค์พระปฐมเจดีย์ พุทธมณฑล

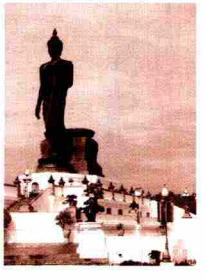

เกิด ๑๙ กันยายน ๒๔๗๓
ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

ครอบครัว สมรสกับนางบุญปรุง ลิมปรังษี
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา คณะสถาปัตยกรรมไทย
มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่มหาวิทยาลัยศิลปากร และเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านบูรณปฏิสังขรณ์ กรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ได้สร้างสรรค์ผลงานด้านสถาปัตยกรรมที่ดีเด่นจนได้รับการยกย่องจำนวนมาก มาเป็นเวลายาวนานกว่า ๓๐ ปี เป็นสถาปนิกที่มีความเป็นเลิศในการออกแบบผูกลายไทยได้งดงามยิ่ง มีผลงานที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ ผลงานเด่นๆ เช่น การออกแบบพระอุโบสถวัดพุทธประทีป ณ ลอนดอน สหราชอาณาจักร พลับพลาพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบรมมหากษัตริยาธิราช ณ ท้องสนามหลวง พระเมรุมาศพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี และบูรณะพระธาตุพนม เป็นต้น ท่านได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิจิตรศิลป์ จากมหาวิทยาลัยเคลตัน (CLAYTON) ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๙ ปัจจุบันได้ดำรงชีวิตและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสถาปัตยกรรมไทย เพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีผลงานชั้นเยี่ยมที่เป็นศักดิ์ศรีของชาติ

ที่อยู่ ๒๕/๕ หมู่ ๑๖ หมู่บ้านบุษบา พุทธมณฑลสาย ๒ (หลังสมาคมปักษ์ใต้) แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐
โทร. ๐ ๒๘๘๕ ๘๗๒๖, ๐ ๒๗๒๑ ๕๘๗๗

สาขาทัศนศิลป์

ประสงค์ ปัทมานุช

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ จันทร์แรม, ๒๕๐๒
เจดีย์วัดโพธิ์, ๒๕๐๑ ริมธารรัก, ๒๕๐๒

เกิด ๒๙ มิถุนายน ๒๔๖๑
ที่จังหวัดธนบุรี
(ถึงแก่กรรม ๒ เมษายน ๒๕๓๒)

ครอบครัว มีบุตร ๓ คน

การศึกษา เรียนวิชาสามัญที่โรงเรียน
วัดพิชัยญาติ ฝั่งธนบุรี
วิชาศิลปะขั้นต้นที่โรงเรียนเพาะช่าง
และโรงเรียนประณีตศิลปกรรม

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่แผนกหัตถศิลป์ กรมศิลปากร, เป็นอาจารย์สอนวิชาจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร และได้ย้ายไปทำงานประจำที่ธนาคารออมสิน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความเชี่ยวชาญจิตรกรรมทั้งแบบไทยและสากล และเป็นผู้บุกเบิกผลงานจิตรกรรมให้มีความก้าวหน้าล้ำยุคสมัย เป็นผู้ริเริ่มการเขียนแบบสัญลักษณ์และภาพแบน นำเอาเทคนิคสากล เรื่อง สีและน้ำหนักมาประยุกต์ใช้กับภาพไทยจนสำเร็จอย่างดียิ่ง ซึ่งหายากในสมัยนั้น จนมีส่วนทำให้ได้รับรางวัลเกียรตินิยมเหรียญทอง ถึงสามครั้ง เป็นผู้สามารถเขียนภาพทั้งแบบเก่า และแบบใหม่ สร้างสรรค์ ผลงานด้านจิตรกรรมเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนาน กล่าวได้ว่า ท่านอุทิศตนเพื่องานอย่างน่ายกย่อง

ที่อยู่ของทายาท นายประสิทธิ์ศิลป์ ปัทมานุช ๑๐ ซอยลาดหญ้า ๒ ถนนลาดหญ้า แขวงวงเวียนใหญ่ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

ประสิทธิ์ ปิ่นแก้ว

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประดิษฐ์ท่าเต้นโขนลิง ประกอบการแสดงเรื่องรามเกียรติ์ของ กรมศิลปากร ชุดโขนวานรพงศ์ ในงานพระราชพิธีพระเมรุพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ผู้กำกับการแสดงโขนชุดพิเภกสวามิภักดิ์ ณ โรงละครแห่งชาติ

เกิด ๑๓ พฤศจิกายน ๒๔๘๔
ที่จังหวัดธนบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางสุปานี ปิ่นแก้ว
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง กรมศิลปากร และกรมพลศึกษา วิชาเอกบริหารของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา

การทำงาน
เริ่มรับราชการในตำแหน่งศิลปินตรี แผนกนาฏศิลป กองการสังคีต กรมศิลปากร ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย (โขนลิง) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความเชี่ยวชาญการแสดงโขนลิงเป็นอย่างมาก สามารถแสดงเป็นเขนลิง สิบแปดมงกุฎ สุครีพ พาลีหนุมาน แสดงเป็นหนุมานได้แทบทุกตอน อาทิ ตอนหนุมานอาสา หนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา เป็นต้น รวมทั้งแสดงละครและรำเบ็ดเตล็ด อาทิ รำกราวอาสาในละครเรื่องมโนราห์ รำซัดชาตรี รำสี่ภาค รำเหย่อย รำโคม ละครเรื่องอานุภาพแห่งความรัก เป็นต้น

ที่อยู่ ๕๙ ซอยวัฒนสุขนิเวศน์ ถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน แขวงบางขุนนนท์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โทร. ๐ ๒๔๒๓ ๐๕๖๓,
๐๘ ๙๘๙๒ ๑๙๔๙

สาขาศิลปะการแสดง

ประสิทธิ์ ถาวร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

เกิด ๙ กันยายน ๒๔๖๕
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ถึงแก่กรรม ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕)

ครอบครัว สมรสกับนางทองเต็ม ถาวร
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓
โรงเรียนนาฏดุริยางค์ กรมศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการในตำแหน่งศิลปินจัตวา ตำแหน่งสุดท้ายอาจารย์ ๓ ระดับ ๙ กองศิลปศึกษา กรมศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงลาวแพน และเพลงลาวเสี่ยงเทียน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความเชี่ยวชาญในวิชาดนตรีไทยทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติการประพันธ์เพลง และปรัชญาสุนทรียศาสตร์ มีความสามารถบรรเลงระนาดเอกได้ทุกรูปแบบยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน เป็นเลิศทั้งในเชิงบรรเลง รวมวง และการบรรเลงเพลงเดี่ยว มีความรู้ความชำนาญอย่างดียิ่งในการปรับวงดนตรีไทย การวิเคราะห์ดนตรีไทยตลอดจนการอธิบาย และพรรณนาเชิงเปรียบเทียบ โดยใช้วิธีการอุปมาอุปมัยจนผู้ฟังสามารถเข้าใจเรื่องดนตรีอันล้ำลึกได้อย่างกระจ่างประกอบกับเป็นคนช่างสังเกตศึกษาปฏิบัติทดลองด้วยตนเองจนแตกฉานทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ศิลปินทั้งในเชิงการประกอบอาชีพการอนุรักษ์เผยแพร่ และการถ่ายทอดความรู้ให้แก่อนุชนได้เป็นอย่างดี เป็นครูดนตรีไทยที่มีศิษย์เป็นจำนวนมาก และเป็นผู้เริ่มจัดการบรรเลงเพลงไทยแบบมหาดุริยางค์

ที่อยู่ปัจจุบัน นายธงชัย ถาวร ๒๐๔/๒๘ สันกำแพงปาร์ค ซอย ๓ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๓๐

ประสิทธิ์ พยอมยงค์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(เพลงไทยสากล เรียบเรียงเสียงประสาน)
พุทธศักราช ๒๕๓๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แยกและเรียบเรียงเสียงประสาน เพลงลมหวน เพลงดาวประดับเมือง

เกิด ๗ มีนาคม ๒๔๖๙
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๒ เมษายน ๒๕๕๓)

ครอบครัว สมรสกับนางทิพกร พงศ์โสภณ
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และศึกษาวิชาดนตรีสากลกับน้าชาย
คืออาจารย์ชัยวัฒน์ เลาหบุตร

การทำงาน
ในเวลากลางคืนเล่นดนตรีเป็นอาชีพและในเวลากลางวันทำงานกับบริษัทแผ่นเสียง ต่อมารับราชการอยู่กับวงดนตรีของกรมประชาสัมพันธ์ และย้ายมาอยู่วงดนตรีเทศบาลนครกรุงเทพฯ สุดท้ายเป็นอาจารย์สอนวิชาแยกและเรียบเรียงเสียงประสานที่โรงเรียนดนตรียามกลการ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานโดดเด่นทางศิลปะด้านดนตรีไทยสากล โดยเป็นนักดนตรี นักแยกและเรียบเรียงเสียงประสานเพลงไทยสากล มีผลงานประพันธ์เพลงเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะประพันธ์ทำนองเพลงและมอบหมายให้กับนักประพันธ์ชื่อดังประพันธ์คำร้อง และมีผลงานด้านเรียบเรียงเสียงประสานนับเป็นจำนวนหลายพันเพลง รวมทั้งอัญเชิญเพลงพระราชนิพนธ์มาทำการแยก และเรียบเรียงเสียงประสานให้กับวงดนตรีอาชีพ และวงดนตรีของมหาวิทยาลัยต่างๆ

ประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักแต่งเพลง)
พุทธศักราช ๒๕๔๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประพันธ์เพลงเชิดใน (จากทำนองเพลงไทยเดิม) และเพลงเสียงเทียน ที่มีการร้องประสานเสียงของหมู่นักร้องหญิง (โซปราโนและอัลโต)

เกิด ๑๐ กรกฎาคม ๒๔๕๕
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๔ กันยายน ๒๕๔๒)

ครอบครัว สมรสกับนางสาวลัดดา สารตายน มีบุตร ๒ คน

การศึกษา เรียนทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น จากโรงเรียนดนตรีวิทยาสากล เรียนการบรรเลงเปียโนกับครูนารถ ถาวรบุตร ศึกษาวิชาดนตรีสากลที่อิมพีเรียล อคาเดมี ออฟ มิวสิค มหาวิทยาลัยเกได ณ กรุงโตเกียว ในสาขาการประพันธ์เพลง และการอำนวยเพลง

การทำงาน
รับราชการที่กองดุริยางค์สากล กรมศิลปากร ครูสอนพิเศษด้านดนตรี และนักประพันธ์เพลง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย มีความสามารถเล่นเครื่องดนตรีไทยได้ทุกชนิด นอกจากนี้ ยังมีความสามารถด้านดนตรีสากล เป็นคนไทยคนแรกที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักแต่งเพลงระดับคลาสสิค ได้สร้างสรรค์ผลงานเพลงสำคัญ ๆ ไว้หลายเพลง รวมทั้งได้ประพันธ์เพลงประกอบการแสดงละครไว้เป็นจำนวนมากบทเพลงทั้งหลายล้วนมีความไพเราะ มีโครงสร้างไปในแนวคลาสสิค เป็นผลงานดนตรีในรูปแบบของสตริงควอเต็ต และการบรรเลงด้วยวงออเคสตร้า มีผลงานเพลงที่บันทึกในแผ่นซีดีซึ่งบรรเลงโดยวงดนตรีบางกอกซิมโฟนีออเคสตร้า และวง LATVIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA จำนวน ๒ ชุด เปรียบได้ดังปูชนียบุคคลทางด้านดนตรีเป็นทั้งศิลปินและเป็นครูที่สร้างสรรค์และถ่ายทอดความรู้แก่ผู้สนใจจนถึงปัจจุบัน

ที่อยู่ปัจจุบัน รศ. ดร. กุลธร ศิลปบรรเลง หรือนางวัลย์ลดา หงส์ทอง ๕๖ สุขุมวิท ๓๙ (ซอยพร้อมพงศ์) ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๖๐ โทร. ๐ ๒๒๕๘ ๓๕๐๙

ประหยัด พงษ์ดำ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพพิมพ์)
พุทธศักราช ๒๕๔๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ สองพี่น้อง ครอบครัว ยามเช้า (ภาพพิมพ์ แม่พิมพ์ไม้ สีน้ำมัน ทองคำเปลว)

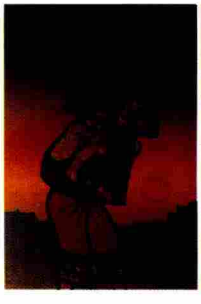

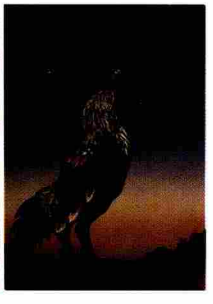

เกิด ๒๘ ตุลาคม ๒๔๗๗
ที่จังหวัดสิงห์บุรี

ครอบครัว สมรสกับนางประภาศรี พงษ์ดำ
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา ปริญญาตรีศิลปบัณฑิต (จิตรกรรม)
มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่ คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร และตำแหน่งสุดท้าย เป็นศาสตราจารย์ ระดับ ๑๐ คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้คิดค้นสร้างสรรค์กรรมวิธีภาพพิมพ์ด้วยเทคนิควิธีแปลกใหม่ ที่มีคุณประโยชน์อย่างมากแก่วงการศิลปะภาพพิมพ์ เป็นผู้ริเริ่มออกแบบสร้างสรรค์ดวงตราไปรษณียากร ที่มีคุณค่าทางศิลปะอันงดงามสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ จนได้รับรางวัลทั้งในและต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๖ ได้รับเลือกเป็นศิลปินเกียรติยศ สาขาภาพพิมพ์ จากสถาบันศิลปะ กรุงฟลอเรนซ์ อิตาลี โดยรัฐบาลอิตาลี พ.ศ. ๒๕๒๔ได้รับเกียรติเป็นศิลปินชั้นเยี่ยมในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้รับพระกรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้เขียนภาพประกอบในหนังสือพระมหาชนก จำนวน ๔ ภาพ ยังได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน ผลงานมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ ได้สร้างคุณประโยชน์อย่างมากไว้แก่วงการศิลปะ และการศึกษาศิลปะของไทย

ปรีชา เถาทอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๕๒

เกิด ๒๗ เมษายน ๒๔๙๑
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางพัธนันท์ (กนกพรรณ) เถาทอง มีบุตร ๑ คน และ นางเบญญาภา งานศิลา มีบุตร ๑ คน

การศึกษา ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต (จิตรกรรม) จากมหาวิทยาลัยศิลปากร, Diploma of Drawing, Accudemia di Belle Arti, Rome, Italy และศม.จิตรกรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการในตำแหน่งอาจารย์โท คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ เกษียณอายุราชการในตำแหน่งศาสตราจารย์ ระดับ ๑๐ และได้รับอนุมัติ ให้ขยายอายุราชการอีก ๕ ปี ประจำภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ รูปทรงของแสงบนเนื้อที่ของเงา, วัด 1

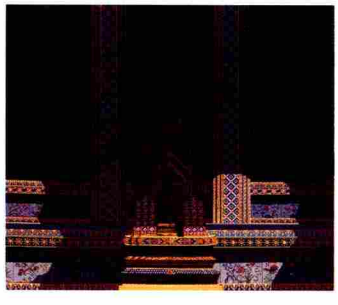

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินที่มีแนวคิดที่ทันสมัยสามารถสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดดุลยภาพ ระหว่างการอนุรักษ์กับการพัฒนาศิลปะให้เป็นแนวทางสร้างสรรค์ศิลปกรรมไทยร่วมสมัยอย่างมีเอกลักษณ์ ได้ค้นพบทฤษฎีแสงเงา โดยใช้สื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ได้อย่างสมดุล ต่อมาใช้วัตถุที่มีความแวววาวเพื่อสื่อความคิดของความเป็นไทย โดยใช้เทคนิคแบบจิตรกรรมแบบไทยประเพณีมาผสมผสานกับเทคนิคแบบศิลปะตะวันตก วิธีการในการแสดงออก สะท้อนถึงสาระทางพุทธปรัชญา เพื่อชี้นำสังคมและพัฒนาสังคม และแสดงแนวคิดถึงความเป็นไทย ความศรัทธา ความสงบนิ่ง ความศักดิ์สิทธิ์ ในทางศาสนา จนเป็นที่ประจักษ์ของวงการศิลปะ และได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินชั้นเยี่ยม ผลงานได้รับรางวัลมากมาย

ที่อยู่ ๒๔๘/๕๗ ซอยพรมพัฒน์ ถนนพรานนก บ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร. ๐ ๒๔๑๒ ๑๔๘๘

ปิ่น มาลากุล, หม่อมหลวง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ คำประพันธ์ คำประพันธ์ร้อยเรื่อง ความดีนั้นไม่ตาย และการเมืองเรื่องรัก

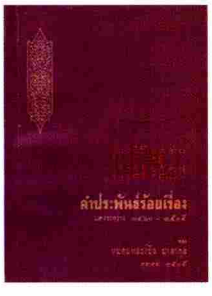

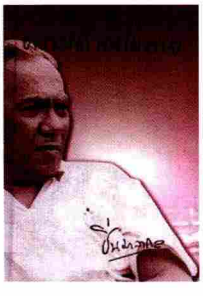

เกิด ๒๔ ตุลาคม ๒๔๔๖
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่อนิจกรรม ๕ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๓๘)

ครอบครัว สมรสกับท่านผู้หญิงดุษฎี มาลากุล ณ อยุธยา ไม่มีบุตร

การศึกษา ปริญญาตรีเกียรตินิยม (B.A.) และ ปริญญาโทอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต (M.A.) มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด

การทำงาน
อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (พ.ศ.๒๕๐๐-๒๕๐๑) และ
อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๒)

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นปูชนียบุคคลซึ่งทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติเป็นอเนกประการ มีบทบาทสำคัญยิ่งในด้านการส่งเสริมวรรณศิลป์ของชาติ มีความปราดเปรื่องและเชี่ยวชาญทางด้านวรรณศิลป์อย่างสูงยิ่ง ผลงานของท่านเกือบทุกประเภท ทั้งที่ประพันธ์ด้วยร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็นบทละคร กวีนิพนธ์ สารคดีท่องเที่ยว บทความและเรื่องเบ็ดเตล็ดอื่นๆ ล้วนมีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตของคนทุกยุคทุกสมัย มีมากทั้งด้านปริมาณและเปี่ยมด้วยคุณภาพ ท่านเป็นผู้ที่มีความสามารถรอบรู้หลายด้าน สามารถนำขั้นเชิงทางวรรณศิลป์มาประยุกต์ใช้ถ่ายทอดความรู้และศิลปวิทยาการ

ปิยะพันธ์ สนิทวงศ์, นาวาตรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักดนตรีสากล)
พุทธศักราช ๒๕๔๑

เกิด ๑๓ มิถุนายน ๒๔๙๗
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๙)

ครอบครัว โสด

การศึกษา เรียนเปียโนกับ ม.ล.พวงร้อย อภัยวงศ์ ต่อมาเรียนกับครูบุญชม เชี่ยวชาญ และนายหลุยซ์ ลามาร์ช

การทำงาน
แผนกวิชาการ และควบคุมการฝึกซ้อมวงดนตรี กองดุริยางค์ทหารเรือ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ได้แก่ ประพันธ์เพลงลมหวน สยามมานุสติ ขอให้เหมือนเดิม

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นนักดนตรีที่มีความสามารถสูงเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป มีผลงานการประพันธ์เพลงและเรียบเรียงเสียงประสานเป็นจำนวนมาก เป็นผู้ที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมทางด้านดนตรีโดยจัดตั้งมูลนิธิปิยะพันธ์ สนิทวงศ์ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนดนตรีคลาสสิคในประเทศไทย ได้จัดให้มีกิจกรรมทางด้านดนตรีอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการแสดง การแข่งขันเปียโน นอกจากนี้ยังเป็นครูผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับลูกศิษย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมไปถึงการสอนเปียโนอยู่ที่บ้าน จนสามารถสร้างนักเปียโนรุ่นใหม่ ๆ ที่มีความสามารถเป็นจำนวนมาก ทั้งยังได้ช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ

เปรื่อง ชื่นประโยชน์ (ป. ชื่นประโยชน์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ประพันธ์เพลง)
พุทธศักราช ๒๕๓๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงมนต์รักเรียกหา มารหัวใจ ตราบาป

เกิด ๓๑ พฤษภาคม ๒๔๖๕
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔)

ครอบครัว สมรสกับนางสนอง ชื่นประโยชน์
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา หลักสูตร ๓ ปี นักเรียนดุริยางค์สากล กองดุริยางค์ทหารบก

การทำงาน

รับราชการเป็นนักดนตรี กองดุริยางค์ทหารบก และเป็นนักดนตรี และประพันธ์เพลงให้กับวงดนตรีอื่นๆ หลายวง ต่อมาได้จัดตั้งวงดนตรี ป.ชื่นประโยชน์ และโรงเรียนสอนดนตรีในนาม บริษัท สหะมิตรดนตรี

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินผู้มีความสามารถในด้านประพันธ์เพลง ได้สร้างศิษย์บนเส้นทางเพลงทั้งลูกกรุง และลูกทุ่งให้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของประชาชน ผลงานต่างได้รับความนิยมไม่เสื่อมคลาย เป็นเพลงอมตะที่ไพเราะชวนฟังจนปัจจุบัน นอกจากผลงานประพันธ์เพลงแล้ว ยังมีความสามารถในการเล่นไวโอลินได้อย่างดีเยี่ยม ได้เขียนแบบเรียนดนตรีด้วยตนเองเป็นภาษาไทย คือ เรียนไวโอลิน กีต้าร์ กลองแจ๊ส ด้วยตนเอง รวมทั้งการเขียนโน๊ตสากลเพื่อเป็นการส่งเสริมวิชาการดนตรีพื้นฐานอีกด้วย จึงนับเป็นศิลปินที่มีความสามารถทั้งการเล่นดนตรี ประพันธ์เพลง และด้านวิชาการดนตรี เป็นผู้หนึ่งที่เป็นครูผู้ประสิทธิประสาทความรู้ สร้างศิษย์ให้เป็นดาวประดับวงการดนตรีไทยสากลที่มีความสามารถยิ่งผู้หนึ่ง

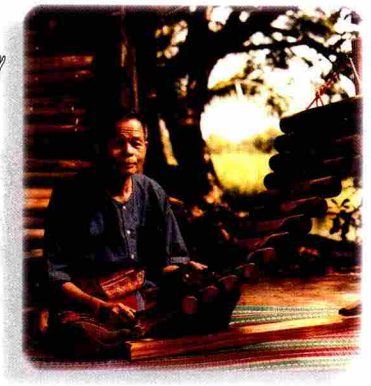

เปลื้อง ฉายรัศมี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีพื้นบ้าน) พุทธศักราช ๒๕๒๙

เกิด ๒๕ ตุลาคม ๒๔๗๕ ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ (ถึงแก่กรรม ๒ ธันวาคม ๒๕๕๐)

ครอบครัว สมรสกับนางยุพิน ฉายรัศมี มีบุตร ๓ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนบ้านนาวิทยาคม ตำบลท่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

การทำงาน

อดีตเป็นเจ้าหน้าที่ของชลประทาน จังหวัดอุบลราชธานี ต่อมาประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีพื้นบ้าน และถ่ายทอดให้ความรู้ด้านดนตรีพื้นบ้าน

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การตีโปงลาง และการแสดงเป่าแคน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรีพื้นบ้านอีสาน เล่นและถ่ายทอดการเล่นดนตรีพื้นบ้านอีสานได้เกือบทุกชนิด ทั้งพิณ แคน ซอ โปงลาง และอื่นๆ เป็นผู้ศึกษา ค้นคว้า ปรับปรุงและพัฒนาโปงลาง จนทำให้เกราะลอ ซึ่งเป็นเพียงสิ่งที่ใช้ไล่ตีนก กาตามไร่ตามนา พัฒนามาเป็น โปงลาง ที่มีสภาพเป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงไพเราะ กังวาน และให้ความรู้สึกของความเป็นพื้นบ้านอีสานอย่างแท้จริง เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย และยอมรับกันว่าเป็นเครื่องดนตรีเอกลักษณ์ของภาคอีสานเคียงคู่กับแคน

ที่อยู่ปัจจุบัน นางสุวรรณี ฉายรัศมี ๒๒๔/๔ ถนนเกษตรสมบูรณ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐ โทร. ๐ ๔๓๘๒ ๐๓๖๖, ๐๘ ๗๘๖๗ ๓๙๐๔, ๐๘ ๙๕๒๗ ๒๗๑๖ (น้าพัฒน์)

ผ่องศรี วรนุช

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องลูกทุ่ง)
พุทธศักราช ๒๕๓๕

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ขับร้องเพลง ไหนว่าไม่ลืม กลับบ้านเกิดพี่ กอดหมอนนอนหนาว ฯลฯ

เกิด ๕ มิถุนายน ๒๔๘๒
ที่จังหวัดชัยนาท

ครอบครัว -

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยม
ศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียน
วัดแก่นเหล็ก

การทำงาน
เริ่มทำงานกับคณะละครเร่ และเป็นนักร้องต่อมา จัดตั้งวงดนตรีลูกทุ่งคณะผ่องศรี วรนุช และจัดรายการวิทยุ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินที่มีความสามารถเป็นเลิศทางด้านศิลปะการขับร้องเพลงลูกทุ่ง ได้รับการขนานนามว่าเป็นศิลปินเพลง "ราชินีลูกทุ่งไทย" ที่มีน้ำเสียงแจ่มใสเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว เป็นนักร้องต้นแบบของนักร้องหญิงเป็นจำนวนมาก และเป็นนักร้องหญิงที่ร้องเพลงแก้ อันเป็นการเปิดประวัติศาสตร์เพลงแก้ที่งดงามมากที่สุด ทำให้นักร้องชายเกิดขึ้นมาในวงการมากมาย และประชาชนให้ความนิยมชมชอบ เป็นนักร้องลูกทุ่งที่ได้รับรางวัลเกียรติยศรองรับความสามารถมากที่สุด มีผลงานขับร้องบันทึกแผ่นเสียงจำนวนมากมาย

พาย นุปิง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(การแสดงพื้นบ้าน-ขับซอ)
พุทธศักราช ๒๕๓๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การขับซอของล้านนาไทย พัฒนาการนั่งฟ้อนเป็นยืนฟ้อน โดยเฉพาะการรำ "ฟ้อนแง้น"

เกิด ๑๙ พฤษภาคม ๒๔๖๗
ที่จังหวัดน่าน

ครอบครัว สมรสกับนางบิน นุปิง
มีบุตร ๕ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนหัวนา
ปริญญากิตติมศักดิ์ สาขา
ศิลปศาสตร์ วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์

การทำงาน

จัดตั้งวงดนตรีเล่นซอควบคู่กับการทำนา และเลี้ยงสัตว์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินพื้นบ้านที่มีความสามารถในการขับซอ ที่มีปฏิภาณ ไหวพริบเชิงปฏิภาณกวีท้องถิ่นที่ยอดเยี่ยมผู้หนึ่ง เป็นที่ยอมรับของประชาชนจังหวัดภาคเหนือเป็นอันมาก จนมีคำกล่าวว่า "ถ้าขับซอแล้วต้องซอคณะพ่อคำผาย" ทั้งยังเป็นผู้สืบสานงานวัฒนธรรมท้องถิ่นมาโดยตลอดระยะเวลาอันยาวนาน ได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา ตลอดจนกำลังทรัพย์เพื่องานวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ที่อยู่ ๘๗ /๓ หมู่ที่ ๓ บ้านหัวนา ถนน ร.พ.ช. ทิง ตำบลท่าน้าว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐ โทร. ๐ ๕๔๗๔ ๑๓๔๑

แพ้ว สนิทวงศ์เสนี, ท่านผู้หญิง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๒๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประดิษฐ์ท่ารำสุโขทัย
ท่ารำที่ปรับปรุงมาจากการแสดงละครตอนหนึ่งในเรื่อง อิเหนา

เกิด ๒๕ ธันวาคม ๒๔๔๖
ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา
(ถึงแก่อนิจกรรม ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๓)

ครอบครัว สมรสกับหม่อมสนิทวงศ์เสนี (หม่อมราชวงศ์ตัน สนิทวงศ์)

การศึกษา สำเร็จหลักสูตรการศึกษาวิชาสามัญจากโรงเรียนในวังสวนกุหลาบ

การทำงาน
อดีตรับราชการ กรมศิลปากร เป็นผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทย ผู้อำนวยการฝึกซ้อมการแสดงนาฏศิลป์ไทย สอน และวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้รอบรู้ในศิลปะวิทยาการด้านนาฏศิลป์ อันเป็นเสมือนศูนย์รวมศิลปวัฒนธรรมไทย มีความเชี่ยวชาญในตำราฟ้อนรำอันสืบมาตั้งแต่สมัยโบราณ และมีความเชี่ยวชาญพิเศษในการประดิษฐ์ลีลาท่ารำ ให้เหมาะสมกับยุคสมัยดำเนินไปโดยถูกต้องตามระเบียบแบบแผนอันมีมาแต่โบราณ ไม่ว่าจะเป็นทีท่า ท้าวพญามหากษัตริย์ขุนนาง บุคคลสำคัญ ตลอดจนท่าทางของสัตว์ทั่วไป สามารถประดิษฐ์ลีลาท่ารำได้อย่างงดงามและเหมาะสมกับบทบาท นอกจากนี้ ยังมีผลงานการประพันธ์บทสำหรับแสดงทั้งโขนและละคร

พยงค์ มุกดา, นาวาตรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(เพลงลูกทุ่ง-เพลงไทยสากล)
พุทธศักราช ๒๕๓๔

เกิด ๔ พฤษภาคม ๒๔๖๙
ที่จังหวัดราชบุรี
(ถึงแก่กรรม ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓)

ครอบครัว โสด

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถม ปีที่ ๔ จากโรงเรียนเทศบาลที่ ๒๓ (โรงเรียนวัดราชนัดดาราม)

การทำงาน

ทำงานทุกอย่างที่โรงละครนิยมไทย ต่อมาเดินทางไปทำงานกับคณะละครเร่ เป็นทั้งผู้กำกับการแสดง นักร้องหน้าม่าน ตัวตลกร่วมกับคณะละครย่อย ผู้ประกาศในเวที ผู้ที่ออกโฆษณาไปกับรถโฆษณา สอนระบำให้นักระบำของคณะละคร ต่อมาไปเป็นนักประพันธ์เพลง และนักร้องที่กองดุริยางค์ทหารเรือ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประพันธ์เพลงไทยลูกทุ่ง เพลงไทยสากล และเพลงไทยแนวใหม่ เช่น นกขมิ้น ยอยศพระลอ

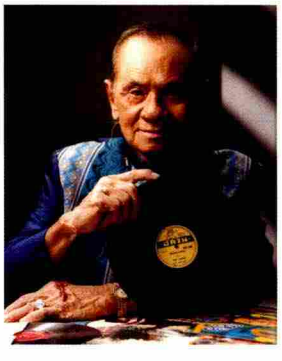

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงทั้งเพลงลูกทุ่ง เพลงไทยสากล และเพลงไทยแนวใหม่หลายหลากไว้นับพันเพลง สร้างนักร้องเพลงลูกทุ่ง เพลงไทยสากล ได้ร่วมริเริ่มก่อตั้งสมาคมนักดนตรีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สมาคมนักจัดรายการข่าววิทยุ และสมาคมนักนิยมเพลงบางปะกง ฉะเชิงเทรา

ที่อยู่ปัจจุบัน คุณลำดวน มุกดามณี ๑๖ หมู่ ๑๓ ซอยท่าสะอาด ถนนบางนา-ตราด ตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๔๑๓๐
โทร. ๐ ๓๘๕๓ ๑๕๑๒, ๐ ๓๘๕๓ ๑๘๕๕

พยอม สีนะวัฒน์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ศิลปะงานผ้า)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผ้าไหมยกดอก และผ้าหมี่โบราณ

เกิด ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๒
(ถึงแก่กรรม ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑)

ครอบครัว สมรสกับนายสวน สีนะวัฒน์
มีบุตร ๖ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔

การทำงาน ค้าขาย และทอผ้าไหม

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความเป็นเลิศในด้านการทอผ้าทุกประเภท ที่โดดเด่นเป็นพิเศษ คือการทอผ้ายก (ผ้ายกทอง ผ้ายกเงิน ผ้ายกไหม) และผ้ามัดหมี่ (ผ้ามัดหมี่ธรรมดา ผ้ามัดหมี่โบราณ) โดยเฉพะผ้ามัดหมี่โบราณ ที่ใช้สีหลากหลาย อย่างน้อยห้าสีในผ้าผืนเดียว อย่างกลมกลืน สวยงามมีชีวิตชีวา ได้สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้ผลงานของท่านมีความงามประณีตเชิงศิลป์อย่างลึกซึ้งเหนืองานช่างทั่วไป บรรลุถึงจุดที่เรียกว่า หัตถศิลป์ และด้วยใจรักที่จะปรับเปลี่ยนและพัฒนาการทอผ้าอยู่เสมอ เช่น คิดค้นเครื่องมือย่นระยะเวลาทอผ้ายก ซึ่งต้องใช้เวลายาวนานให้เร็วขึ้น โดยมิให้สูญเสียคุณค่าของงานศิลป์ไป จนเป็นที่ยกย่องของวงการศิลปะงานผ้า เห็นได้จากการแสดงผลงานและรางวัลที่ได้รับจากทั้งในและต่างประเทศ ดังที่ ดร.เชงค์ อังเดร เลขาธิการคณะกรรมการไหมสากลเคยได้กล่าวไว้ว่า "ได้เห็นผ้าไหมลวดลายต่างๆ มาแล้วทั่วโลก ขอกล่าวยืนยันว่าผ้าไหมลวดลายที่นี่มีลวดลายสวยงามวิจิตรพิสดาร และสวยงามที่สุด"

ที่อยู่ของทายาท นายสันทัด สีนะวัฒน์ ๖๙๐/๓ ซอยพหลโยธิน ๓๐ ถนนพหลโยธิน แขวงจันทรเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
โทร. ๐๘ ๑๘๔๖ ๔๒๖๗ (หมอแสงโสม สีนะวัฒน์)

พร้อม บุญฤทธิ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง)
พุทธศักราช ๒๕๔๖

เกิด ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๘
ที่จังหวัดพัทลุง

ครอบครัว สมรสกับนางกิ้มแน่น บุญฤทธิ์
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาปีที่ ๔
จากโรงเรียนบ้านแหลมตะโหนด
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

การทำงาน
จัดตั้งคณะหนังตะลุงชื่อ หนังพร้อมน้อย
ตะลุงสากล ออกแสดงตามสถานที่ต่างๆ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานการประพันธ์บทและแสดง
หนังตะลุง เรื่องน้ำใจแม่ ขุนพลยอดรัก เณรเริง เป็นต้น

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานโดดเด่นเฉพาะตัวด้านศิลปะการแสดงหนังตะลุง ด้วยความเป็นคนทันสมัย มีไหวพริบปฏิภาณด้านการแสดงทั้งบทขับร้องกลอน บทเจรจา บทตลก ได้ประยุกต์เหตุการณ์ต่างๆ ของสังคม นำเสนอโดยขับร้องด้นเป็นกลอนสด การวิพากษ์วิจารณ์และสอดแทรกบทเจรจาและมุกตลกขบขัน ได้อย่างคมคาย ทันยุคทันสมัย โดยเฉพาะตัวตลกที่มี “นายหลำ” หรือ “ตาหลำ” เป็นตัวเอก นอกจากนี้ได้ปรับเปลี่ยนรูปหนังตะลุงให้มีขนาดใหญ่และขยายโรงแสดง

ที่อยู่ ๓๒/๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าแค อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง โทร. ๐ ๗๔๖๑ ๑๗๙๐, ๐๘ ๑๔๗๘ ๑๙๕๕

พวงร้อย อภัยวงศ์, ท่านผู้หญิง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประพันธ์ทำนองเพลงบัวขาว ทหารพระนเรศวร ดุจนิดามารดร

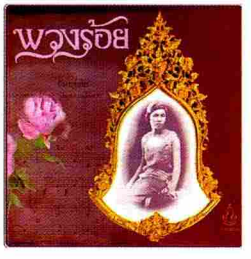

เกิด	๒๘ ธันวาคม ๒๔๕๗ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่อนิจกรรม ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๓)
ครอบครัว	สมรสกับนายเชียด อภัยวงศ์ มีบุตร ๓ คน
การศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๘ จากโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย และสอบเทียบความรู้เปียโน ในระดับขั้นปริญญาตรี ซึ่ง Tritity College of Music ลอนดอน จัดขึ้น ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
การทำงาน	นักดนตรี นักประพันธ์เพลง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักดนตรีเอกของไทย ได้สร้างสรรค์ผลงานเพลงอมตะไว้เป็นจำนวนมาก มีผลงานประพันธ์ทำนองเพลงทั้งที่เป็นเพลงอ่อนหวาน ไพเราะประทับใจ โดยเฉพาะเพลงบัวขาว ได้รับคัดเลือกจากศูนย์วัฒนธรรมแห่งเอเชียขององค์การยูเนสโก ให้เป็นเพลงในเอเชีย และเพลงปลุกใจ ได้บรรเลงและขับร้องเพื่อสร้างความมั่นคงของชาติในยามที่สถานการณ์ของบ้านเมืองอยู่ในภาวะตึงเครียด ด้วยอัจฉริยภาพ ความรู้ ความสามารถที่ได้ทุ่มเทชีวิตเพื่อการดนตรีและอุทิศตนเพื่อบำเพ็ญกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างแท้จริง

พิชัย นิรันต์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๖

เกิด ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางบุญชรัสมิ์ นิรันต์
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา อนุปริญญาจิตรกรรม และ
ประติมากรรม
มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่วิทยาลัยช่างศิลป และตำแหน่งสุดท้ายเป็นนายช่างศิลปกรรม ๘ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตรกรรมร่วมสมัย กองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผนังและความศรัทธา จุดจบ รอยพระพุทธบาท วัฏจักรแห่งชีวิต ฯลฯ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถพิเศษทางศิลปะ มีประสบการณ์เริ่มต้นด้านศิลปะจากบิดา ที่สืบสายเลือดจากปู่ ซึ่งมีความสามารถทางช่างสิบหมู่ และได้ติดตามบิดาไปสลักผลไม้สดประดับหยวกกล้วยตกแต่งเมรุตามวัดต่างๆ เป็นประจำ บิดามีนิสัยชอบทำงานศิลปะเขียนภาพอยู่เสมอ จึงเป็นแรงจูงใจให้ชอบงานศิลปะ และบิดาได้ช่วยแนะนำฝึกฝนในเบื้องต้น เป็นศิลปินที่ชอบการค้นคว้า และพัฒนางานศิลปะ ในรูปแบบส่วนตนมาโดยตลอด ด้วยปณิธานที่แน่วแน่ และศรัทธาในพุทธศาสนา การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจึงได้รับแรงบันดาลใจจากศาสนา และธรรมชาติ ซึ่งเป็นหลักสูตรการศึกษาของท่านศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ผลงานสร้างสรรค์ในระยะต่อมาจนถึงปัจจุบัน จึงมีแนวคิดที่นำคติธรรมะ และปรัชญาทางศาสนาพุทธมาสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง เป็นศิลปินคนสำคัญด้านจิตรกรรมร่วมสมัยของวงการศิลปกรรมของไทย มีความมุ่งมั่นและมั่นคงในการสร้างสรรค์งานศิลปะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวอย่างต่อเนื่องยาวนานกว่า ๔๐ ปี

ที่อยู่ ๓๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลลานตากฟ้า อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๒๐ โทร. ๐ ๓๔๒๙ ๙๔๐๘, ๐๘ ๗๒๐๖ ๑๖๕๗

พินิจ ฉายสุวรรณ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๔๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การตีฆ้อง และการตีระนาดเอก

เกิด ๑๗ สิงหาคม ๒๔๗๔
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครอบครัว สมรสกับนางสมพร ฉายสุวรรณ
มีบุตร ๕ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดรุ้ง

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่ แผนกดุริยางค์ไทย
ตำแหน่งสุดท้ายเป็นผู้ชำนาญการดนตรีไทย
กรุงเทพมหานคร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความเชี่ยวชาญดนตรีไทยและดนตรีสากลทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ เป็นนักดนตรีไทยที่มีความสามารถสูงคนหนึ่งของไทย โดยเฉพาะทางด้านปี่พาทย์และเครื่องสาย สามารถบรรเลงเดี่ยวทั้งระนาด ฆ้องวงได้เป็นเลิศ สามารถบันทึกได้ทั้งโน้ตไทย โน้ตสากลและโน้ตตัวเลข มีผลงานการประพันธ์เพลงประเภทต่าง ๆไว้เป็นจำนวนมาก เช่น เพลงโหมโรงเสภา เพลงเถา เพลงเดี่ยว เพลงชุด การที่มีความสามารถทั้งด้านการบรรเลง การบันทึกโน้ตสากล โน้ตตัวเลข ทำให้สามารถถ่ายทอดเพลงไทยในเชิงหลักวิชาการได้เป็นอย่างดี

สาขาทัศนศิลป์

พินิจ สุวรรณะบุณย์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (การออกแบบประยุกต์ศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๓๖

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แบบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดของลูกเสือรามาธิบดี เครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์

เกิด ๘ สิงหาคม ๒๔๖๙ ที่จังหวัดสมุทรสาคร

ครอบครัว เป็นหม้าย มีบุตร ๒ คน

การศึกษา โรงเรียนประณีตศิลปกรรม กรมศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่กองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร และตำแหน่งสุดท้าย นายช่างศิลปกรรม ๘ กรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักออกแบบประยุกต์ศิลป์อาวุโสคนสำคัญ ที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะ และการออกแบบได้อุทิศตนให้กับงานศิลปะ การออกแบบเพื่อส่วนรวม เป็นนักออกแบบที่ได้นำเอาศิลปะแบบประเพณีของไทย มาใช้ในการออกแบบอย่างได้ผลดี นอกจากมีความสามารถในการสร้างสรรค์แล้ว ยังทำหน้าที่ในการอนุรักษ์และสืบต่อศิลปะแบบประเพณีอย่างต่อเนื่อง ออกแบบเหรียญตรา เครื่องหมาย ซึ่งใช้ในพระราชพิธีและในงานของราชการที่สำคัญเป็นจำนวนมาก อีกทั้งเขียนภาพ และคัดลอกจิตรกรรมไทยแบบประเพณีเพื่อการตกแต่ง และงานอนุรักษ์ได้ให้การบริการ และเผยแพร่ผลงานศิลปะ และการออกแบบมาเป็นเวลาอันยาวนาน ปัจจุบันนี้ยังคงสร้างผลงานการออกแบบ และให้บริการทางวิชาการใช้ชีวิตสมถะอย่างเรียบง่าย และอย่างมีคุณธรรม ยังประโยชน์แก่สังคม เป็นศิลปินที่อยู่ในคุณงามความดี เป็นแบบอย่างแก่อนุชนรุ่นหลังได้ดำเนินรอยตามสืบไป

ที่อยู่ ๒๒/๑๐๕ ซอยเสียบคลองสอง ๒๓ หมู่บ้านบุรีรมย์ แขวงสามวาตะวันตก เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๑๐ โทร. ๐ ๒๓๖๓ ๖๑๐๕

พิมาน มูลประมุข

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ พระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อสด) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ (ปูนปลาสเตอร์), กรมหลวงคหบดี (ปูนปลาสเตอร์)

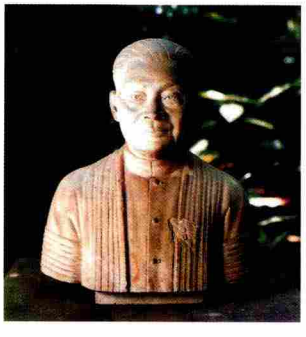

เกิด ๙ สิงหาคม ๒๔๕๕
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๕)

ครอบครัว สมรสกับนางพิมล มูลประมุข
มีบุตร ๗ คน

การศึกษา โรงเรียนศิลปากร
สาขาประติมากรรม

การทำงาน
เริ่มรับราชการ กองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร และลาออกจากราชการ เป็นศิลปินอิสระ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินอาวุโสที่มีเกียรติประวัติ และผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับนับถือของวงการศิลปะ และศิลปศึกษาโดยทั่วไป และในฐานะผู้มีวิชาความรู้ทางศิลปะที่เป็นที่พึ่งของศิลปินรุ่นหลัง เป็นศิลปินที่ดีมีวิชาเป็นตัวอย่างที่ดีงามแก่ศิลปินรุ่นหลังในการดำรงชีวิตและการสร้างสรรค์ศิลปะเพื่อส่วนรวม และเป็นทรัพยากรที่มีค่าของประเทศ มีความเป็นเลิศด้านประติมากรรมการปั้นหล่อผลงานศิลปะทั้งแบบสมัยใหม่ และแบบประเพณีมีผลงานปรากฏตามสถานที่สาธารณะสำคัญ เช่น วัด พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป มีส่วนร่วมในการออกแบบประติมากรรมที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย จัดนิทรรศการผลงานศิลปะไทยทั้งในและต่างประเทศ

ที่อยู่ของทายาท นายณรงค์ มูลประมุข ๑๐๒ ตรอกวังหลัง แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร. ๐ ๒๔๑๒ ๓๖๓๗

พูน เกษจำรัส

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ศิลปะภาพถ่าย)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

เกิด ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๔
ที่จังหวัดเพชรบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางสุดา เกษจำรัส
มีบุตร ๖ คน

การศึกษา อนุปริญญาจิตรกรรม และ
ประติมากรรม
มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการเป็นครูตรีโรงเรียนเพาะช่าง และได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์พิเศษ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ภาพเสาชิงช้า
ภาพเช้าวันใหม่วัดพระแก้ว

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสคนสำคัญในด้านศิลปะภาพถ่ายซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือในวงการศิลปะภาพถ่ายโดยทั่วไปเป็นอาจารย์สอนศิลปะภาพถ่าย และมีผลงานดีเด่นแพร่หลายเป็นเวลายาวนานเกือบ ๔๐ ปี นอกจากนี้ยังมีผลงานภาพสีน้ำมัน ผลงานแกะสลักลายไทยกรอบภาพจิตรกรรม ประติมากรรม ได้รับรางวัลเกียรตินิยมสูงสุดจากสมาคมภาพถ่ายแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และจากสมาคมภาพถ่ายอื่นหลายแห่ง ท่านได้กล่าวถึงชีวิตและการงานไว้ว่า "ชีวิตนี้มีเวลาน้อยสำหรับการทำงาน ถ้ายังทำได้ก็ทำเรื่อยไปจนกว่าจะหมดเวลาของชีวิต ตั้งใจทำงานให้สังคมเสมอ ไม่เคยคิดที่จะปฏิเสธสถาบันใดเลย ที่มาขอความช่วยเหลือ ตั้งใจถ่ายทอดวิชาที่มีอยู่ให้เห็นเป็นประโยชน์แก่ศิษย์ จะทำงานและสร้างสรรค์ศิลปะและงานถ่ายภาพจนกว่าจะทำงานไม่ได้ ต้องขยันทำงานให้มากเพื่อให้ทันกับเวลาที่เหลืออยู่น้อยเต็มทีแล้ว"

ที่อยู่ของทายาท อาจารย์เพ็ญวรรณ เกษจำรัส ๑๘๘/๒ ซอยอิสรภาพ ๓๖ ถนนอิสรภาพ แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐ โทร. ๐ ๒๔๖๖ ๒๒๙๙, ๐๘ ๑๖๙๖ ๗๑๖๕

เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
(ประณีตศิลป์-แกะสลักเครื่องสด)
พุทธศักราช ๒๕๕๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานแกะสลักประดิษฐ์มะพร้าวอ่อน, โคมลอยพระราชพิธีจองเปรียงในจินตนาการ

เกิด ๒๘ มกราคม ๒๔๖๙
ที่จังหวัดสกลนคร

ครอบครัว สมรสกับนายแถมชัย สิทธิไตรย์
มีบุตร ๖ คน

การศึกษา การศึกษาประโยควิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนการช่างสตรีพระนครใต้
และได้รับปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต
กิตติมศักดิ์ โปรแกรมวิชาคหกรรม-
ศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยครูจันทรเกษม

การทำงาน
พ.ศ. ๒๔๙๓ เริ่มทำงานเป็นครูโรงเรียนการช่างสตรี จังหวัดสกลนคร ต่อมาได้ย้ายไปเป็นครูโรงเรียนการช่างสตรี จังหวัดตรัง กาญจนบุรี นครปฐม สุโขทัย และโชติเวช จนเกษียณอายุราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้จรรโลงศิลปะการแกะสลัก เครื่องสด โดยการแกะสลักผัก ผลไม้ และงานใบตอง ดอกไม้สด โดยนำการสลัก เสลา ฉลุ มาใช้ประกอบตกแต่งกับการแกะสลัก ได้พัฒนารูปแบบ ลวดลาย เนื้อหา และวิธีการนำเสนอให้กว้างขวางขึ้นสู่สายตาชาวโลก และได้เผยแพร่ผลงานอย่างต่อเนื่อง อบรมถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ลูกศิษย์ชาวไทยและชาวต่างประเทศ การสาธิต เขียนตำราวิชาการ นอกจากนี้ ยังได้นำงานแกะสลักเครื่องสดมาตกแต่งประกอบอาหารได้สวยงาม น่ารับประทาน และประยุกต์ใช้ในงานพิธีต่าง ๆ ได้อย่างสวยงาม จากการสร้างสรรค์ผลงานทำให้ชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับกันทั่วไป จนได้รับรางวัลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมและผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ

เพ็ญศรี พุ่มชูศรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(เพลงไทยสากล-ขับร้อง)
พุทธศักราช ๒๕๓๔

เกิด ๑๙ มิถุนายน ๒๔๗๒
ที่จังหวัดพิษณุโลก
(ถึงแก่กรรม ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๐)

ครอบครัว สมรสกับนายสุวัฒน์ วรดิลก
ไม่มีบุตร

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยม
ศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียน
เฉลิมขวัญสตรี

การทำงาน

เริ่มนักร้องอาชีพประจำวงดนตรีสากล กรมโฆษณาการ และสถานีวิทยุทหารอากาศ ทุ่งมหาเมฆ ร่วมแสดง และขับร้องเพลงกับคณะละครชุมนุมศิลปิน ประธานชมรม นักร้องแห่งประเทศไทย ๓ สมัย พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๓๗

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ขับร้องเพลง เช่น หนามชีวิต วิหคเหิรลม หงส์เหิร ม่านไทรย้อย ฝากรักฯลฯ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถในการขับร้องเพลงไทยสากล ที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป เป็นผู้มีกระแสเสียงที่แจ่มใสไพเราะ มีเสน่ห์ชวนฟัง และที่สำคัญสามารถแสดงออกถึงเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยและได้รสแห่งความเป็นสากลเด่นชัด ประสบความสำเร็จในการขับร้องเพลงไทยสากลทุกรูปแบบ เป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ขับร้องเพลงพระราชนิพนธ์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน นอกจากนี้ยังสอนร้องเพลงมีนักร้องใหม่เป็นศิษย์เกิดขึ้นหลายคนและต่างขึ้นขมพากันเรียกเธอว่า “คุณแม่” หรือ “แม่โจ๋ว”

ที่อยู่ปัจจุบัน นางพรรณี พลรัตน์ ๑๑๙/๑๘๓๘ หมู่บ้านพฤกษา ๑๕ ถนนตำหรุ-บางพลี อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๕๔๐
โทร. ๐ ๒๓๙๔ ๔๔๑๐, ๐๘ ๙๑๗๑ ๗๘๘๖, ๐๘ ๑๔๘๒ ๒๑๖๖

ไพฑูรย์ กิตติวรรณ, คุณหญิง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงเดี่ยวจะเข้ และจีนขิมใหญ่

เกิด	๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๔ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่กรรม ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๘)
ครอบครัว	สมรสกับพันเอกปลั่ง กิตติวรรณ มีบุตร ๒ คน
การศึกษา	ศึกษาอยู่ที่บ้านโดยมีครูมาสอนให้
การทำงาน	นักร้อง และครูสอนดนตรี

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสที่มีความเชี่ยวชาญศิลปะดนตรีไทย มีผลงานด้านการอนุรักษ์และสร้างสรรค์ศิลปะด้านดนตรีไทย และฟื้นฟูงานดนตรีไทยในอดีตที่ขาดการส่งเสริมมาช้านานจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ได้ถวายการสอนซอด้วงและซออู้ แด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และควบคุมการฝึกซ้อมและบรรเลงวงโยธวาทิตวงใหญ่จาก ๕ สถาบันคือ ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ และกรมศิลปากร เพื่อประกอบการแสดงโขน ในโอกาสฉลองครบรอบร้อยปีของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ในด้านวิชาการได้เป็นครูสอนดนตรีให้แก่อนุชนรุ่นหลังได้สืบทอดศิลปะอันล้ำค่านี้ ให้คงอยู่ตลอดไป

ที่อยู่ทายาท นายขวัญเมือง กิตติวรรณ ๘๘ ถนนอรุณอมรินทร์ตัดใหม่ แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐
โทร. ๐ ๒๔๖๕ ๑๑๗๔, ๐ ๒๔๖๖ ๓๑๗๖

สาขาทัศนศิลป์

ไพฑูรย์ เมืองสมบูรณ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

เกิด ๑๗ กันยายน ๒๔๖๕
ที่จังหวัดเพชรบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางอนุกูล สุวนานนท์
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา โรงเรียนประณีตศิลปกรรม
กรมศิลปากร
ปริญญาศิลปดุษฎีบัณฑิต
กิตติมศักดิ์ ประติมากรรม
จากมหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการตำแหน่งช่างจัตวา แผนกหัตถศิลป์ กองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร นอกจากนี้ยังเป็นอาจารย์สอนพิเศษโรงเรียนประณีตศิลปกรรม คณะจิตรกรรม คณะสถาปัตยกรรม และคณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ รูปลูกม้า และรูปลูกแพะ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสคนสำคัญในด้านประติมากรรม ที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะและทั่วไปได้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ทั้งที่เป็นงานศิลปะแบบปัจจุบันและประเพณีไว้มากมาย เป็นศิลปินชั้นเยี่ยม มีผลงานประติมากรรมที่จัดแสดงถาวรอยู่ในพิพิธภัณฑสถานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลงานประติมากรรมแบบปัจจุบันเป็นผลงานบุกเบิกในแนวทางสัจจะนิยมของประเทศไทย และผลงานประเพณีเป็นการอนุรักษ์และสืบต่อศิลปะแบบประเพณีของชาติ

ที่อยู่ภายาท นายกุลพัฒน์ เมืองสมบูรณ์ ๙/๓๑ ซอยพหลโยธิน ๔๔ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
โทร ๐ ๒๙๔๐ ๑๘๔๓

ไพบูลย์ มุสิกโปดก

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพถ่ายศิลปะ)
พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ วันเสด็จเลียบพระนคร ทางสกลมารค และวิฏสงสาร

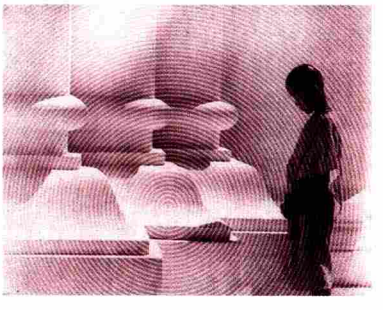

เกิด ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๖๐
ที่จังหวัดเชียงใหม่
(ถึงแก่กรรม ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๑)

ครอบครัว สมรสกับนางมุกดา มุสิกโปดก
ไม่มีบุตร

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๘
โรงเรียนอำนวยศิลป์

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่กรมศุลกากร และพนักงานในบริษัท โกดัก นอกจากนี้เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านการถ่ายภาพแก่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินภาพถ่ายศิลปะอาวุโสที่มีผลงานต่อเนื่องมาเป็นเวลายาวนานกว่า ๔๓ ปี ผลงานภาพถ่ายของนายไพบูลย์ มุสิกโปดก จะเน้นเรื่องศิลปวัฒนธรรมเป็นสำคัญ เนื้อหาในภาพถ่ายจะมีสาระและให้ความสุนทรีย์ผสมผสานอยู่ ทำให้ผู้ชมเกิดอารมณ์สะเทือนใจและอิ่มเอมกับความงามของภาพที่ปรากฏในภาพถ่ายแต่ละชุด จนได้รับรางวัลยอดเยี่ยมและรางวัลเหรียญทองภาพถ่ายทั้งในและต่างประเทศถึง ๑๑ รางวัลและได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ (ภาพถ่าย) พุทธศักราช ๒๕๓๙ จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ นอกจากมีศิลปะการถ่ายภาพเชิงสร้างสรรค์สูงแล้ว นายไพบูลย์ มุสิกโปดก ยังเป็นผู้บุกเบิกแปลตำราการถ่ายภาพของไทย เพื่อใช้ในสถานศึกษาหลายแห่งในปัจจุบันและเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านวิชาการถ่ายภาพทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติแก่ผู้รับการอบรม อย่างสม่ำเสมอตลอดมา นับเป็นคุณูปการแก่วงการถ่ายภาพของไทยเป็นอย่างมาก

ที่อยู่ปัจจุบัน นางพรทิพย์ เมฆพรประเสริฐ ๒๙/๒๑ ซอย สิงหวัฒน์ ๓ ถนนสิงหวัฒน์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทร. ๐ ๕๕๒๔ ๖๐๖๘, ๐๘ ๙๙๐๖ ๙๖๔๓

ไพรัช สังวริบุตร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ภาพยนตร์ และละคร) พุทธศักราช ๒๕๔๗

เกิด ๒๗ กันยายน ๒๔๗๔ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางสาวผุสดี ยมาภัย มีบุตร ๒ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนเซ็นต์คาเบรียล ได้รับปริญญาศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิเทศศาสตร์ จากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

การทำงาน

ประธานกรรมการบริหาร
บริษัท ดาราวีดีโอ จำกัด,
บริษัท ดีด้าวีดีโอ โปรดักชั่น จำกัด,
บริษัท สามเศียร จำกัด
และบริษัท จ๊ะทิงจา จำกัด

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ สร้างสรรค์ภาพยนตร์ เดือนร้าว เสน่ห์บางกอก

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้ที่มีความสามารถผลิตผลงานศิลปะทางด้านภาพยนตร์โทรทัศน์และละคร เป็นผู้ที่มุ่งมั่นและพัฒนาผลงานที่มีรูปแบบเฉพาะตนที่ชัดเจน มีเนื้อหาที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคม มีผลงานด้านการอนุรักษ์ และสืบทอดวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ในการนำเอาเนื้อเรื่องในวรรณคดีพื้นบ้าน มาพัฒนาเป็นสื่อสมัยใหม่ สร้างเป็นละครเผยแพร่ทางโทรทัศน์ ผลงานด้านสุนทรียภาพก็ได้มีการพัฒนาบทละคร ให้ประณีตขึ้น และงานด้านศิลปะการแสดงได้มีการใช้เทคนิคการถ่ายทำใหม่ๆ มีการออกแบบเครื่องแต่งกายและการวิจัยพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อให้วงการธุรกิจด้านละครโทรทัศน์ยั่งยืน ซึ่งตลอดเวลาได้ผลิตผลงานออกสู่สาธารณชนได้รับการตอบรับอย่างน่าชื่นชม และเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องในฐานะครูของวงการ

เฟื้อ หริพิทักษ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๒๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ บุพการี หรือ คุณยายของฉัน หรือ คุณยายกับอีสี(แมว), ๒๔๘๑ (สีน้ำมัน) และภาพนางแบบ (องค์ประกอบ)

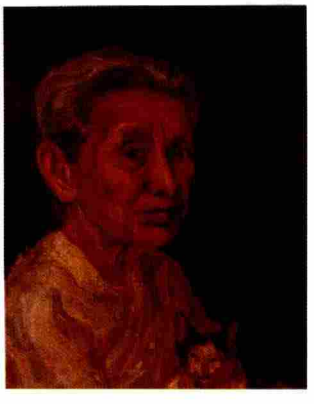

กิด ๒๒ เมษายน ๒๔๕๓
ที่จังหวัดธนบุรี
(ถึงแก่กรรม ๑๙ ตุลาคม ๒๕๓๖)

ครอบครัว สมรสกับ ม.ร.ว.ถนอมศักดิ์ กฤษดากร มีบุตร ๑ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนวัดราชบพิธ และศึกษาต่อแผนกจิตรกรรม ประเทศอินเดีย

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่มหาวิทยาลัยศิลปากร และประธานโครงการคัดลอกจิตรกรรมฝาผนังพระอุโบสถวัดประดู่ในทรงธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินที่รักและเข้าใจในจิตรกรรมไทยอย่างลึกซึ้ง ด้วยการค้นหาแนวทางสร้างสรรค์ให้เหมาะกับการแสดงออกทางด้านจิตรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะตน โดยการถ่ายทอดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ แสงเงา ประกอบกับความคิดคำนึงเรื่องสีสันที่เป็นลักษณะตามสายสกุลศิลปะยุโรป (อิตาลี) ใช้ฝีแปรงที่ฉับพลัน ได้รับการยกย่องเป็น "ครูใหญ่ในวงการศิลปะ" ได้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมจนได้รับการยกย่องเป็นศิลปินชั้นเยี่ยมสาขาจิตรกรรม ได้รับเกียรติให้เข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ผลงานจิตรกรรมและวาดเส้นของท่าน เป็นผลงานที่ก้าวหน้ามีคุณค่าสูง ให้ความประทับใจแก่ผู้ชมและส่งอิทธิพลต่อศิลปินรุ่นหลัง มีการแสดงผลงานทางศิลปะหลายครั้งทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ภิญโญ สุวรรณคีรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (สถาปัตยกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เรือนไทยหมู่ ณ เมืองคลินตัน ประเทศแคนาดา, ศูนย์ส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

เกิด ๑๐ มีนาคม ๒๔๘๐

ครอบครัว สมรสกับ นางลาวัณย์ สุวรรณคีรี มีบุตร ๓ คน

การศึกษา สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเป็นอาจารย์พิเศษ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

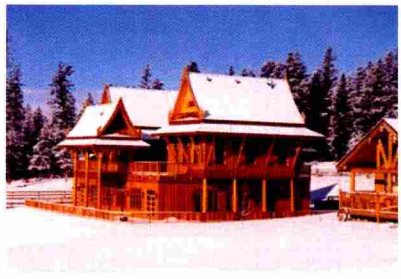

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นสถาปนิกและศิลปินอาวุโสดีเด่น เป็นที่ยอมรับในด้านสถาปัตยกรรมโดยเฉพาะในด้านสถาปัตยกรรมแบบไทย ซึ่งในปัจจุบันมีสถาปนิกในด้านนี้น้อยมาก ได้ศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานสถาปัตยกรรมและสถาปัตยศิลป์แบบไทยมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ได้ศึกษาวิชาสถาปัตยกรรมและวิชาสถาปัตยศิลป์แบบประเพณีและแบบใหม่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้นำเอาวิชาการแบบใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้ในงานสถาปัตยกรรมและวิชาสถาปัตยศิลป์แบบไทยในปัจจุบันได้เป็นผลสำเร็จเป็นอย่างดี โครงการสำคัญที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการคือ วัดไทยกุสินารามหาวิหาร ประเทศอินเดีย วัดไทยที่ลุมพินี ประเทศเนปาล เป็นสถาปนิกและศิลปินที่อุทิศตนให้กับส่วนรวมในด้านสถาปัตยกรรมและสถาปัตยศิลป์ เป็นผู้อนุรักษ์สร้างสรรค์ และถ่ายทอดวิชาการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เป็นบุคคลที่มีคุณค่านับอเนกอนันต์ของประเทศ

มงคล แสงสว่าง, นาวาเอก (พิเศษ)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๔๓

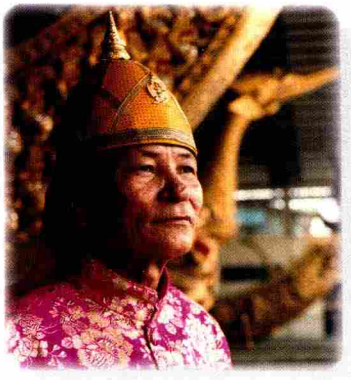

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ มีผลงานเห่เรือเพื่อเฉลิมพระเกียรติและเห่เรือในพระราชพิธีต่างๆ

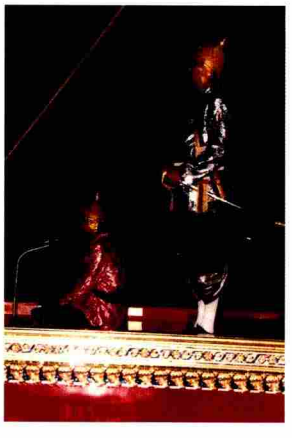

เกิด ๒๑ พฤศจิกายน ๒๔๘๓
ที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางเต็ม แสงสว่าง
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนชุมพลทหารเรือ เข้ารับฝึกหัดเห่เรือกับพันจ่าเอกเขียว ศุขภูมิ กองทัพเรือ

การทำงาน
รับราชการที่กองเรือเล็ก
กรมการขนส่งทหารเรือ กองทัพเรือ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้มีความสามารถสูงยิ่งทางด้านคีตศิลป์การเห่เรือ เป็นผู้นำเห่เรือท่านเดียวในประเทศไทยที่มีคุณสมบัติพิเศษเฉพาะ มีความเข็มแข็ง อดทน ปฏิภาณไหวพริบ และการตัดสินใจที่ดีในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีความแม่นยำในการออกเสียงอักขระที่ถูกต้องและมีพลังเสียงที่ไพเราะ กังวานชัดเจน ถูกต้องตามรูปแบบทำนองการเห่เรือ ที่เป็นแบบอย่างได้เป็นอย่างดียิ่ง นอกจากนี้ยังสามารถเห่เรือโดยเปลี่ยนท่วงทำนองและให้จังหวะเพื่อควบคุมฝีพายกระบวนเรือทั้งกระบวน ให้เคลื่อนไปอย่างพร้อมเพรียงกันรวมทั้งให้มีลีลา การพายตามทำนองเห่ที่สวยงามตระการตา

มณี พยอมยงค์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ วรรณกรรมล้านนาไทย ประเพณีสิบสองเดือนล้านนาไทย คร่าวพุทธประวัติ คร่าวร่ำ ๗๐๐ ปี เมืองเชียงใหม่ นิราศโตเกียว เครื่องสักการะในล้านนาไทย ฯลฯ

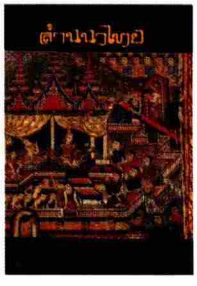

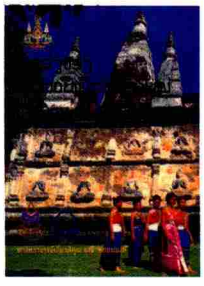

เกิด ๒ มีนาคม ๒๔๗๓ ที่จังหวัดเชียงใหม่

ครอบครัว สมรสกับนางบุญยิ่ง พยอมยงค์ (สุขุมินทา) มีบุตร ๒ คน

การศึกษา กศ.บ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาภาษา และวรรณคดีไทย จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่ โรงเรียนวัดวาลุการาม จังหวัดเชียงใหม่ โอนมารับราชการที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับพระราชทานตำแหน่งศาสตราจารย์ และต่อมาได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในหน่วยงานต่างๆ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นกวีและนักปราชญ์แห่งล้านนา ผู้เชี่ยวชาญล้านนาคดีศึกษาทุกด้าน ทั้งด้านภาษา วรรณกรรม ศาสนาประเพณี และพิธีกรรม เป็นผู้มีความสนใจ และศึกษางานด้านวัฒนธรรมล้านนาโดยตลอด มีความสามารถเป็นพิเศษในการแต่งวรรณกรรมคร่าวโดยใช้ฉันทลักษณ์ประเภทโคลงขนิดต่างๆ ทั้งของล้านนาและไทยภาคกลาง รวมทั้งการประพันธ์วรรณกรรมล้านนาร่วมสมัย ทั้งวรรณกรรมพุทธศาสนา วรรณกรรมประวัติศาสตร์ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมที่เป็นลายลักษณ์ และมุขปาฐะซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่ผู้ประพันธ์สร้างสรรค์ขึ้น เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมล้านนา ที่มีบทบาทในการชี้แนะสังคมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมมาอย่างสม่ำเสมอ ได้อุทิศตนในการถ่ายทอดความรู้แก่นักศึกษา และบุคคลในสถาบันต่างๆ ทั่วประเทศมาเป็นเวลานานกว่า ๕๐ ปี นับว่าเป็นผู้สร้างสรรค์ อนุรักษ์ ส่งเสริม สืบสาน และเผยแพร่ผลงานทางด้านวัฒนธรรมอันหลากหลายที่มีประโยชน์อันเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

บ้านยิ่งมณี ๒๕๔ ถนนโชตนา ตำบลสันใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๘๐ โทร. ๐ ๕๓๒๙ ๓๑๒๑

มนตรี ตราโมท

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๒๘

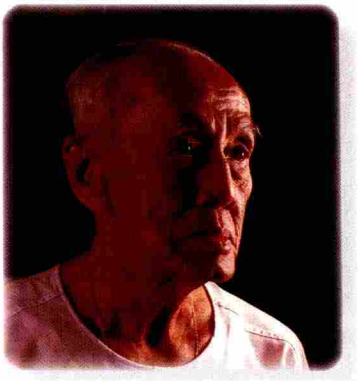

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงโสมส่องแสง เถา เพลงม่านมงคล เพลงวันชาติ เพลงงามแสงเดือน

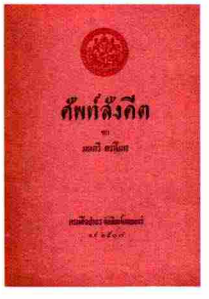

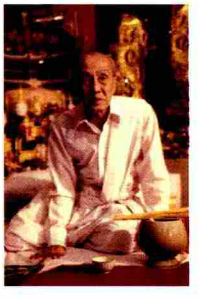

เกิด ๑๗ มิถุนายน ๒๔๔๓
ที่จังหวัดสุพรรณบุรี
(ถึงแก่กรรม ๖ สิงหาคม ๒๕๓๘)

ครอบครัว สมรสกับนางสาวลิ้นจี่ บุรานนท์ มีบุตร ๒ คน เมื่อภรรยาคนแรกเสียชีวิต สมรสกับนางสาวพูนทรัพย์ นาฏประเสริฐ มีบุตร ๒ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนพรานหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ และศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมือง สอบได้ภาคที่ ๓ ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทำงาน
รับราชการกรมพิณพาทย์หลวง กรมมหรสพ สมัยรัชกาลที่ ๖ เกษียณอายุราชการในตำแหน่งศิลปินพิเศษ หัวหน้าแผนกดุริยางค์ไทย กรมศิลปากร ต่อมาดำรงตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย กรมศิลปากร จนถึงแก่อนิจกรรม

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นอัจฉริยศิลปิน ที่มีความรู้ความสามารถแตกฉานทั้งด้านดุริยางค์ วรรณคดี ดนตรีปี่พาทย์ โดยเฉพาะการบรรเลงระนาดทุ้ม เป็นผู้ถวายการครอบประสิทธิ์ประสาทวิชาดนตรีไทย และถวายความรู้วิชาการดนตรีไทยแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีมีผลงานการประพันธ์เพลงไทยกว่า ๒๐๐ เพลง ประเภทเพลงโหมโรงเพลงเถา เพลงดนตรีประวัติศาสตร์ เพลงระบำ เพลงรำวงมาตรฐานและงานบรรจุเพลงในบทละคร รวมทั้งยังมีความรู้ทางดนตรีสากลและโน๊ตดนตรีสากลอีกด้านหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังแต่งบทร้องทั้งเพลงตับ และเพลงเถาการแต่งกวีนิพนธ์ทั้งเรื่องสั้นและเรื่องยาว บทโทรทัศน์ และบทละคร แต่งตำราดุริยางคศิลป์ไทย การละเล่นของไทย ประวัติศาสตร์การดนตรีไทยการละครไทย สร้างหลักสูตรสาขาดนตรีและนาฏศิลป์ไทยให้กับโรงเรียนนาฏศิลป

ที่อยู่ทายาท นายณาณี ตราโมท พิพิธภัณฑ์บ้านครูมนตรี ตราโมท ๘๑ ซอยโสมส่องแสง (พิชยนันท์ ๒) ถนนติวานนท์ ๓ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทร. ๐ ๒๕๒๗ ๕๒๕๗ โทรสาร ๐ ๒๙๖๘ ๙๔๙๘

มัณฑนา เกียรติวงศ์ (โมรากุล)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(ดนตรีไทยสากล-ขับร้อง)
พุทธศักราช ๒๕๕๒

เกิด ๓๐ มีนาคม ๒๔๖๖
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายบุญยงค์ เกียรติวงศ์
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยม
ศึกษาปีที่ ๒ จากโรงเรียนเสาวภา
กรุงเทพมหานคร

การทำงาน

แสดงละครกับคณะจารุกนกของพจน์ จารุวณิช ต่อมาได้เป็นนักร้องของวงดนตรี กรมโฆษณาการ ๑๒ ปี ได้ลาออกจากราชการ พ.ศ. ๒๔๙๕ ไปเป็นแม่บ้านแต่ยังคงเป็น นักพากย์ภาพยนตร์ ขับร้องเพลงในงานราชการพิเศษ และงานการกุศล

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ดวงใจกับความรัก น้ำเหนือป่า จุฬาตรีคูณ สิ้นรักสิ้นสุข ฯลฯ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้มีความชำนาญในด้านการขับร้องเพลงไทยเดิมและเพลงไทยสากล มีผลงานร่วมแสดงละครวิทยุและขับร้องเพลงไทยสากลออกอากาศเป็นประจำกับคณะจารุกนก ต่อมาเข้ารับราชการเป็นนักร้องสตรีคนแรกประจำวงดนตรีของกรมโฆษณาการ พ.ศ. ๒๔๘๒ เริ่มมีผลงานขับร้องเพลงบันทึก แผ่นเสียงครั้งแรกคือ น้ำเหนือป่า ต่อมามีการบันทึกแผ่นเสียงอีกเป็นจำนวนร้อย ๆ เพลง เป็นผู้มีลีลาการขับร้องเพลงที่ฟังดูเป็นธรรมชาติ มีเสียงหนาและมั่งคง แต่สะท้อนอารมณ์ที่อ่อนไหวได้ดี มีชีวิตชีวา อีกทั้งยังขับร้องเพลงได้ชัดเจนออกเสียงอักขระได้ถูกต้องและมีความเฉลียวฉลาดตีความหมายของบทเพลงแตกทุกเพลงเข้าใจอารมณ์เพลงได้อย่างถ่องแท้ สามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างแนบเนียน เป็นที่กินใจแก่ผู้ฟังอย่างยากที่จะหานักร้องรุ่นหลัง ๆ ทำได้เหมือน

ที่อยู่ ๑๐๕/๓๗๐ หมู่บ้านการ์เด้นซิตี้ ถนนพุทธมณฑลสาย ๒ แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๗๐ โทร. ๐ ๒๔๔๘ ๑๓๒๖, ๐๘ ๑๔๒๒ ๙๓๖๙ (นิชนา)

มานพ ยาระณะ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(การแสดงพื้นบ้าน-ช่างฟ้อน)
พุทธศักราช ๒๕๔๘

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การตีกลองสะบัดชัยโบราณ การฟ้อนหอก การฟ้อนเจิง

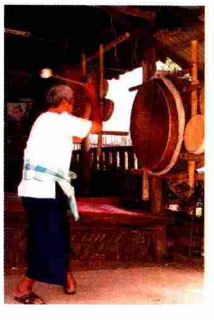

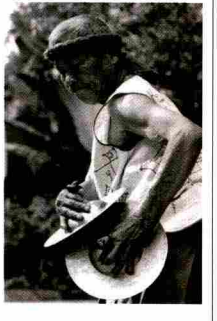

เกิด ๕ กันยายน ๒๔๗๔
ที่จังหวัดเชียงใหม่

ครอบครัว สมรสกับนางสาวสมัย ไชยวงศ์
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถมปีที่ ๔
จากโรงเรียนวัดศรีดอนไชย
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การทำงาน
ครูสอนศิลปะการต่อสู้ ศิลปะการแสดง
พื้นบ้านล้านนา ต่อมาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษ
ของวิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานการแสดงพื้นบ้านล้านนาที่มีเทคนิควิธีเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนเอง ได้แก่ การต่อสู้เชิง (การต่อสู้มือเปล่า) เชิงดาบ เชิงหอก ศิลปะการชกมวยไทยในนามของค่ายพันศักดิ์สมัครเล่นและค่ายคล่องประชันการตีกลองชัยยะมงคล กลองสะบัดชัยโบราณ กลองปู่จ่า กลองปู่เจ่ กลองมองเชิง กลองทิงบ้อม กลองชิ้งหม้อง ศิลปะการฟ้อน ดนตรีพื้นบ้านล้านนา และดนตรีไทยเป็นผู้ประดิษฐ์กระบวนท่าฟ้อนผางประทีปขึ้นใหม่จนเป็นแบบฉบับและทำเป็นตำราเรียนของวิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่

มานิตย์ ภู่อารีย์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพพิมพ์)
พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แย่งอาหาร (ภาพพิมพ์แกะไม้)
ภาพเหมือนของศิลปิน (สีน้ำมันบนผ้าใบ)

เกิด ๓ ธันวาคม ๒๔๗๘
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๓ มิถุนายน ๒๕๕๑)

ครอบครัว สมรสกับนางมยุรา ภู่อารีย์
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา บัณฑิตจิตรกรรม (เกียรตินิยม)
คณะจิตรกรรม และประติมากรรม
มหาวิทยาลัยศิลปากร ดีโพลม่า
จิตรกรรม สถาบันวิจิตรศิลป์
กรุงโรม ประเทศอิตาลี

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร และตำแหน่งสุดท้ายเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ ๘ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ได้สร้างสรรค์งานศิลปะอันมีคุณค่าทั้งงานภาพพิมพ์ จิตรกรรม และเครื่องเคลือบดินเผา แสดงในนิทรรศการศิลปะสำคัญต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศเป็นที่ประจักษ์ ได้รับรางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๑ (เหรียญทอง ๓ ครั้ง) ในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ จนได้รับเกียรติเป็นศิลปินชั้นเยี่ยม ประเภทภาพพิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ศึกษาดูงานศิลปะ และแสดงผลงานทางศิลปะในต่างประเทศ เช่น อิตาลี อังกฤษ เยอรมัน สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน นับได้ว่าเป็นผู้หนึ่งที่สร้างคุณประโยชน์ต่อการศึกษาศิลปะ และสังคม

ที่อยู่ปัจจุบัน นายภัทรพล ภู่อารีย์ ๔๓๗/๕๙๕ ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๓๕ แขวงบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทร. ๐ ๒๕๔๑ ๘๔๗๘, ๐๘ ๙๑๑๐ ๘๐๒๔

มารศรี อิศรางกูร ณ อยุธยา

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(นักพากย์และนักแสดง)
พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงภาพยนตร์เรื่องโอวตี้ และพากย์ภาพยนตร์เรื่องบันทึกรักพิมพ์ฉวี

เกิด	๒ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๕ ที่จังหวัดปราจีนบุรี
ครอบครัว	สมรสกับหม่อมหลวง รุจิรา อิศรางกูร ณ อยุธยา มีบุตร ๓ คน
การศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับประถม ศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนแม่พระ
การทำงาน	นักแสดง และนักพากย์ภาพยนตร์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินนักแสดงละครเวที นักพากย์ และนักแสดงภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ที่มีชื่อเสียงของไทย มีความสามารถทางด้านการแสดง ในหลายบทบาท เริ่มจากบทนางเอกของละครเวที ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ จากนั้นได้ใช้ความสามารถด้านการพากย์ภาพยนตร์คู่กับหม่อมหลวงรุจิรา จนมีชื่อเสียง และได้แสดงภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ควบคู่กันไปด้วย เป็นศิลปินยุคละครเวทีที่ยังมีผลงานการแสดงต่อเนื่องมาถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๖๐ ปี

มาลัยวัลย์ บุณยะรัตเวช, คุณหญิง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีสากล)
พุทธศักราช ๒๕๔๐

เกิด ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๗๕ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายเชิด บุณยะรัตเวช มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ปริญญาโททางดนตรี จาก Eastman School fo Music U. มหาวิทยาลัย Rochester

การทำงาน
อาจารย์สอนวิชาดนตรีสากล โรงเรียนศึกษานานาชาติ และอาจารย์พิเศษโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย และโรงเรียนจิตรลดา

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ได้ประพันธ์เพลงเพื่อถวายพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระราชวงศ์ไว้เป็นจำนวนมาก เช่น เพลงแสงส่องไทย พระแม่ไทย เทพของไทย ฯลฯ ผลงานเทปประสานเสียง ชุด "คืนความหลัง" และ ชุด "ธ สถิตในดวงใจนิรันดร์" ได้รับรางวัล "พระพิฆเนศทองพระราชทาน" ประเภทการขับร้องประสานเสียงยอดเยี่ยม จากสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความสามารถทางด้านดนตรีเป็นอย่างสูง จึงได้รับทุนจาก Coe College, Cedar Rapids Iowa ได้สร้างชื่อเสียงทั้งรางวัลเรียนเก่ง รางวัลนักเรียนดนตรีหญิงยอดเยี่ยมมาโดยตลอด เป็นนักเปียโนหญิงไทยคนแรกที่จบปริญญาโท สาขาดนตรีจาก EASTMAN SCHOOL OF MUSIC U, OF ROCHESTER, NEW YORKสถาบันดนตรีชั้นนำของสหรัฐอเมริกา เมื่อกลับมาเมืองไทย พ.ศ. ๒๔๙๙ ได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง พัฒนาการศึกษาวิชาดนตรีอย่างจริงจัง โดยส่วนตัวเป็นนักเดี่ยวเปียโนที่มีความสามารถโดดเด่นของไทย เป็นผู้บุกเบิก และทุ่มเทให้กับการพัฒนาการขับร้องประสานเสียงในประเทศไทยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จนนำไปสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล ได้สร้างสรรค์ผลงานด้านการเรียบเรียงเสียงประสานเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาเพลงไทยเดิม เพลงพื้นเมือง และเพลงไทยสากล จนเป็นรากฐานสำคัญของการขับร้องประสานเสียงในประเทศไทย นับเป็นคุณูปการอย่างยิ่งแก่วงการเพลงไทย

มิตรารุณ เกษมศรี, หม่อมราชวงศ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (สถาปัตยกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ พระธาตุเจดีย์วัดตรีทศเทพวรวิหาร และพระมหามณฑปพระพุทธบาท "ภปร" "สก" วัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี

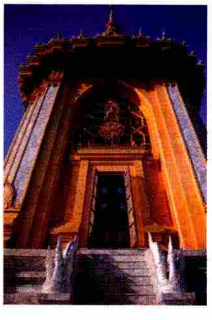

เกิด ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่อนิจกรรม ๖ ธันวาคม ๒๕๔๐)

ครอบครัว -

การศึกษา อนุปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่กรมโยธาธิการ กองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร อดีตหัวหน้ากองมหาดเล็กสำนักพระราชวัง และสถาปนิกพิเศษประจำสำนักพระราชวัง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นสถาปนิกที่มีความเป็นเลิศในการออกแบบสถาปัตยกรรมไทย ประเพณี และสถาปัตยกรรมสากล ทั้งยังมีความชำนาญในการออกแบบผูกลายได้งดงามยิ่ง ในช่วงที่ท่านรับราชการอยู่ ที่กรมศิลปากร ได้ออกแบบวิหารพระพุทธสิหิงค์ จังหวัดชลบุรี พระที่นั่งอาภรณ์พิโมกข์ ปราสาทจำลอง ซึ่งนำไปแสดง ณ กรุงบรัสเซลส์ประเทศเบลเยียม เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ ยังได้ออกแบบเมรุหลวงหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์วัดเทพศิรินทราวาส ซึ่งใช้เป็นเมรุในพระราชพิธีต่อมาจนทุกวันนี้ นอกจากนี้ ได้ออกแบบเขียนภาพและควบคุมการก่อสร้างพระตำหนักที่ภูพานราชนิเวศน์

แมนรัตน์ ศรีกรานนท์, เรืออากาศตรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีสากล)
พุทธศักราช ๒๕๓๕

เกิด ๒๕ สิงหาคม ๒๔๗๑
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางลออวรรณ อนุสารสุนทร มีบุตร ๒ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปีที่ ๕ และได้รับประกาศนียบัตรดนตรีจากสถาบันดนตรี Berklee school of Music

การทำงาน

เริ่มทำงานบริษัท น้ำมันเชลล์ ตราม้าบิน เอสโซ่ และโมบิล ต่อมาจัดตั้งโรงเรียนดนตรีสยามกลการ เป็นนักดนตรี นักแต่งเพลงนักแยก และเรียบเรียงเสียงประสาน เป็นอาจารย์สอนวิชาดนตรี เป็นที่ปรึกษา และทำงานด้านดนตรีที่ธนาคารกรุงเทพฯ อาจารย์สอนพิเศษที่โรงพยาบาลหญิงพญาไท โรงเรียนนายร้อย จปร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นผู้ตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นผู้อำนวยการคนแรกของคณะนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประพันธ์เพลง รักเอย ชั่วฟ้าดินสลาย รักลวง ฯลฯ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความเชี่ยวชาญขั้นสูงด้านดนตรีสากลโดยเฉพาะเปียโน เล่นเปียโนให้กับวงดนตรี อ.ส. มีผลงานประพันธ์เพลง ๑,๐๐๐ กว่าเพลง เป็นคนแรกที่นำเอาหลักสูตรการเรียบเรียงเสียงประสานเข้ามาเปิดสอนในประเทศไทย เรียกได้ว่านักเรียบเรียงเสียงประสานในปัจจุบันประมาณร้อยละ ๙๐ เป็นลูกศิษย์ ซึ่งได้เริ่มต้นวิชานี้ที่โรงเรียนดนตรีสยามกลการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ยก ชูบัว

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (โนรา)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงท่ารำโนรา ๑๒ ท่า และตั้งคณะโนรายก ทะเลน้อย ออกแสดง

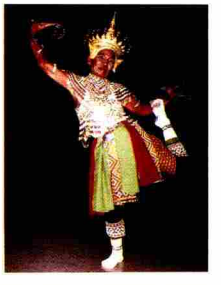

เกิด ๗ ตุลาคม ๒๔๖๕
ที่จังหวัดพัทลุง
(ถึงแก่กรรม ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙)

ครอบครัว สมรสกับนางกล่ำ ชูบัว
มีบุตรบุญธรรม ๑ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๖
โรงเรียนวัดควนพนางตุง
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

การทำงาน
อดีตรับราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธร
เมืองพัทลุง ต่อมาลาออกมาเป็นนักแสดงโนรา

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความสามารถทางการแสดงโนราเป็นเลิศ ทั้งการรำ ร้องกลอน และตลก มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมยกย่องโดยทั่วไป มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัวคือ ท่ารำที่อ่อนช้อยงดงาม ได้เผยแพร่ศิลปะการรำโนราแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง โดยรักษาแบบแผนของโนราดั้งเดิมเอาไว้อย่างมั่นคง เนื้อหาสาระของเรื่องที่แสดงล้วนสอดแทรกความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องโนรารวมทั้งคติและแง่คิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ชมไว้มากมาย และได้สั่งสอนถ่ายทอดต่อลูกศิษย์ลูกหาไว้เป็นจำนวนมาก

ที่อยู่ทายาท ๓๘๓ หมู่ที่ ๔ ถนนชายวารี ซอย ๑๖ ราษฎร์บำรุง ตำบลระโนด อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โทร. ๐ ๗๔๓๙ ๒๓๖๕

ย

สาขาทัศนศิลป์

ยรรยง โอฬาระชิน

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพถ่าย)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

เกิด ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑
ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

ครอบครัว สมรสกับนางปราณี โอฬาระชิน
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา ปวส. วิชาการถ่ายภาพและ
ภาพยนตร์ จากวิทยาลัยเทคนิค
กรุงเทพฯ

การทำงาน ผู้ชำนาญการถ่ายภาพ
ธนาคารทหารไทย จำกัด

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ บินเดี่ยว และธารน้ำใส

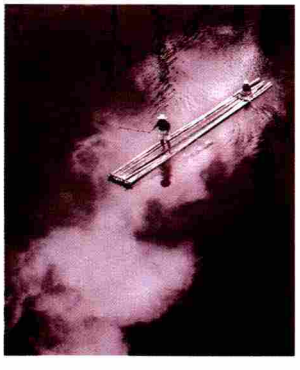

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ได้เรียนรู้เทคนิคต่างๆ ในการถ่ายทำภาพขาว-ดำ จากอาจารย์ที่มีชื่อเสียง จากนั้นได้นำผลงานการถ่ายภาพเข้าประกวดกับสมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์และได้รับการคัดเลือกมาโดยตลอด โดยได้เข้าประกวดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลงานภาพถ่ายขาว-ดำมากกว่า ๑๐๐ ภาพ ทุกภาพมีความเป็นธรรมชาติ มีชีวิตชีวา มีมิติความลึก สะท้อนเรื่องราวอารมณ์ และความรู้สึก จนได้รับรางวัลชนะเลิศอย่างมากมาย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นที่ประจักษ์ และยอมรับของวงการถ่ายภาพผลงานที่สร้างภาคภูมิใจ และเป็นเกียรติประวัติต่อวงศ์ตระกูล เป็นรางวัลยอดเยี่ยมถ้วยพระราชทาน ๒ ภาพ "บินเดี่ยว" และ "ธารน้ำใส" ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ คัดเลือกภาพด้วยพระองค์เองเป็นผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมถ่ายภาพสยามคัลเลอร์สไลด์ โดยจัดให้มีการประกวดภาพสไลด์สีนานาชาติ จนได้รับการรับรองการจัดประกวดการตัดสินตามหลักสากล ตามกฎข้อบังคับของสมาคมถ่ายภาพ แห่งสหรัฐอเมริกา นับเป็นผู้มีคุณูปการแก่วงการถ่ายภาพของประเทศไทย

ที่อยู่ ๑๓๑/๑ หมู่ที่ ๑๑ ถนนวิธานธรรมวัตร ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๑๓๐ โทร. ๐ ๒๘๖๓ ๑๓๘๖,
๐๘ ๑๒๕๙ ๘๙๖๐

รงภักดี (เจียร จารุจรณ)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงท่ารำหน้าพาทย์องค์พระพิราพ หน้าพระที่นั่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และประกอบพิธีครอบองค์พระพิราพแก่ศิลปินรุ่นครูจำนวน ๔ ท่าน ณ บริเวณโรงละครแห่งชาติ

เกิด ๑๔ สิงหาคม ๒๔๔๒
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๓ สิงหาคม ๒๕๓๑)

ครอบครัว สมรสกับนางลิ้นจี่ จารุจรณ
มีบุตร ๗ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาตามระดับชั้นจากโรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ และวัดราชาธิวาส และเริ่มฝึกหัดโขนฝ่ายยักษ์กับพระยานัฏกานุรักษ์ เมื่ออายุ ๑๓ ปี และฝึกหัดกับคุณหญิงนัฏกานุรักษ์ พระพรหมภิบาล พระยาสุนทรระบำ และหลวงรำถวายกร พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้เข้าเรียนเป็นนักเรียนทหารกระบี่

การทำงาน
ศิลปินในกรมโขนหลวง และรับราชการเป็นตำรวจหลวง ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และเป็นครูฝึกสอนนาฏศิลป์โขนฝ่ายยักษ์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินอาวุโสที่มีผลงานดีเด่นด้านการแสดงโขนฝ่ายยักษ์ ที่วงการนาฏศิลป์ไทยให้การยอมรับและเป็นผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดท่ารำหน้าพาทย์สูงสุด ด้วยความสามารถในการร่ายรำการแสดงโขนจึงทำให้ได้รับบทเป็นตัวแสดงเอกในเรื่องรามเกียรติ์ตลอดมา เป็นผู้มีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการเป็นต้นแบบสาธยายท่ารำหน้าพาทย์ให้กับนาฏศิลปินโขนยักษ์ อันเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่ถูกสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันนี้ ท่านได้อุทิศเวลาให้กับการสอนท่ารำและให้คำแนะนำปรึกษาแก่ศิลปินกรมศิลปากรรุ่นหลังด้วยความเสียสละและเต็มใจ

ที่อยู่ปัจจุบัน นายเจียรนัย จารุจรณ ๘/๖๑ หมู่ที่ ๑๐ ซอยแก้วประภาศิต ถนนลาดพร้าว ๕๓ แขวงทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐

รวงทอง ทองลั่นธม

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(นักร้องเพลงไทยสากล)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ยังจำได้ไหม และขวัญใจเจ้าทุย

เกิด ๘ พฤษภาคม ๒๔๘๐
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครอบครัว สมรสกับ พ.ต.ท.วรพล สุคนธร
มีบุตร ๕ คน

การศึกษา สำเร็จระดับประถมศึกษาปีที่ ๔
จากโรงเรียนนันทนศึกษา
มัธยมศึกษาปีที่ ๖
โรงเรียนขัตติยานีผดุง

การทำงาน
รับราชการในแผนกดนตรีสากล
กรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๔
ต่อมาลาออกมาเป็นนักร้อง นักแสดงแสดง
ทั้งภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสนใจในการขับร้องมาแต่เยาว์วัย ด้วยมีความมานะฝึกฝนตนเองในขั้นแรก และได้รับการสนับสนุนการฝึกร้องเพลงจากครูเอื้อ สุนทรสนาน ให้เป็นนักร้องฝึกหัด เรียกว่าภาคทดลอง อยู่เป็นเวลา ๓ ปี จึงได้มีโอกาสขับร้องเพลงออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียง เพลงที่ขับร้องในช่วงนั้นได้แก่ เพลงเสี่ยงเทียน ชีวามาลา และรำพึงถึงคู่ ด้วยน้ำเสียงใสเศร้าๆ กับการขับร้องบทเพลงที่มีเนื้อหาไพเราะน้ำเสียงมีเสน่ห์ อักขระชัดเจนถูกต้อง สามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระและอารมณ์ของเพลงได้อย่างลึกซึ้งสร้างความประทับใจแก่ผู้ฟัง ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของประชาชนโดยทั่วไป มีผลงานเพลงขับร้องกว่า ๕๐๐ เพลง ได้รับโอกาสจากชุมนุมภาษาไทยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้เข้ารับพระราชทานใบโพธิ์ทอง จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในฐานะใช้ภาษาไทยในการขับร้องถูกต้องชัดเจน เป็นศิลปินนักร้องเพียงคนเดียวที่ได้รับ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการแสดงละคร แสดงภาพยนตร์ จัดรายการวิทยุและโทรทัศน์

ที่อยู่ ๙๙/๑ หมู่ ๘ ซอยร่วมใจพัฒนา ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ๗๔๑๑๐ โทร. ๐ ๓๔๔๗ ๙๙๘๔

ระวี ภาวิไล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (งานแปล บทความ)
พุทธศักราช ๒๕๔๙

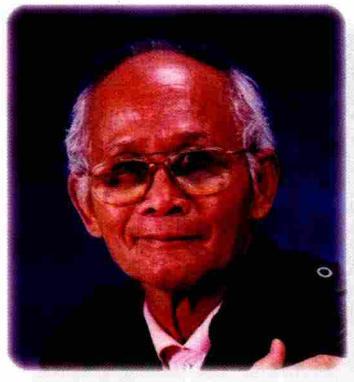

เกิด ๑๙ ตุลาคม ๒๔๖๘
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางอุไรวรรณ ภาวิไล
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา ปริญญาเอกทางด้านดาราศาสตร์
มหาวิทยาลัยแห่งชาติ
ประเทศออสเตรเลีย

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่ ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับแต่งตั้งเป็น ศาสตราจารย์กิตติคุณ ในคณะวิทยาศาสตร์ เป็นผู้อำนวยการธรรมสถาน ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเป็นนายกสมาคมดาราศาสตร์แห่งประเทศไทย

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ดาราศาสตร์ และอวกาศ
ความสงัด หัวใจของศาสนาพุทธ หิ่งห้อย

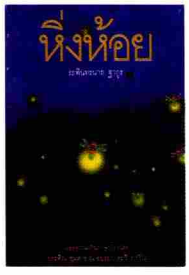

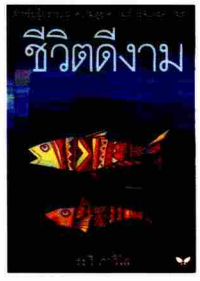

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ได้ทุ่มเทฝึกฝนกับการเพียรพยายามคัดลอกหนังสือและบทกวีนิพนธ์สำคัญๆ อันเป็นการฝึกสมาธิ และฝึกลายมือ จนมีลายมือที่งดงามสม่ำเสมอเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง งานแปลที่เป็นผลงานชิ้นสำคัญที่ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในหมู่ผู้รักงานวรรณศิลป์และปรัชญา เรื่องแปล ชื่อ "ปรัชญาชีวิต" จากเรื่อง "The Prophet" และเรื่องแปลชื่อ "ทรายกับฟองคลื่น" จากเรื่อง "Sand and Foam" ของผู้เขียนคนเดียวกัน คือ Kalil Gibran ซึ่งเป็นปรัชญาสั้นๆ แต่มีใจความกว้างไกล ชวนให้ขบคิด สามารถถอดความเป็นภาษาไทย โดยคงความหมายเดิมไว้อย่างครบถ้วน และรักษาสำนวนโวหารตรงตามต้นฉบับโดยใช้ภาษาธรรมดาสามัญ ที่สละสลวย งดงาม มีคุณค่า ไม่ล้าสมัย มีความพิถีพิถันในการเลือกใช้คำที่สามารถคงใจความเดิมไว้ได้อย่างถูกต้อง เพื่อถ่ายทอดความงามของภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทยได้อย่างมีศิลปะ

ราฆพ โพธิเวส

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์โขน) พุทธศักราช ๒๕๔๗

เกิด ๗ มกราคม ๒๔๗๗ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางอิสระ โพธิเวส มีบุตร ๒ คน

การศึกษา โรงเรียนนาฏศิลป กรมศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการตำแหน่งศิลปินตรีแผนกนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ นาฏศิลป์โขน สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงโขนเรื่อง รามเกียรติ์ เป็นทศกัณฑ์ อินทรชิต แสดงละครพันทาง และต่อท่ารำหน้าพาทย์องค์พระพิราพ

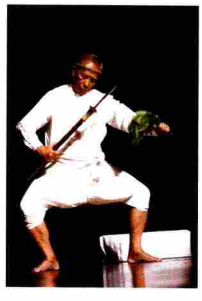

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้มีฝีมือยอดเยี่ยมในการแสดงโขน โดยเฉพาะแสดงเป็นตัวยักษ์สำคัญ และแสดงท่ารำมีอาวุธประกอบได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่วว่องไว และมีกระบวนท่ารำที่งดงาม เมื่อมีการแสดงครั้งใดก็จะได้รับความสนใจจากผู้ชมอย่างยิ่ง จากความสามารถดังกล่าว จึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รับการต่อท่ารำเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพ ในพระราชพิธีพระราชทานครอบผู้ประกอบพิธีไหว้ครูโขน นอกจากนี้ ได้ทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ โดยเป็นนักแสดง เป็นอาจารย์สอนศิลปะโขน เป็นผู้กำกับการแสดงโขน และถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านการแสดงโขนให้กับสถาบันต่าง ๆ เพื่อเป็นการสืบสานศิลปวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่ และแพร่หลาย

ฤทัย ใจจงรัก

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม
พุทธศักราช ๒๕๔๓

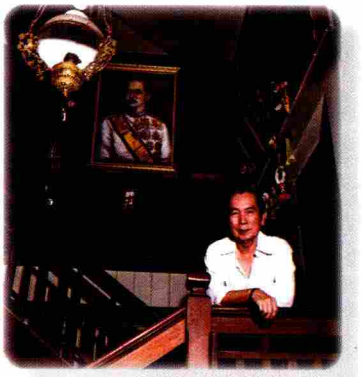

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ธุดังคเจดีย์ เจดีย์ ๑๓ องค์ วัดอโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ (ออกแบบและสร้างใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๐ แทนเจดีย์องค์เดิมที่หม่อมราชวงศ์มิตรารุณ เกษมศรี สร้างไว้) พิพิธภัณฑ์ประจำเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

เกิด ๑๙ มกราคม ๒๔๙๘
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางสมทรง รูปเทวิน
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา ปริญญาศิลปบัณฑิต (เกียรตินิยม)
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประกาศนียบัตรชั้นสูง
สถาปัตยกรรมไทย บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และตำแหน่งสุดท้ายเป็น รองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทบวงมหาวิทยาลัย

การสร้างสรรค์งานศิลปะ

ได้สร้างสรรค์ผลงานการออกแบบสถาปัตยกรรมไทยที่มีคุณค่าอย่างต่อเนื่อง มีผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ ในด้านการวิเคราะห์ วิจัย แต่งตำรา และเอกสารทางวิชาการมาโดยตลอด ได้รับรางวัลอนุรักษ์ดีเด่นประจำปี พ.ศ.๒๕๔๐ รางวัลบุคคลตัวอย่างการส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปะสถาปัตยกรรม โดยสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ผลงานสถาปัตยกรรมที่ได้สร้างสรรค์นั้น มีเอกลักษณ์เฉพาะตนมีการออกแบบผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมไทยเดิม และสถาปัตยกรรมที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ได้อย่างลอดคล้อง กลมกลืนเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยในปัจจุบัน เป็นที่ประจักษ์แก่วงการศิลปะสถาปัตยกรรม รองศาสตราจารย์ฤทัย ใจจงรัก ได้ให้การศึกษาอบรมแก่ศิษย์ ให้มีความรู้ความสามารถออกมารับใช้สังคมมากมาย จากผลงานศิลปะ และผลงานทางด้านสถาปัตยกรรม

วนิดา พึ่งสุนทร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม (แบบประเพณี) พุทธศักราช ๒๕๔๖

เกิด ๕ ธันวาคม ๒๔๘๐ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว โสด

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนราชินี ปริญญาศิลปบัณฑิต (สถาปัตยกรรมไทย) และได้รับประกาศนียบัตรชั้นสูง (สถาปัตยกรรมไทย) จากมหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

รับราชการที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และเป็นอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านสถาปัตยกรรมไทย ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ พระมหาธาตุเฉลิมราชศรัทธา (เมืองกุสินารา สาธารณรัฐอินเดีย) พระมหาธาตุเจดีย์ศรีจันเสน (อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์)

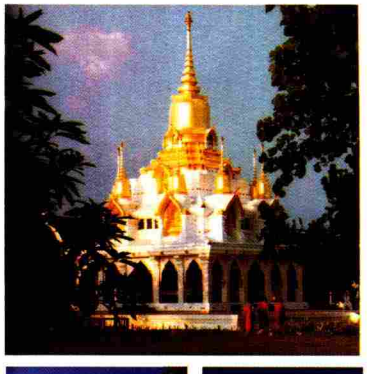

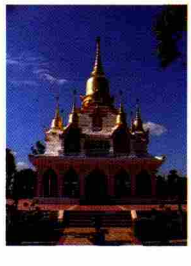

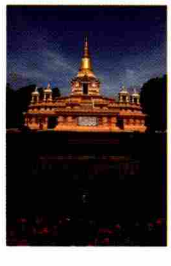

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ได้สร้างสรรค์ผลงานมากมายล้วนเป็นที่ยอมรับ ซึ่งสะท้อนถึงเอกลักษณ์ ของสถาปัตยกรรมไทยอันโดดเด่น มีคุณค่า ผลงานมีการพัฒนาโดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาผสมผสานเป็นรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะตน เพื่อสนองประโยชน์ใช้สอยได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการในยุคสมัยปัจจุบัน นอกจากนี้ ได้ยังศึกษาค้นคว้ารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยท้องถิ่น เขียนเป็นบทความทางวิชาการ และได้รับแต่งตั้งเป็นอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านสถาปัตยกรรมไทย ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และยังคงสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบ ให้ความรู้ทางวิชาการสถาปัตยกรรมไทย เป็นแบบอย่างให้แก่อนุชนรุ่นหลังได้ดำเนินตามรอยต่อไป

วรนันทน์ ชัชวาลทิพากร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพถ่าย)
พุทธศักราช ๒๕๕๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ภาพสวดพระปรมาภิโมกข์ วัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพมหานคร, ภาพสัญจรเหนือวารี สังขละ จังหวัดกาญจนบุรี

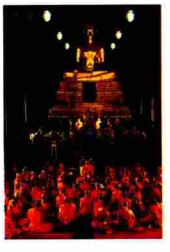

เกิด ๙ สิงหาคม ๒๔๙๗
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางวรรณี (อินพุ่ม) ชัชวาลทิพากร

การศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ โรงเรียนวัดราชสิงขร กรุงเทพมหานคร และเข้าอบรมการถ่ายภาพทั้งใน และต่างประเทศ

การทำงาน
เริ่มทำงานเป็นพนักงานขายส่งสินค้า ปัจจุบันเป็นผู้จัดการบริษัท โฟโต้ฮอบบี้ จำกัด

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ภาพถ่ายได้โดดเด่น และมีเอกลักษณ์เฉพาะตน เน้นการถ่ายภาพที่ให้แสงธรรมชาติตามที่พบ และสามารถนำเสนอด้วยศิลปะการถ่ายภาพในแง่มุมต่างๆ ที่มีความงดงาม แสดงให้เห็นถึงความสะเทือนอารมณ์ในเชิงศิลป์ ที่สำคัญภาพถ่ายเหล่านี้ยังได้ถ่ายทอดความงดงามของสถานที่จนทำให้ผู้พบเห็นต้องการไปเยือนจึงถือได้ว่ามีส่วนช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง ผลงานได้รับรางวัลจากสมาคมถ่ายภาพทั่วโลกประมาณ ๑,๐๐๐ รางวัล เช่น รางวัลชนะเลิศยอดเยี่ยม (Best of show) การประกวดภาพถ่ายสไลด์สีนานาชาติทั่วโลก รางวัลเหรียญทองจากสมาคมถ่ายภาพแห่งสหรัฐอเมริกา จำนวน ๘๖ ครั้ง

ที่อยู่ ๒๐๑/๔๗๑ หมู่บ้านมหานครนิเวศน์ ซอยวิภาวดี ๖๔ แยก ๔ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐
โทร. ๐ ๒๕๕๒ ๔๕๖๐ โทรสาร ๐ ๒๖๓๒ ๑๕๐๓

วสิษฐ เดชกุญชร, พลตำรวจเอก

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ พุทธศักราช ๒๕๔๑

เกิด ๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๗๒ ที่จังหวัดอุดรธานี

ครอบครัว สมรสกับคุณหญิงทัศนา บุนนาค มีบุตร ๒ คน

การศึกษา รัฐศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา รัฐศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (กิตติมศักดิ์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยตำรวจแห่งชาติ เอฟ บี ไอ ประเทศสหรัฐอเมริกา และวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาโอนไปรับราชการในกรมตำรวจ จนถึง ตำแหน่งรองอธิบดีกรมตำรวจ และอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๓๓)

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ สารวัตรเถื่อน แม่ลาวเลือด บ่วงบาศ ปกาศิตอสูร ลว.สุดท้าย

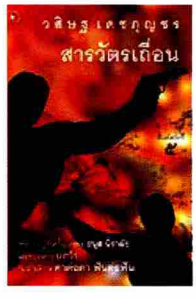

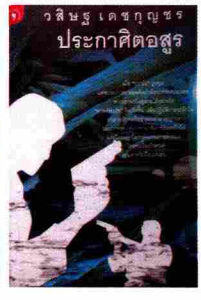

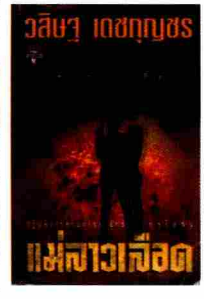

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักเขียนที่สร้างงานต่อเนื่องเกือบครึ่งศตวรรษ งานประพันธ์มีมากมายหลายประเภท ตั้งแต่เรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี ตลอดจนบทความ ผลงานที่โดดเด่นได้แก่ งานเขียนประเภทหัสคดี นวนิยายแนวการเมือง และอาชญนวนิยาย นวนิยายเหล่านี้หลายเรื่องได้มีผู้นำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ และบทละครโทรทัศน์ ความหยั่งรู้ถึงธรรมชาติและพฤติกรรมของมนุษย์ ความสำนึกทางสังคมตลอดจนอารมณ์ขัน และความถูกต้องในการใช้ภาษา ทำให้งานประพันธ์แต่ละประเภทของ พลตำรวจเอก วสิษฐ เดชกุญชร เป็นวรรณกรรมที่ทรงคุณค่า เพราะนอกจากจะให้ความบันเทิงแล้ว ยังทำให้ผู้อ่านเข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์ และตระหนักถึงปัญหาตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบที่แต่ละคนจะพึงมีต่อสังคม

วิจิตร คุณาวุฒิ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ภาพยนตร์)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ลูกอีสาน คนภูเขา

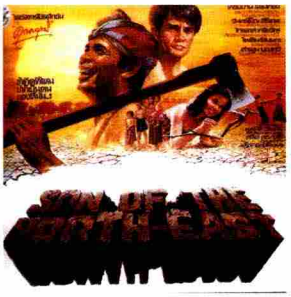

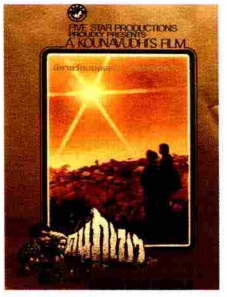

เกิด ๒๓ มกราคม ๒๔๖๕
ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา
(ถึงแก่กรรม ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐)

ครอบครัว สมรสกับนางทองปอนด์ โกมลภิส
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนวชิราวุธ

การทำงาน
นักเขียน ผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับการแสดง ผู้เขียนบท ผู้แสดงภาพยนตร์ และผู้แสดงละครเวทีสมัยเก่า

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานประสบการณ์หลายด้านทั้งนักเขียนเรื่องสั้น สารคดี นักข่าว นักหนังสือพิมพ์และนักนิตยสารนักทำละครโทรทัศน์ เพื่อการกุศลแต่มีผลงานดีเด่นเป็นพิเศษในด้านสร้างสรรค์ความเจริญในวงการภาพยนตร์ในฐานะผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับการแสดง ผู้ประพันธ์เรื่อง ผู้ทำบทภาพยนตร์ ผู้ลำดับภาพ และผู้แสดงได้รับรางวัลด้านภาพยนตร์ ๒๗ รางวัล ทั้งภาพยนตร์ยอดเยี่ยม กำกับการแสดงยอดเยี่ยม บทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ลำดับภาพยอดเยี่ยมได้บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติเสมอมา

ที่อยู่ทายาท นางทองปอนด์ โกมลภิส หรือ นายคณิต คุณาวุฒิ ๒๑๖ อาคารพิบูลย์วัฒนา ถนนพระราม ๖ คลองประปา แขวงสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

วิเชียร คำเจริญ (ลพ บุรีรัตน์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักแต่งเพลงลูกทุ่ง)
พุทธศักราช ๒๕๔๘

เกิด ๖ พฤษภาคม ๒๔๘๒
ที่จังหวัดลพบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางสาวพันภัย ฉ่ำรส
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาชั้นปีที่ ๓
แผนกช่างตัดผม จากโรงเรียน
การช่างลพบุรี

การทำงาน
ทำหน้าที่นักประพันธ์เพลงและขับร้องเพลงของวงดนตรีจุฬารัตน์ ต่อมาออกมาเป็นนักประพันธ์เพลงอาชีพ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานประพันธ์เพลงลูกทุ่ง เช่น เพลงข้าฯ คือ ไทย ขับร้องโดย ก้องเพชร แก่นนคร เพลงรางวัลนักรบ ขับร้องโดย ยอดรัก สลักใจ เพล-งสยามเมืองยิ้ม

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานโดดเด่นเฉพาะตัวด้านศิลปะด้านการประพันธ์เพลงลูกทุ่ง ได้สร้างผลงานโด่งดังเป็นระยะ ๆ มีผลงานประพันธ์เพลงมากกว่า ๒,๐๐๐ เพลง การประพันธ์เพลงมีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจนสนุกสนาน ให้ข้อคิด มีทั้งประเภทเพลงลูกทุ่งแนวสนุกสนาน แนวสร้างสรรค์ แนวเพลงเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้รับความนิยมทุกประเภท ประพันธ์เพลงให้ศิลปินนักร้องทั้งรุ่นเก่ารุ่นใหม่จำนวนมาก

วินิตา ดิถียนต์, คุณหญิง (ว.วินิจฉัยกุล, แก้วเก้า)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (นวนิยาย)
พุทธศักราช ๒๕๔๗

เกิด ๑๔ มีนาคม ๒๔๙๒
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับ นายสมพันธ์ ดิถียนต์
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ปริญญาเอก Doctor of Education จาก University of Northern Colorado ประเทศสหรัฐอเมริกา

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ต่อมาลาออกจากราชการขณะดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และทำงานถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ รัตนโกสินทร์ แต่ปางก่อน สองฝั่งคลอง

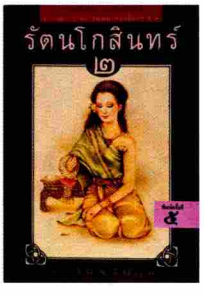

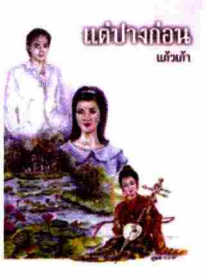

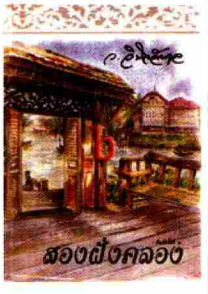

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เริ่มเขียนนวนิยายเรื่องแรกขณะศึกษาในระดับอุดมศึกษา และได้สร้างสรรค์งานเขียน โดยเฉพาะนวนิยายเป็นจำนวนมาก มีคุณภาพสูงจนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในนามปากกา "ว.วินิจฉัยกุล" สร้างแนวนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ ได้แก่เรื่อง รัตนโกสินทร์ สองฝั่งคลอง ราตรีประดับดาว และนวนิยายแนวสัจนิยมที่สะท้อนภาพชีวิตและสังคม เช่น เส้นไหมสีเงิน บ้านบุญหล่น เรือนไม้สีเบจ เป็นต้น ผลงานเหล่านี้ผู้เขียนสามารถใช้ภาษาวรรณศิลป์ได้อย่างไพเราะงดงาม และใช้นามปากกา "แก้วเก้า" เขียนนวนิยายแนวจินตนิยายก็ได้รับความนิยมเช่นกัน หลายเรื่องมีผู้นำไปสร้างละครโทรทัศน์แล้วได้รับความนิยมจากผู้ชมมาก เช่น เรือนมยุรา แต่ปางก่อน แก้วราหู ผ้าทอง เป็นต้น นับเป็นนักเขียนนวนิยายชั้นแนวหน้าคนหนึ่งของไทยที่นักอ่านสนใจติดตามผลงานอย่างสม่ำเสมอ เพราะมีความทันสมัย สอดแทรกความรู้ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี วรรณคดี ศิลปะ และยังนำสัจธรรมทางพระพุทธศาสนามาสื่อไว้อย่างเหมาะสม

ที่อยู่ ๕๓/๑ หมู่ ๓ ถนนทวารวดีใต้ ตำบลห้วยจระเข้ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐ โทร. ๐ ๓๔๒๕ ๘๘๐๖

วีระพันธ์ วอกลาง, พลเรือตรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีสากล)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

เกิด ๑๕ ตุลาคม ๒๔๘๘
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางนวลนภา วอกลาง
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ สำเร็จหลักสูตร Band Master Royal Marines School Of Music L.R.A.M. จาก Royal Academy of Music หลักสูตร L.T.C.L. จาก Trinity College of Music ที่กรุงลอนดอน ประเทศสหราชอาณาจักร และ Musik Hoch Shule ที่เมือง Köln ประเทศสาธารณรัฐเยอรมัน

การทำงาน

อาจารย์สอนทฤษฎีดนตรี ไวโอลิน วิโอล่า และ Conducting วงดุริยางค์ทหารเรือ ร่วมก่อตั้งวง Bangkok Symphony Orchestra (B.S.O.) และเป็นวาทยากร และMusic Director คนแรกของวง ร่วมก่อตั้งสถาบัน Bangkok Symphony Music School (B.S.T.) อาจารย์สอนไวโอลิน วิโอล่า ทฤษฎีดนตรี และการร่วมวงโรงเรียนดนตรีวีระพันธ์ดุริยางค์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานประพันธ์เพลงและเรียบเรียงเสียงประสาน เพลงวอลซ์นาวี เพลงยิ้มสู้

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานโดดเด่นเฉพาะตัวด้านศิลปะดนตรีสากล เป็นวาทยากรวงดุริยางค์ทหารเรือ และวงดนตรีอื่นๆ หลายวง ได้ร่วมก่อตั้งและวางรากฐานและพัฒนานักดนตรีในฐานะผู้อำนวยเพลง วงดนตรี Bangkok Symphony Orchestra (B.S.O.) จนได้มาตรฐานสากล ร่วมก่อตั้งสถาบัน Bangkok Symphony Music School (B.S.T.) ผลิตนักดนตรีเครื่องสายที่มีฝีมือหลายรุ่น

ที่อยู่ ๑๑๑/๕ หมู่ที่ ๙ ภาณุรังสี ตำบลบางกรวยไทรน้อย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๓๐ โทร. ๐ ๒๔๓๒ ๑๘๐๔,
๐๘ ๑๗๕๐ ๐๐๓๕ โทรสาร ๐ ๒๔๓๔ ๑๖๙๗

ไวพจน์ สกุลนี (ไวพจน์ เพชรสุพรรณ)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(นักร้องเพลงลูกทุ่ง)
พุทธศักราช ๒๕๔๐

เกิด ๗ มีนาคม ๒๔๘๕
ที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางอรชร สกุลนี
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียน
วัดวังน้ำเย็น

การทำงาน
นักร้องลูกทุ่ง ผู้ประพันธ์เพลง และหมอทำขวัญ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงแตงเกาะตาย หนุ่มนารอนาง และลาบวช

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งที่มีชื่อเสียงในนาม ไวพจน์ เพชรสุพรรณ สามารถร้องเพลงแหล่ได้เป็นอย่างดีด้วยพรสวรรค์ของน้ำเสียงและการแหล่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทำให้ก้าวเข้าสู่วงการเพลงลูกทุ่ง ด้วยการใช้พื้นฐานเดิมจากเพลงอีแซว เพลงแหล่ และลิเกมาปรับประยุกต์ใช้ในการขับร้องเพลงจนเป็นที่จับใจผู้ฟังเพลงทั่วประเทศต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน เป็นนักร้องลูกทุ่งที่มีพลังเสียงก้องกังวาน มีผลงานโดดเด่นเป็นพิเศษในการร้องเพลงแหล่ จนได้รับฉายาว่าเป็น "ราชาเพลงแหล่จากเมืองสุพรรรณ" ที่มีผลงานบันทึกแผ่นเสียงเพลงแหล่มากที่สุดในประเทศไทย นอกจากจะมีความสามารถสูงในการร้องเพลงแล้ว ยังมีความสามารถเฉพาะตัว แต่งเพลงให้ตนเองและลูกศิษย์ขับร้องจนมีชื่อเสียงจำนวนมาก

ศรีฟ้า (ลดาวัลย์) มหาวรรณ, หม่อมหลวง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๓๙

เกิด ๒๖ มกราคม ๒๔๗๓
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายบุญทัศน์ มหาวรรณ
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน
เริ่มประกอบอาชีพครูในสถานศึกษาต่าง ๆ และลาออก เพื่อประกอบอาชีพนักเขียน

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ วงเวียนชีวิต ข้าวนอกนา ตุ๊กตามนุษย์ฯ ใต้ฟ้าสีคราม

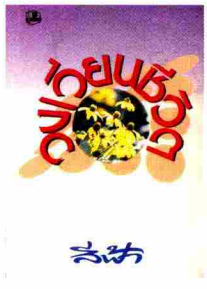

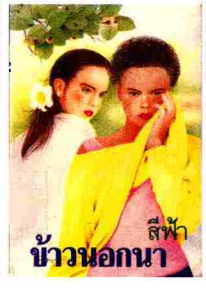

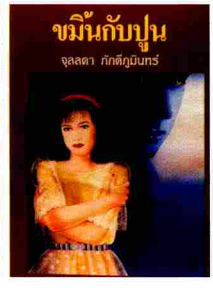

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เริ่มงานเขียนเรื่องสั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ ใช้นามปากกา "ภัฏฏินวดี" ตีพิมพ์ในนิตยสารเดลิเมล์และไทยใหม่ ต่อมาได้ใช้นามปากกา "จุลลดา ภักดีภูมินทร์" เขียนนวนิยายเรื่อง "ปราสาทมืด" และใช้นามปากกา "ศรีฟ้า ลดาวัลย์" เขียนเรื่องสั้นและนวนิยาย ส่วนนามปากกา จุลลดา ภักดีภูมินทร์ ใช้เขียนนวนิยายชีวิตครอบครัว ในระยะหลังได้ใช้นามปากกานี้ เขียนสารคดีเกี่ยวกับชีวิตของเชื้อพระวงศ์ในวัง ตีพิมพ์ในนิตยสารสกุลไทย เป็นนักเขียนที่มีผลงานต่อเนื่องมาเป็นเวลากว่า ๔ ทศวรรษ งานเขียนของหม่อมหลวงศรีฟ้า (ลดาวัลย์) มหาวรรณ มีความหลากหลายทั้งในด้านรูปแบบและแนวคิด ผลงานที่เด่นเป็นที่รู้จักและนิยมกันทั่วไป คือ งานประเภทนวนิยาย นวนิยายเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงโลกทัศน์ จิตสำนึกทางสังคมและพัฒนาการของผู้เขียนอย่างเด่นชัด ในการสร้างสรรค์งานวรรณศิลป์ และชี้ให้เห็นปัญหาและปรากฏการณ์สังคม ซึ่งแวดล้อมเราอยู่ในปัจจุบันในช่วงเวลากว่า ๔๐ ปี และยังคงความเป็นวรรณศิลป์ไว้ได้ตลอดมา

ที่อยู่ ๓๖/๙๐ หมู่บ้านราชาวิลล่า ๓ ซอยวิภาวดี ๖๐ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐
โทร. ๐ ๒๕๓๗๙ ๖๓๔๖

ศักดิ์ชัย บำรุงพงษ์ (เสนีย์ เสาวพงศ์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๓๓

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ชัยชนะของคนแพ้
ความรักของวัลยา ปีศาจ คนดีศรีอยุธยา

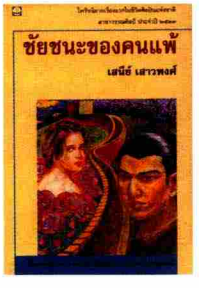

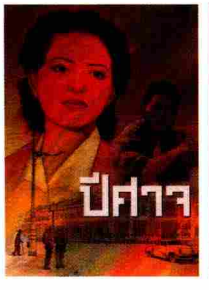

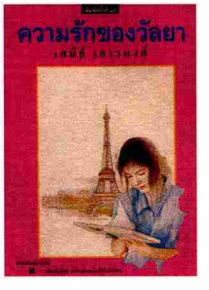

เกิด ๑๒ กรกฎาคม ๒๔๖๑
ที่จังหวัดสมุทรปราการ

ครอบครัว สมรสกับนางเครือพันธ์ บำรุงพงศ์
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา ธรรมศาสตร์บัณฑิตย์ (ธ.บ.)
มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์
และการเมือง

การทำงาน
ขณะเรียนธรรมศาสตร์ ทำงาน และแปลข่าว
ต่างประเทศ ต่อมาทำงานในหนังสือพิมพ์สุวรรณภูมิ
และสอบเข้ารับราชการในกระทรวงการต่างประเทศ
ได้ไปประจำที่สถานเอกอัครราชทูตไทย
ในต่างประเทศหลายแห่ง เช่น มอสโก
บัวโนสไอเรส นิวเดลฮี เวียนนา ลอนดอน
เป็นเอกอัครราชทูต ณ กรุงแอดดิส อะบาบา
เอธิโอเปีย และจบชีวิตราชการใน ตำแหน่ง
เอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง(สหภาพพม่า)
เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๑ เนื่องจากเกษียณอายุ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เริ่มงานเขียนมาตั้งแต่ทำงานหนังสือพิมพ์ และได้ทำตลอดมาอย่างนักเขียนอิสระทั้งคอลัมน์ บทความ สารคดี เรื่องสั้น และนวนิยาย ลงในหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่างๆ เช่น ศรีกรุง สยามราษฎร์ สุวรรณภูมิไทยรัฐ เดลินิวส์ สยามรัฐ ปิยะมิตร สยามสมัย และมติชน เป็นต้น เป็นเวลายาวนานกว่า ๕๐ ปีนามปากกาที่ใช้ คือ สุจริต พรหมจรรยา โป้ บางบ่อ เสนีย์ เสาวพงศ์ กรัสนัย โปรชาติ สีปอย อ่องคำหนานสีมา วัลยา ศิลปะวัลลภ วรรณกรรมของศักดิ์ชัย บำรุงพงศ์ ได้รับความสำเร็จอย่างสูง และได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศหลายภาษา เช่น จีน ญี่ปุ่น รัฐเซียน อังกฤษ และมาเลย์ นับได้ว่าได้รับความสนใจในระดับนานาชาติ ซึ่งเท่ากับเป็นการแสดงว่า วรรณกรรมเอกนั้นเป็นทั้งสมบัติของถิ่นกำเนิดและเป็นสมบัติของโลก

ค สาขาศิลปะการแสดง

ศิริ วิชเวช

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ คิดค้นวิธีทำไม้กรับเสภาให้มีเสียงไพเราะ เป็นรูปแบบมาตรฐาน ของกรับเสภาตามระเบียบวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย ประพันธ์ทางร้องเพลงเชิดจีนสามชั้น

เกิด ๑ มีนาคม ๒๔๗๕
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางนรนิต วิชเวช
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาจาก คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศึกษาดนตรีไทยทางร้องและทางเครื่องกับบิดา และครูดนตรีไทยหลายท่าน ได้รับปริญญาศิลปกรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต กิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การทำงาน
เป็นอาจารย์พิเศษสอนขับร้อง และดนตรีไทยให้แก่สถาบันการศึกษาต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฯลฯ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีความสามารถเฉพาะตัวที่สูงยิ่งด้านดนตรีไทย โดยเฉพาะการขับร้องเพลงและบรรเลงเพลงไทย ได้คิดค้นวิธีทำไม้กรับเสภาให้มีเสียงไพเราะ เป็นรูปแบบมาตรฐานของกรับเสภา ตามระเบียบวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย เขียนหลักสูตรการขับเสภาตั้งแต่ขั้นต้นจนถึงระดับปริญญาเอก ของทบวงมหาวิทยาลัย ฟื้นฟูประเพณีเห่ข้าลูกหลวง ทำหน้าที่อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทยให้แก่สถาบันต่างๆ

ศิริวัฒน์ ดิษยนันทน์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๔๑

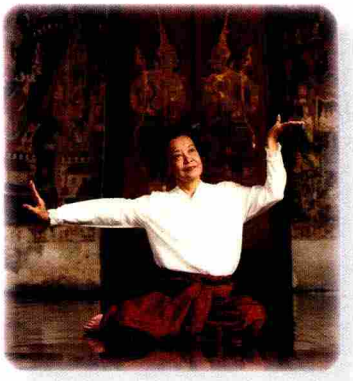

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผู้แสดงท่ารำในหนังสือ อธิบายนาฏศิลป์ไทย ของกรมศิลปากร และประดิษฐ์ท่ารำ เช่น ท่ารำถวายพระพรเนื่องในโอกาสต่างๆ ระบำโลหะประสาท

เกิด ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๔
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายชูศักดิ์ ดิษยนันทน์

การศึกษา สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ กรมศิลปากร

การทำงาน
ผู้เชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทย
สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถทางด้านนาฏศิลป์มาตั้งแต่เด็กโดยแสดงเป็นหัวหน้าระบำ รำ ฟ้อนต่างๆ มีผลงานการแสดงนาฏศิลป์เป็นจำนวนมาก ได้แสดงเป็นตัวพระเอก ของละครหลายเรื่องทั้งในละครในละครนอก ละครพันทาง เช่น เรื่องอิเหนา พระอภัยมณี สุวรรณหงส์ พระลอ เป็นต้น เป็นหัวหน้ารำนำถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในการเลี้ยงต้อนรับพระราชอาคันตุกะ ที่เสด็จพระราชดำเนินมาเยือนประเทศไทย ได้ประดิษฐ์ท่ารำ และอนุรักษ์ท่ารำไว้เป็นมรดกของแผ่นดินจำนวนมาก เป็นศิลปินและเป็นครูที่ได้รับคำชมมาตั้งแต่ครั้งเป็นนักเรียนจนถึงปัจจุบันว่าเป็นผู้รำงาม มีลีลาตามแบบนาฏศิลป์ มีความจำท่ารำแต่ครั้งโบราณได้แม่นยำ เป็นผู้สืบสานการละเล่นพื้นเมือง จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้แสดงแบบท่ารำ ในหนังสืออธิบายนาฏศิลป์ไทยของกรมศิลปากร ได้เดินทางไปเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศ

ที่อยู่ปัจจุบัน นายชูศักดิ์ ดิษยนันทน์ ๓ ซอยพัฒนเวศน์ ๓ ถนนสุขุมวิท ๗๑ แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐
โทร. ๐ ๒๓๙๐ ๘๑๒๔

ศ สาขาศิลปะการแสดง

ศุภชัย จันทร์สุวรรณ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๔๘

เกิด ๓๑ กรกฎาคม ๒๔๙๘
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว โสด

การศึกษา สำเร็จการศึกษาปริญญาเอก
ศิลปะศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต
สาขานาฏยศิลป์ไทย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน

เริ่มรับราชการตำแหน่งครู ๒ ที่วิทยาลัยนาฏศิลป กรมศิลปากร ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๓ ระดับ ๘ ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร ทำหน้าที่ครูสอนโขนตัวพระ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานการแสดงเรื่องรามเกียรติ์ ราชาธิราช

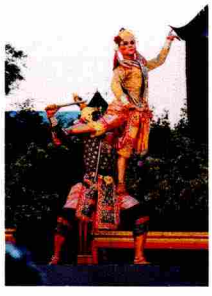

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความเชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทย ได้แก่ โขนและละคร สามารถสร้างเอกลักษณ์การฟ้อนรำที่โดดเด่นเป็นแบบฉบับของตนเอง ได้แก่ การรำโขนพระรำด้วยท่วงท่างามสง่า การรำละครนอกรำไปพร้อมกับใช้อารมณ์ตามท้องเรื่อง การรำละครในด้วยความนิ่มนวล มีผลงานการแสดงโขนและละคร ทั้งในประเทศและต่างประเทศมากมาย โดยได้รับบทแสดงเป็นตัวพระ ตัวนาง (ละครนอก) พระเอก นางเอก เช่น พระราม พระอภัยมณี พระสังข์ กระหมังกุหนิง พลายชุมพล คาวี เป็นต้น นอกจากนั้น ยังออกแสดงนาฏศิลป์ประเภทระบำชุดอีกเป็นจำนวนมาก

ที่อยู่ ๕๑๑/๖๘๔ ถนนจรัญสนิทวงศ์ ๓๗ แขวงบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๗๐ โทร. ๐ ๒๘๑๒ ๙๕๖๐, ๐๘ ๑๘๑๔ ๔๘๘๔

สง่า อารัมภีร (แจ๋ว วรจักร)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ น้ำตาแสงไต้ เรือนแพ หนึ่งในร้อย ดวงใจ หนี้รัก

เกิด ๑๑ ธันวาคม ๒๔๖๔
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๓ มิถุนายน ๒๕๔๒)

ครอบครัว สมรสกับนางวิภา ชาตบุตร
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา สอบเทียบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การทำงาน
อดีตรับราชการเป็นนักดนตรีและนักประพันธ์เพลงกองดุริยางค์ กองทัพอากาศ ได้รับแต่งตั้งยศเป็นจ่าอากาศโท ได้ลาออกมาทำงานวงการละคร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักประพันธ์เพลงไทยสากลที่มีความสามารถรอบตัวโดยประพันธ์ทั้งบทร้อง ทำนอง แยกเสียงประสานควบคุมวงดนตรี สรรหานักร้องที่เหมาะสมกับเพลงที่ประพันธ์ขึ้น ตลอดจนการบันทึกเสียง ส่งเสริมให้นักร้องจำนวนมากมีชื่อเสียงเด่นดังเป็นที่รู้จักไปทั่วประเทศ เป็นนักเขียนหลายนามปากกา และสามารถจนาบทร้องเพลง ในลักษณะแห่งกวีนิพนธ์เป็นเลิศ ตลอดจนการถ่ายทอดบทนิพนธ์ ของกวีเอกออกเป็นเพลงไทยสากลได้อย่างแนบเนียน ถึงพร้อมด้วยสุนทรียภาพแห่งดนตรี สร้างสรรค์ผลงานประพันธ์เพลงมากกว่า ๒,๐๐๐ เพลง รวมทั้งเพลงประกอบละครและภาพยนตร์กว่า ๒๕๐ เรื่อง นอกจากงานดนตรียังเป็นผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมนักแต่งเพลง สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย และสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

ส สาขาวรรณศิลป์

สถาพร ศรีสัจจัง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์ร่วมสมัย) พุทธศักราช ๒๕๔๘

เกิด ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๔ ที่จังหวัดพัทลุง

ครอบครัว สมรสกับนางอมรา ศรีสัจจัง มีบุตร ๑ คน

การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทำงาน

นักวิชาการเชี่ยวชาญ (ระดับ ๙) ประจำสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ดงคนดี บองหลา ดังผีเสื้อเถื่อน กะเล ป่าภู และเพิงพัก เด็กชายชาวเล

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นกวีและนักเขียนที่เป็นนักคิด นักอุดมคติ และนักต่อสู้เพื่อสังคม ผลงานวรรณศิลป์ผูกติดอยู่กับความเคลื่อนไหวและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม งานเขียนของเขากล่าวแทนใจของนักต่อสู้คนหนุ่มสาวในยุคแสวงหา สานต่อแนวคิดของกลุ่มวรรณกรรมเพื่อชีวิต วรรณกรรมเพื่อประชาชน สะท้อนอัตลักษณ์ของท้องถิ่น สร้างผลงานหลายประเภททั้งนวนิยาย เรื่องสั้น บทกวี และวรรณกรรมเยาวชน ผลงานหลายเรื่องได้รับยกย่อง ได้รับรางวัล และได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ จุดเด่นอีกประการหนึ่งในงานประพันธ์คือ การสร้างจิตสำนึกในการต่อสู้กับความไม่ถูกต้องเป็นธรรมอย่างไม่ย่อท้อหวาดหวั่น โดยใช้กลวิธีทางวรรณศิลป์ที่งดงาม คมคาย และเข้มข้นด้วยพลังอารมณ์สะเทือนใจ ในขณะเดียวกันก็มีความหวานซึ้งของอารมณ์กวีเล่นคำ เล่นเสียงผสานคำท้องถิ่นกับภาษากลางได้อย่างมีรสเข้มข้น ทั้งเนื้อหา และลีลา จนอาจกล่าวได้ว่ากวีนิพนธ์ของสถาพร ศรีสัจจัง เป็นต้นแบบของตระกูลช่างสลักถ้อยคำ เป็นงานวรรณกรรมศิลป์ที่สืบสานต่อมาในกลุ่มกวีร่วมสมัยโดยเฉพาะที่เป็นชาวภาคใต้

ที่อยู่ สถาบันทักษิณคดีศึกษา หมู่ที่ ๑ บ้านอ่าวกราย ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๑๐๐ โทร. ๐ ๗๔๕๙ ๑๖๑๑-๘, ๐๘ ๑๖๐๘ ๐๐๑๘ โทรสาร ๐ ๗๔๕๙ ๑๖๐๙

สนิท ดิษฐพันธุ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ Boat Racing รัชกาลที่ ๕ และรัชกาลที่ ๙

เกิด ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๖๕
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางเปรมปรี ดิษฐพันธุ์
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา โรงเรียนประณีตศิลปกรรม
(โรงเรียนศิลปากร)

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่กองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร และอดีตผู้อำนวยการกองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสคนสำคัญด้านจิตรกรรมผู้บุกเบิกศิลปะสมัยใหม่ของประเทศไทย และมีผลงานจิตรกรรมดีเด่นเป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะและศิลปศึกษา เป็นศิลปินที่อุทิศตนให้กับการสร้างสรรค์ศิลปะ ผลงานบุกเบิกที่สำคัญ คือผลงานจิตรกรรมแบบสมัยใหม่ ที่นำเอารูปแบบ และเรื่องราวประเพณีไทยโบราณมาผสมผสานกับรูปแบบ และวิธีการแบบใหม่ และผลงานจิตรกรรมภาพเหมือนคนสีน้ำมันในแบบสากล นอกจากงานสร้างสรรค์แล้วยังมีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปะ และให้บริการสังคมด้วยศิลปะ และวิชาการอย่างกว้างขวาง ได้แสดงผลงานต่อสาธารณะในนิทรรศการศิลปะทั้งในและต่างประเทศ จนได้รับรางวัลและเกียรติคุณมากมาย ในด้านการถ่ายทอดประสบการณ์และวิชาการเป็นอาจารย์สอนวิชาจิตรกรรมที่ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่อยู่ นางอรมณี ศรีอุทัย ๕๔/๒๐๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐ โทร. ๐ ๒๕๘๓ ๓๙๘๘

ส สาขาศิลปะการแสดง

สมควร กระจ่างศาสตร์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ละครเวที-นักแสดง)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

เกิด ๑๓ ธันวาคม ๒๔๖๔
ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๑)

ครอบครัว สมรสกับนางสลิลทิพย์ กระจ่างศาสตร์

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๘ จาก โรงเรียนเทเวศน์ศึกษา

การทำงาน
นักแสดง และผู้กำกับการแสดงภาพยตร์
ผู้สร้างละครโทรทัศน์ ครูสอนการแสดงละครเวที
สถาบันฝึกการแสดง KPAT

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เด็ดสาระตี่ ม่านน้ำตา ไอ้แก่น เอื้อมเดือน เด็ดหนวดพ่อตา

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นนักแสดงอาวุโสที่ได้รับการยอมรับจากผู้ชม และนักแสดงรุ่นหลังว่าเป็นผู้มีความสามารถทางด้านการแสดงสูงเด่นเป็นอย่างยิ่ง เริ่มมีผลงานแสดงละครเมื่อเรียนชั้นมัธยมศึกษา จากนั้นได้ฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของนายสุคนธ์ คิ้วเหลี่ยม นักแสดงจำอวดผู้มีชื่อเสียง จนสามารถรับงานแสดงเป็นที่นิยมของประชาชนตั้งแต่ยังเป็นนักเรียนมัธยม ๔ แล้ว ได้แสดงละครเวทีกับคณะนิยมไทย จนมีชื่อเสียงในความเป็นนักแสดงเจ้าบทบาท จึงได้รับการติดต่อให้แสดงเป็นพระเอกภาพยนตร์ เรื่อง แม่ศรีเรือน สลับกับการแสดงละครเวทีที่มีผู้ชมติดตามชมกันอย่างเนืองแน่น ในบทเด่นๆ ของละครเวที เช่น บทชีวิต บททหารเอก บทนักดาบที่ต้องใช้ความสามารถในการแสดงเป็นอย่างสูง ต่อมาได้ริเริ่มใช้การแสดงสอนคุณธรรมจริยธรรมในสังคมด้วยการกำกับการแสดงภาพยนตร์โทรทัศน์ ชุดพิภพมัจจุราช หุ่นไล่กา ชุมทางชีวิต ซึ่งเป็นภาพยนตร์โทรทัศน์ที่มีชื่อเสียงยิ่งในอดีตของไทย

ที่อยู่ภายาก นายสิทธิเทพ กระจ่างศาสตร์ ๑๓๘ ถนนพหลโยธิน ๔๔ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทร. ๐ ๒๕๓๗ ๑๐๕๒

สมชาย อาสนจินดา (ส.อาสนจินดา)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(ละครเวที ภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์)
พุทธศักราช ๒๕๓๓

เกิด ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๖๔
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๑๙ กันยายน ๒๕๓๖)

ครอบครัว สมรสกับนางสมใจ เศวตศิลา
มีบุตร ๗ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาชั้น ม. ๘
จากโรงเรียนปรินส์รอแยลส์
จังหวัดเชียงใหม่

การทำงาน
เป็นนักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ แสดงละครเวที แสดง กำกับการแสดง และผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงละคร เรื่องดรรชนีนาง กำกับการแสดง เรื่องโบตั๋น

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสที่มีความรู้ความสามารถเป็นเลิศทางด้านศิลปะการแสดงภาพยนตร์ หลากหลายบทบาทนอกจากนี้ ยังมีความสามารถยอดเยี่ยมในการเป็นผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ ผู้กำกับ ผู้เขียนเรื่องผู้เขียนบท และผู้ลำดับภาพชนิดหาตัวจับได้ยาก เป็นศิลปินนักแสดงที่มุ่งมั่นประกอบแต่คุณงามความดี มีจิตใจเสียสละเพื่อวงการบันเทิงอย่างแท้จริง วงการบันเทิงพากันยกย่องให้ฉายาว่า ศิลปินขั้นครู ศิลปินที่มีความสามารถรอบตัว และบุรุษเหล็ก สร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่ามอบไว้ให้แก่วงการละครเวที ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์มากมาย ได้จัดตั้งบริษัทผลิตภาพยนตร์ของตนเอง ชื่อ บางกอกการภาพยนตร์

ส

สาขาทัศนศิลป์

สมถวิล อุรัสยะนันทน์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ออกแบบอุตสาหกรรม) พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ชุดกาน้ำชาสโตนแวร์ เคลือบ Copper Blue ปั้นโดยใช้แป้นหมุน และโถมีฝาสโตนแวร์ แบบไทยดัดแปลงจากโถโบราณของไทย หูจับเป็นเต่า ปั้นโดยใช้แป้นหมุน

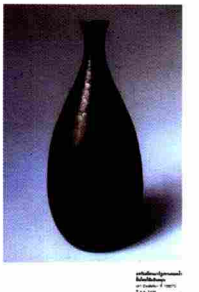

เกิด ๑๓ มกราคม ๒๔๖๕ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่กรรม ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒)

ครอบครัว สมรสกับนายเลิศ อุรัสยะนันทน์ มีบุตร ๔ คน

การศึกษา จบปริญญาโททางศิลปะ (MFA) สาขา Ceramics Design และ Textile Design จาก Cranbrook Academy Of Art, Broomfield Hill, มิชิแกน สหรัฐอเมริกา ก่อนไปเรียนเพิ่มเติมที่สหรัฐอเมริกา จบอนุปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่ภาควิชาการออกแบบอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำแหน่งสุดท้ายเป็นรองศาสตราจารย์ และได้รับดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๓

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้มีความมุ่งมั่นค้นคว้า และสร้างสรรค์ผลงาน การออกแบบงานเครื่องปั้นดินเผามาตลอดระยะเวลากว่า ๔๐ ปี ผลงานแต่ละชิ้นได้รับการออกแบบโดยผสมผสานลักษณะความเป็นไทยกับตะวันตกได้อย่างลงตัวสวยงาม ทันสมัย อีกทั้งมีเทคนิคการเคลือบและการลงสีเฉพาะตัว นอกจากนี้ยังเป็นผู้ร่วมก่อตั้งภาควิชาการออกแบบอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นครั้งแรก และเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๓ ได้รับเกียรติเป็นสตรีไทยคนเดียวที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าแสดงผลงานในนิทรรศการผลงานสตรีโลก ณ พิพิธภัณฑ์นิโคลาช กรุงโคเปนเฮเกน แม้ปัจจุบันจะเกษียณอายุราชการแล้ว ก็ยังคงถ่ายทอดความรู้ให้กับลูกศิษย์อย่างเข้มแข็ง นับว่าเป็นผู้มีคุณูปการต่อวงการศึกษาไทย และเป็นศิลปินที่ทรงคุณค่ายิ่ง

ที่อยู่ นายผรต อุรัสยะนันทน์ ๕ สุขุมวิท ๕๖ แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๖๐ โทร. ๐ ๒๓๑๑ ๔๘๖๐, ๐๘ ๑๖๒๘ ๕๔๑๑

สมนึก ทองมา (ชลธี ธารทอง)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักแต่งเพลงลูกทุ่ง)
พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานประพันธ์เพลง อีสาวทรานซิสเตอร์ เพลงลันเกล้าเผ่าไทย เพลงเทพธิดาผ้าซิ่น ฯลฯ

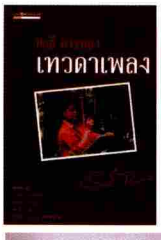

เกิด	๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ ที่จังหวัดชลบุรี
ครอบครัว	สมรสกับนางศศิวิมล ทองมา มีบุตร ๒ คน
การศึกษา	มัธยมศึกษาโรงเรียนประชาสงเคราะห์
การทำงาน	นักร้องลูกทุ่ง นักประพันธ์เพลง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานประพันธ์เพลงที่เลือกสรรถ้อยคำในลักษณะของกวีนิพนธ์มาประพันธ์เพลง มีศิลปะการประพันธ์ที่ใช้ฉันทลักษณ์ในหลายรูปแบบ เนื้อหามีสาระส่งเสริมคุณค่าวิถีชีวิตไทย ท่วงทำนองเพลงมีความไพเราะตรึงใจผู้ฟัง เป็นนักประพันธ์เพลงที่ประพันธ์ทั้งคำร้อง และทำนองเพลงเอง มีผลงานประพันธ์เพลงมากกว่า ๓,๐๐๐ เพลง ผลงานล้วนแต่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักฟังเพลง สร้างนักร้องลูกทุ่งให้มีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก และได้รับเกียรติจากรัฐบาล ให้นำเพลงอีสาวทรานซิสเตอร์ ซึ่งเป็นเพลงเดียวและเพลงสุดท้ายที่ได้ไปร่วมงานมหกรรมเพลงอาเซียน ครั้งที่ ๑ ที่กัวลาลัมเบอร์

ที่อยู่ ๑๐๓๑/๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าม่วง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๑๐ โทร. ๐ ๓๔๖๑ ๑๓๔๑, ๐๘ ๑๙๘๖ ๑๖๒๙

สมพงษ์ พงษ์มิตร

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักแสดง)
พุทธศักราช ๒๕๔๐

เกิด ๘ กรกฎาคม ๒๔๖๓
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ถึงแก่กรรม ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔)

ครอบครัว สมรสกับนางนิตยา พงษ์มิตร
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่๓
โรงเรียนประชาบาลวัดสุทัศน์

การทำงาน นักแสดง

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ กระเบนธง และเพชรตาแมว

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เริ่มฝึกหัดการแสดงลิเกและโขน เมื่ออายุ ๑๐ ปี เริ่มบทบาทการแสดงลิเกเป็นตัวเสนา ส่วนการแสดงโขนเป็นตัวหนุมาน จนเริ่มเป็นหนุ่มจึงได้แสดงลิเกในบทบาทของพระเอก แต่ด้วยความสนใจศิลปะการแสดงในหลายสาขา ทำให้สนใจฝึกแสดงจำอวดด้วยการตระเวนแสดงไปกับคณะละครเร่ ทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัดจนมีชื่อเสียงโด่งดัง เป็นที่รู้จักของประชาชนโดยทั่วไป นายสมพงษ์ พงษ์มิตร มีชื่อเสียงด้านการแสดงโดดเด่นมากยิ่งขึ้น เมื่อแสดงบทบาท นายอ่อน ในละครเรื่องพันท้ายนรสิงห์ของอัศวินการละคร ทำให้ประชาชนกล่าวขานและให้ฉายาว่า "ไอ้ตัวเล็กเสียงดัง" และเมื่อหมดยุคการแสดงละครเวทีแล้ว ความมีชื่อเสียงในบทตลก ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์เชิญมาร่วมแสดงภาพยนตร์ต่อเนื่องตลอดมา จากยุคทองของละครเวทีจนถึงยุคภาพยนตร์ มีผลงานปรากฏเป็นที่ชื่นชมแก่สาธารณชนในบทบาทของนักแสดงจำอวด-ตลก ซึ่งถือเป็นศิลปินคนสำคัญของประเทศที่ยึดมั่นการแสดงจากละครเวที ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียงของไทย

สมภพ ภิรมย์, ร.น. พลเรือตรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (สถาปัตยกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

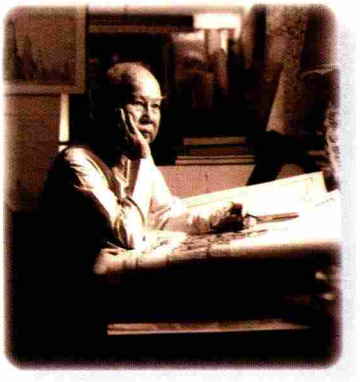

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ อาคารกองทัพเรือ กรุงเทพมหานคร, โรงเรียนเตรียมทหาร ถนนพระราม ๔

เกิด ๒๖ กรกฎาคม ๒๔๕๙
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ครอบครัว สมรสกับนางจุนเจือ ภิรมย์
ต่อมาสมรสกับนางประเทือง ภิรมย์
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา ปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ปริญญาดุษฎีกิตติมศักดิ์ จาก มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่กรมยุทธโยธาทหารเรือ อดีตคณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อดีตอธิบดีกรมศิลปากร (พ.ศ.๒๕๑๕-๒๕๑๙) และอดีตคณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้ริเริ่มงานวิชาการ ค้นคว้าวิจัยทางสถาปัตยกรรมไทย อาทิ บ้านไทยภาคกลาง กุฏาคาร พระเมรุมาศ ฯลฯ เป็นปูชนียบุคคลผู้อนุรักษ์มรดกไทย และสถาปัตยกรรมไทย และเป็นราชบัณฑิตสำนักศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน ได้สร้างสรรค์ผลงานทั้งในแบบปัจจุบันและแบบประเพณี เป็นผู้ริเริ่มโครงการก่อตั้งหอศิลป์แห่งชาติ ผลงานที่เป็นสถาปัตยกรรมวิชาการและงานอื่นๆ ในด้านศิลปวัฒนธรรมนั้นล้วนเป็นงานบริการชุมชน

ที่อยู่ปัจจุบัน นายเอิด ภิรมย์ ๓๗๔ ซอยศุภราช ๑ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๖๔๙๔

สาขาศิลปะการแสดง ล

สมเศียร พานทอง (ชาย เมืองสิงห์)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(นักร้อง–นักแต่งเพลงลูกทุ่ง)
พุทธศักราช ๒๕๓๘

เกิด ๒๔ ตุลาคม ๒๔๘๒
ที่จังหวัดสิงห์บุรี

ครอบครัว สมรสกับนางปราณี ธีรเวช มีบุตร ๒ คน ต่อมาสมรสกับนางสมจิตร มุกดา มีบุตร ๓ คน และสมรสกับนางเบญจมาศ พานทอง มีบุตร ๑ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖
โรงเรียนสิงหะวัฒนพาหะ

การทำงาน นักร้องลูกทุ่ง และนักประพันธ์เพลง

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ มาลัยดอกรัก ลูกสาวใครหนอ แม่ขนตาหงอน พ่อลูกอ่อน ทำบุญร่วมชาติ เมียพี่มีชู้ ทุกข์ร้อยแปด

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักร้องที่มีน้ำเสียงและลีลาการร้องเพลงเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีผลงานด้านการประพันธ์คำร้องและทำนองเพลงมากกว่า ๑,๐๐๐ เพลง ผลงานเพลงล้วนแต่ได้รับความนิยมติดอันดับเพลงยอดนิยมเกือบทั้งสิ้นนอกจากนั้น ยังเป็นผู้ถ่ายทอดศิลปะการร้องเพลง และประพันธ์เพลงแก่ศิษย์ที่อยู่ในความอุปการะสร้างศิลปินที่มีชื่อเสียงประดับวงการเพลงลูกทุ่งไว้เป็นจำนวนมาก จนได้รับคัดเลือกเป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งดีเด่นแห่งชาติ ๓ สมัย ได้รับรางวัลนักร้องดีเด่นแห่งชาติ ในงานกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย ๒ ครั้ง

สมาน กาญจนะผลิน

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

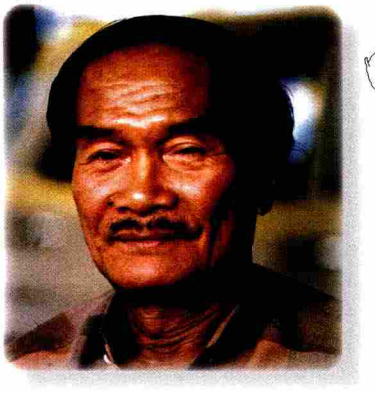

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ วิหคเหิรลม และใจพี่

เกิด ๑๐ มีนาคม ๒๔๖๔
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๘)

ครอบครัว สมรสกับนางลออ กาญจนะผลิน
มีบุตร ๕ คน

การศึกษา ศึกษาที่โรงเรียนนาฏดุริยางค์ กรมศิลปากร ได้เรียนทฤษฎีดนตรีไทย จากอาจารย์มนตรี ตราโมท ต่อเพลงไทยเพิ่มเติมจากครูเรือ อากาศเอกโองการ (ทองต่อ) กลิ่นชื่น เรียนดนตรีสากล และโน้ตสากล จากพระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยกร) เรียนการเป่าแตรทรัมเป็ตจาก ครูขุนสมานเสียงประจักษ์ (เถาว์ สินุนาคร) และเรียนไซโลโฟน จากครูเอื้อ อัมพผลิน

การทำงาน
รับราชการในวงดุริยางค์สากล กรมศิลปากร เป็นเวลา ๑๐ ปี ได้ลาออกมาประกอบอาชีพเป็นนักดนตรี ต่อมาเป็นหัวหน้าวงดนตรีโรงงานยาสูบ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินที่มีความรู้ความสามารถอันสูงเด่นทางด้านดนตรีไทยและดนตรีสากล เป็นผู้ประพันธ์เพลงไทยสากลประเภท "สังคีตประยุกต์" โดยนำเพลงไทยเก่ามาประพันธ์ให้เป็นทางสำหรับบรรเลงด้วยดนตรีสากล ซึ่งสามารถประสมดนตรีทั้งสองแบบให้เข้ากันได้อย่างกลมกลืน มีผลงานประพันธ์เพลงไทยสากลอย่างเป็นเอกเทศไว้ทุกรูปแบบ ตั้งแต่เพลงปลุกใจเพลงเพื่อจริยธรรม เพลงศาสนา เพลงสำหรับเด็ก เพลงลูกเสือเนตรนารี เพลงประกอบภาพยนตร์และละคร ได้มีส่วนสร้างนักร้องมีชื่อไว้ในประเทศเป็นจำนวนมาก ได้สร้างสรรค์เพลงที่มีชื่อเสียงมากเป็นเพลงยอดนิยมและได้รับการยกย่องให้เป็นเพลงของชาติขับร้องประจำในรัฐพิธีต่าง ๆ

ที่อยู่ภายภาค นายจิราวุฒิ กาญจนะผลิน ๓๕ ซอยอินทามระ ๓๗ (แยกขวา) ถนนสุทธิสาร แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐
โทร. ๐ ๒๒๗๗ ๑๑๗๘

ส สาขาศิลปะการแสดง

สร้อย ดำแจ่ม

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(การแสดงพื้นบ้าน-เพลงบอก)
พุทธศักราช ๒๕๓๘

เกิด พ.ศ.๒๔๖๘
ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช
(ถึงแก่กรรม ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙)

ครอบครัว สมรสกับนางชุ่น ดำแจ่ม
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ

การทำงาน นักร้องเพลงบอก

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงบอกสุรินทร์ เสียงเสนาะ เพลงบอกสร้อย เสียงเสนาะ

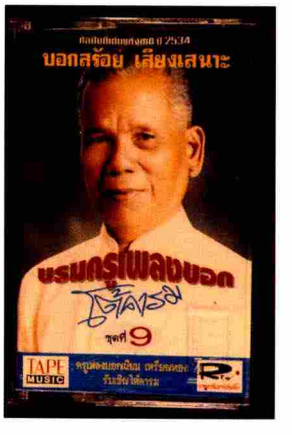

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินผู้มีความสามารถในด้านเพลงบอกสืบเนื่องตลอดมา เป็นเวลานานกว่า ๕๐ ปีเศษที่นายสร้อย ดำแจ่ม หรือ เพลงบอกสร้อย เสียงเสนาะ ยึดเป็นอาชีพว่าเพลงบอกในงานบวชนาค งานศพ งานรื่นเริง งานเทศกาล งานประชันขันแข่ง งานกุศล งานสาธารณประโยชน์ ฯลฯ เป็นจำนวนนับหมื่นครั้ง เพลงบอกเป็นการแสดงพื้นบ้านของภาคใต้ที่ได้รับความนิยมพอๆ กับหนังตะลุงและมโนราห์ ดังนั้นเพลงบอกสร้อย เสียงเสนาะ ได้รับความนิยมในหมู่นักเลงเพลงบอกทั้งหลายด้วยผลงาน "มุขปาฐะ" ที่มีจิตและวิญญาณแห่งความเป็นศิลปินประเภท "คิดเองทำเอง" ริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานด้วยปฏิภาณไหวพริบในการว่ากลอนสดได้อย่างมีคุณภาพยิ่ง

ที่อยู่ปัจจุบัน นางเกษร ศรีมณี ๐๘๘ หมู่ที่ ๙ ถ.นคร- หัวไทร ตำบลเชียงเขา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๑๙๐
โทร. ๐๘ ๕๒๒๒ ๔๓๘๔๐

สวง ทรัพย์สำรวย (ล้อต๊อก)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักแสดง - ตลก)
พุทธศักราช ๒๕๓๔

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงภาพยนตร์เรื่องหลวงตาแสนรัก

เกิด ๑ เมษายน ๒๔๕๙
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕)

ครอบครัว สมรสกับนางสมจิตร ทรัพย์สำรวย
มีบุตร ๓ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓
โรงเรียนวัดนวลนรดิศ

การทำงาน
อดีตรับราชการทหารตำแหน่งสุดท้าย
ยศจ่าอากาศตรี กองทัพอากาศ ต่อมา
ประกอบอาชีพนักแสดง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินผู้มีความสามารถในการแสดง โดยเฉพาะการแสดงตลกที่มีบุคคลิกโดดเด่นเฉพาะตัวด้วยลีลาที่ไม่ซ้ำแบบใคร จนเป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไปในนาม "ล้อต๊อก" ถ้าเอ่ยชื่อ ล้อต๊อก หรือ ป๋าต๊อกของวงการตลกแล้ว ทุกคนยอมรับในความสามารถและปฏิภาณด้านการแสดงที่เป็นหนึ่งของวงการตลกมาอย่างยาวนาน คงความเป็นเอกด้านการแสดงตลกมาตลอดระยะเวลานอกจากความสามารถด้านการแสดงตลกแล้ว นายสวง ทรัพย์สำรวย ยังมีความสามารถในด้านการแสดงเป็นดาราแสดงร่วมกับขวัญใจคู่พระนาง รวมทั้งเคยเป็นผู้สร้างภาพยนตร์ไทยหลายเรื่อง ทั้งยังเป็นศิลปินแสดงตลกที่เป็นต้นแบบและเป็นบรมครูด้านการแสดงตลกของประเทศไทยที่มีความสามารถยอดเยี่ยมของประเทศไทย

ส สาขาทัศนศิลป์

สวัสดิ์ ตันติสุข

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๔

เกิด ๒๔ เมษายน ๒๕๖๘
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๔ สิงหาคม ๒๕๕๒)

ครอบครัว สมรสกับนางปราณ ศรีวิภาต
(สถานะปัจจุบันหย่า) มีบุตร ๑ คน

การศึกษา อนุปริญญาจิตรกรรม และ
ประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่กรมศิลปากร และอดีต
ผู้อำนวยการ วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ วันฝนตกที่บริชชาโน่
และดอกไม้ Flowers

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโสคนสำคัญผู้บุกเบิกศิลปะสมัยใหม่ของประเทศ มีผลงานจิตรกรรมดีเด่น เป็นที่ยอมรับของวงการศิลปะทั้งในอดีตและปัจจุบันได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างต่อเนื่องเป็นเวลายาวนานกว่า ๕๐ ปีการบุกเบิกงานจิตรกรรมที่สำคัญคือได้สร้างสรรค์ผลงานจากแบบที่เป็นรูปธรรมเข้าสู่แบบนามธรรมซึ่งมีผลต่อพัฒนาการด้านจิตรกรรมของศิลปินรุ่นหลังเป็นอย่างมากทำให้ศิลปินไทยประสบความสำเร็จในวงการศิลปะนานาชาติ และยังได้อุทิศตน ให้กับการสอนและการเผยแพร่ศิลปะไทยร่วมสมัยให้แก่นักศึกษาในสถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป ได้ร่วมแสดงผลงานในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ศิลปะนานาชาติ และการแสดงศิลปะอื่นๆ มากมายจนถึงปัจจุบัน ผลงานศิลปะและวิชาการทางศิลปะเป็นประโยชน์ต่อสังคมในทางสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก ได้รับรางวัลและเกียรติคุณจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติและนานาชาติ เป็นศิลปินชั้นเยี่ยมของการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ดำรงชีวิต สร้างสรรค์ศิลปะและประกอบกิจการงานด้วยคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่อนุชนรุ่นหลัง

ที่อยู่ นายปริญญา ตันติสุข พุทธมณฑลสาย ๒ ซอย ๑๐ แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๖๐ โทร. ๐ ๒๘๐๔ ๐๔๔๙,
๐๘ ๑๘๐๘ ๘๖๑๑

ส่องชาติ ชื่นศิริ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ละครรำ)
พุทธศักราช ๒๕๓๕

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงละคร เช่น เรื่องพระนเรศวรประกาศอิสรภาพ อิเหนาทุกตอน

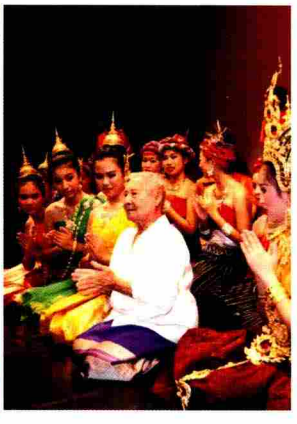

เกิด ๕ กรกฎาคม ๒๔๖๑
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายเจียด ชื่นศิริ
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนาฏดุริยางค์ศาสตร์ กรมศิลปากร

การทำงาน
รับราชการทำหน้าที่เป็นครู และนักแสดง กรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินผู้มีความสามารถชั้นสูงในทางศิลปะด้านละครรำ เป็นผู้รำแม่บทใหญ่ ซึ่งสถาบันการศึกษาใช้เป็นแบบเรียนแม่ท่าในการสอนนาฏศิลป์ไทยในปัจจุบัน สามารถจดจำท่ารำของครูโบราณได้ทุกกระบวนรำและแม่นยำ นอกจากนี้ ยังแสดงละครพันทางที่มีลีลาการแสดงเป็นที่ประทับใจ และกล่าวขานชื่นชมของผู้ชมและผู้บังคับบัญชาเสมอ มีผลงานแสดง ละครรำ ละครพันทาง ละครแบบหลวงวิจิตรวาทกา ผู้แสดงแบบเรียน “แม่ท่า”

ส สาขาทัศนศิลป์

สันต์ สารากรบริรักษ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๗

เกิด ๒๓ สิงหาคม ๒๔๙๗
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางศิริรักษ์ สารากรบริรักษ์ มีบุตร ๔ คน ต่อมาสมรสกับนางราตรี เฉลิมพันธุ์ มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ปริญญาศิลปะบัณฑิต (จิตรกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่คณะจิตรกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร และลาออกจากราชการในตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ ๘ คณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นศิลปินอิสระ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ Deep Creeks ทุ่งนาแม่มาลัย

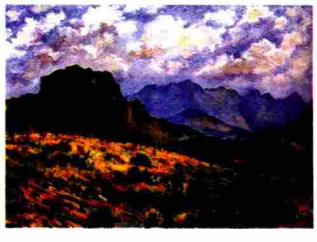

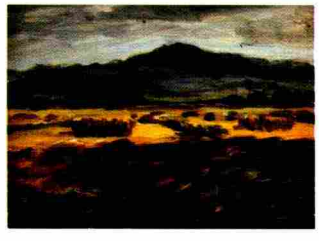

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินคนสำคัญที่มีความรู้ความสามารถทางด้านจิตรกรรมและศิลปะสาขาอื่น อาทิ ศิลปะภาพพิมพ์ งานวาดเส้น และงานประติมากรรม มีความมุ่งมั่นและมั่นคงในการสร้างสรรค์งานศิลปะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ได้รับการแสดงผลงานเดี่ยวและร่วมการแสดงด้านศิลปกรรมที่ทรงคุณค่าเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างสรรค์ผลงานอย่างจริงจัง โดยพัฒนางานศิลปะด้วยตนเองตามลักษณะเฉพาะตัวที่แสดงออกของอารมณ์ความรู้สึกที่มีพลังฉับไว ปราศจากการลังเล ผลงานมีสีสันสดใส สวยงามมีชีวิต ให้คุณค่าทางสุนทรียะแก่ผู้ชมเป็นอย่างมาก ผลงานได้รับรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงินและเหรียญทองแดง จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้ง นอกจากการสร้างสรรค์งานแล้ว ยังได้ทำคุณประโยชน์แก่สาธารณชนด้วยการอุทิศแรงกายและความสามารถสร้างงานศิลปะทั้งด้านจิตรกรรมและประติมากรรมให้แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังจัดบ้านพักเป็นห้องแสดงผลงานทั้งจิตรกรรม และประติมากรรมให้เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้แก่ผู้สนใจเข้าชมและศึกษาหาความรู้อีกด้วยนับเป็นศิลปินผู้สร้างสรรค์งานศิลปะและทำคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศที่ทรงคุณค่ายิ่ง

ที่อยู่ ๕๔ หมู่ ๔ ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๕๐ โทร. ๐ ๕๓๓๗ ๒๒๒๕

สมพันธ์ โชตนา

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(นาฏศิลป์พื้นเมืองล้านนา)
พุทธศักราช ๒๕๔๒

เกิด ๑๕ มิถุนายน ๒๔๖๔
ที่จังหวัดเชียงใหม่
ครอบครัว สมรสกับนายทิม โชตนา
การศึกษา ฝึกอบรมนาฏศิลป์ ในคุ้มเจ้าหลวง
การทำงาน ครูสอนฟ้อนรำ โรงเรียนนาฏศิลป
เชียงใหม่

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ระบำซอ และระบำชาวเขา

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานการแสดงละครรำเป็นตัวพระและตัวพ่อ ต่อมาได้จัดตั้งคณะช่างฟ้อน ได้คิดประดิษฐ์ท่าเต้นของชาวเขาเป็นระบำชาวเขาเผ่าต่างๆ ปรับปรุงท่ารำชุดพื้นเมืองภาคเหนือ ให้แก่วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ และเป็นผู้สืบสานพัฒนานาฏศิลป์พื้นเมืองชุดล้านนา ให้ดำรงอยู่ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ส สาขาศิลปะการแสดง

สัมพันธ์ พันธ์มณี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์) พุทธศักราช ๒๕๔๒

เกิด ๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๙๐ ที่กรุงเทพมหานคร (ถึงแก่กรรม ๖ มิถุนายน ๒๕๕๒)

ครอบครัว สมรสกับนายอุดมสุข วิสุทธิเกียรติ ไม่มีบุตร

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนนาฏดุริยางค์ กรมศิลปากร

การทำงาน

ครูสอนที่โรงเรียนสตรีเนติศึกษา และบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด ต่อมาจัดตั้งโรงเรียนนาฏศิลป์สัมพันธ์ แสดง และสอน

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เจ้าเงาะ (ละครเรื่องสังข์ทอง) ไกรทอง (ละครเรื่องไกรทอง)

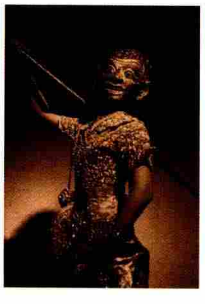

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถในการแสดงเป็นพิเศษ เคยแสดงละครกับคณะวิจิตรศิลป์ที่มีผู้ติดตามชมเป็นจำนวนมากมีผลงานเด่นในด้านนาฏศิลป์ โดยเป็นผู้บุกเบิกนำนาฏศิลป์ไทยเผยแพร่สถานีโทรทัศน์เป็นคนแรก ฝึกหัดนาฏศิลป์ไทยให้กับเยาวชน ดารานักแสดง เพื่อช่วยกันเผยแพร่นาฏศิลป์ไทย เป็นผู้ริเริ่มส่งเสริมนาฏศิลป์ไทย เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ด้วยการจัดละครโทรทัศน์ขึ้นเป็นครั้งแรก ในนามคณะนาฏศิลป์สัมพันธ์ มีการแสดงของละครรำ ละครร้อง ละครพันทาง ละครพูด สลับกับเพลงไทยและงิ้วทำให้คณะละครนาฏศิลป์สัมพันธ์ เป็นละครโทรทัศน์ที่มีชื่อเสียงโด่งดัง มีผู้ติดตามชมมากที่สุดรายการหนึ่ง ส่งเสริมนาฏศิลป์ไทยมาจนถึงปัจจุบัน

ที่อยู่ปัจจุบัน นางสาวสุภาพ พันธุ์มณี ๑๔๙/๑ โรงเรียนนาฏศิลป์สัมพันธ์ ถนนอำนวยสงคราม แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๓ ๔๗๔๒, ๐ ๒๒๔๓ ๓๐๙๗

สาคร ยังเขียวสด

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หุ่นละครเล็ก)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การแสดงหุ่นละครเล็ก การสร้างหน้ากาก หัวโขน หัวละคร และหุ่น

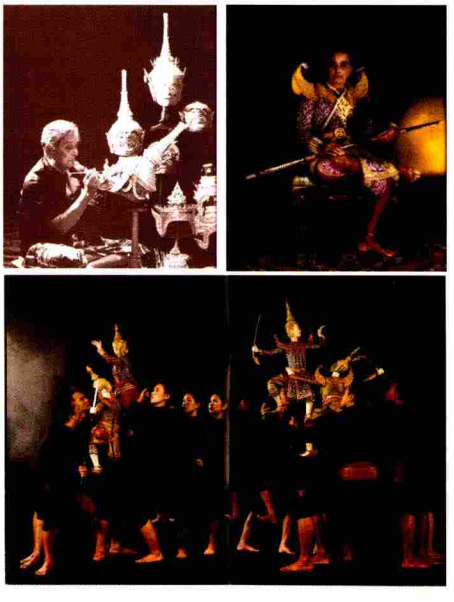

เกิด วันเสาร์ เดือนสาม ปีจอ ๒๔๖๔
ที่จังหวัดนนทบุรี
(ถึงแก่กรรม ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

ครอบครัว สมรสกับนางสมศรี ยังเขียวสด
มีบุตร ๙ คน ต่อมาภรรยาเสียชีวิต
และสมรสใหม่กับนางสมพงษ์
ยังเขียวสด

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนวัดประชาระบือธรรม

การทำงาน
แสดงหุ่นละครเล็ก และนักแสดงละคร
คณะละครเด็กในวัง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถในด้านการแสดงนาฏศิลป์หลายประเภททั้งโขน ละคร ลิเก และการเชิดหุ่น ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ฟื้นฟูและเชี่ยวชาญ ด้านการแสดงหุ่นละครเล็กโดยสืบทอดมาจากครูแกร ศัพทวนิช ผู้ให้กำเนิดหุ่นละครเล็ก ได้ให้มีชีวิตกลับคืนมาอีกครั้งหนึ่งหลังจากสูญหายไปเกือบ ๕๐ ปี ในนาม "หุ่นละครเล็กคณะสาครนาฏศิลป์ ละครเล็กหลานครูแกร" นอกจากนี้ ยังได้มีการริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาให้มีการเคลื่อนไหวมากขึ้น ปรับแก้ไขรูปทรงสัดส่วน สวมใส่เครื่องประดับให้งดงามและมีความประณีตในการแสดงมากขึ้น โดยหุ่น ๑ ตัว ใช้ผู้เชิด ๓ คน ที่หน้าโรง ให้ผู้ชมได้เห็นลีลาการเชิดหุ่นที่มีความงดงาม ทั้งท่วงท่ารำและการเจรจาที่เหมือนคนจริง มีการเผยแพร่ศิลปะการแสดงดังกล่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อเนื่องมา ด้วยระยะเวลาที่ยาวนาน อีกทั้งยังเป็นผู้ถ่ายทอดให้แก่ทุกคนในครอบครัว รวมทั้งลูกหลานที่อยู่ในวัยเยาว์ให้สามารถแสดงโขนได้ โดยตั้งเป็น "คณะโขนเด็ก" ขึ้น ได้รับความชื่นชมจากผู้ชมเป็นอันมาก

ที่อยู่ภายภาค นายสุรินทร์ ยังเขียวสด ๓๖/๔๘ ซอยศิริชัย ๑ ตำบลบางเขน อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โทร. ๐ ๒๒๕๒ ๙๖๘๓, ๐๘ ๑๘๖๙ ๐๖๘๐, ๐๘ ๑๓๑๐ ๔๙๑๗

สำราญ เกิดผล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๔๘

เกิด ๒๒ กรกฎาคม ๒๔๗๐
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครอบครัว สมรสกับนางสาวทองอาบ ดนตรี
มีบุตร ๗ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถมปีที่ ๔
จากโรงเรียนวัดจันทร์ประเทศ
และศึกษาดนตรีไทยปี่พาทย์
จากครูดนตรีไทยหลายท่าน
เช่น ครูจำรัส เกิดผล
ครูเพ็ชร์ จรรย์นาฏ
ครูเทียบ คงลายทอง เป็นต้น

การทำงาน
เริ่มทำงานเป็นแพทย์ประจำตำบลบางชะนี
อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ต่อมาเป็นผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน ขณะเดียวกัน
เป็นนักดนตรีและประพันธ์เพลงไทย

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ผลงานประพันธ์เพลง
โหมโรงกาญจนาภิเษก เพลงสามไม้ เถา ฯลฯ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญศิลปะดนตรีไทย มีความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและการบรรเลง เขียนและอ่านโน้ตเพลงสากลได้เป็นอย่างดี มีผลงานการบรรเลงดนตรีแสดงและประพันธ์เพลงจำนวนมาก มีทั้งการประพันธ์เพลงทางบรรเลง ทางขับร้อง ผู้บรรจุทำนองเพลง เป็นครูที่มีจิตใจดีมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้ที่มีความสนใจด้านดนตรี เป็นที่รักของบรรดาลูกศิษย์

ที่อยู่ ๒๓ หมู่ ๕ ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๒๕ โทร. ๐ ๓๕๒๘ ๖๕๐๘, ๐๘ ๙๕๕๔ ๔๔๑๐

สุกัญญา ชลศึกษ์ (กฤษณา อโศกสิน)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (นวนิยาย)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ข้ามสีทันดร ปูนปิดทอง จำหลักไว้ในแผ่นดิน บุษบกใบไม้

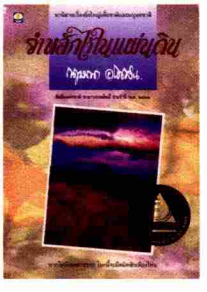

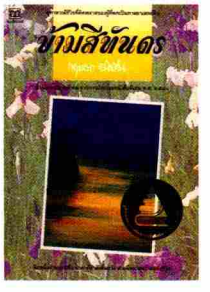

เกิด ๒๗ พฤศจิกายน ๒๔๗๔
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายประพันธ์ ญาณารณพ
มีบุตร ๔ คน

การศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเป็นนักประพันธ์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ได้เริ่มงานประพันธ์นวนิยาย ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๙๗ ต่อมาปี พ.ศ.๒๕๐๑ เริ่มใช้นามปากกา กฤษณา อโศกสิน เป็นครั้งแรกในนิตยสาร "สตรีสาร" จากนวนิยายเรื่อง วิหคที่หลงทาง ได้รับการต้อนรับจากผู้อ่านอย่างอบอุ่น จึงมีผลงานลำดับถัดมามากมายเช่น ศัตรูหัวใจ หนามกุหลาบ น้ำผึ้งขม ระฆังวงเดือน ฯลฯ ผลงานที่ได้รับรางวัลดีเด่นจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติได้แก่ บุษบกใบไม้ (๒๕๓๘) ไฟทะเล (๒๕๓๑) ข้ามสีทันดร (๒๕๔๐) จำหลักไว้ในแผ่นดิน (๒๕๔๒) หนึ่งฟ้าดินเดียว (๒๕๔๔) และได้รับรางวัลดีเด่นจาก Book Awards ได้แก่ เวียงแว่นฟ้า (๒๕๔๗) ผลงานแนวธรรมะชื่อ "เสียงแห่งมัชฌิมยาม" ได้ถ่ายทอดออกเป็นภาษาอังกฤษชื่อ The Call of the Midnight Hour ใน พ.ศ.๒๕๕๒ นี้ด้วย และรางวัล สปอ. ได้แก่ เรือมนุษย์ รางวัลวรรณกรรมยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรท์) ได้แก่ ปูนปิดทอง เป็นนักประพันธ์สตรีที่ประสบความสำเร็จยอดเยี่ยมในด้านการประพันธ์นวนิยาย ผลงานได้รับความนิยมอย่างสูงจากประชาชนและวงการวรรณกรรม ดังปรากฏว่าได้รับรางวัลวรรณกรรมทั้งระดับนานาชาติและระดับชาติถึง ๒๔ ครั้ง ซึ่งยังไม่เคยมีนักประพันธ์ไทยคนใดเคยได้รับรางวัลเป็นจำนวนมากถึงเช่นนี้

ที่อยู่ ๖๙/๒๙/๑ หมู่ ๑ ซอยปิ่นประกาศม ถนนติวานนท์ ๑๘ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๐๐ โทร. ๐ ๒๕๘๘ ๑๔๒๑, ๐ ๒๕๘๘ ๓๐๒๑

สาขาศิลปะการแสดง ส

สุชาติ ทรัพย์สิน

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (การแสดงพื้นบ้าน) พุทธศักราช ๒๕๔๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ประพันธ์บทและแสดงหนังตะลุง อาทิ เรื่องรามเกียรติ์ตอนกำเนิดหนุมาน ตอนศึกกุมภกรรณ เรื่องกุหลาบกลางน้ำ ฯลฯ

เกิด ๒ กรกฎาคม ๒๔๘๑ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

ครอบครัว สมรสกับนางจำเนียร ทรัพย์สิน มีบุตร ๓ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนวัดสระแก้ว อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

การทำงาน นักแสดงหนังตะลุง และช่างแกะรูปหนังตะลุง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นนักแสดงหนังตะลุง ที่มีอุดมการณ์ในการอนุรักษ์การแสดงหนังตะลุง ในรูปแบบโบราณ ได้นำเครื่องดนตรีเครื่องห้ามาประกอบการแสดงหนังตะลุง และได้ประพันธ์เรื่อง บทกลอน รวมทั้งการแกะหนังตะลุงให้เหมาะกับตัวละครในเนื้อเรื่องด้วยตนเองมาตลอดที่มีการแสดง ได้สร้างพิพิธภัณฑ์หนังตะลุงอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ ให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้พัฒนาการเกี่ยวกับการแสดงหนังตะลุง และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของประเทศ

ที่อยู่ ๖ ซอยศรีธรรมโศก ๓ ถนนศรีธรรมโศก ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐ โทร. ๐ ๗๕๓๔ ๖๓๙๔

สุจิตต์ วงษ์เทศ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์)
พุทธศักราช ๒๕๔๕

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ กรุงเทพฯ มาจากไหน ขุนเดช และเจ้าขุนทองไปปลัน

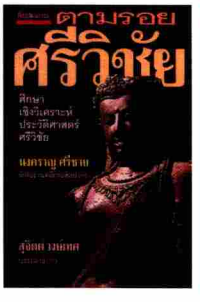

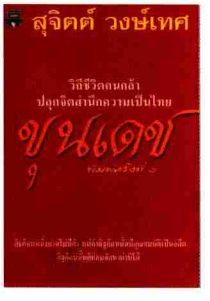

เกิด	๒๓ เมษายน ๒๔๘๘ ที่จังหวัดปราจีนบุรี
ครอบครัว	สมรสกับนางปรานี วงษ์เทศ มีบุตร ๒ คน
การศึกษา	ปริญญาตรี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

ปี ๒๕๑๓ ทำงานที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ต่อมาปี ๒๕๒๒ เป็นบรรณาธิการนิตยสารศิลปวัฒนธรรมรายเดือน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นทั้งกวี นักหนังสือพิมพ์ นักเขียนและนักวิชาการ เริ่มมีชื่อเสียงโด่งดังขณะยังเป็นนักศึกษาจากผลงานรวมพิมพ์บทร้อยกรองร่วมกับ ขรรค์ชัย บุนปาน ชื่อ นิราศ และ กลอนลูกทุ่ง ซึ่งเป็นบทร้อยกรองและกลอนแนวลูกทุ่งที่สะท้อนถึงสังคมวัฒนธรรมไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๐๘ มีผลงานที่โดดเด่นเป็นอย่างยิ่ง ตลอดเวลาอันยาวนานเกือบ ๔๐ ปี โดยเฉพาะงานด้านร้อยกรองและได้นำรูปแบบของร้อยกรองพื้นบ้าน ไม่ว่าจะเป็นเพลงกล่อมเด็ก เพลงเสภา หรือ เพลงพื้นบ้านอื่น ๆ มาปรับในบทกวีของเขาให้เข้ากับสังคมปัจจุบัน เช่น เสภาไพร่ เสภาหาบเร่น้ำท่วม เพลงยาวถึงนายกรัฐมนตรี เป็นต้น เป็นกวีร่วมสมัยผู้ประสบความสำเร็จในการสืบสานและสร้างสรรค์วัฒนธรรมทางวรรณศิลป์ของไทย ด้วยการปรับประยุกต์ฉันทลักษณ์พื้นบ้าน เพื่อสื่อสารสภาพสังคมได้อย่างทรงพลังทางวรรณศิลป์

ที่อยู่ ๘/๒๔-๒๕ ซอยบ้านช่างหล่อ ถนนพรานนก แขวงบางกอกน้อย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร. ๐ ๒๔๑๑ ๐๖๖๘, ๐ ๒๕๘๙ ๐๐๒๐ ต่อ ๑๒๒๕

สุดจิตต์ อนันตกุล ดุริยประณีต

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์)
พุทธศักราช ๒๕๓๖

เกิด ๑๖ กรกฎาคม ๒๔๗๑
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายพันธ์ อนันตกุล
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยม
ศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านแพน

การทำงาน
รับราชการที่งานบันเทิง สถานีวิทยุกระจายเสียง
แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์
ที่ปรึกษาของกรมประชาสัมพันธ์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงเต่ากินผักบุ้ง
และเพลงเขมรไทรโยค

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้ความเชี่ยวชาญด้านการขับร้องดนตรีไทย ที่มีน้ำเสียงการขับร้องเพลงไทยที่แจ่มใสไพเราะ เป็นครูสอนขับร้องและดนตรีไทยให้แก่สถาบันการศึกษาต่างๆ มากมาย รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ต่างๆ เช่นจัดรายการเพลงไทย เป็นผู้อำนวยการเพลงไทยบรรจุเพลงให้กับวิทยานิพนธ์ละคร ในวิชาเอกนาฏศิลป์และละครไทยของสถาบันต่างๆ ทั้งยังเป็นผู้ริเริ่มจัดทำภาพโทรทัศน์ละครดึกดำบรรพ์เพื่อเป็นต้นแบบของละครดึกดำบรรพ์ และเผยแพร่ละครร้องของเดิมให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาต่อไป เพราะไม่มีใครรักษาเพลงละครร้องได้อีก อันเป็นการรักษาภูมิปัญญาไทย

สุเทพ วงศ์กำแหง, เรืออากาศตรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(เพลงไทยสากล-ขับร้อง)
พุทธศักราช ๒๕๓๓

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ขับร้องเพลงไทยสากล เช่น เพลงรักคุณเข้าแล้ว เพียงคำเดียว ฯลฯ

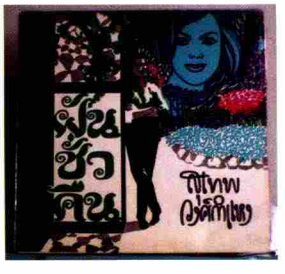

เกิด	๑๒ พฤษภาคม ๒๔๗๗ ที่จังหวัดนครราชสีมา
ครอบครัว	สมรสกับนางผุสดี อนัคฆมนตรี มีบุตร ๑ คน
การศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปีที่ ๖ จากจังหวัดนครราชสีมา
การทำงาน	เป็นนักร้องอาชีพ แสดงละครเวที แสดงภาพยนตร์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้ที่มีความสามารถทางศิลปะด้านดนตรีไทยสากล ที่มีการพัฒนาตนเอง มีเทคนิคการขับร้อง สามารถใช้กล้ามเนื้อในการผลิตเสียงให้มีพลังถูกสัดส่วน มีความสามารถอย่างสูง ในการควบคุมลมหายใจที่ดีและสามารถปั้นคำร้องแต่ละคำออกมาอย่างมีคุณภาพ มีอารมณ์ มีความหมายสมบูรณ์อันเป็นศิลปะที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความสะเทือนใจได้เป็นอย่างดี มีผลงานเพลงขับร้องมากมายประมาณกว่า ๓,๐๐๐ เพลง

ส สาขาวรรณศิลป์

สุภา สิริสิงห (โบตั๋น)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๔๒

เกิด ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนายวิริยะ สิริสิงห
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา อักษรศาสตร์บัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช นิตยสารสตรีสาร
ปัจจุบันเป็นกรรมการผู้จัดการ บริษัท
สุวีริยาสาส์น จำกัด (สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก)

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ จดหมายจากเมืองไทย ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด ทองเนื้อเก้า ไฟต้องลม

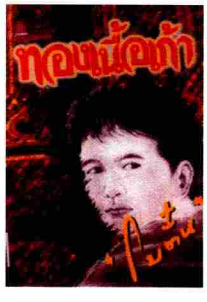

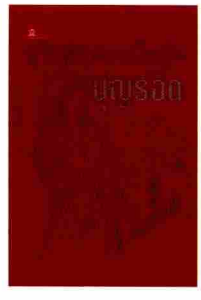

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เริ่มงานเขียนตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๗ โดยเขียนเรื่องสั้นขณะเรียนอยู่ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาใช้นามปากกา "โบตั๋น" ผลงานนวนิยายโดยหลักมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงสภาพ และปัญหาของสังคมที่เกิดขึ้นจริง โดยมุ่งเสนอเรื่องราวให้ผู้อ่านได้รับทั้งสาระ และความบันเทิงบนพื้นฐานของการส่งเสริมศีลธรรมอันดีงาม ทั้งกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดจิตสำนึกต่อปัญหาของสังคมด้วยลีลาและชั้นเชิงทางวรรรณศิลป์ที่เฉียบคม และเสนอปัญหาความขัดแย้งทางวัฒนธรรมได้อย่างลุ่มลึกเช่น นวนิยาย เรื่อง จดหมายจากเมืองไทย มีผู้นำไปแปลเป็นภาษาต่างประเทศถึง ๑๐ ภาษา เป็นนักเขียนที่สร้างผลงานอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลา ๔๕ ปี สร้างผลงานที่มีคุณค่ามากมายที่โดดเด่นคือ นวนิยายที่แสดงถึงคุณค่า และพลังสร้างสรรค์ของผู้หญิง นับได้ว่านวนิยาเหล่านี้มีส่วนในการสร้างกระแสการต่อสู้ เพื่อสถานภาพและสิทธิของสตรีในสังคมปัจจุบัน

ที่อยู่ ๑๔ ซอยประชาอุทิศ ๒๙ ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๔๐ โทร. ๐ ๒๔๒๓๗ ๕๗๐๙, ๐ ๒๘๗๑ ๗๕๔๒-๔
โทรสาร ๐ ๒๘๗๑ ๗๕๔๕

สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม (แบบร่วมสมัย)
พุทธศักราช ๒๕๔๑

เกิด ๓๐ มีนาคม ๒๔๘๑
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางสุทธินี
ชุมสาย ณ อยุธยา มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่กรมโยธาธิการ และสำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย และกรรมการของคณาจารย์ (Faculty Member) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเครบริดจ์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ British Council Building ๑๙๗๐ และ Commercial

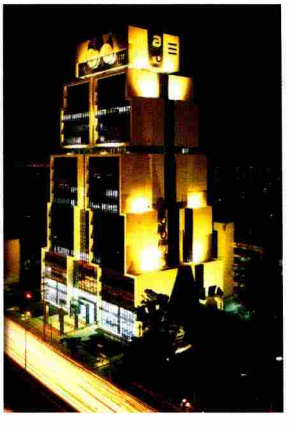

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
ได้ริเริ่มงานอนุรักษ์ที่สำคัญ ๆ ของประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยการริเริ่มแนวความคิดอุทยานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย เริ่มโครงการอุทยานประวัติศาสตร์อยุธยา และสุโขทัย การย้ายตลาดนัดสนามหลวง ริเริ่มและวางผังลานสวนพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ฯลฯ นอกจากนี้ยังเป็นสถาปนิกที่นำแนวคิดศิลปะร่วมสมัยมาออกแบบอาคารต่าง ๆ ที่ให้ทั้งประโยชน์ใช้สอยและศิลปะสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับยุคสมัยไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เป็นสถาปนิกไทยเพียงคนเดียวที่ได้รับการคัดเลือกผลงานไปจัดนิทรรศการสถาปนิกขั้นนำ ๕๐ คนของโลก ณ กรุงเวียนนา เป็น ๑ ใน ๑๔ สถาปนิกรับเชิญจากทางการของนครเจนีวาให้ร่วมประกวดออกแบบอาคารกลุ่มใหม่แก่องค์การสหประชาชาติ ได้รับการพิจารณาเป็นอันดับ ๓ นอกจากนี้เป็นคนเดียวที่ได้ไปงานนิทรรศการงานสถาปัตยกรรมที่เวนิสเบียนาเล่ ค.ศ.๑๙๙๖ และเป็นศิลปินรับเชิญในกลุ่มสัมมนาเศรษฐกิจโลก (เวิลด์ อีคอนอมิค ฟอรั่ม ค.ศ.๑๙๙๙) ที่ดาโวสประเทศสวิตสเซอร์แลนด์ซึ่งในโอกาสเดียวกันได้ถูกคัดเลือกเข้ารับรางวัล "คริสเตล" ซึ่งเป็นรางวัลสูงสุดสำหรับศิลปินระดับนานาชาติ

ที่อยู่ ๑๐๖/๑ ซอยไปดีมาดี ถนนสุขุมวิท ๕๓ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐ โทร. ๐ ๒๓๒๕๙ ๐๐๓๕ – ๘ ต่อ ๑๒
โทรสาร. ๐ ๒๓๒๕๙ ๒๓๗๖

สุรพล โทณะวณิก

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(ผู้ประพันธ์เพลงไทยสากล)
พุทธศักราช ๒๕๔๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เพลงใครหนอ ในโลกแห่งความฝัน ฟ้ามิอาจกั้น อยากลืมกลับจำ ฯลฯ

เกิด ๗ พฤษภาคม ๒๔๗๕
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางรายาสุรีย์ โทณะวณิก
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาปีที่ ๓
จากโรงเรียนสุรินทร์ราษฎร์บำรุง
นักธรรมตรี

การทำงาน นักประพันธ์เพลง นักเขียน

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ด้วยการเรียนรู้รูปแบบวิธีการแต่งเพลง โดยสังเกตจากครูเพลงที่แต่งประกอบละคร ณ โรงละครเวิ้งนครเกษม อาทิ ครูนารถ ถาวรบุตร ครูมงคล อมาตยกุล ครูชาลี อินทรวิจิตร เป็นต้น ต่อมาภายหลังมีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์การอ่านเพิ่มมากขึ้น และทำงานเขียนหนังสืออยู่ช่วงหนึ่ง จนพบกับครูไศลไกรเลิศ นักแต่งเพลงผู้มีชื่อเสียง ได้ติดตามศึกษาวิธีการแต่งเพลง จนสามารถแต่งเพลงและบันทึกเสียงเป็นเพลงแรก คือ เพลงลาแล้วแก้วตา สุเทพ วงศ์กำแหง เป็นผู้ขับร้อง จากนั้น ได้ทุ่มเทพลังสร้างสรรค์ที่มีอยู่แต่งเพลงให้กับนักร้องต่างๆ จำนวนมาก อาทิ สุเทพ วงศ์กำแหง ชรินทร์ นันทนาคร สวลี ผกาพันธุ์ ธานินทร์ อินทรเทพ ทนงศักดิ์ ภักดีเทวา ผลงานเพลงมีเนื้อร้องเป็นปรัชญาชีวิตให้ความหวังกำลังใจสะท้อนความอ่อนโยน ความรัก ความผูกพันของมนุษย์ เช่น เพลงใครหนอ อยากลืมกลับจำในโลกแห่งความฝัน ฯลฯ เคยได้รับพระราชทานแผ่นเสียงทองคำ ๖ รางวัล รางวัลตุ๊กตาทองมหาชน ๑ รางวัล

ที่อยู่ ๒๒๔/๕๓ หมู่บ้านธารทิพ ๓ ถนนศรีวรา แขวงวังทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐ โทร. ๐๘ ๑๗๓๕ ๐๒๓๑

สุวรรณี ชลานุเคราะห์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-ละครรำ)
พุทธศักราช ๒๕๓๓

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงละครเป็นตัวพระ คือ อิเหนา ประดิษฐ์ท่ารำชุดต่างๆ เช่น ระบำ ๔ ภาค

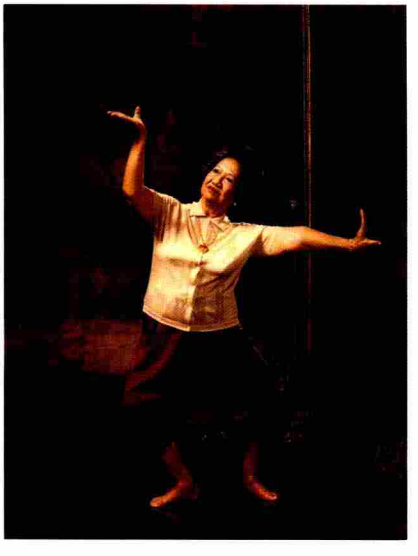

เกิด ๑ พฤษภาคม ๒๔๖๙
ที่จังหวัดนนทบุรี

ครอบครัว สมรสกับนายชลหมู่ ชลานุเคราะห์
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปีที่ ๖
จากโรงเรียนนาฏดุริยางค์
(วิทยาลัยนาฏศิลป์) กรมศิลปากร

การทำงาน
เริ่มรับราชการแผนกนาฏศิลป์ กองการสังคีต กรมศิลปากร ในตำแหน่งศิลปินจัตวาสุดท้าย ก่อนเกษียณอายุราชการเป็นข้าราชการระดับ ๗

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความเชี่ยวชาญนาฏศิลป์ไทยอย่างดียิ่ง เคยแสดงบนเวทีด้วยตนเองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ครั้ง ทั้งแบบพื้นเมืองและแบบราชสำนัก แสดงเป็นตัวเอกในละครแบบต่างๆ ได้แก่ ละครใน ละครนอกละครพันทางหรือละครพูด ให้กรมศิลปากรมากมายหลายเรื่องหลายตอน บทบาทที่ได้รับการยกย่อง และนิยมชมชอบจากผู้ชมมากที่สุด คือ ตัวพระ เช่น อิเหนา สังข์ทอง พระไหวไกรทอง สุวรรณหงส์ สัตยวาน บางครั้งก็แสดงเป็น "นางเอก" เช่น แสดงเป็นนางละเวงวัลลา เป็นต้น มีผลงานในฐานะนักแสดง ผู้ฝึกซ้อม ผู้กำกับการแสดงมากมาย นอกจากนี้ ได้ประดิษฐ์ชุดการแสดงต่างๆ เพื่อใช้ในการแสดงในหลายสถาบัน แสดงและนำคณะการแสดงไปแสดงแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมในหลายประเทศ

ส สาขาวรรณศิลป์

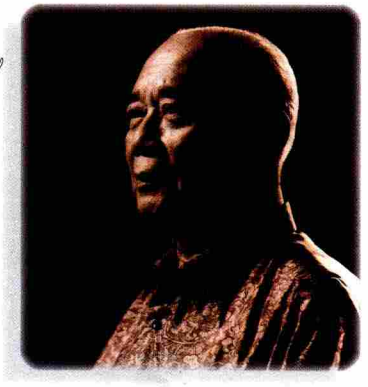

สุวัฒน์ วรดิลก (รพีพร)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๓๔

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เปลวสุริยา เหนือจอมพล ยังมีจอมคน ราชินีบอด พิราบแดง

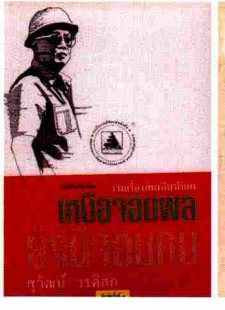

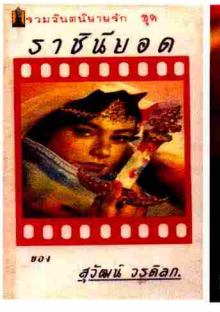

เกิด ๑๔ กรกฎาคม ๒๔๖๖
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๑๕ เมษายน ๒๕๔๘)

ครอบครัว สมรสกับนางเพ็ญศรี พุ่มชูศรี
ไม่มีบุตร

การศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่กรมราชทัณฑ์ เป็นเสมียน การเงินที่กรมบัญชีกลางทหารเรือ และลาออกจากราชการเป็นนักหนังสือพิมพ์ และนักประพันธ์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นนักเขียนที่มีผลงานต่อเนื่องกันมาเป็นเวลากว่า ๔๐ ปี ด้วยความรักในการอ่านและการเขียน จึงได้สร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมขึ้น ในรูปแบบนวนิยายเริงรมย์และนวนิยายเริงปัญญา สามารถแสดงออกซึ่งความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และอุดมการณ์ได้ในหลายรูปแบบ อันได้แก่ เรื่องสั้น นวนิยาย บทละครเวที บทละครโทรทัศน์ บทละครวิทยุ บทภาพยนตร์ อัตชีวประวัติและสารคดี เป็นนักเขียนผู้ทำหน้าที่ได้อย่างดียิ่ง ในการสืบทอดมรดกทางวรรณศิลป์ของนักประพันธ์รุ่นก่อนและบุกเบิกทิศทางใหม่ให้แก่นักเขียนรุ่นหลัง ผลงานวรรณกรรมเป็นงานสร้างสรรค์ที่สื่อทัศนะอันลึกซึ้งต่อชีวิตและสังคม มุ่งเน้นถึงปัญหาที่มิได้ผูกอยู่กับสังคมใดโดยเฉพาะ หากแต่มีลักษณะของอุดมการณ์อันเป็นสากล เป็นที่พึ่งของนักเขียนทุกรุ่นทุกวัย ถือเป็นปูชนียบุคคลคนหนึ่ง ของวงการวรรณกรรมที่ทำงานเพื่อส่วนรวม เป็นผู้หนึ่งที่ทำให้วรรณกรรมไทยมีฐานะอันทรงเกียรติและศักดิ์ศรีในสังคมปัจจุบัน

ที่อยู่ปัจจุบัน นายฉัตรชัย วรดิลก ๔๘/๓๑ หมู่บ้านลดารมย์ ถนนวิชรพล เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๒๐ โทร. ๐ ๓๔๔๙ ๔๒๖๙

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๕๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ฟองเวลา คนเลือ สายน้ำและทางช้าง

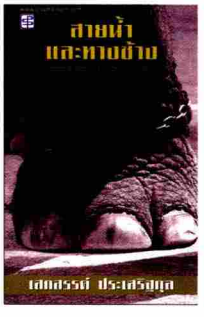

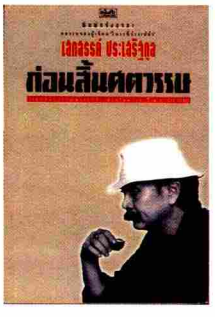

เกิด วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๔๙๒
ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

ครอบครัว เคยสมรสกับนางจิระนันท์ พิตรปรีชา
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา การศึกษาปริญญาเอก
จากมหาวิทยาลัยคอร์แนลล์
สหรัฐอเมริกา

การทำงาน
เคยดำรงตำแหน่งคณบดีคณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันเกษียณอายุ
ข้าราชการ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานที่สร้างสรรค์ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง ผลงานร้อยแก้วมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งเรื่องสั้น นวนิยายบันทึก ความเรียง บทความ บทปาฐกถา บทวิจารณ์วรรณกรรม และงานแปล ผลงานเหล่านี้มีเนื้อหาความคิดที่แนบแน่นอยู่กับประสบการณ์ชีวิต วรรณกรรม เชิงปรัชญาบนพื้นฐานภูมิปัญญาตะวันออก นำไปสู่การตกผลึกทางความคิด มีความลุ่มลึก คมชัด ด้วยความโดดเด่นทางวรรณศิลป์ มีคุณค่าด้านสร้างสำนึกทางประวัติศาสตร์ ฉายภาพสังคม นำเสนอปรัชญาอันลุ่มลึกในการพัฒนาชีวิต และจิตวิญญาณ ประณีตงดงามทางวรรณศิลป์ และเป็นแบบอย่างการประพันธ์แก่นักเขียนรุ่นหลัง

เสรี หวังในธรรม

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ศิลปะการละคร)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ รายการศรีสุขนาฏกรรม
ละครพันทางเรื่องผู้ชนะสิบทิศ

เกิด ๓ มกราคม ๒๔๘๐
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐)

ครอบครัว สมรสกับนางนพรัตน์ หวังในธรรม
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ศึกษาที่โรงเรียนนาฏศิลป
(วิทยาลัยนาฏศิลป)

การทำงาน

เริ่มรับราชการในตำแหน่งศิลปินจัตวา แผนกดุริยางค์ไทย กองการสังคีต กรมศิลปากร ตำแหน่งสุดท้าย ผู้อำนวยการกองการสังคีต กรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความเชี่ยวชาญด้านนาฏดุริยางคศิลป์ รวมทั้งศิลปะเกี่ยวเนื่องกับการละครอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติมีผลงานดีเด่นที่มีบทบาทสำคัญในฐานะผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับการแสดง ผู้ประพันธ์เรื่อง แต่งบททั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง รวมทั้งเป็นผู้แสดงละคร ดนตรี ขับร้อง นักพูด นักบรรยาย เป็นกวี พิธีกรในงานต่างๆ ได้ใช้ความรู้ความสามารถสร้างความบันเทิงและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยให้ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นตลอดมา ได้จัดการแสดงและให้ความรู้ดนตรีไทยพรรณนานาฏยาภิธาน ขับขานวรรณคดีและธรรมบันเทิง สร้างสรรค์รายการแสดงชุดต่างๆ เช่น รายการศรีสุขนาฏกรรม ได้รับความนิยมติดต่อกันมา ๑๓ ปีเศษ ละครพันทางเรื่องผู้ชนะสิบทิศ ซึ่งทำขึ้นจากบทประพันธ์ของยาขอบ ได้แสดงมาแล้วประมาณ ๔๐ ตอน ในระยะเวลา ๓ ปีเศษ

ที่อยู่ภายาก นางสาวตรีมงคล หวังในธรรม และนายเติมมงคล หวังในธรรม ๑๙/๔๕ – ๔๖ หมู่ที่ ๗ หมู่บ้านรัตนวรรณ ถนนบางกรวย-ไทรน้อย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๓๐ โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๑๓๔๔

แสงดา บันสิทธิ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (การทอผ้า)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

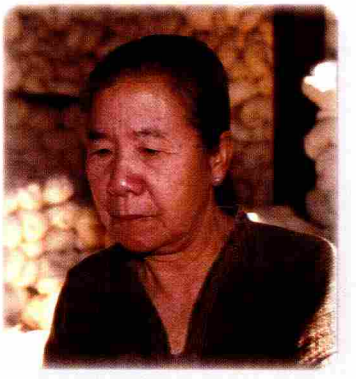

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การประดิษฐ์ลายผ้า และการย้อมสีผ้าธรรมชาติ

เกิด	๑๔ เมษายน ๒๔๖๒ (ถึงแก่กรรม ๑๑ มกราคม ๒๕๓๖)
ครอบครัว	สมรสกับนายดาบมาลัย บันสิทธิ์ มีบุตร ๑ คน
การศึกษา	เรียนหนังสือจากบิดา และคุณครูประจำหมู่บ้าน
การทำงาน	แม่บ้าน อาชีพทอผ้า และค้าขาย

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นผู้ที่มีพรสวรรค์อันล้ำเลิศในการทอผ้า การย้อมผ้า และการประดิษฐ์ลวดลายผ้า ได้อย่างงดงามยิ่งสีสันจับตา หลากหลายดุจสายน้ำ กล่าวกันว่า ผ้าหนึ่งหมื่นพับ หมื่นสี หมื่นลวดลาย ไม่ซ้ำแบบนอกจากนี้ สิ่งที่ถือเป็นเอกลักษณ์อันสำคัญยิ่ง ก็คือ การใช้สีจากสมุนไพรล้วนๆ ไม่ใช้สารเคมีเลยซึ่งเป็นการประดิษฐ์คิดค้นที่สร้างสรรค์และทรงคุณค่า ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ทำให้ท่านได้รับการประกาศเกียรติคุณต่างๆ เป็นที่ยอมรับทั่วกัน ยากที่จะหาผู้ใดเทียบได้

ที่อยู่ของทายาท นางเสาวนีย์ บันสินธิ์ บ้านไร่ไพงาม ๑๐๕ หมู่ที่ ๘ ถนนเชียงใหม่ - ฮอด ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๖๐
โทร. ๐๘ ๙๘๓๕ ๖๒๔๐, ๐ ๕๓๓๖ ๑๒๓๑ โทรสาร ๐ ๕๓๓๖ ๑๒๓๐

หยัด ช้างทอง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์-โขน) พุทธศักราช ๒๕๓๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ แสดงโขนเป็นตัวยักษ์ ตั้งแต่เสนายักษ์ ยักษ์ต่างเมือง และแสดงละคร เช่น เรื่องพระร่วง แสดงเป็นท้าวพันธุมสุริยวงศ์ เรื่องไกรทอง แสดงเป็นชาละวันตัวจระเข้

เกิด ๒๔ เมษายน ๒๔๖๒
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๘ พฤษภาคม ๒๕๓๙)

ครอบครัว สมรสกับนางสาวผิว ทองอยู่
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถม ศึกษาปีที่ ๔ ศึกษาวิชานาฏศิลป์โขนกับนายพานัส โรหิตาจล เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้น โดยฝึกหัดเป็นตัวยักษ์ นอกจากนี้ยังได้ศึกษากับหลวงวิลาศวงงาม (หร่ำ อินทรนัฏ) นายอร่าม อินทรนัฏ และท่านผู้หญิงแผ้ว สนิทวงศ์เสนี

การทำงาน
เคยร่วมแสดงโขนกับคณะนายพานัส โรหิตาจล และคณะอื่นๆ ต่อมาเข้ารับราชการในกรมศิลปากร

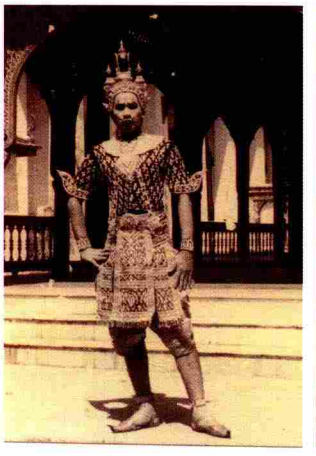

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นศิลปินผู้มีความสามารถในการแสดงโขนฝ่ายยักษ์ โดยเฉพาะทศกัณฐ์ เป็นครูสอนวิชานาฏศิลป์ โขนฝ่ายยักษ์ เป็นผู้แสดง ผู้ฝึกซ้อม ควบคุมการแสดงโขนและละครไปแสดงเผยแพร่ต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเชี่ยวชาญในการค้นคิดประดิษฐ์ลีลาท่ารำสำหรับใช้แสดงเอง และสั่งสอนศิษยานุศิษย์อีกด้วย จากความสามารถดังกล่าวจึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รับมอบท่ารำหน้าพาทย์องค์พระพิราพ ซึ่งเป็นหน้าพาทย์สูงสุด และมีความศักดิ์สิทธิ์ในวิชานาฏศิลป์ไทยจากนายรงภักดี (เจียร จารุจรณ) ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง พุทธศักราช ๒๕๒๙

หวังดี นิมา (หวังเต๊ะ)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน)
พุทธศักราช ๒๕๓๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การแสดงลำตัดและการแสดงตลก

เกิด	วันศุกร์ มีนาคม ๒๔๖๘ ที่จังหวัดปทุมธานี
ครอบครัว	สมรสกับนางขื่น นิมา ต่อมาสมรสกับนางประยูร ยมเยี่ยม มีบุตร ๒ คน ต่อมาสมรสกับนางศรีนวล ขำอาจ มีบุตร ๑ คน
การศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนวัดหน้าไม้
การทำงาน	นักแสดงลำตัด

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสามารถเป็นเลิศด้านศิลปะเพลงพื้นบ้าน ที่ชำนาญเป็นพิเศษคือการแสดงลำตัด มีความสามารถรอบตัวเป็นเลิศทั้งด้านปฏิภาณ และความคิดในการแสดงเพลงพื้นบ้าน สามารถด้นกลอนสด และแต่งคำร้องได้อย่างคมคาย เหมาะสมกับลีลา และสถานการณ์ สร้างความบันเทิงเริงรมย์แก่ผู้ฟังผู้ชมตลอดเวลา อย่างยากจะหาใครเทียบได้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ได้แสดงให้มหาชนประจักษ์ถึงอัจฉริยภาพในการใช้ภาษา และการแสดงได้อย่างเชี่ยวชาญสมกับสุนทรียลักษณ์ของภาษาไทยที่มีมาแต่โบราณกาล เป็นศิลปินผู้สร้างสรรค์และสืบทอดศิลปะการแสดงพื้นบ้านให้ยืนยงอยู่ได้อย่างน่าภาคภูมิยิ่ง

เห้ง โสภาพงศ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (เครื่องถม)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

เกิด พ.ศ. ๒๔๕๕
ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช
(ถึงแก่กรรม ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๒)

ครอบครัว สมรสกับนางตุ้น โสภาพงศ์
มีบุตร ๘ คน

การศึกษา หลักสูตรช่างถม โรงเรียนช่างถม
วัดวังตะวันออก

การทำงาน
เริ่มงานที่โรงเรียนช่างถม และประกอบอาชีพ
ช่างถม ประจำร้านสุพจน์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ชุดน้ำชาถมทอง ขันถมทอง ขันถมตะทองลายก้านขดกระหนกใบผักกาด

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นช่างถมฝีมือเยี่ยมของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้สร้างสรรค์ "เครื่องถมนคร" หรือ "ถมนคร" ซึ่งเป็นศิลปกรรมพื้นบ้านอันทรงคุณค่า และเป็นสัญลักษณ์ของชาติไทย เป็นมรดกทางหัตถกรรมชั้นสูงที่บรรพบุรุษชาวนครศรีธรรมราชได้สั่งสมมาด้วยความสนใจยิ่ง ได้สร้างผลงานด้วยความประณีต และมีการพัฒนาอยู่เสมอ พร้อมที่จะเผยแพร่และถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ศิษย์ และผู้สนใจตลอดเวลา

ที่อยู่ของทายาท นายสมเกียรติ โสภาพงศ์ ๔๑ ซอยศรีธานา ถนนราชดำเนิน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐ ๗๕๓๒ ๐๗๑๖, ๐๘ ๕๘๘๓ ๓๐๙๕

โหมด ว่องสวัสดิ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๓๐

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การเขียนลายก้านขด และภาพ จิตรกรรมวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เกิด ๒๑ มีนาคม ๒๔๓๙
ที่จังหวัดหลังสวน (จังหวัดชุมพร)
(ถึงแก่กรรม ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒)

ครอบครัว มีบุตร ๑๐ คน

การศึกษา วิชาช่างเขียนและช่างปั้น
โรงเรียนเพาะช่าง

การทำงาน
เริ่มเข้ารับราชการที่กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงธรรมการ และกรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
มีผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมมากมาย ในด้านการออกแบบและสร้างสรรค์ฉากละคร งานเขียนภาพ งานเขียนแบบ งานเขียนลาย งานซ่อมแซมจิตรกรรมฝาผนัง งานซ่อมแซมในวัดวาอาราม สามารถทำงานได้ในแบบประเพณีและแบบสมัยใหม่ เป็นผู้ที่รักและยึดมั่นในงานช่างและงานศิลปะในด้านจิตรกรรมแบบประเพณี ผลงานสำคัญ เช่น เขียนและซ่อมภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดบวรนิเวศวิหาร การออกแบบและเขียนลายไทยสำหรับงานแกะสลักไม้บานประตูและหน้าต่างโบสถ์วิหาร นอกจากนี้ ยังได้ควบคุมการทำงานของช่างเองทั้งหมดอีกด้วย เป็นผู้อุทิศตนเองให้แก่งานช่างและงานศิลปะตลอดเวลาอันยาวนาน ได้ทำงานและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรมทำงานรับใช้ส่วนรวมและพระพุทธศาสนา

ที่อยู่ของทายาท นางพิไล พราหมณ์พันธุ์ ๗๗/๒ บ้านพราหมณ์พันธุ์ ถนนพระรามที่ ๖ คลองประปา แขวงสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทร. ๐ ๒๔๑๒ ๘๐๖๘, ๐๘ ๑๘๖๓ ๐๒๗๓

ใหญ่ วิเศษพลกรัง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(เพลงพื้นบ้าน-เพลงโคราช)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

เกิด ๓๑ มกราคม ๒๔๖๓
ที่จังหวัดนครราชสีมา

ครอบครัว สมรสกับนางจอย วิเศษพลกรัง (รักกลาง) มีบุตร ๖ คน

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๕
โรงเรียนวัดตะตร้อ

การทำงาน หมอเพลง คณะนกเล็ก

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การแสดงเพลงโคราช

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นหมอเพลงโคราชที่มีชื่อเสียงมาอย่างยาวนาน เป็นที่ยอมรับไม่เฉพาะชาวจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น แต่ยังเป็นที่ยอมรับทั้งในจังหวัดภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคเหนืออีกด้วย เป็นหมอเพลงโคราชที่มีปฏิภาณไหวพริบ ที่ว่าเพลงโต้ตอบกับหมอเพลงคู่ได้อย่างเฉียบแหลมคมคาย มีความไพเราะในเนื้อหาสาระตามแบบฉบับของเพลงโคราช จนได้รับฉายาว่า ใหญ่เพลงงาม หรือใหญ่เมืองคงดำรงศิลป์ ในช่วงที่มีชื่อเสียงนั้นได้รับความนิยมเป็นอย่างมากมีงานแสดงมากที่สุด ตลอดระยะเวลา ๔๘ ปี ของการเป็นหมอเพลงโคราชได้ทุ่มเทชีวิตให้กับเพลงโคราชตลอดมา แม้จะยุติการรับงานแสดงแล้วก็ตาม แต่ด้วยความเป็นศิลปินที่ยิ่งใหญ่ก็ยังยินดีสาธิต และถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญาที่สั่งสมมาอย่างยาวนานให้แก่ผู้สนใจใฝ่ศึกษาอยู่ นับว่า นายใหญ่ วิเศษพลกรัง เป็นศิลปินเพลงโคราชที่อนุรักษ์สืบทอดและสร้างสรรค์เพลงพื้นบ้านอีสาน ให้ดำรงความเป็นเอกลักษณ์ไว้ให้คนรุ่นหลังได้ภาคภูมิใจสืบไป

องอาจ สาตรพันธุ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
(สถาปัตยกรรมร่วมสมัย)
พุทธศักราช ๒๕๕๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ บ้าน ดร. กร - ท่านผู้หญิง นริมล สุริยสัตย์ และ โรงแรมแกมมารีน

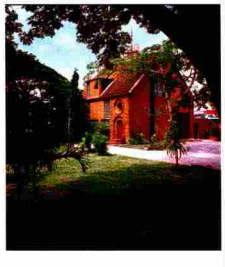

เกิด ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๗
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางรุจิรัตน์ สาตรพันธุ์

การศึกษา จบการศึกษาจาก Cornell University, Ithaca, N.Y., U.S.A. และ Yale University, New Haven, CT., U.S.A.

การทำงาน

เริ่มทำงานกับบริษัท Glen Paulsen & Associates Architects, Bloomfield Hills, Michigan, U.S.A. และในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้ตั้งสำนักงาน "องอาจสถาปนิก" ณ ถนนศรีอยุธยา พญาไท กรุงเทพมหานคร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นสถาปนิก ที่ถือได้ว่าเป็นต้นแบบของสถาปัตยกรรมแบบร่วมสมัย ที่มีความสามารถในการสืบทอดและประยุกต์ใช้ศิลปะแบบดั้งเดิมผสมผสานกับศิลปะสมัยใหม่ได้อย่างกลมกลืน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงรากเหง้าของวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี เป็นผู้ศึกษาและพยายามค้นหาจุดเด่นของสถาปัตยกรรมโบราณมาปรับใช้กับแนวทางออกแบบสมัยใหม่จนได้รูปแบบที่ลงตัว จนได้รับรางวัลหลายรางวัล เช่น สถาปัตยกรรมดีเด่น สถาปนิกดีเด่น และรางวัลส่งเสริมเชียงใหม่งาม

ที่อยู่ ๖ ถนนราชมรรคา ซอย ๙ ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทร. ๐๘ ๑๘๔๖ ๑๐๐๑, ๐ ๕๓๙๐ ๔๑๑๑-๓
โทรสาร ๐ ๕๓๙๐ ๔๑๑๔

อ
สาขาวรรณศิลป์

อดุล จันทรศักดิ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์ บทความ)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

เกิด ๒๕ ธันวาคม ๒๔๘๙
ที่จังหวัดปราจีนบุรี

ครอบครัว สมรสกับนางจามรี จันทรศักดิ์
มีบุตร ๑ คน

การศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จนดำรงตำแหน่งสูงสุดเป็นผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างวินัย และรักษาระบบคุณธรรม แล้วโอนไปทำงานที่ศาลปกครอง ปัจจุบันดำรงตำแหน่งตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ดอกไม้ไฟ ณ กาลเวลา ใบไม้แห่งนาคร นิล

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

กวีนิพนธ์ของนายอดุล จันทรศักดิ์ อยู่ที่การแสดงทัศนะวิพากษ์วิจารณ์ และปฏิกิริยาทางอารมณ์ ต่อปรากฏการณ์ทางสังคมและการเมืองอย่างเฉียบแหลม คมคาย ด้วยลีลากลอนเฉพาะตัว ทั้งละเมียดละไมและแฝงนัยอย่างมีอารมณ์ขัน และการสร้างสรรค์กวีนิพนธ์เพื่อสื่อสารแก่สังคมให้ผู้อ่านได้ร่วมรับรู้ ร่วมรู้สึก ร่วมคิด ทั้งคิดย้อนคิดแย้ง ทำให้เกิดพลังทางปัญญาและได้รับความสะเทือนอารมณ์อย่างลุ่มลึกไปพร้อมกัน กว่า ๔๐ ปีของการสร้างสรรค์กวีนิพนธ์อย่างต่อเนื่อง มีจุดยืนและอุดมการณ์ อันแน่วแน่ในการรักษาความจริง ความถูกต้องและความเที่ยงธรรม พร้อมกับยืนหยัดในการปกป้องเสรีภาพทางความคิดและการกระทำ กวีนิพนธ์ของอดุล จันทรศักดิ์ มีความโดดเด่นในด้านพัฒนาการทางความคิด ทางอารมณ์และเปี่ยมด้วยพลังทางวรรณศิลป์

ที่อยู่ ๒๔๑๖/๑๔ ถนนเจริญกรุง เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๒๐ โทร. ๐๘ ๑๓๔๓ ๐๙๘๐

อนุสรมงคลการ, พลโท พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(ผู้สร้างภาพยนตร์-ผู้กำกับภาพยนตร์)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ภาพยนตร์เรื่องเงิน เงิน เงิน อีแตน เกาะสวาทหาดสวรรค์

เกิด ๑ เมษายน ๒๔๕๘
ที่จังหวัดสงขลา
(สิ้นพระชนม์ ๒ มกราคม ๒๕๔๑)

ครอบครัว อภิเษกสมรสกับท่านผู้หญิงหม่อมอุบล ยุคล ณ อยุธยา

การศึกษา ทรงศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์ ประมาณ ๒ - ๓ ปี ได้เสด็จไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ ต่อมาได้เสด็จไปศึกษาวิชา การพาหนะและขนส่ง ที่ Fort Eustis รัฐ Virginia และทรงศึกษาวิชาภาพยนตร์ที่ บริษัท Twenty Century Fox Studio Hollywood ประเทศสหรัฐอเมริกา

การทำงาน

เริ่มรับราชการยศว่าที่ร้อยตรี กระทรวงกลาโหม จนเกษียณอายุได้รับยศพันเอก สังกัดเหล่าทหารสื่อสาร และต่อมาได้รับพระราชทานยศเป็นพลตรี และพลโท ตามลำดับ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ทรงสนพระทัยด้านภาพยนตร์ ตั้งแต่พระชนมายุ ๑๙-๑๘ พรรษา ต่อมาได้ไปศึกษางานการสร้างภาพยนตร์ที่ฮอลลีวู้ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ความสามารถของพระองค์ทำให้คนไทยคนแรก ที่มีพระนามในกลุ่มผู้ผลิตภาพยนตร์ของฮอลลีวู้ด ๒ เรื่อง ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับ ทรงเป็นนักสร้างภาพยนตร์คนแรกของวงการภาพยนตร์ไทย ที่นำระบบคิวการแสดงมาใช้กับการกำกับการแสดงในฉากการต่อสู้ เป็นผู้บุกเบิกการนำเทคนิคพิเศษมาใช้ในการสร้างภาพยนตร์เรื่องแม่นาคพระโขนง อาทิ เทคนิคการยืดมือยาวๆ ของแม่นาคพระโขนง และการล่องหนหายตัว ซึ่งเป็นต้นแบบของการใช้เทคนิคในการสร้างภาพยนตร์ในรุ่นต่อมา นอกจากนั้น ยังเป็นทั้งผู้สร้าง ผู้กำกับ ผู้เขียนบทประพันธ์ ผู้ล้างฟิลม์ ผู้ลำดับภาพ ภาพยนตร์ที่ทรงสร้างและกำกับทำให้นักแสดงประสบความสำเร็จได้รับรางวัลตุ๊กตาทองหลายคน เป็นผู้ให้ความรู้ในการสร้างภาพยนตร์แก่นักสร้างภาพยนตร์รุ่นหลัง สนับสนุนให้มีการก่อตั้งสมาคมผู้อำนวยการสร้างแห่งประเทศไทย ดำเนินการให้เกิดการส่งเสริมการลงทุน ด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยของประเทศไทย

สาขาวรรณศิลป์ ๑

อบ ไชยวสุ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (หัสคดี)
พุทธศักราช ๒๕๒๙

เกิด ๑๕ สิงหาคม ๒๔๔๔
ที่กรุงเทพมหานคร
(ถึงแก่กรรม ๒ ตุลาคม ๒๕๔๐)

ครอบครัว สมรสกับนางสายใจ ไชยวสุ
มีบุตร ๘ คน

การศึกษา ครูประโยคมัธยม

การทำงาน
เริ่มเข้ารับราชการครูที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร แล้วลาออกจากราชการเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ และได้ร่วมทำหนังสือพิมพ์อีกหลายฉบับ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ อ้ายเปี๊ยดด้วน ขำขันกับฮิวเมอริสต์ จิตแจ่มใส นิทานหรรษานิยายธิเบต รวมเรื่องสั้นบางเรื่องของฮิวเมอริสต์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นนักประพันธ์ชั้นครู มีความชำนาญในเรื่องของภาษาศาสตร์ เป็นผู้นำในแนวเขียนเชิงหัสคดีของไทยที่เด่นที่สุด และมีบทบาทเป็นผู้อนุรักษ์ภาษาไทยอย่างมั่นคงมาแต่ต้น และมีความเป็นเลิศอยู่สองด้าน คือ อารมณ์ขัน และการใช้ภาษาไทย เป็นผู้มีความสามารถและมีไหวพริบในการเลือกสรรถ้อยคำภาษาไทยมาใช้ให้เหมาะแก่ความ อย่างยากที่จะมีผู้ใดทำเลียนแบบได้ ผลงานของครูอบ นอกจากเป็นครูโดยอาชีพมาแต่เดิมแล้ว ท่านยังทำงานด้านวรรณกรรมตลอดมา โดยเป็นทั้งบรรณาธิการ นักหนังสือพิมพ์ นักภาษา และนักประพันธ์ รวมทั้งเป็นผู้หนึ่งในผู้ร่วมก่อตั้งกลุ่มนักประพันธ์ ชื่อคณะ "สุภาพบุรุษ" เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๗๒ เป็นกลุ่มนักประพันธ์มีชื่อรุ่นก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕ ซึ่งเสมือนเป็นสายธารแห่งวรรณศิลป์ไทยยุคใหม่ที่สืบทอดมาถึงปัจจุบัน

ที่อยู่ปัจจุบัน ๔๓๔ หมู่ที่ ๖ ซอยสุขสวัสดิ์ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๔๐ โทร. ๐ ๒๔๖๓ ๐๓๖๘

อังคาร กัลยาณพงศ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์)
พุทธศักราช ๒๕๓๒

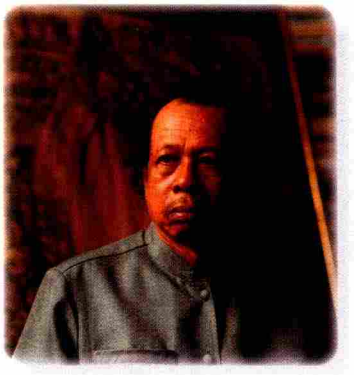

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ปณิธานกวี กวีนิพนธ์ของอังคาร กัลยาณพงศ์ ลำนำภูกระดึงและกวีศรีอยุธยา

เกิด	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๙ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช
ครอบครัว	สมรสกับนางอุ่นเรือน กัลยาณพงศ์ มีบุตร ๓ คน
การศึกษา	โรงเรียนเพาะช่าง แผนกฝึกหัดครูประถมการช่าง
การทำงาน	นักเขียนอิสระ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ความเป็นกวีและจิตรกรนั้นเป็นพรสวรรค์ที่อังคารเองเชื่อมั่นและฝึกฝนมาตั้งแต่วัยเยาว์ และในการจะสร้างสรรค์ผลงานออกมาให้ได้ดีนั้น ก็ต้องมีอารมณ์ที่จดจ่ออยู่กับงานด้วย โดยหลักการเขียนกาพย์กลอนต้องโปร่งใส ต้องใช้อิสรเสรี ถึงจะทำได้ดี ก็เหมือนทะเลเวลามีคลื่นลมมาก เรือที่ลอยอยู่ก็สามารถจมได้ บางครั้งอารมณ์ไม่ดีก็ทำไม่ได้ การวาดรูปกับการแต่งบทกวีต้องใช้ความคิดกับจินตนาการ ทั้งงานเขียนรูปและเขียนหนังสือก็ต้องอาศัยมโนคติ ต้องมีจินตนาการความคิด ถ้าหากมีมโนภาพกว้างใหญ่ไพศาล ก็สามารถสร้างสรรค์อะไรที่ใหญ่โตขึ้นมาได้ ถ้าหากมีมโนภาพคับแคบก็สร้างสรรค์อะไรอยู่แค่ในกะลาเท่านั้น ผลงานด้านวรรณศิลป์ทั้งที่เป็นบทกวีและที่เป็นบทร้อยแก้วที่มีลักษณะเป็นบทกวีนั้น มีผู้นำมาศึกษา วิเคราะห์วิจารณ์และวิจัยกันอย่างกว้างขวาง ว่าเป็นกวีร่วมสมัย ยากที่จะหาใครเสมอเหมือน

อัศนี ปราโมช, พลเรือเอก หม่อมหลวง

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีสากล)
พุทธศักราช ๒๕๓๙

เกิด ๑ กรกฎาคม ๒๔๗๗
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับท่านผู้หญิงวราพร ปราโมช ณ อยุธยา มีบุตร ๕ คน

การศึกษา เนติบัณฑิตจากสำนักงาน Gray's ประเทศอังกฤษ ปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด

การทำงาน
รับราชการที่สำนักจัดการทรัพย์สินส่วนพระองค์ ตำแหน่งผู้จัดการ ปัจจุบันเป็นองคมนตรี

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ประพันธ์และเรียบเรียงเสียงประสานเพลงครีปราชญ์ ประพันธ์ดนตรีและอำนวยเพลง พระมหาชนก

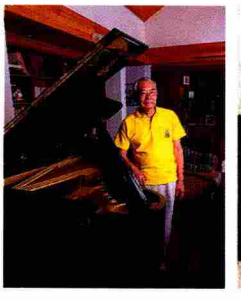

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้บุกเบิกเพลงประเภทคลาสสิกคนสำคัญของประเทศไทยผู้หนึ่ง ที่มีผลงานด้านการประพันธ์เพลงและผลงานเรียบเรียงเสียงประสานอีกมาก ได้รับเกียรติให้เป็นผู้แทนประเทศคนแรก ที่เข้าร่วมแสดงในวงดุริยางค์ซิมโฟนี่โลกที่ประเทศสหรัฐอเมริกา นับว่าพลเรือเอก หม่อมหลวงอัศนี ปราโมช เป็นศิลปินที่เป็นที่ยอมรับในวงการดนตรีว่าเป็นทั้งนักดนตรี ผู้เรียบเรียงเสียงประสาน ผู้อำนวยเพลง คีตกวีที่มีชื่อเสียง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการประพันธ์เพลงอย่างละเอียดอ่อนสมบูรณ์แบบในรูปลักษณ์ที่ไม่ซ้ำผู้ใด เป็นผู้ไม่อยู่เฉยจะคิดประพันธ์เพลงตลอดเวลาและเป็นนักดนตรีที่มีฝีมือโดดเด่น สามารถเล่นไวโอลิน ไวโอล่า ทรัมเปต ได้อย่างดีเยี่ยม

ที่อยู่ ๒๒ ซอยอัฏฐมิตร ถนนพหลโยธิน ๓๗ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทร. ๐ ๒๕๑๓ ๔๓๖๔
โทรสาร ๐ ๒๒๕๕ ๒๘๐๖

อัศศิริ ธรรมโชติ

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๔๓

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ขุนทอง เจ้าจะกลับเมื่อฟ้าสาง ขอทาน แมว และคนเมา โลกสีน้ำเงิน มหกรรมในท้องทุ่ง

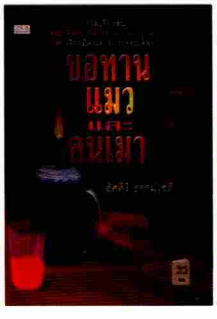

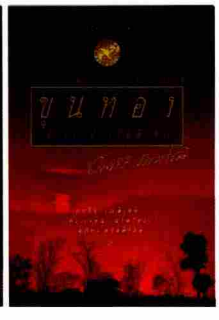

เกิด	๑๐ กรกฎาคม ๒๔๙๐ ที่กรุงเทพมหานคร
ครอบครัว	โสด
การศึกษา	นิเทศศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
การทำงาน	เป็นนักเขียนอิสระ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เริ่มเขียนหนังสือตั้งแต่เป็นนิสิต โดยเฉพาะ "สำนึกของพ่อเฒ่า" ซึ่งเป็นเรื่องสั้นเรื่องแรกในชีวิต เป็นนักเขียนที่มีความสามารถเชิงวรรณศิลป์อย่างสูง มีศักยภาพในการใช้ภาษาอย่างละเมียดละไมงดงาม มีลีลาในเชิงพรรณนา และยังเป็นบันทึกปรากฏการณ์ของชีวิตและสังคมที่เผยให้เห็นความเป็นจริงโดยไม่ปรุงแต่ง ทำให้ผู้อ่านมีจิตใจอ่อนโยนปลุกปลอบให้เกิดกำลังใจ มีพลังที่จะเผชิญปัญหาต่างๆ อย่างไม่ระทดท้อ รับรู้ความทุกข์ยากเดือดร้อนของเพื่อนร่วมสังคมด้วยความเห็นใจ เป็นนักเขียนที่สร้างสรรค์ผลงานอันมีคุณค่าทางวรรณศิลป์อย่างต่อเนื่องมาตลอด ๓ ทศวรรษ

ที่อยู่ ๗๐/๔๓ หมู่บ้านศิริยา ถนนลาดพร้าว แขวงจันทรเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทร. ๐ ๒๔๑๐ ๕๗๔๕

อาจิน ปัญจพรรค์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
พุทธศักราช ๒๕๓๔

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ เรื่องสั้นชุดเหมืองแร่ นวนิยายชุดเจ้าพ่อ-เจ้าเมือง บันทึกประวัติศาสตร์ชุดบอมบ์กรุงเทพ และสาระนิยายชุดแม่น้ำยามศึก

เกิด ๑๑ ตุลาคม ๒๔๗๐
ที่จังหวัดนครปฐม

ครอบครัว สมรสกับนางแน่งน้อย ปัญจพรรค์
ไม่มีบุตร

การศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาแห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน

เป็นลูกจ้างชั่วคราวที่กระทรวงมหาดไทย ๒ ปี ก่อนไปทำงานเหมืองแร่ที่พังงา ๔ ปี แล้วกลับมาทำงานที่ไทยทีวีช่อง ๔ บางขุนพรหม ๑๔ ปี พร้อมกับเขียนหนังสือ เขียนบทโทรทัศน์ เป็นบรรณาธิการนิตยสาร "ไทยโทรทัศน์" ต่อมาจึงออกมาทำนิตยสารของตนเอง คือ ฟ้าเมืองไทย และอื่นๆ และเป็นผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

ประสบการณ์ชีวิตสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน นอกจากความจัดเจนในการเขียนเรื่องสั้นซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นต้นแบบของเรื่องสั้นไทยยุคใหม่แล้ว ยังสามารถกรองประสบการณ์ออกมาในรูปลักษณะอื่น อันได้แก่ เรื่องสั้น บทความ นวนิยาย บทละครวิทยุ บทละครโทรทัศน์ บทร้อยกรอง และบทเพลงไทยสากล โดยสามารถจับวิญญาณของชนบทไทยได้อย่างน่าประทับใจ เข้าถึงความคิดและวิถีชีวิตของกลุ่มอาชีพต่างๆ ได้เป็นอย่างดี โลกวรรณกรรมของอาจินต์ ปัญจพรรค์ เป็นโลกที่ธรรมชาติกับมนุษย์ประสานสัมพันธ์กันเป็นเอกภาพแนบสนิท ในฐานะบรรณาธิการเป็นผู้มีคุณูปการมากมายต่อนักเขียนร่วมรุ่น นักเขียนรุ่นใหม่ และนักเขียนอาวุโส จนเป็นที่ยกย่องนับถือในวงการวรรณกรรมไทย และเป็นผู้ก่อตั้งนิตยสารรายสัปดาห์ "ฟ้าเมืองไทย" และรายเดือนคือ "ฟ้าเมืองทอง" "ฟ้าอาชีพ" "ฟ้านารี" และ "ฟ้า" ตามลำดับ ซึ่งปัจจุบันได้ล้มเลิกกิจการไปแล้ว

อาวุธ เงินชูกลิ่น, พลอากาศตรี

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม (สถาปัตยกรรมไทย) พุทธศักราช ๒๕๔๑

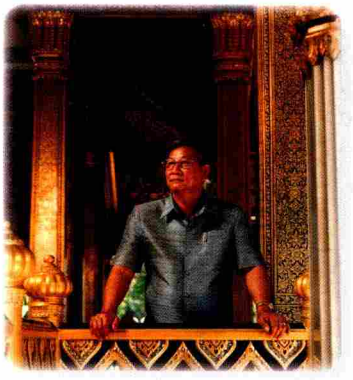

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์ และบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง

เกิด ๒๒ มีนาคม ๒๔๘๕ ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางชาริณี เงินชูกลิ่น มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ปริญญาศิลปบัณฑิต (สถาปัตยกรรมไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

เริ่มรับราชการที่กองทัพอากาศ อดีตอธิบดีกรมศิลปากร (พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๕) และผู้เชี่ยวชาญทางด้านบูรณปฏิสังขรณ์ และสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีผลงานดีเด่น ทางด้านการอนุรักษ์โบราณสถานของชาติ เคยได้รับมอบหมายให้บูรณปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวังในส่วนของ พระมณฑป หอพระมณเฑียรธรรมปราสาทพระเทพบิดร พระศรีรัตนเจดีย์ พระสุวรรณเจดีย์ หอพระนาก ข่อฟ้า ใบระกา หน้าบันพระอุโบสถ ท้องพระโรงหน้าพระที่นั่งจักรพรรดิพิมานฯลฯ ออกแบบอาคารต่าง ๆ ในบริเวณศาลหลักเมือง กรุงเทพฯในส่วนของศาลหลักเมือง ศาลเทพารักษ์และหอพระพุทธรูป ออกแบบลานพลับพลา มหาเจษฎาบดินทร์ พลับพลารับพระราชอาคันตุกะ พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว มีผลงานด้านสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นเป็นจำนวนมาก ผลงานอันเป็นที่กล่าวขานทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้แก่ การออกแบบพระเมรุมาศทรงปราสาทจตุรมุขยอดเกี้ยว ประดับด้วยศิลปกรรมตกแต่งอย่างงดงาม แสดงถึงความเป็นเลิศในงานสถาปัตยกรรมไทย

ที่อยู่ ๑๘๒๖/๒๓๑ ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๖๗ ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร. ๐ ๒๔๓๕ ๔๓๙๖, ๐ ๒๒๘๒ ๕๔๕๑

อำนวย กลัสนิมิ (เนรมิต)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(ผู้สร้างภาพยนตร์-ผู้กำกับการแสดง)
พุทธศักราช ๒๕๓๘

เกิด ๒๑ เมษายน ๒๔๕๘
ที่จังหวัดเชียงใหม่
(ถึงแก่กรรม ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘)

ครอบครัว สมรสกับนางสาวพิมพ์ประไพ กะรีวัต มีบุตร ๔ คน

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๘ โรงเรียนอัสสัมชัญ

การทำงาน

เริ่มทำงานแปลข่าวของหนังสือพิมพ์ หลายฉบับ ต่อมาเป็นผู้กำกับภาพยนตร์

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ รักเอย ผู้ชนะสิบทิศ ส้มตำ โสนน้อยเรือนงาม

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินผู้สร้างภาพยนตร์และผู้กำกับการแสดง เป็นผู้บุกเบิกภาพยนตร์ไทยขนาด ๑๖ มม. ในระยะเริ่มแรก หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ สงบลง เป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานให้กับวงการภาพยนตร์ไทย ในยุคที่ขาดแคลนอุปกรณ์การถ่ายทำเป็นอย่างมาก ต้องอดทนทุ่มเททั้งแรงกาย แรงใจต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่างๆ มากมายกว่าจะสร้างหนังสำเร็จแต่ละเรื่อง เป็นผู้บุกเบิกสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ขั้นเยี่ยมไว้มากมาย

ที่อยู่ทายาท นายชนัฐ กลัสนิมิ หรือนายนิมิต กลัสนิมิ ๒๕๐/๓ ซอยเรวดี ถนนพระราม ๖ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐
โทร. ๐ ๒๒๓๗๘ ๒๓๗๕๗

อิทธิพล ตั้งโฉลก

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ภาพพิมพ์ไม้ กุมภาพันธ์ ๒ ความลึก และความว่างเปล่า ๔ และ พนังงี ซึ่งได้รับรางวัลเหรียญทอง ๓ ครั้ง จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีผลงานที่ได้รับรางวัลระดับนานาชาติ ๓ ครั้ง จากประเทศ ยูโกสลาเวีย นอร์เวย์ และเยอรมันตะวันตก

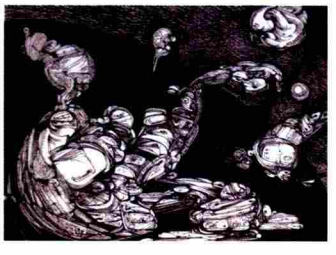

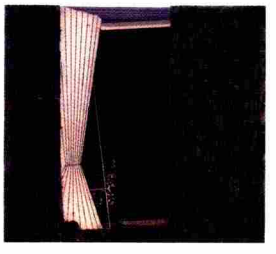

เกิด ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๙
ที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับนางลักษมี ตั้งโฉลก
มีบุตร ๒ คน

การศึกษา ศิลปบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ ๑ (ภาพพิมพ์) มหาวิทยาลัยศิลปากร
และศิลปมหาบัณฑิต (จิตรกรรม) มหาวิทยาลัยแห่งรัฐวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา

การทำงาน
เริ่มรับราชการที่ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, รองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ มหาวิทยาลัยศิลปากร และได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาราชการจนถึง พ.ศ. ๒๕๕๔

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินและอาจารย์สอนศิลปะ ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา ๔๐ ปี เป็นผู้มีความเป็นเลิศใน "ศาสตร์" และ "ศิลป์" สามารถรู้ทันความเคลื่อนไหว และความเปลี่ยนแปลงของวิทยาการในวงการศิลปะ "ไม่ตกยุค" หรือ "พ้นยุค" มีความมุ่งมั่นศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ และพัฒนาความสามารถอยู่ตลอดเวลา ใช้ความรู้ และประสบการณ์จากการสอน การวิจารณ์ การดูงานศิลปะมาเรียบเรียงจัดให้เป็นระบบ และสามารถถ่ายทอดเป็นผลงานด้านวิชาการได้อันเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาศิลปะอย่างกว้างขวาง ผลงานของท่านแสดงถึงคุณค่า ความงาม อารมณ์และความรู้สึกได้อย่างสะเทือนใจ

อินสนธิ์ วงศ์สาม

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม)
พุทธศักราช ๒๕๔๒

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ วัด, ๒๕๐๔ (Medium Woodcut)
ระบบสังคม, ๒๕๔๐

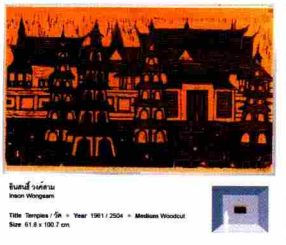

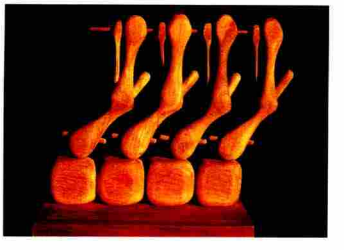

เกิด ๙ กันยายน ๒๔๓๙
ที่จังหวัดลำพูน

ครอบครัว สมรสกับ Venetia Walkey
ชาวอังกฤษ มีบุตร ๑ คน

การศึกษา ปริญญาตรี สาขาประติมากรรม
มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน ศิลปินอิสระ

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

เป็นศิลปินอาวุโส ทำงานอย่างมีอิสระ สร้างสรรค์งานประติมากรรมอันมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับกันในวงการศิลปะทั้งในและต่างประเทศ ได้สร้างสรรค์งานศิลปะทั้งประติมากรรม และภาพพิมพ์ ได้รับรางวัลในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้ง ได้หาความรู้เพิ่มเติมทั้งการสร้างสรรค์งานศิลปะและประสบการณ์หลายประเทศในยุโรป ประติมากรรมโลหะแสดงออกซึ่งชีวิตและความงาม ส่วนใหญ่ประกอบขึ้นจากรูปทรงเรขาคณิต ดูเรียบง่ายสะท้อนถึงความห่วงใยของมนุษย์ที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ประติมากรรมไม้ให้พลังที่แปลกใหม่ ใช้ความงามของเนื้อไม้สักและรูปทรง สื่อความงาม แสดงออกซึ่งความรักความผูกพันในถิ่นกำเนิดล้านนา ให้สุนทรียภาพที่นุ่มนวลงดงามเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ได้สร้างสถานที่ทำงานขึ้นและจัดแสดงงานประติมากรรมที่ติดตั้งไว้ภายในห้องแสดงและนอกห้องแสดงเป็นเสมือนสวนประติมากรรมกลางแจ้ง เปิดให้ประชาชนได้เข้าชม ณ จังหวัดลำพูนบ้านเกิด

ที่อยู่ ๑๐๙/๒ บ้านช้างน้อย หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านแป้น อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ๕๑๐๐๐ โทร. ๐ ๕๓๕๒ ๑๖๐๙

อิ่ม จิตต์ภักดี (อิ่มเท่ง)

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (หนังตะลุง)
พุทธศักราช ๒๕๔๐

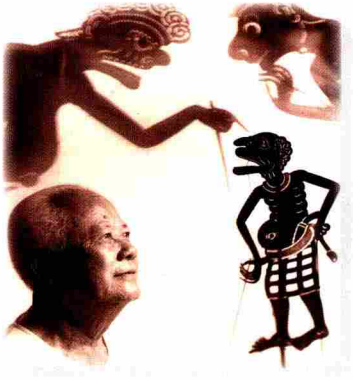

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ การแสดงหนังตะลุง

เกิด	กุมภาพันธ์ ๒๔๖๔ ที่จังหวัดสงขลา
ครอบครัว	สมรสกับนางเนี่ยว จิตต์ภักดี มีบุตร ๘ คน
การศึกษา	นักธรรมตรี วัดบางกร่ำ
การทำงาน	นายหนังตะลุง

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ

มีความสนใจการแสดงหนังตะลุงมาตั้งแต่เด็ก เริ่มต้นแสดงหนังตะลุงแบบครูพักลักจำ และสมัครเป็นศิษย์กับหนายหนังหลายคน มีความสามารถแสดงได้อย่างดียิ่ง มีไหวพริบปฏิภาณด้านการแสดงที่จับใจผู้ชมในการด้นกลอนสดที่พลิกแพลงสอดคล้องกับเหตุการณ์ ทำให้เป็นคณะหนังตะลุงที่มีชื่อเสียงอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะบทตลกที่มี เท่ง เป็นตัวเอกนั้น แสดงได้ถูกใจประชาชน จนได้รับฉายาว่า หนังอิ่มเท่งมาจนปัจจุบัน หนังอิ่มเท่ง มีชื่อเสียงมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๖ รับงานแสดงทั่วทั้ง ๑๔ จังหวัดภาคใต้ เป็นคณะหนังตะลุงที่ยังคงรักษาแบบฉบับหนังตะลุงรุ่นเก่าไว้เป็นอย่างดี การแสดงทุกเรื่องจะสอดแทรกคติธรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกผิดชอบชั่วดีแก่ประชาชน เคยได้รับรางวัล กลองทองคำ เสื้อสามารถถ้วยเกียรติยศ และขันน้ำพานรองในการแสดงหนังตะลุง

ที่อยู่ ๔๕๒/๓ หมู่ ๒ ถนนไพศาลบำรุง ตำบลรัตนภูมิ อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ๙๐๒๒๐ โทร. ๐ ๗๔๔๓ ๒๓๓๙

อ

สาขาศิลปะการแสดง

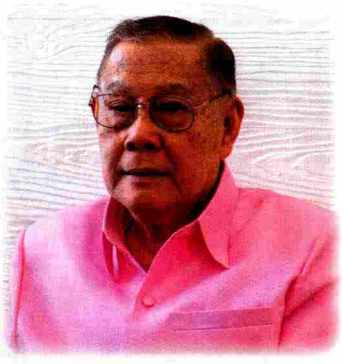

อุทัย แก้วละเอียด

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย)
พุทธศักราช ๒๕๕๒

เกิด วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๔๗๕
ที่จังหวัดสมุทรสงคราม

ครอบครัว สมรสครั้งแรกกับ
นางสาวประทิน เทียนประมุข
มีบุตร ๓ คน สมรสใหม่กับ
นางสาวอัจฉรา โขมมัย

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา
ปีที่ ๔ ที่โรงเรียนวัดอัมพวา จังหวัด
สมุทรสงคราม เรียนดนตรีไทยกับครู
ปาน นิลวงศ์ ครูพริ้ม นักปี่ และครู
หลวงประดิษฐ์ ไพเราะ
(ศร ศิลปบรรเลง)เป็นนักดนตรีไทย
อยู่กับครูหลวงประดิษฐ์ ไพเราะ
ต่อมาจัดตั้งวงไทยบรรเลงที่อัมพวา
บ้านเกิด แสดงและถ่ายทอดความรู้
ให้กับเด็กแถวละแวกบ้านทั้งใกล้และ
ไกล พ.ศ. ๒๕๐๓

การทำงาน
เข้ารับราชการเป็นครูดนตรีไทยที่
วัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพมหานคร
และเป็นอาจารย์สอนให้สถาบันการศึกษาต่างๆ

ผลงานดีเด่น/ผลงานที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ บรรเลงเดี่ยวระนาดเอกในการแสดงระนาดโลก ประพันธ์เพลง อุสเรน เถา โหมโรงเทพลีลินทร์

การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
เป็นผู้มีผลงาน และประสบการณ์ด้านดนตรีไทยมาอย่างยาวนานกว่า ๖๕ ปี ได้ร่วมบรรเลงดนตรีไทยกับคณะของคุณครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และทายาทของคุณครูหลายท่านออกเดินทางเผยแพร่แสดงทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังบรรเลงระนาดในรายการ “ดร.อุทิศแนะดนตรีไทย” ออกเผยแพร่ความรู้แก่สาธารณชน บรรเลงปี่พาทย์ ทั้งเพลงโบราณ เพลงชุดความรู้สายวิชาของหลวงประดิษฐ์ไพเราะ มีผลงานประพันธ์เพลงจำนวนมาก เช่น เพลงอุสเรน เถา เทพทอง เถา โหมโรงมัธยมศึกษา ฯลฯ ได้รักษาตำรา และพิธีการไหว้ครูของหลวงประดิษฐ์ไพเราะไว้อย่างเคร่งครัดต่อจากครูประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง

ที่อยู่ ๒๔/๒๒๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี โทร. ๐ ๒๕๒๒๐ ๗๐๐๔, ๐๘ ๑๔๘๖ ๒๘๓๒

กองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม